
REKABET *Dergisi*

REKABET KURUMUNCA ÜÇ AYDA BİR YAYINLANIR

**REKABET KURUMU ADINA
SAHİBİ**

Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI

**SORUMLU YAZI İŞLERİ
MÜDÜRÜ**

Tülay ÇÖL

YAYIN KOMİSYONU

Fevzi ÖZKAN

H. Erkan YARDIMCI

S. Barış ÖZER

Serdar YARAR

Dr. Murat Şahin ÖCAL

Murat ÇETİNKAYA

Tarkan ERDOĞAN

Haluk ARI

H. Gökşin KEKEVİ

DANIŞMA KURULU

Prof. Dr. Sabih ARKAN

Prof. Dr. Ömer Faruk ÇOLAK

Prof. Dr. Lale DAVUT

Prof. Dr. Ercüment ERDEM

Prof. Dr. Celal GÖLE

Prof. Dr. Erden KUNTALP

Prof. Dr. Ergun ÖZSUNAY

Prof. Dr. Güven SAK

Prof. Dr. Turgut TAN

Prof. Dr. Erol TAYMAZ

Prof. Dr. Ünal TEKİNALP

Prof. Dr. Bilgin TİRYAKİOĞLU

Prof. Dr. Nahit TÖRE

Prof. Dr. Ercan UYGUR

Prof. Dr. Ejder YILMAZ

Prof. Dr. İsmail KIRCA

Prof. Dr. Osman Berat GÜRZUMAR

Doç. Dr. İzak ATİYAS

Doç. Dr. Hasan ERSEL

Doç. Dr. Ünal ZENGİNOBUZ

Rekabet Kurumu tarafından yayınlanan
hakemli bir dergidir. Dergide yayınlanan
yazılardaki görüşler yazarlarına aittir.

Yazışma Adresi

REKABET KURUMU

Bilkent Plaza B3 Blok 06800 Bilkent/ANKARA

Tel : 0312 291 44 44 Fax: 0312 266 79 11

<http://www.rekabet.gov.tr>

ISSN 1302 - 552X

SAYI: 36

Sayı: 36

İÇİNDEKİLER

1 BU SAYIDA

MAKALE

3 **Türk Tekstil ve Konfeksiyon Sektörünün
Avrupa Birliği Tekstil ve Konfeksiyon Sektörü
Karşısındaki Rekabet Gücünün
Alt Sektörler Düzeyinde Ölçülmesi**

Prof. Dr. Utku UTKULU
Hayriye İMER

45 ULUSLARARASI GELİŞMELER

81 REKABET KURULU NİHAİ KARAR ÖZETLERİ
(01.10.2008-31.12.2008)

107 SEÇİLMİŞ KURUL KARARLARI

	<u>Karar Tarihi</u>	<u>Karar No</u>
109 Total/Shell Kararı	16.10.2008	08-58/923-370
118 Kredi Kayıt Bürosu Kararı	16.10.2008	08-58/937-380
122 Adana Otobüs Kararı	23.10.2008	08-60/963-381
136 Kombassan/Omya Kararı	07.11.2008	08-62/1017-393
148 Genesis/Diagnostico Kararı	07.11.2008	08-62/1019-395
164 Turyağ/Çallı Ailesi Kararı	12.11.2008	08-63/1048-407

177 KESİNLEŞMİŞ DANIŞTAY KARARLARI LİSTESİ
(01.10.2008-31.12.2008)

181 SEÇİLMİŞ DANIŞTAY KARARLARI	<u>Esas No</u>	<u>Karar No</u>
	2006/2015	2008/4460
	2006/1102	2008/4204

196 DUYURU

BU SAYIDA...

Rekabet Dergisi'nin 36. sayısı, Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü'nden Prof. Dr. Utku UTKULU ile aynı üniversiteden iktisat programı doktora öğrencisi Hayriye İMER'in "*Türk Tekstil ve Konfeksiyon Sektörünün Avrupa Birliği Tekstil ve Konfeksiyon Sektörü Karşısındaki Rekabet Gücünün Alt Sektörler Düzeyinde Ölçülmesi*" başlıklı makalesiyle başlamaktadır. Anılan makalede, yazarlar, Türk tekstil ve konfeksiyon sektörünün AB tekstil ve konfeksiyon sektörü karşısındaki rekabet gücünün analizini, 1994-2005 dönemi verilerine dayalı olarak gerçekleştirmiştir. Bu analizler doğrultusunda, sektörün yeniden yapılandırılması ve rekabet gücünün artırılmasına yönelik politika önerileri geliştirilmiştir.

"*Uluslararası Gelişmeler*" bölümünde, rekabet hukuku ve iktisadında uluslar arası alandaki güncel gelişmelere ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

"*Seçilmiş Kurul Kararları*" başlığı altında ilk olarak, Total'in kontrolünde bulunan Samsun Akaryakıt Depolama A.Ş.'nin %50 oranındaki hissesinin Shell'e devredilmesine ilişkin *Total/Shell* kararına yer verilmiştir. Anılan dosyada, ortak kontrol altında bağımsız bir iktisadi varlık ortaya çıkmasına rağmen, ilgili teşebbüsler Türkiye akaryakıt dağıtım pazarında birbirleriyle rakip olduğundan, işlemin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında rekabeti sınırlayıcı işbirliği anlaşması niteliği taşıdığına; bununla birlikte 5. madde çerçevesinde bireysel muafiyet tanınabileceğine karar verilmiştir. İkinci karar, bankaların Kredi Kayıt Bürosu A.Ş. aracılığı ile müşterilerin bilgilerini paylaşmasının rekabet ihlaline yol açmadığı sonucuna ulaşılan *Kredi Kayıt Bürosu*'dur. Üçüncü karar, *Adana Otobüs*'tür. Bu dosyada, fiyat anlaşmasına katılan teşebbüslere, piyasadaki fiyatın serbestçe oluşumunu etkileyebilecek her türlü toplantı, karar ve görüşmeye son vermelerine ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde görüş gönderilmesi yönündeki karar, fiyat anlaşması yapan bu teşebbüslere soruşturma açılması gerektiği yönündeki karşı oylara konu olmuştur. Dördüncü sırada yer alan *Kombassan/Omya* kararının önemi, başvuru konusu devralma işlemine ilişkin ön inceleme safhasında yanlış ve yanıltıcı bilgi ve belge sunan Omya'ya para cezası verilmesinden kaynaklanmaktadır. Beşinci sıradaki *Genesis/Diagnostico* kararı, hissedarlık sözleşmesinin taraflarına getirilen rekabet etmeme yükümlülüğünün kapsamının İstanbul ile sınırlandırılması halinde yan

sınırlama olarak kabul edilebileceği yönündeki sonucuyla önem arz etmektedir. Son olarak, Rekabet Kurulu'nun izni olmaksızın gerçekleştirilen devralma işlemleri nedeniyle para cezasının uygulandığı *Turyağ/Çallı Ailesi* kararına yer verilmiştir.

“Seçilmiş Danıştay Kararları” bölümünde ise, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiği gerekçesiyle para cezası veren Rekabet Kurulu işlemlerini hukuka uygun bulan *TEB Sigorta (Yangın Sigortaları)* ve *Çukurova Çelik (Demir Çelik)* kararları sunulmuştur.

Bu sayımızın da okuyucularımız için önemli bir başvuru kaynağı olması ümidiyle...

**TÜRK TEKSTİL VE KONFEKSİYON SEKTÖRÜNÜN
AVRUPA BİRLİĞİ TEKSTİL VE KONFEKSİYON SEKTÖRÜ
KARŞISINDAKİ REKABET GÜCÜNÜN
ALT SEKTÖRLER DÜZEYİNDE ÖLÇÜLMESİ**

Prof. Dr. Utku UTKULU*
Hayriye İMER*

GİRİŞ

Bu çalışmada Türk Tekstil ve Konfeksiyon Sektörü ele alınmakta ve incelenmektedir. Çoğu gelişmekte olan ülkede olduğu gibi Türkiye’de de ilk kurulan ve ülkenin gerek sanayileşmesinde, gerekse dışa açılma politikalarında lokomotif sektör olan Türk tekstil ve konfeksiyon sektörü, hala ülkemizin istihdam ve ihracat bakımından en önemli sektörü olma özelliğini korumaktadır. Geçmiş Osmanlı İmparatorluğu’nun kuruluş dönemlerine, hatta Selçuklulara kadar uzanan Türk tekstil ve konfeksiyon sektörü, Türkiye imalat sanayii üretiminin yaklaşık yüzde on sekizini, toplam ihracatının yaklaşık yüzde otuzunu tek başına karşılamakta ve toplam istihdama yüzde onun üzerinde önemli bir katkıda bulunmaktadır.

Faktör donatımıyla da ilgili olarak günümüzde, global düzeyde oldukça önemli bir rekabet gücüne sahip olan Türk tekstil ve konfeksiyon sektörünün en önemli ihracat pazarı yüzde 65-70 oranı ile AB pazarıdır. Türkiye’nin AB’ye toplam mamül ürünler ihracatının önemli bir bölümünü (yaklaşık %30-35’ini), sektör tek başına karşılamaktadır. Bu anlamda sektör, AB ile ticari ilişkilerimizde de kilit rolü üstlenmektedir.

Çalışmada, hem Türkiye ekonomisi, hem de AB ile ticari ilişkilerimiz açısından bu mahiyette önem taşıyan tekstil ve konfeksiyon sektörünün, AB tekstil ve konfeksiyon sektörü karşısındaki rekabet gücü ve derecesi araştırılmaktadır. Bu amaçla, Balassa ve Vollrath yaklaşımı RCA (Revealed Comparative Advantage –Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlük) endekslerinden [Basit Balassa Endeksi (Nisbi İhracat Avantajı), Nisbi Ticaret Avantajı, Basit Balassa

* Dokuz Eylül Üniversitesi, İİBF, İktisat Bölümü Öğretim Üyesi.

♦ Dokuz Eylül Üniversitesi, SBE, İktisat Programı Doktora Öğrencisi.

Bu çalışmada yer verilen görüşler yazarların kendi görüşleri olup Rekabet Kurumu’nun görüşlerini yansıtmaz.

endeksinin logaritmik formu ve Açıklanmış Rekabet Avantajı], Grubel-Lloyd endeksinden ve bir marjinal endüstri-içi dış ticaret endeksi olan Brühlhart B endeksinden yararlanılarak tekstil ve konfeksiyonda rekabet edebilirlik, Türkiye ve AB için ölçülmüş ve ölçüm sonucunda ulaşılan bulguların analizi ve değerlendirmesi yapılmıştır. Tekstil ve konfeksiyonda rekabet edebilirlik ‘global’ düzeyde incelenmiştir. Türkiye ve AB, her ikisi de ‘dünyaya ihracat ve dünyadan ithalat yapıyor’ şeklinde farz edilerek hesaplamalar yapılmış ve sonuçlar değerlendirilmiştir.

Türkiye’nin uluslararası rekabet gücü açısından öne çıkan sektörlerinin başında yer alan tekstil ve konfeksiyon sektörü ulusal literatürde incelemeye konu olan önemli bir sektör olmasına karşın, Türk tekstil ve konfeksiyon sektörünün uluslararası rekabet gücü ölçümüne yönelik, sektör dahilinde dört basamağa kadar çıkan ürün gruplarını içeren herhangi başka bir çalışmaya rastlanmamaktadır. Oysa sektörlerin kapsamında bulunan ürün grupları genişletildikçe sektöre ait alt ürün grupları itibariyle sektör genelinden daha farklı durumlarla karşılaşabilmektedir. Bu nedenle, çalışma 1994-2005 dönemi itibariyle, dört basamağa kadar çıkan SITC ürün grupları bazında tekstil ve konfeksiyonda, Türkiye’nin AB’ye karşı rekabet gücünü ve rekabet gücünde meydana gelen değişimleri araştırmaktadır. Çalışmanın literatüre katkısı incelenen dönemde tekstil ve konfeksiyonda SITC ürün gruplarını dört basamağa kadar araştırmasıdır. Çalışmada, 1996 yılında yürürlüğe giren Gümrük Birliği’nden sonra oluşan yeni süreçte sektörün rekabet gücünde meydana gelen değişimler de ele alınmış ve incelenmiştir. Ayrıca, bilindiği üzere 2005 Ocak ayı itibariyle tekstil ve konfeksiyonda yeni bir dönem –tekstil ve konfeksiyonda kotasız rekabet dönemi– başlamış bulunmaktadır. Türk tekstil ve konfeksiyon sektörünün sözü edilen dönemden olumsuz etkilenmesi muhtemeldir. Dolayısıyla, bu muhtemel olumsuz etkilerin manipüle edilebilmesi ve sektörün yeniden yapılandırılmasının yanı sıra, AB pazar payının ve rekabet gücünün korunabilmesi için mevcut durumun tespit edilerek, politika önerilerinin geliştirilmesi gerekmektedir.

Sektörel verilerden yola çıkılarak ülkelerin ekonomik gelişimleri ile ilgili çıkarımlar yapılabilmektedir. Son yıllarda gerek ulusal, gerekse uluslararası literatürde sektörel düzeyde rekabet gücünü ölçen çalışmalarda belirgin bir artış gözlenmektedir. Bu çalışmaların çoğunun ortak özelliği ise, elimizdeki çalışmanın da uygulama yöntemine esas teşkil eden, Balassa Endeksi ve onun alternatifleri (özellikle Vollrath’ın endeksleri) ile Grubel-Lloyd ve Brühlhart B endekslerini kullanmalarıdır. Açıklanmış karşılaştırmalı üstünlükleri ve rekabet edebilirlik avantajlarını esas alan ulusal ve uluslararası literatüre ait uygulamalı araştırmalardan bazıları kronolojik olarak şu şekildedir: Togan (1990), Güran (1990), Küçükahmetoğlu (2000), Gönel (2001), Akgüngör vd. (2002), Karakaya

ve Özgen (2002), Yılmaz (2003), Yılmaz ve Ergun (2003), Fertö ve Hubbard (2003), Havrila ve Gunawardana (2003), Deviren (2004), Utkulu ve Seymen (2004), Ferman vd. (2004), Utkulu (2005), Şimşek (2005), Seymen ve Şimşek (2006), İmer (2006), Şimşek vd. (2007).

Türk tekstil ve konfeksiyon sektörünün AB tekstil ve konfeksiyon sektörü karşısındaki global düzeyde rekabet gücünün analizini, 1994-2005 dönemi verilerine dayalı olarak gerçekleştirmeyi amaçlayan bu çalışma beş bölümden oluşmaktadır. İkinci bölümde, çalışmaya ilişkin teorik çerçeve çizilmiştir. Üçüncü bölüm, sektöre ve AB-Türkiye ilişkilerinde sektörün yerine ayrılmıştır. Çalışmanın dördüncü bölümünde veriler ve ampirik bulgular yer almaktadır. Son bölümde ise, elde edilen verilere dayanılarak genel bir değerlendirme yapılmış ve sektörün yeniden yapılandırılması ile rekabet gücünün arttırılmasına yönelik politika önerileri geliştirilmeye çalışılmıştır.

I. TEORİK ÇERÇEVE

Karşılaştırmalı üstünlükleri ve rekabet edebilirlik avantajlarını esas alan, bilinen iki önemli klasik dış ticaret teorisi bulunmaktadır. Bunlar, Ricardo Teorisi (Karşılaştırmalı Üstünlükler Teorisi) ve Heckscher-Ohlin Teorisi (Faktör Donatımı Teorisi) dir.

Günümüz dış ticaret teorisinin temelleri aradan geçen yaklaşık ikiyüz yıla rağmen hala David Ricardo'nun Karşılaştırmalı Üstünlük Teorisi'ne (Theory of Comparative Advantages) dayanmaktadır. Ricardo 1817 yılında Londra'da yayınladığı ünlü eseri "On the Principles of Political Economy and Taxation"da Adam Smith'den yaklaşık kırk yıl sonra Mutlak Üstünlük Teorisi'ne (Theory of Absolute Advantages) ilişkin analizleri geliştirerek "Karşılaştırmalı Üstünlük Teorisi"ni ortaya atmıştır. Sözü edilen teorinin günümüzde hala kabul görmesi son derece güçlü bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir. Zamanla karşılaştırmalı üstünlükler teorisinin bazı eksikleri olduğu görülmüş ve bunları gidermek üzere Ricardo'dan yaklaşık bir asır sonra Faktör Donatımı Teorisi (Factor Endowment Theory) ortaya atılmıştır. İsveçli iktisatçı Eli Heckscher'in 1919 yılında yayımlanan bir makalesine dayanan bu yeni teoriye "Faktör Oranları Teorisi" (Factor Proportions Theory) de denmektedir. Teori daha sonra 1930'larda Heckscher'in öğrencisi Bertil Ohlin tarafından geliştirilmiştir. Bu nedenle teoriye literatürde yaygın biçimde Heckscher-Ohlin (H-O) Teorisi denmektedir. Amerikalı ünlü iktisatçı Paul Samuelson da daha sonradan teoriye yeni katkılar getirdiği için Heckscher-Ohlin-Samuelson teorisi dendiği de görülmektedir. Karşılaştırmalı avantajları esas alan iki temel teori bu çalışmanın ana temasını oluşturan 'açıklanmış' karşılaştırmalı avantajların da temelini oluşturmaktadır.

Ricardo teorisi mukayeseli avantajların, karşılıklı ülkelerin teknoloji farklılıklarından doğduğunu farz ederken H-O teorisinde karşılıklı ülkelerin teknolojilerinin aynı olduğu ileri sürülür. Onun yerine, H-O teorisi karşılaştırmalı avantajı karşılıklı ülkelerin faktör fiyatlarındaki farklılığın sonucu oluşan maliyet farklılıklarına yükler. Yani, dış ticaretin temel nedeni Ricardo Modeli'nde olduğu gibi, ülkeler arasındaki teknoloji farklılıkları değil, ülkeler arasındaki faktör donanımları farklılıklarından kaynaklanan karşılaştırmalı üstünlüklerdir. Kısaca, klasik ticaret teorilerinin öngörüsü, nisbi fiyat determinasyondan türeyen karşılaştırmalı avantaj prensibi üzerine kurulmuştur, örneğin karşılıklı ülkelerin arz ve talep faktörleri tarafından belirlenen ticaret öncesi nisbi fiyat farklılıkları.

Ülkelerin uluslararası ticaretinde gözlenen birtakım olgular ve klasik ve neoklasik dış ticaret teorilerinin bu olguları açıklamakta yetersiz kalması hatta kimi durumlarda teori ile çelişmesi, 1970'li yılların sonlarından itibaren "Yeni Dış Ticaret Teorileri" olarak adlandırılan ve uluslararası ticaret alanında yeni bir çığır açan teorilerin ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Yeni Dış Ticaret Teorileri (New Trade Theories), hiçbir zaman klasik teoriyi bütünüyle reddetmemiş; sadece klasik teorisinin öngördüğü sebepler olmasa da, yine dış ticaret yapılabileceğini öne sürerek, dış ticaret için yeni argümanlar sunmuştur.

Yeni Dış Ticaret Teorileri'nin ortaya çıkmasının en önemli nedenlerinden biri, ülkeler arasındaki ticaretin endüstriler-arası (inter-industry trade) olmaktan çıkıp endüstri-içi (intra-industry trade) ticaret (EİT) şekline bürünmesidir. Endüstri-içi ticaret yerine aynı anlamlı olarak "İki Yönlü Ticaret" veya "Ticaret Çakışması (Trade Overlap)" terimleri de kullanılmaktadır. Son yıllarda dünya ticareti ülkeler arasında benzer ürünler üzerinden yapılan endüstri-içi ticaret halini almıştır. Aynı endüstri grubuna giren fakat dış görünüş, kalite, renk, desen, model ve marka açısından farklılaştırılmış malların eşanlı olarak hem ihraç hem de ithal edilmesi şeklinde tanımlayabileceğimiz endüstri-içi ticaret klasik ve neoklasik dış ticaret teorileriyle açıklanamamaktadır.

Geleneksel dış ticaret teorisine göre bir ülkenin aynı malda hem karşılaştırmalı avantaja sahip olması (yani malın ihracatının yapılması), hem de dezavantaja sahip olması (yani malın ithal edilmesi) mümkün olmadığından, endüstri-içi ticaret olgusu geleneksel teorisinin öngörüsüyle çelişmektedir. Geleneksel dış ticaret teorisi endüstri-içi ticareti açıklayamamasına karşın endüstriler-arası ticareti açıklamaktadır (Akkoyunlu, 1996; 72). Endüstri-içi ticaret, neden ticaret yapıldığının cevabını aramaktan ziyade, mevcut ticaretin yapısı ve işleyişine yönelik bir analizdir.

Uluslararası rekabet gücünün tanımına gelince; bu konuda gerek ulusal gerekse uluslararası iktisat literatüründe yeterince açık ve üzerinde tam bir

uzlaşmanın sağlandığı görüş bulunmamaktadır. Rekabet literatüründe genellikle tanımlanmadan ölçülmeye çalışılan uluslararası rekabet gücünün (URG) kendisi ile unsurları, göstergeleri, belirleyicileri, ölçü(t)leri ve sonuçları da içinden zor çıkılacak bir biçimde birbirine karış(tırıl)maktadır. Bu kavram kargaşasının başka bir nedeni de URG kavramının tek bir kuramsal temelini bulunmaması; başka bir deyişle, dış ticaret kuramının yanı sıra *sanayi iktisadi* ve *işletme iktisadi* veya *endüstriyel organizasyon* gibi hem iktisatçı hem de işletmecilerin çalışma konularını yakından ilgilendiren bir kavram oluşudur (Kibritçioğlu, 1996; 109-111). Aşağıda uluslararası rekabet gücüyle ilgili ilgi çekici birkaç tanım bulunmaktadır.

Uluslararası rekabet gücü, her ne kadar makroekonomik açıdan ülkelerin rekabet gücünü karşılaştıran bir kavram olarak görünse de esasen mikro ekonomik üretici birimlerinin (firmaların) uluslararası piyasada rekabet yönünden üstünlüklerini karşılaştırmalı olarak ortaya koyan bir kavramdır. Bir ülkenin rekabet gücü, o ülkenin ürettiği malların diğer ülke mallarıyla fiyat ve kalite yönünden yarışabilecek düzeyde olması demektir (Aktan, 1998; 111). Rekabet gücü genel olarak bu şekilde ifade edilmektedir. Bu genel tanım dışında başka tanımlar da bulunmaktadır.

Ulusal (uluslararası) düzeyde rekabet gücü “bir ülkenin, serbest ve adil piyasa koşulları altında, bir yandan uzun vadede halkının reel gelirini arttırırken; öte yandan, uluslararası piyasaların koşullarına ve standartlarına uygun mal ve hizmetleri üretebilme yeteneğidir”. Uluslararası rekabet gücünün arttırılması, üstün bir verimlilik performansına ve yüksek reel ücretlere sahip olan iktisadi faaliyetlere ülke kaynaklarının yönlendirilmesi yeteneğine bağlıdır. Rekabet gücü, sadece dışarıya mal satma ve dış ticaret dengesini sağlama yeteneği değildir; bunun yanı sıra bir ülkenin gelir ve istihdam düzeyini arttırabilme ve yaşam kalitesinde kabul edilebilir ve sürekli artışlar sağlayabilme ve uluslararası pazarlardaki payını arttırabilme yeteneğidir (Aktan, 2005).

Farklı kategorilerdeki ticaretin ve ülkelerin merak edilen rekabet gücü performansını analiz etmeye yönelik çeşitli yaklaşımlar bulunmaktadır. Bu çalışmanın temel amacı, Türkiye ekonomisindeki ve AB ile ticari ilişkilerimizdeki önemli konumu itibarıyla, 1994-2005 dönemine ait olmak üzere, Türk tekstil ve konfeksiyon sektörünün, AB tekstil ve konfeksiyon sektörü karşısındaki rekabet gücünü detaya inilmiş ürün grupları bazında ve belli yaklaşımlar çerçevesinde endeks yöntemiyle test etmeye dayanmaktadır. Sözü edilen endeksler, rekabet gücünü statik anlamda (sadece fiyat-maliyet boyutunu göz önüne alarak) ölçen endeksler olup bu endekslere ilişkin ayrıntılı açıklamalar, çalışmanın sonundaki EKLER kısmında yer almaktadır (bkz; EK 1).

II. SEKTÖRE İLİŞKİN GENEL ÇERÇEVE VE TÜRKİYE- AVRUPA BİRLİĞİ (AB) İLİŞKİLERİ

İnsanların, "beslenme", "giyinme" ve "barınma" şeklindeki üç temel ihtiyacından giyinme ihtiyacını doğrudan, barınma ihtiyacını ise dolaylı olarak karşılayan ve bu sayede yüksek ve sürekli talebe cevap veren son derece stratejik bir sanayi dalı niteliğindeki Tekstil ve Konfeksiyon Sanayii, dünyada ilk kurulan ve gelişen bir sanayi dalı olup, özellikle yeni sanayileşmekte olan ülkelerin ihracata dayalı büyümede gösterdikleri başarının ana kaynağını oluşturmaktadır.

Türkiye ekonomisinin lokomotif gücünü oluşturan tekstil ve konfeksiyon sanayii, hammadde temininden enerji maliyetine, kapasite kullanım oranından yatırımlarına ve dış ticaretten AB ülkeleriyle ilişkilerine kadar uzanan geniş bir bakış açısını ortaya koymaktadır. Çalışmanın bu bölümünde sektöre ilişkin genel çerçeve ve AB-Türkiye ticari ilişkilerinde sektörün yeri ve önemi, gerekli ve yeterli olduğu kadar ele alınacak ve değerlendirilecektir.

Çoğu gelişmekte olan ülkede olduğu gibi Türkiye'de de ilk kurulan ve ülkenin gerek sanayileşmesinde, gerekse dışa açılma politikalarında lokomotif sanayi olan Türk Tekstil ve Konfeksiyon Sanayii, hala ülkemizin istihdam ve ihracat bakımından en önemli sanayi sektörü olma özelliğini korumaktadır. Ülkeye küçümsenmeyecek oranda döviz kazandırması nedeniyle kalkınmanın finansmanında öncü rol üstlenen Türk Tekstil ve Konfeksiyon Sanayii dışa açılmada rekabet gücü yüksek olan az sayıdaki sektörden biridir.

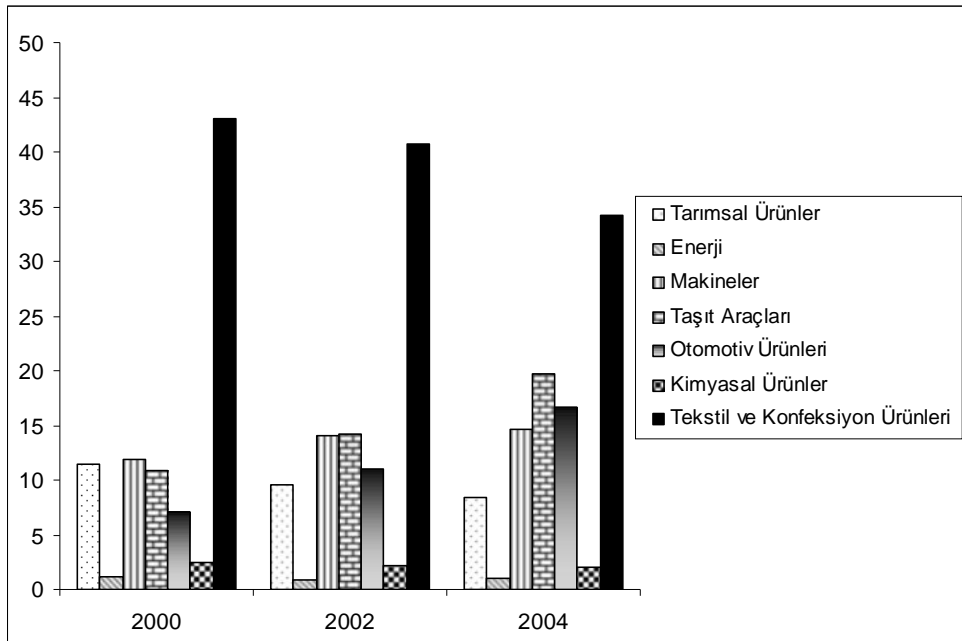
Türk tekstil sektöründe 1980'lerden başlayarak önemli yatırımlar yapılmış ve son 15 yılda yapılan 75 milyar dolarlık yatırımla Türk tekstil sektörü, Avrupa'da birinci, dünyada ise üçüncü sıraya yerleşmiştir. Türk Tekstil ve Konfeksiyon Sanayii üretim kapasitesi bakımından Avrupa'nın en büyük tekstil ve konfeksiyon sanayiidir.

Türkiye imalat sanayii üretiminin yaklaşık %18'ini, toplam ihracatının yaklaşık olarak %30'unu tek başına karşılayan ve toplam istihdama %10'un üzerinde önemli bir katkıda bulunan tekstil ve konfeksiyon sektörü, AB ile olan ticari ilişkilerimizde de oldukça önemli bir konumda bulunmaktadır. Türkiye'nin AB'ye toplam mamül ürünler ihracatının büyük bölümünü tekstil ve konfeksiyon sektörü karşılamaktadır. Bu açıdan tekstil ve konfeksiyon sektörünün gerek Türkiye ekonomisi, gerekse AB ile olan ticari ilişkilerimiz bakımından taşıdığı önem son derecede büyüktür.

Avrupa İstatistik Kurumu Eurostat'a göre; AB'nin Türkiye'den ithal ettiği ürünler içinde tekstil ve konfeksiyon ürünleri başı çekmektedir. 2005 yılı Eurostat verilerine göre; SITC Rev. 3 ürün grupları itibariyle AB, Türkiye'den en

çok tekstil ve konfeksiyon ürünleri ithal etmiştir. Tekstil ve konfeksiyon ürünleri ithalatının payı tek tek diğer ürünlerin ithalattaki payının neredeyse iki katını, 2000 ve 2002 yılları itibariyle hatta daha fazlasını ve AB'nin Türkiye'den ithalatının %30'undan fazlasını oluşturmaktadır. Şekil 1 bu durumu çok açık bir şekilde ifade etmektedir. Ancak, AB'nin Türkiye'den ithalatında tekstil ve konfeksiyonun liderliği devam etse de 2002'den bu yana sektörün payında belirgin bir düşüş izlenmektedir.

Şekil 1: SITC Rev. 3 Ürün Grupları İtibariyle AB'nin Türkiye'den İthalatı (%)

*AB 25 üyeli olarak dikkate alınmıştır.

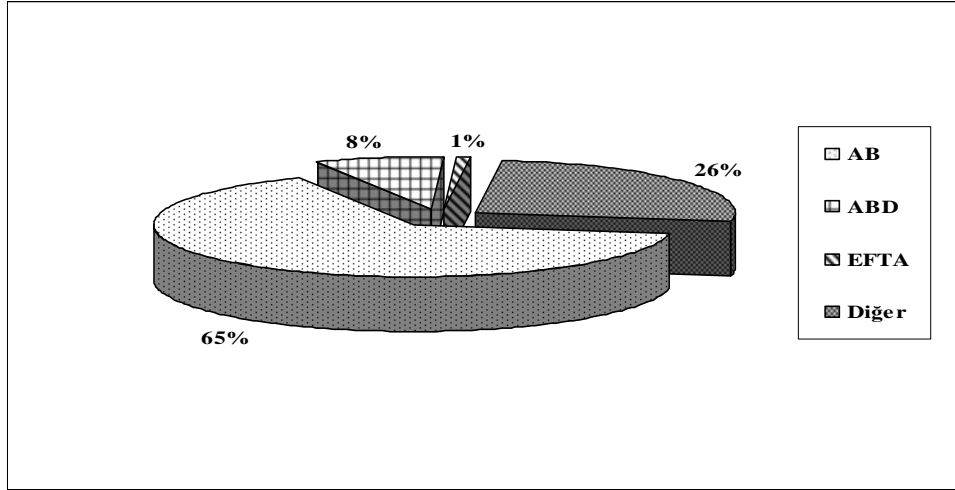
Kaynak: EUROSTAT 2005 verilerine dayanılarak tarafımızca oluşturulmuştur.

İkişer yıl arayla 2000-2002-2004 dönemleri incelendiğinde 2000'de AB'nin Türkiye'den ithal ettiği SITC Rev. 3 ürün grupları bazında %43 paya sahip olan tekstil ve konfeksiyon ürün grubunun payının 2002'de %40,7'ye ve 2004'de %34,2'ye düştüğü görülmektedir. Sözü edilen düşüş süreci Çin'in Dünya Ticaret Örgütü (WTO)'ne üyelik statüsü kazandığı döneme rastlamaktadır.

Türkiye, uzun süredir AB'nin tekstil ve konfeksiyon ürünleri ihtiyacını karşılamaktadır. AB'ye olan coğrafi yakınlık ve özellikle Gümrük Birliği (GB) anlaşması, AB'yi Türkiye'nin en önemli ihracat pazarlarından biri haline getirmiştir. Tekstil ve konfeksiyon sektörü toplamında değer olarak en büyük pazar AB'dir. AB içinde ise ihracatta Almanya, ithalatta ise İtalya başta

gelmektedir. İkinci ve üçüncü pazarlar ise sırasıyla ABD ve EFTA pazarlarıdır. 2005 yılı itibariyle AB, %65 ihracat payı ile birinci sırada yer almaktadır. İkinci büyük Türk tekstil ve konfeksiyon sektörü ihracat pazarı ABD'nin ihracattaki payı %8 ve EFTA'nın payı ise sadece %1'dir (bkz; Şekil 2).

Şekil 2: Türk Tekstil ve Konfeksiyon Sektörü İhracat Pazarları–2005 (%)

Kaynak: DTM verilerine dayanılarak tarafımızca oluşturulmuştur.

AB'nin Çin'den sonraki ikinci büyük tekstil ve konfeksiyon ürünleri tedarikçisi Türkiye'dir. Tablo 1 ve Tablo 2'den de izleneceği üzere, Türkiye, Ocak-Eylül 2005 döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre % 0,2'lik artışla ve % 12,9 oranıyla AB'nin en çok tekstil ithalatı yaptığı ilk beş ülke arasında Çin'den sonra ikinci sırayı almıştır. Konfeksiyon açısından duruma bakıldığında ise; Türkiye yine aynı dönemde (Ocak-Eylül 2005), bir önceki yılın aynı dönemine göre, önemsiz bir düşüşle (-%0,2) ve %15,5'lik pay ile AB'nin en çok konfeksiyon ithalatı yaptığı ilk beş ülke arasında, yine Çin'den hemen sonra ikinci sırada kendine yer edinmiştir.

Tablo 1: AB'nin En Çok Tekstil Dış Ticareti Yaptığı İlk Beş Ülke (1000 €)

Ülkeler	Ocak-Eylül 2004			Ocak-Eylül 2005		
	İthalat	İth.Pay %	İhracat	İthalat	İth. Pay %	İhracat
Dünya	10.757.847	100	14.583.323	10.472.627	100	14.321.815
Çin	1.551.085	14,4	541.170	1.907.698	18,2	606.235
Türkiye	1.364.431	12,7	1.267.796	1.350.551	12,9	1.144.088
Hindistan	975.191	9,1	136.531	955.817	9,1	152.887
İsviçre	701.321	6,5	651.530	629.488	6	649.161
ABD	650.708	6	1.679.515	653.807	6,2	1.702.197

Kaynak: EUROSTAT, 2005

Tablo 2: AB'nin En Çok Konfeksiyon Dış Ticareti Yaptığı İlk Beş Ülke (1000 €)

Ülkeler	Ocak-Eylül 2004			Ocak-Eylül 2005		
	İthalat	İth.Pay %	İhracat	İthalat	İth. Pay %	İhracat
Dünya	41.829.055	100	12.190.071	44.067.978	100	12.728.422
Çin	9.785.025	23,4	72.589	14.507.769	32,9	101.046
Türkiye	6.580.959	15,7	245.943	6.852.528	15,5	250.783
Romanya	3.038.336	7,3	605.618	2.814.356	6,4	552.979
Bangladeş	2.953.729	7,1	1.274	2.700.776	6,1	4.693
Hindistan	2.468.293	5,9	17.198	3.039.311	6,9	20.234

Kaynak: EUROSTAT, 2005

Tablo 1 ve Tablo 2'de göze çarpan önemli bir diğer nokta ise; AB'nin dünyadan ve Türkiye'den yaptığı tekstil ve konfeksiyon ürünleri ithalatında ağırlıklı olarak konfeksiyon ürünlerinin yer almasıdır. AB'nin dünyadan yaptığı toplam tekstil ve konfeksiyon ürünleri ithalatı açısından, konfeksiyon ürünleri ithalatı değer olarak tekstil ürünleri ithalatının yaklaşık 4-4,5 katıdır. AB'nin Türkiye'den yaptığı konfeksiyon ürünleri ithalatında ise tekstil ürünleri ithalatının yaklaşık beş katına dahi ulaşan değerler söz konusudur. Bu durum, AB'nin sıradan ve ucuz konfeksiyon ürünlerinin üretimini bıraktığını göstermektedir.

Zaman süreci içinde, özellikle son 10-15 yılda tekstil teknolojisindeki ilerlemeler, yenilikçi uygulamalar ve küreselleşme ile birlikte artan, değişen ve gelişen tüketici talepleri tekstil ve konfeksiyon sanayiinde yer alan ürünlerin

fonksiyonunda (insanlara sağladığı hizmette, kullanılma nedenlerinde) gittikçe hızlanan bir şekilde önemli değişikliklere yol açmıştır. İnsanlık tarihi boyunca sadece örtünmek (doğal atmosfer şartlarından korunmak) ve süslenmek için giyinen insanlar, artık kullanacakları giysilerin kendilerine, sağlık, güvenlik ve bilişim alanlarında olmak üzere bugün hayal bile edemeyeceğimiz her türlü alanda ek hizmetler de vermesini, ek fonksiyonlar da sağlamasını istemeye başlamışlardır.

Geleneksel tekstil ürünlerine ilaveten tekstil sektörü içinde, akıllı tekstiller veya teknik tekstiller olarak adlandırılan bu yeni sektör, son 10-15 yılda ortaya çıkmıştır ve sektörün önemi her geçen gün artmaktadır. Tekstil ve hazır giyim ürünleri artık sadece giyinme, barınma ve dekorasyon ihtiyacına cevap vermemektedir. Kendini vücut sıcaklığına göre ayarlayan giysiler, nabız, tansiyon, kalp atışı vb. hayati önem taşıyan yaklaşık otuz göstergeli ölçerek ilgili yerlere aktaran giysiler, ter tutmayan nefes alabilen, yanmaz kumaşlar, müzik dinlemeye ve iletişim kurmaya imkan veren, stresi azaltan giysiler, uyumak üzere olan sürücülerini uyandıran araba koltukları, kalp atışlarını dinleyen yatak çarşafı, çelikten 15 kat daha dayanıklı elyaflar ve burada saymadığımız daha birçok yenilikçi ürün tekstil sektörüne dahil olmuştur.

AB son 10-15 yıldır geleneksel tekstil ve konfeksiyon ürünlerinin üretimini bırakarak katma değeri yüksek markalı ürünler ve teknik tekstil alanına yönelmiş, teknik tekstilde liderliği ele geçirmiştir. Son yıllarda teknik tekstiller, AB tekstil ve giyim sanayininin çok önemli bir parçası olmuştur. 1998 yılında toplam tekstil sektörünün %25,8'ini oluştururken, 1999 yılında bu oran %27,6'ya ve 2002 yılında ise %29'a çıkmıştır. Verilerden de görüleceği üzere AB teknik tekstil sektörü sürekli gelişim içerisinde. AB içerisinde en büyük üreticiler sırasıyla Almanya (toplam AB tekstil ve giyim sektörü içerisinde %17 pay), Fransa ve İngiltere (%16), Belçika (%15) ve İtalya (%14)'dir (Emek, 2005; 101).

AB, dünyanın en büyük tekstil ve konfeksiyon ürünleri ithalatçısı ve aynı zamanda ihracatçısı (dünya tekstil ve konfeksiyon ticaretinin yaklaşık üçte birini gerçekleştirmektedir) olarak dünya tekstil ticareti politikasını belirlemede ve yönlendirmede etkin bir rol oynamakta, kendi tekstil sanayininin çıkarlarını korumaya önem vermektedir. Ayrıca AB, dünyanın en güçlü tekstil sanayiine sahiptir. AB tekstil ve konfeksiyon sanayininin en önemli üstünlükleri yüksek kalite, ileri teknoloji, yenilikçilik-yaratıcılık ve güçlü Ar-Ge ile birlikte gelen inovasyon yeteneğidir. Türkiye ise Avrupa'nın en büyük tekstil ve konfeksiyon üretim gücüne sahip ülkesidir.

Tekstil ve konfeksiyon ticareti yıllar boyunca GATT (Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması) kurallarından ayrı yönetilmiştir. Tekstil ve

konfeksiyon ticareti, gümrük vergisi, kota ve diğer engellerle uzun yıllar kontrol edilmiştir. Bunun sebebi gelişmiş ülkelerin, gelişmekte olan / az gelişmiş ülkelerden gelen ithalatı kısıtlayarak ülke içi endüstrilerini koruma istekleri olmuştur. 1 Ocak 2005 tarihi itibarıyla tekstil ve konfeksiyon ürünleri ticaretinde uygulanan sözü edilen kısıtlamalar tümüyle kaldırılmış, tekstil ve konfeksiyonda yeni bir dönem, 'kotasız rekabet dönemi' başlamıştır. Alıcıların satın alma kararlarını ülkeden ülkeye değişen ithalat kotalarına göre değil, serbest pazar anlayışının gereklerine göre verecekleri bu yeni dönemde rekabet baskısının daha da artacağı çok açıktır.

ATC (Tekstil ve Giyim Anlaşması) Dönemi'nin sona ermesinden sonra geçerli olacak zorlu rekabet koşullarına rağmen Türkiye pek çok ülkeye göre avantajlı bir konumda olabilecektir. Fiyatın yanı sıra esneklik ve kalite de liberal piyasada başarılı olmak için gerekli kriterlerdir. Bu bağlamda diğer ülkelerle olan rekabet düzeyi performans standardına bağlıdır. Türkiye ve Avrupa Birliği arasındaki uzun süreli tedarik ilişkileri Türkiye'nin kalite gerekliliklerine adapte olmasını sağlamıştır. Türkiye'deki üretim Avrupa çevre koruması standartlarıyla örtüşmekte, üretimin yüksek kalitede gerçekleştirildiğini belgeleyen denetçiler Türk şirketlerinde olumlu karşılanmaktadır. Uluslararası müşteriler Türk hizmet anlayışı ve esnekliğini takdir etmektedirler. Türkiye'nin AB'ye coğrafik yakınlığı, AB'deki tüketicilerin istek ve ihtiyaçlarını karşılayacak nitelikte ürünler üretmesi, bir anlamda AB'deki tüketicilerin beğenisine hitap etmesi ülkemize bu konuda bir avantaj sağlamaktadır (Lange ve Radtke, 2004; 43).

2005 Ocak ayı ile birlikte Türk tekstil ve hazır giyim sektörü oldukça sert bir rekabet ortamıyla karşı karşıya gelmiş bulunmaktadır, ancak Türk tekstil ve konfeksiyon firmaları geliştirilmiş kalite standartlarıyla örtüşen kendi markalarının dizayn ve üretimini yaparak, hükümetin desteği ile birlikte, çevresel ve sosyal normlara saygı gösteren bir üretim anlayışıyla üretilmiş kaliteli ürünler sunabilirlerse tüketici pazarlarını genişletme imkanı bulabileceklerdir (Lange ve Radtke, 2004; 43). Tekstil ve konfeksiyonda kotaların kalkmasıyla yeni korumacılık önlemleri olarak çevre, kalite ve sağlıkla ilgili birtakım düzenlemeler gelişmiş ülkeler tarafından yoğunlukla uygulanacaktır. Günümüzde tekstil ve giyim işletmelerinin rekabet güçlerini devam ettirebilmeleri için bu düzenlemeleri dikkate almaları ve gerekli uyumu sağlamaları zorunludur.

III. VERİ SETİ VE AMPİRİK BULGULAR

Uluslararası karşılaştırmaların yapıldığı çalışmalarda standart tanım ve kapsamların çerçevesinin belirlenmesi gerekmektedir. Bu nedenle uluslararası kuruluşlar tarafından ürün tanımlamaları yapılmış ve endüstriyel bağlamda sektörlerin kapsamları sınıflandırılmıştır. Bazı durumlarda tanım ve yaklaşımların

birtakım farklılıklar içermesinden dolayı sistemler arasında bir tercih yapma zorunluluğu ortaya çıkarken, bu sorun genellikle Birleşmiş Milletlerin Standart Uluslararası Ticaret Sınıflaması (SITC) sistemi ile giderilmeye çalışılmıştır. SITC Rev.3 (Standart International Trade Classification-Revision 3) sistemi geniş kapsamlı bir sınıflandırma sistemidir. Bu çalışmada da ürün gruplandırılmasında SITC Rev. 3 sistemi kullanılmıştır.

Uluslararası ticaret sınıflandırmasında en genel anlamı ile tekstil endüstrisi üç temel başlık altında incelenmektedir. Bunlar, tekstil elyafları ve bunların artıklarını içeren bir hammadde grubu olarak SITC 26 grubu, tekstil ipliği, dokuma, mensucat ve ilgili ürünleri içeren SITC 65 grubu (dokumacılık) ve oldukça geniş konfeksiyon (hazır giyim) ve aksesuarlarının yer aldığı SITC 84 grubudur. SITC 65 grubu içinde 9 adet üç basamaklı ve 59 adet dört basamaklı alt ürün grubu bulunmaktadır. SITC 84 grubu ise 7 adet üç basamaklı, 37 adet de dört basamaklı alt ürün grubunu içermektedir (bkz; EK 4 ve EK 5).

Tekstil endüstrisi bağlamında ülkelerin ticaret performanslarının karşılaştırılmasında genellikle imalat endüstrisi ürünleri, dolayısıyla SITC 65 ve 84 grupları ele alınır. Bu iki grup her ne kadar birbirleriyle yakın ilişki içerisinde olsalar da talep yapıları birbirlerinden oldukça farklı olduğundan dolayı ayrı ayrı değerlendirilmektedir. Bu çalışmada da esas olarak SITC 65 grubu (bundan sonra bu gruba kısaca tekstil ürün grubu denilecektir) ve SITC 84 (bundan sonra bu gruba kısaca konfeksiyon ürün grubu denilecektir) grubu ele alınacaktır. Tekstil ürün grubu sözü edilen sınıflandırma sisteminde *6.Başlıca Sınıflara Ayrılan İşlenmiş Mallar*, konfeksiyon ürün grubu ise *8.Çeşitli Mamül Eşya* kategorisi içinde değerlendirilmektedir.

Çalışmada, Türkiye'nin AB ile ilgili olarak tekstil ve konfeksiyon sektörlerinde global rekabet edebilirliği manasında Açıklanmış Karşılaştırmalı Avantaj (RCA), Brülhart B ve Grubel-Lloyd (G-L) endekslerini hesaplamak için gerekli veriler yıllık olarak, SITC Rev. 3 ürün grupları itibariyle (3 basamaklı toplam 16, 4 basamaklı toplam 96 ürün grubu, çalışmanın kapsamına giren toplamda iki basamak da dahil 114 ürün grubu bazında) 1994-2005 periyodu için TÜİK'den alınmış ve düzenlenmiştir. İncelenen zaman diliminin 12 yıllık bir süreyi kapsamaması, rekabet gücünün zaman süreci içinde ne yönde ve ne ölçüde değiştiğinin izlenebilmesine de imkân tanımaktadır.

Türkiye ve AB tekstil ve konfeksiyon sektörlerinin karşılaştırmalı avantaj/dezavantajını gösteren RCA, Brülhart B ve Grubel-Lloyd endeksleri ölçüm sonuçları 1995, 2000 ve 2005 yılları (RCA ve G-L endeksleri için) ile 1994-2005 dönemi (Brülhart B endeksi için) ve üç ve dört basamağa kadar çıkan bütün ürün grupları itibariyle çalışmanın sonunda yer alan EKLER kısmında

rapor edilmiştir. (bkz; EK 2 ve EK 3). Ürün gruplarının kodları ve açıklamaları için de yine EKLER kısmına bakılabilir (bkz; EK 4 ve EK 5). Bütün yıllara ilişkin ayrıntılı hesaplamaları içeren ölçüm sonuçları tablolaştırılmamıştır.

Çalışmada izlenen uygulama yöntemi sonucunda elde edilen ampirik bulgular izlenildiği şekildedir:

i. *Türkiye'nin AB Karşısında 'Özellikle' Açıklanmış Karşılaştırmalı Avantaja Sahip Olduğu Tekstil ve Konfeksiyon Ürün Grupları*

- Dokumaya elverişli maddelerden diğer hazır eşya ve takımlar (658)
- Parça halinde keçe, dantel, dokuma maddelerinden şapka, başlık (6581)
- Yatak çarşafları, masa örtüleri, bezler, örtüler (6584)
- Kadın/kız çocuklar için örme giyim eşyası (844)
- Erkek/erkek çocuklar için atlet, fanila, külot, bornoz vs. (8416)
- Kadın/kız çocuklar için fanila, jüpon, slip, külot, gecelik, pijama, bornoz, sabahlık vs. (8428)

ii. *Hesaplamaya Konu Olan Endekslerin Tümü İtibariyle Açıklanmış Karşılaştırmalı Avantaja Sahip Ürün Grupları*

- Tekstil iplikleri (651)
- Pamuklu mensucat (652)
- Sentetik veya suni filamentler ve devamsız liflerden mensucat (653)
- Örme mensucat (655)
- Kordelalar, etiketler, armalar, tüller vb. (656)
- Dokumaya elverişli maddelerden diğer hazır eşya ve takımlar (658)
- Halılar ve diğer yer kaplamaları (659)
- Pamuktan dikiş iplikleri (6512)
- Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (6513)
- Sentetik filamentlerden tekstürize iplikler (6515)
- Suni ve sentetik devamsız liflerden iplikler (dikiş ipliği hariç) (6518)
- Başka yerde belirtilmeyen diğer tekstil iplikleri (6519)
- Ağartılmamış pamuklu mensucat (6522)
- Pamuklu mensucat (ağırlık %85 >= pamuk içerenler) (M2 si 200gr. <) (6523)
- Pamuklu mensucat (ağırlık %85 >= pamuk içerenler) (M2 si 200gr. >) (6524)
- Sentetik iplik, monofil, şeritlerle dokumalar (6531)
- Diğer devamsız sentetik liften dokumalar (6534)
- Viskoz ipeği mukavemetli ipliğinden dokunmuş mensucat (6535)

- Suni devamsız liflerden dokunmuş mensucat (ağırlık %85< suni devamsız lif içerenler) (6538)
- Sentetik ve suni liflerden atkı iplik, peluş ve kadifeler (6539)
- Örne tüylü mensucat (6551)
- Diğer örme mensucat (6552)
- Gipe iplikler ve parça halinde kordon, işleme yapılmamış süs eşyası (örme olanlar hariç) (6563)
- Tüller ve diğer mensucat-parça, şerit, motifler halinde (6564)
- İşlemeler (parça, şerit, motif halinde) (6565)
- Dokumaya elverişli maddelerden hortumlar, taşıyıcı kolonlar vs. (6579)
- Parça halinde keçe, dantel, dokuma maddelerinden şapka, başlık (6581)
- Battaniler, diz battanileri (elektrikli battaniler hariç) (6583)
- Yatak çarşafı, masa örtüleri, bezler, örtüler (6584)
- Perde, iç storlar, perde-yatak farbaları ve örtüler (6585)
- Başka yerde belirtilmeyen diğer hazır eşya (6589)
- Düğümlü ve sarmalı halılar ve yer kaplamaları (6592)
- Dokunmuş halılar, yer kaplamaları-kilim, sumak, karaman vb. (6593)
- Dokunmuş halılar ve dokumaya elverişli maddelerden yer kaplamaları (6595)
- Erkek/erkek çocuklar için örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarları (841)
- Kadın/kız çocuklar için örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarları (842)
- Erkek/erkek çocuklar için örme giyim eşyası (843)
- Kadın/kız çocuklar için örme giyim eşyası (844)
- Örülmüş olsun olmasın diğer giyim eşyası (845)
- Giyim eşyası iç aksesuar ve giyim eşyası parçaları (çorap, mendil, eldiven vb.) (846)
- Erkek/erkek çocuklar için dış giyim (8411)
- Erkek/erkek çocuklar için takım elbiseler ve takımlar (örülmemiş) (8412)
- Erkek/erkek çocuklar için ceket ve blazerler (8413)
- Erkek/erkek çocuklar için kısa pantolon/pantolon/tulum ve şort (8414)
- Erkek/erkek çocuk için gömlekler (8415)
- Erkek/erkek çocuklar için atlet, fanila, külot, bornoz vs. (8416)
- Kadın/kız çocuklar için dış giyim (8421)
- Kadın/kız çocuklar için takım ve takım elbiseler (8422)
- Kadın/kız çocuklar için ceket, blazer (8423)
- Kadın/kız çocuklar için elbiseler (8424)
- Kadın/kız çocuklar için etek ve pantolon etek (8425)
- Kadın/kız çocuklar için pantolon, tulum, şort (8426)

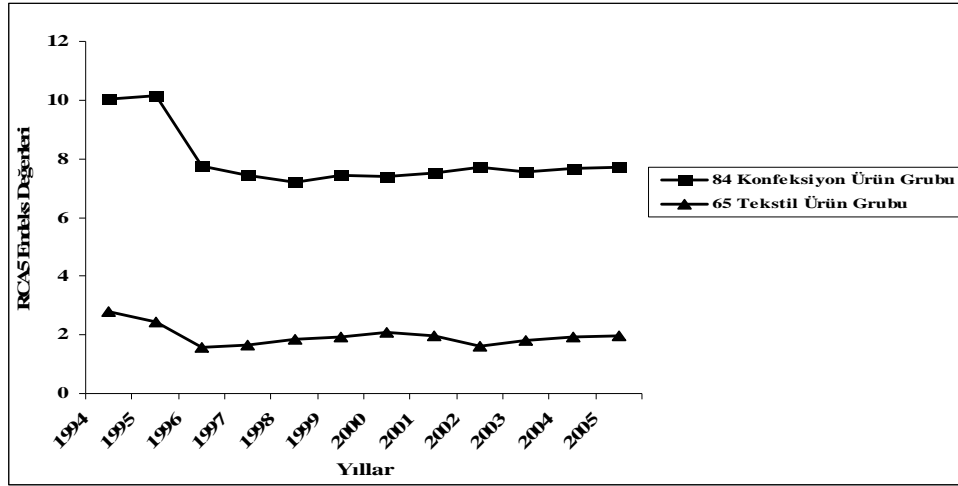
- Kadın/kız çocuklar için gömlek, bluz, vs. (8427)
- Kadın/kız çocuklar için fanila, jüpon, slip, külot, gecelik, pijama, bornoz, sabahlık vs. (8428)
- Erkek/erkek çocuk için örme dış giyim (8431)
- Erkek/erkek çocuklar için örme takım, takım elbise, ceket vs. (8432)
- Gömlekler-erkek/erkek çocuk için (örme) (8437)
- Erkek/erkek çocuklar için örme iç ve gece giyim eşyası (8438)
- Kadın/kız çocuklar için dış giyim-örme (8441)
- Kadın/kız çocuklar için takım elbise, takım, ceket, blazer, şortlar vs.-örme (8442)
- Kadın/kız çocuklar için gömlek bluz/gömlek bluz-örme (8447)
- Kadın/kız çocuklar için iç ve gece giyim eşyası-örme (8448)
- Bebekler için giyim eşyası ve aksesuarı (8451)
- Kazaklar, süveterler, hırkalar, yelekler vb. eşya-örülmüş (8453)
- Tişörtler, fanilalar, diğer iç giyim eşyası-örülmüş (8454)
- Sutyen, korse kemerleri ve kuşakları, korse pantolonlar, çorap bağı, vb. (örülmemiş) (8455)
- Yüzme kıyafeti (8456)
- Diğer giyim eşyası (örülmemiş) (8458)
- Spor, kayak ve diğer giyim eşyası (örülmüş) (8459)
- Külotlu, kısa-uzun konçlu çoraplar, soketler-örülmüş (8462)
- Eldiven, papyon, kravat ve giyim eşyası teferruatı şal, eşarp, duvak vb.(örülmüş) (8469)
- Deri/köseleden giyim eşyası, eldiven ve diğer aksesuarlar (8481)
- Kürkten/taklit kürk giyim ve diğer eşyası-aksesuarları (8483)
- Şapkalar, başlıklar, saç fileleri ve başlıklara mahsus şerit, astar vs. astarlı, astarsız (8484)

Çalışmada kullanılan tüm endeksler dikkate alındığında, Türkiye'nin AB karşısında konfeksiyondaki açıklanmış karşılaştırmalı avantajlarının tekstildeki açıklanmış karşılaştırmalı avantajlarına nazaran daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. G-L endeksi hesaplama sonuçları da bu durumu desteklemekte ve konfeksiyon sektörü için endüstriler-arası ticarete işaret etmektedir (bkz; Şekil 3 ve EK 3).

Çalışmada kullanılan uygulama yöntemi ve sonuçlarına göre; 1994-2005 döneminde Türkiye'nin konfeksiyon sektöründe, AB karşısındaki karşılaştırmalı avantajını devam ettirdiği görülmektedir [Brühlhart B endeksi değeri (0.93)]. Burada özel bir durum Tekstil dışında kalan giyim eşyası, şapka vs. (848) konfeksiyon ürün grubu için geçerlidir. Sözü edilen ürün grubu için hesaplanan

aynı endeks değeri (-1) ticaret akımlarındaki bütün değişmelerin net ithalatla ilgili olduğu anlamına gelmekte ve bu ürün grubunun ticaretindeki değişimin ithalat yönlü olduğunu, karşılaştırmalı üstünlüğünün azaldığını göstermektedir (bkz; EK 3).

Şekil 3: Tekstil ve Konfeksiyon Ürün Grupları İçin Hesaplanan RCA5 Endeks Değerleri'nin Gelişimi (1994-2005)

Kaynak: TÜİK verilerine dayanılarak tarafımızca oluşturulmuştur.

iii. Hesaplamaya Konu Olan Endekslerin Tümü İtibariyle Açıklanmış Karşılaştırmalı Dezavantaj Gösteren Ürün Grupları

- Suni filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (6517)
- Jüt-bitki iç kabuğundan dokum ve iplikler (6545)
- Kapitoneli mensucat-parçalı (6574) -dönem ortalamaları itibariyle
- Kâğıt, karton esaslı yer kaplamaları ve linoleum (ölçüsüne göre kesilmiş olsun olmasın) (6591) - belirgin bir açıklanmış karşılaştırmalı dezavantaj

Konfeksiyonda, hesaplamaya konu olan endekslerin tümü itibariyle ‘açıklanmış karşılaştırmalı dezavantaj’ ifade eden ürün grubu bulunamamıştır. Vollrath yaklaşımı iki rekabet edebilirlik endeksi (RCA3 ve RCA5) itibariyle, Vulkanize kauçuktan/plastikten; eldiven, giyim eşyası ve aksesuarı (8482) konfeksiyon ürün grubu için ‘belirgin’ bir açıklanmış karşılaştırmalı dezavantaj tespit edilmiştir. Tekstil sektörü için ise, yine Vollrath yaklaşımı sözü edilen iki endeks, Dokumaya elverişli diğer maddelerden dokunmuş mensucat (ipek, yün, keten vb.) (654) ile Özel iplikler ve dokunmamış mensucat (keçe, vatka, sicim, ip, şapka taslakları, teknik eşya) (657) SITC üç basamaklı tekstil ürün grupları ve SITC dört basamaklı tekstil ürün gruplarının çoğunluğu (hemen hemen yarısı)

itibariyle, Türkiye'nin AB karşısında açıklanmış karşılaştırmalı dezavantajları olduğunu ifade etmektedir. Nitekim G-L endeksi hesaplama sonuçları da bu durumu desteklemekte ve tekstil sektörü için endüstri-içi ticarete (658 tekstil ürün grubu haricinde) işaret etmektedir. 1994-2005 döneminde tekstil ürünleri ticaretindeki değişme ithalat yönlü gerçekleşmiş ve bu sektörde karşılaştırmalı üstünlükler azalmıştır [Brülhart B endeksi değeri (0.31)] (bkz; EK 2).

iv. *Zaman Periyodu İçinde Açıklanmış Karşılaştırmalı Avantajları Artan Ürün Grupları (1994-2005)*

- Sentetik/suni devamlı/devamsız liflerden dikiş ipliği (6514)
- Pamuklu mensucat ağırlık %85 \leq pamuk içerenler sentetik ve suni liflerle karıştırılmış (M2 si 200gr $<$) (6525)
- Sentetik ve suni liflerden atkı iplik, peluş ve kadifeler (6539)
- Gipe iplikler ve parça halinde kordon, işleme yapılmamış süs eşyası (örme olanlar hariç) (6563)
- İşlemeler (parça, şerit, motif halinde) (6565)
- Dokumaya elverişli maddelerden hortumlar, taşıyıcı kolonlar vs. (6579)
- Erkek/erkek çocuk için örme dış giyim (8431)
- Eldiven, papyon, kravat ve giyim eşyası teferruatı şal, eşarp, duvak vb.(örülmüş) (8469)

v. *Zaman Periyodu İçinde Açıklanmış Karşılaştırmalı Avantajları Azalan Ürün Grupları (1994-2005)*

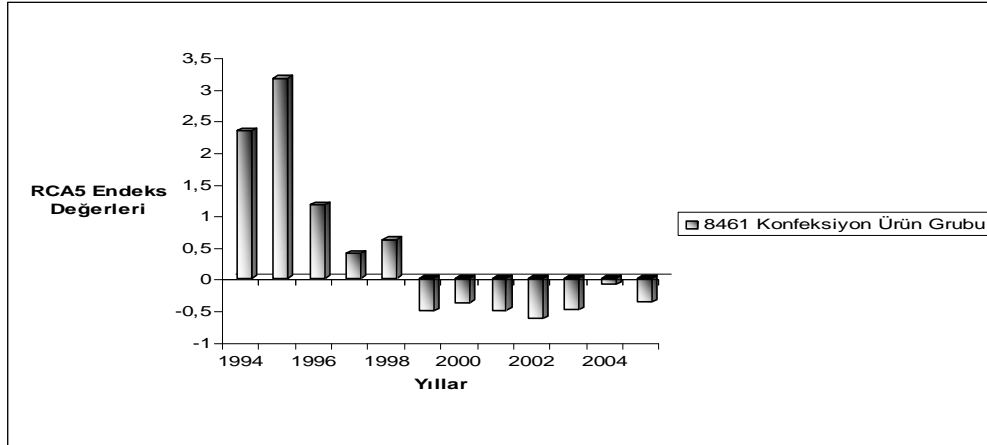
- Sentetik filamentlerden tekstürize iplikler (6515)
- Suni ve sentetik devamsız liflerden iplikler (dikiş ipliği hariç) (6518)
- Başka yerde belirtilmeyen diğer tekstil iplikleri (6519)
- Pamuklu mensucat (ağırlık %85 \geq pamuk içerenler) (M2 si 200gr. $<$.) (6523)
- Viskoz ipeği mukavemetli ipliğinden dokunmuş mensucat (6535)
- Parça halinde keçe, dantel, dokuma maddelerinden şapka, başlık (6581)
- Perde, iç storlar, perde-yatak farbaları ve örtüler (6585)
- Dokunmuş halılar ve dokumaya elverişli maddelerden yer kaplamaları (6595)
- Erkek/erkek çocuk için örme dış giyim (8431) ve Eldiven, papyon, kravat ve giyim eşyası teferruatı şal, eşarp, duvak vb.(örülmüş) (8469) ürün grupları dışında kalan diğer bütün konfeksiyon ürün grupları.

vi. *Zaman Periyodu İçinde Açıklanmış Karşılaştırmalı Avantajlarını Kaybeden ve Açıklanmış Karşılaştırmalı Dezavantaj Gösteren Ürün Grupları (1994-2005)*

- Sentetik filament iplikler (6516)
- Pamuktan gaz, kadife, havlu cinsi bukledi ve tırtıl mensucat (6521)
- Dokunmamış mensucat, suni devamsız lif=>%85 (6536)
- Karde edilmiş, taranmış yün/kıldan dokunmuş mensucat (%85 >= yün/ince kıl içerenler) (6542)
- Şapka taslakları: keçeden, keçeden diskler, silindirler ve şeritlerden örülmüş (6576)
- Keçe, dokunmamış, sıvanmış mensucattan hazır giyim eşyası (8452) -yalnızca RCA3 ve RCA5 endeksleri itibariyle
- Mendil, papyon, kravat ve giyim eşyası teferruatı şal, eşarp, vb.(örülmemiş) (8461) -yalnızca RCA3 ve RCA5 endeksleri itibariyle

8461 konfeksiyon ürün grubunun açıklanmış karşılaştırmalı dezavantaj ifade eden bir süreç içine girmesi 1999 yılı ile birlikte başlamaktadır. Bu açıdan, 1999 yılında yaşanan ekonomik krizin, sözü edilen ürün grubunun açıklanmış karşılaştırmalı avantajı üzerinde etkisi olduğu açıktır. Şekil 4 bu durumu açık bir şekilde ortaya koymaktadır.

Şekil 4: 8461 Konfeksiyon Ürün Grubu İçin Hesaplanan RCA5 Endeks Değerleri'nin Gelişimi (1994-2005)

Kaynak: TÜİK verilerine dayanılarak tarafımızca oluşturulmuştur.

vii. *Geçmişte Açıklanmış Karşılaştırmalı Dezavantaj Gösterirken 2005 Yılı Sonu İtibariyle Açıklanmış Karşılaştırmalı Avantaja Sahip Olan Ürün Grupları*

- Sentetik/suni devamlı/devamsız liflerden dikiş ipliği (6514)
- Pamuklu mensucat ağırlık %85 <= pamuk içerenler sentetik ve suni

- liflerle karıştırılmış (M2 si 200gr <) (6525)
- Pamuklu mensucat ağırlık %85 <= pamuk içerenler sentetik ve suni liflerle karıştırılmış (M2 si 200gr >) (6526)
- Sentetik devamsız liflerden dokunmuş mensucat (ağırlık %85<, M2 si 170 gr.>pamukla karışık sentetik lif içerenler) (6533)
- Sentetik ve suni liflerden atkı iplik, peluş ve kadifeler (6539)
- Gipe iplikler ve parça halinde kordon, işleme yapılmamış süs eşyası (örme olanlar hariç) (6563)
- Vagon, mavna örtüleri, dış storlar, çadır, kamp eşyası vs. (6582)
- Başka yerde belirtilmeyen diğer hazır eşya (6589)
- Tuftedilmiş halılar, tuftedilmiş yer kaplamaları (6594)
- Keçeden halılar, tufted-floke edilmemiş karolar ve diğer halı ve yer kaplamaları (6596)
- Eldiven, papyon, kravat ve giyim eşyası teferruatı şal, eşarp, duvak vb.(örülmüş) (8469)

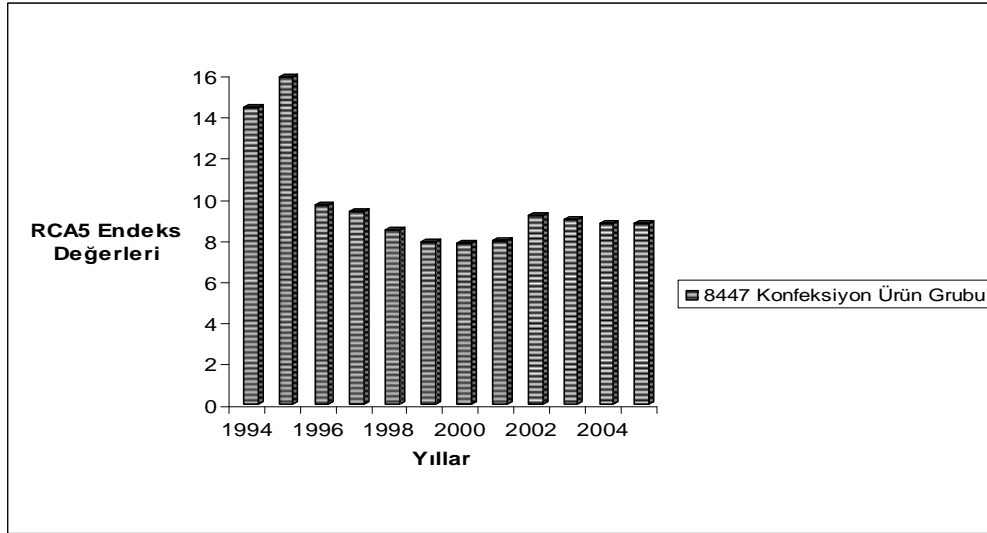
viii. *Gümrük Birliği'nden Sonra Rekabet Gücünün Azaldığı Ürün Grupları*

- Başka yerde belirtilmeyen diğer tekstil iplikleri (6519)
- Suni devamsız liflerden dokunmuş mensucat (ağırlık %85< suni devamsız lif içerenler) (6538)
- Yatak çarşafı, masa örtüleri, bezler, örtüler (6584)
- Kadın/kız çocuklar için örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarları (842)
- Giyim eşyası iç aksesuar ve giyim eşyası parçaları (çorap, mendil, eldiven vb.) (846)
- Erkek/erkek çocuklar için takım elbiseler ve takımlar (örülmemiş) (8412)
- Erkek/erkek çocuklar için ceket ve blazerler (8413)
- Kadın/kız çocuklar için takım ve takım elbiseler (8422)
- Kadın/kız çocuklar için ceket, blazer (8423)
- Kadın/kız çocuklar için elbiseler (8424)
- Kadın/kız çocuklar için etek ve pantolon etek (8425)
- Kadın/kız çocuklar için pantolon, tulum, şort (8426)
- Kadın/kız çocuklar için gömlek, bluz, vs. (8427)
- Gömlekler-erkek/erkek çocuk için (örme) (8437)
- Kadın/kız çocuklar için takım elbise, takım, ceket, blazer, şortlar vs.-örme (8442)
- Kadın/kız çocuklar için gömlek bluz/gömlek bluz-örme (8447)
- Bebekler için giyim eşyası ve aksesuarı (8451)
- Keçe, dokunmamış, sıvanmış mensucattan hazır giyim eşyası (8452)

- Yüzme kıyafeti (8456)
- Mendil, papyon, kravat ve giyim eşyası teferruatı şal, eşarp, vb.(örülmemiş) (8461)
- Şapkalar, başlıklar, saç fileleri ve başlıklara mahsus şerit, astar vs. astarlı, astarsız (8484)

Yukarıdan da açıkça görüldüğü üzere; GB'nin olumsuz etkileri tekstil sektöründen ziyade konfeksiyon sektöründe ağırlıklı olarak hissedilmiştir. Konfeksiyon sektörünün rekabet edebilirliği ile ilgili olarak, sektörün AB karşısında oldukça yüksek, fakat zaman içinde, özellikle Gümrük Birliği'nden sonra büyük ölçüde azalan karşılaştırmalı üstünlük değerlerine rastlanmıştır (bkz; Şekil 3 ve EK 3). Kadın/kız çocuklar için gömlek bluz/gömlek bluz-örme (8447) konfeksiyon ürün grubu, GB'nden olumsuz yönde en fazla etkilenen ürün grubu olmuştur. Şekil 5 bu durumu açık bir şekilde ortaya koymaktadır (ayrıca bkz; EK 3).

Şekil 5: 8447 Konfeksiyon Ürün Grubu İçin Hesaplanan RCA5 Endeks Değerleri'nin Gelişimi (1994-2005)

Kaynak: TÜİK verilerine dayanılarak tarafımızca oluşturulmuştur.

ix. *Gümrük Birliği'nden Sonra Rekabet Gücünün Arttığı Ürün Grupları*

- Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (6513)

SONUÇ VE ÖNERİLER

Sektör bazında rekabet edebilirlik açısından fiyat-maliyet boyutunu esas alan (statik anlamlı) birtakım endeksler bağlamında, Türk Tekstil ve Konfeksiyon sektörünün AB Tekstil ve Konfeksiyon sektörü karşısındaki 'global' düzeyde rekabet gücünün analiz edilmeye ve değerlendirmeye çalışıldığı bu makalede elde edilen bulgular, rekabet gücü 'yüksek' olarak bilinen sektörlerimizden tekstil sektöründe, SITC üç basamaklı ürün gruplarının ikisinde [Dokumaya elverişli diğer maddelerden dokunmuş mensucat (ipek, yün, keten vb.) (654) ile Özel iplikler ve dokunmamış mensucat (keçe, vatka, sicim, ip, şapka taslakları, eknik eşya) (657)] ve dört basamaklı ürün gruplarının hemen hemen yarısında, Türkiye'nin AB karşısında açıklanmış karşılaştırmalı dezavantajları olduğu gerçeğini ortaya koymaktadır. Çalışma bu yönüyle konu ile ilgili literatürde mevcut diğer çalışmalardan farklı bir durumu göstermektedir. Ayrıca mevcut literatürde tekstil ve konfeksiyon sektörüne ilişkin bu derecede detaya inilerek (dört basamağa kadar çıkan ürün sınıflandırması itibariyle) rekabet gücünün analiz edildiği ve değerlendirildiği herhangi başka bir çalışmaya rastlanmaması da çalışmayı diğerlerinden ayırmakta ve bu anlamda, konu ile ilgili yazına bir katkı getirdiği umulmaktadır. Konfeksiyon sektörünün rekabet edebilirliği ile ilgili olarak ise sektörün AB karşısında oldukça yüksek, fakat zaman içinde, özellikle Gümrük Birliği'nden sonra büyük ölçüde azalan karşılaştırmalı avantaj değerlerine rastlanmıştır. GB'nin olumsuz etkileri tekstil sektöründen ziyade konfeksiyon sektöründe ağırlıklı olarak hissedilmiştir.

Çalışmada kullanılan uygulama yöntemi ve sonuçlarına göre; 1994-2005 döneminde Türkiye-AB tekstil ürünleri ticaretindeki değişme ithalat yönlü gerçekleşmiş ve bu endüstrilerde karşılaştırmalı üstünlükler azalmıştır. Burada, Dokumaya elverişli maddelerden diğer hazır eşya ve takımlar (658) tekstil ürün grubu özellik arz etmektedir. Bu ürün grubu için, aynı dönemde ticaretteki değişme ihracat yönlü olmuş ve karşılaştırmalı avantajlar artmıştır. Yine aynı dönemde konfeksiyon sektöründe, Tekstil dışında kalan giyim eşyası, şapka vs. (848) konfeksiyon ürün grubu haricinde Türkiye, AB karşısında karşılaştırmalı avantajını devam ettirmektedir.

Tekstil ve konfeksiyon sektörleri rekabetçi bir yapıya sahiptir; rekabetçi yapı konfeksiyon sektöründe daha belirgindir, ancak, tekstil sektöründeki endüstri-içi ticaret göz önünde bulundurulmalıdır. Çünkü bilindiği üzere endüstri-içi ticaret karşılaştırmalı avantajlara göre uzmanlaşmaya imkân vermemektedir. SITC Rev. 3 84 grubu (giyim eşyası ve bunların aksesuarları) ise Türkiye açısından yüksek bir karşılaştırmalı üstünlük sergilemesinin yanı sıra tamamen endüstriler-arası ticaret özelliği göstermektedir.

Konfeksiyon sektöründeki rekabet gücünün korunması ve daha da artırılması, sektörde AR-GE'ye dayalı yeni moda ve yeni marka içeren ürünlerin üretimine odaklanmış bir yapının oluşturulmasına bağlıdır. Tekstil sektörü ile ilgili olarak da Türkiye'de, günümüz itibarıyla AB'ye üye pek çok ülke dahil çoğu gelişmiş ülke tarafından üretilen ve satılan, katma değeri oldukça yüksek teknik tekstil kategorisine ait ürünlerin geliştirilmesi rekabet gücünün korunması ve artırılmasında önemli bir rol üstlenebilecektir. Ayrıca, çalışmada kullanılan uygulama yöntemi ve sonuçları da dikkate alındığında Türkiye'nin, özellikle Dokumaya elverişli maddelerden diğer hazır eşya ve takımlar (658), Yatak çarşafı, masa örtüleri, bezler, örtüler (6584), Kadın/kız çocuklar için örme giyim eşyası (844), Erkek/erkek çocuklar için atlet, fanila, külot, bornoz vs. (8416) ve Kadın/kız çocuklar için fanila, jupon, slip, külot, gecelik, pijama, bornoz, sabahlık vs. (8428) gibi 'ev tekstili' ve 'giyimde kullanışlılığa sahip ürünler' alanına giren ürünlerde AB karşısında önemli bir karşılaştırmalı avantajının bulunması ve son yıllarda dünya genelinde, ev tekstili ürünleri ve giyimde kullanışlılığa sahip olan bu vb. ürünlerin tüketiminde gözlenen artışlar sözü edilen ürün gruplarına özel bir önem verilmesinin ve bu ürünlerde yeniliklere gidilmesinin, sektörün rekabet gücünün devamı ve artışı açısından olumlu sonuçlar getirebileceğini göstermektedir.

Gelecekte giyenlere, kullananlara örtme ve süslenmenin yanında başta sağlık, güvenlik ve enformasyon alanlarında olmak üzere başka hizmetler de sunabilen çok fonksiyonlu, akıllı tekstil ürünlerinin üretimi ve kullanımı daha da artacaktır. Uzun vadede en cazip pazar bu sözü edilen pazar olacaktır. Nitekim diğer sanayileşmiş ülkeler gibi AB de son 10-15 yıldır geleneksel tekstil ürünleri ve yan ürünlerinin üretimini tamamen bırakarak bu alana yönelmiş, ve bu alanda liderliği ele geçirmiştir. Teknik tekstil olarak da adlandırılan ve yüksek katma değerli, yüksek kaliteli, yenilik yoğun ve know-how yoğun bu özel tekstil ürünleri 6. Çerçeve Programı'nda da önemli bir yer tutmuştur.

Türkiye'de tekstil ve konfeksiyon sektörlerinde ileri teknoloji uygulamalarını içeren tamamen yeni sanayi gelişmelerine ayak uydurma zorunluluğu bulunmaktadır. Ülkemiz tekstil sektöründe bazı tarz teknik tekstiller geliştirilmesine karşın, kimya, tıp, makine, elektronik, biyoteknoloji, nano teknoloji vb. alanlardaki gelişmenin yok denecek kadar az olması nedeniyle, ileri teknoloji uygulamalarının Türk tekstilinin tamamını kurtaracak bir çözüm yolu olması ihtimali bu şartlarda son derece zayıf görülmektedir. Türkiye'nin bu alanda yeni teknolojileri özümleme yeteneği, işgücünün teknoloji kullanma kapasitesi ve esasen, eğitim ve beceri düzeyleri ile de direkt bağlantılıdır. Tekstil sektörü, AR-GE çalışmalarında bağlantılı olduğu sektörlerin, özellikle de makine ve kimya sektörlerinin desteğine ihtiyaç duyacaktır. Ancak Türkiye'de bu sektörler (özellikle de makine sektörü) çok zayıftır ve bu şekilde destek sağlayabilecek bir konumda değildir.

Teknik tekstillerde AR-GE faaliyetlerine duyulan ihtiyaç yüksektir. Uzun vadede önemi artacak olan bu ürünlerin geliştirilmesi uzun süreli ve çok yönlü araştırma çalışmalarını gerektirmekte olup, gerekli AR-GE çalışmaları yapılmadığı takdirde rekabet gücü kayıplarına uğranılabilecektir.

Türkiye AR-GE faaliyetleri açısından son derece yetersiz bir görünüm sergilemektedir. AB ülkeleri ve diğer gelişmiş ülkeler GSMH'larının %2-3'ünü AR-GE faaliyetlerine ayırırlarken Türkiye'de bu oran yüzde 0,7'den daha düşüktür. Ayrıca, Türkiye GSMH'sının %10 kadarını tek başına sağlayan tekstil ve konfeksiyon sanayiinin, Türkiye'nin oldukça küçük olan AR-GE pastasından aldığı pay ise sadece %1,5'tur. Türk tekstil sektöründe uzun vadeli olarak bakıldığında, AR-GE faaliyetlerinin bu derece sınırlı kalması düşündürücüdür. Tekstil ve konfeksiyon sanayiinde AR-GE çalışmaları desteklenmeli ve artırılmalıdır. AR-GE yetersizliğinin çözüme kavuşturulabilmesi için sektörde faaliyet gösteren firmalar tarafından ortak bir 'AR-GE Fonu' oluşturulabilir. Bu fonda biriken küçük meblağlar büyük yatırımlara zemin hazırlayacak ve yeni teknolojiler satın alınmasında ya da yeni teknolojiler yaratılmasında önemli bir rol oynayabilecektir.

Türk Tekstil Sanayii günümüzde, fiyat-maliyet rekabetinin belirleyici olduğu, ekseriyetle orta ve orta-üst sınıf kalitede seri ve parti üretim yapan, Avrupa'nın Çin'den sonra gelen ikinci büyük tedarikçisi konumundadır. Uzun vadede hedeflenen, bu yapıya, kalite rekabetinin belirleyici olduğu, yüksek kalitede moda, marka ürünlerinin tasarlandığı, üretildiği ve satıldığı bir yapı kazandırmak olmalıdır. Burada belirtilecek önemli bir husus, "kalite" kavramının kapsamında meydana gelen değişimdir. Kalite kavramının kapsamı zaman süreci içinde önemli değişim ve gelişimler göstermiştir. Günümüzde kalite kavramı artık sadece kusursuzluk, sağlamlık ve ürünün özelliklerinde (kolay bakım, kir tutmama, vb.) ve fonksiyonlarında (rahatlık, sağlıklı ve ekolojik oluş, çeşitli dış etkenlerden koruyuculuk vb.) rakiplerine karşı olan üstünlüklerini de kapsayacak şekilde genişlemiştir. Kalite ve marka yaratılması durumunda rekabet gücü daha da artacak, fiyat odaklı rekabete karşı duyarlılık azalacaktır.

AB, son yüzyılda büyük bir demografik ve teknolojik değişim yaşamıştır, halen de yaşamaktadır. Günümüz dünya ülkelerine bakıldığında AB'nin ortalama büyüme oranlarının ABD, Çin ve Hindistan gibi ülkelere göre çok düşük düzeylerde seyrettiği görülmektedir. Diğer taraftan, Avrupa nüfusu gittikçe yaşlanmaktadır. Avrupa'da, 1960 ve 1995 yılları arasında, ortalama yaşam erkekler için 8 yıl, kadınlar için 7 yıl uzamıştır. Yaşlı bir topluma doğru bu gidişi, yeni kuşak doğumlar yolu ile telafi edebilmek de son derece zor gözükmektedir. Bu değişim sürecinde, Türkiye'de orta ve uzun vadede maliyet dışı rekabet unsurlarına ağırlık verilerek tekstil ve konfeksiyonda yeni bir üretim, ürün, ihracat, pazarlama ve rekabet stratejisi oluşturulması gerekmektedir.

KAYNAKÇA

- AKGÜNGÖR, S., BARBAROS F. ve KUMRAL N. (2002), “Competitiveness of the Turkish Fruit and Vegetable Processing Industry in the EU Market”, *Russian and East European Finance and Trade*, 38(3), 34-53.
- AKKOYUNLU, A. (1996), “Yeni Dış Ticaret Teorileri”, *Ekonomik Yaklaşım*, Cilt:7, Sayı: 21, Yaz.
- AKTAN, C.C. (1998), *Türkiye Dünyanın Neresinde?*, EĞİAD Yıllık Rapor.
- AKTAN, C.C. (2005), *Türkiye’de Üretim ve İstihdama Yönelik Ulusal Rekabet Gücü Politikası*, <http://www.tisk.org.tr>. Erişim:23.11.2005.
- BALASSA, B. (1965), “Trade Liberalisation and ‘revealed’ Comparative Advantage”, *The Manchester School of Economics and Social Studies*, 33, 99-123.
- BALASSA, B. (1977), “Revealed Comparative Advantage Revisited: An Analysis of Relative Export Shares of the Industrial Countries (1953-1971)”, *The Manchester School of Economics and Social Studies*, 45, 327-344.
- BALASSA, B. (1989), *Comparative Advantage, Trade Policy and Economic Development*, Harvester Wheatsheaf, New York, 42-44.
- BRÜLHART, M. (1994), “Marginal Intra-Industry Trade: Measurement and Relevance for the Pattern of Industrial Adjustment”, *Weltwirtschaftliches Archiv*, 130(3), 600-613.
- DEVİREN, N.V. (2004), “Türkiye ile Avrupa Birliği Ülkeleri Arasındaki Sınai Ürünleri Endüstri-İç Ticareti”, *İktisat, İşletme ve Finans*, 19. Yıl, 107-127.
- EMEK, A. (2005), “Teknik Tekstiller Dünya Pazarı, Türkiye’nin Üretim ve İhraç İmkânları”, *İGEME’den Bakış Dergisi*, Yıl: 9, Sayı: 29, Ocak-Nisan.
- FERMAN, M., AKGÜNGÖR S. ve YÜKSEL A.H. (2004), “Türkiye’nin İhracat Rekabet Gücü ve Sürdürülebilirliği: Avrupa Birliği Pazarında Rakip Ülkeler ve Türkiye Açısından Bir Karşılaştırma”, *2004 Türkiye İktisat Kongresi’ne sunulan bildiri*, İzmir.
- FERTÖ, I. ve HUBBARD L.J. (2003), “Revealed Comparative Advantage and Competitiveness in Hungarian Agri-Food Sectors”, *The World Economy*, 26(2), 247-59.
- GÖNEL, F.D.(2001), “Tekstil Sektöründe Endüstri-İç Ticaret”, *DTM Dergisi*, 6(21), 15-31.

- GRUBEL, H. ve LLOYD P.J. (1975), *Intra-Industry Trade: The Theory and Measurement of International Trade in Differentiated Products*, John Willey, New York.
- GÜRAN, Nevzat; (1990), *Dışa Açılma Sürecinde Türkiye Ekonomisinin Rekabet Gücü*, DPT, Yayın No. 2231, Ankara.
- HAVRILA, I. ve GUNAWARDANA P. (2003), “Analysing Comparative Advantage and Competitiveness: An Application to Australia’s Textile and Clothing Industries”, *Australian Economic Papers*, Blackwell Publishing, 42, 103-117.
- HINLOOPEN, J. ve MARREWIK C. (2001), “On the Empirical Distribution of the Balassa Index”, *Weltwirtschaftliches Archiv*, 137, 1-35.
- İMER, H. (2006), “Avrupa Birliği ile Entegrasyon Sürecinde Türk Tekstil ve Konfeksiyon Sanayii’nin Rekabet Gücü ve Gelişme Olanakları”, *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İktisat Anabilim Dalı, İzmir.
- KARAKAYA, E. ve ÖZGEN F.B. (2002), “Economic Feasibility of Turkey’s Economic Integration with the EU: Perspectives from Trade Creation and Trade Diversion”, *ODTÜ 6. Uluslararası Ekonomi Kongresi*, Ankara.
- KİBRİTÇİOĞLU, A. (1996), “Uluslararası Rekabet Gücüne Kavramsal Bir Yaklaşım”, *Verimlilik Dergisi*, MPM Yayını, 1996/3.
- KÜÇÜKAHMETOĞLU, O. (2000), “Türkiye-AB Gümrük Birliği’nin İktisadi Etkileri”, *İktisat Dergisi*, 408, 34-47.
- LANGE, G. ve RADTKE B. (2004), “İthalat Kotalarının Kaldırılmasından Sonra Türk Tekstil Sektörü’nün Geleceğine İlişkin Görüşler”, Çeviren: Semin Çetin, *Tekstil İşveren Dergisi*, Sayı: 299, Kasım.
- LIESNER, H. H. (1958), “The European Common Market and British Industry”, *Economic Journal*, 68, 302-316.
- SEYMEN, D. ve ŞİMŞEK N. (2006), “Türkiye ile Çin’in OECD Pazarı’nda Rekabet Gücü Karşılaştırması”, *İktisat, İşletme ve Finans*, Yıl: 21, Sayı: 244, 38-50.
- ŞİMŞEK, N. (2005), “Türkiye’nin Yatay ve Dikey Endüstri-İç Dış Ticareti”, *D.E.Ü. İ.İ.B.F. Dergisi*, 20(1), 43-62.
- ŞİMŞEK, N., SEYMEN D. ve UTKULU U. (2007), “Turkey’s Competitiveness in the EU Markets: A Comparison of Different Trade Measures”, *ETSG*

- 2007, *Dokuzuncu Yıllık Uluslararası Konferans*, Athens University of Economics and Business, Atina, 13-15 Eylül.
- TOGAN, S. (1990), *1980'li Yıllarda Türk Dış Ticaret Rejimi ve Dış Ticaretin Liberizasyonu*, Türk Eximbank Araştırma Dizisi, No:1, Ankara, 262.
- UTKULU, U. ve SEYMEN, D. (2004), "Trade, Competitiveness and Revealed Comparative Advantage: Evidence for Turkey towards the EU", *European Trade Study Group, Sixth Annual Conference*, Nottingham.
- UTKULU, U. (2005), *Türkiye'nin Dış Ticareti ve Değişen Mukayeseli Üstünlükler*, Dokuz Eylül Üniversitesi Yayınları, No: 09.1600.0000.000 / DK.05.055.389, İzmir.
- VOLLRATH, T. L. (1991), "A Theoretical Evaluation of Alternative Trade Intensity Measures of Revealed Comparative Advantage", *Weltwirtschaftliches Archiv*, 130, 265-279.
- YILMAZ, B. (2003), "Turkey's Competitiveness in the European Union: A Comparison with Five Candidate Countries- Bulgaria, The Czech Republic, Hungary, Poland, Romania - and the EU 15", *Ezoneplus Working Paper*, No: 12, Şubat.
- YILMAZ, B. ve ERGUN, S.J. (2003), "The Foreign Trade Pattern and Foreign Trade Specialisation of Candidates of The European Union", *Ezoneplus Working Paper*, No: 19, Eylül.

EKLER

EK 1: Rekabet Gücü Göstergesi Olarak Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlük Endeksleri, Grubel-Lloyd Endeksi ve Brülhart B Endeksi

Çalışmanın bu ek kısmında, uygulama yöntemine esas teşkil eden ve rekabet gücü göstergesi olarak bilinen, Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlük endeksleri, Grubel-Lloyd endeksi ve Brülhart B endeksi hakkında ayrıntılı açıklamalar sunulmaktadır.

Bir ülkenin mal ya da sektör bazında ihracatının yapısı bazı iktisatçılara göre o ülkenin sahip olduğu karşılaştırmalı avantajlarını, ithalatının yapısı ise ülkenin karşılaştırmalı dezavantajlarını yansıtır. Bu iktisatçılara göre herhangi bir malın ticaret dengesi (ihracat-ithalat) artı ise, ülke o malda karşılaştırmalı üstünlüğe sahiptir. Tersine durumda ise ülkenin o malda karşılaştırmalı dezavantajı olduğu ifade edilebilir (Togan, 1990; 262).

Karşılaştırmalı üstünlükleri yukarıda özetlenen yöntem ile ampirik literatüre kazandıran ilk araştırmacı, Liesner'dir (Liesner, 1958; 302-316).

İngiltere'nin Avrupa Ortak Pazarı (AET) karşısında karşılaştırmalı üstünlüğe sahip olduğu sektörleri belirlemek amacıyla Liesner (1958), aşağıdaki basit RCA (Revealed Comparative Advantage) ölçüsünü kullanmıştır:

$$RCAI = X_{ij} / X_{nj} \quad (1)$$

X= ihracat, i= ülke, j= mal (veya sektör), n= ülkeler grubu (örneğin AB), X_{ij} = i ülkesinin j malı ihracatı, X_{nj} = n ülkesinin/ülkeler grubunun j malı ihracatı.

RCA yaklaşımı daha sonra Balassa (1965; 1977) tarafından geliştirilmiştir. Macar iktisatçı Bela Balassa tarafından geliştirilen "Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlükler (AKÜ)" yaklaşımı (Balassa, 1965; 99-117) literatürde nisbi rekabet edebilirliğin ölçümünde genel kabul gören ve sıklıkla kullanılan bir ölçüttür. Bu ölçüt, ihracat performansı ölçütü olarak da bilinmektedir. Balassa'ya göre Heckscher-Ohlin (H-O) teorisi ile karşılaştırmalı üstünlüğün belirlenmesinde ticaret-öncesi nisbi fiyatların bilinmemesi yüzünden birtakım zorluklar bulunmaktadır (Balassa, 1989; 42-44). Bu nedenle Balassa, gözlenen ticaret verilerinden yola çıkılarak karşılaştırmalı üstünlüklerin açıklanabileceği sonucuna ulaşmıştır ve böylece gözlenen verilerden çıkarılan avantajı 'açıklanmış' karşılaştırmalı avantaj olarak isimlendirmiştir. Balassa Endeksi, karşılaştırmalı avantajın kaynaklarının altını çizerek belirlemekten ziyade, bir ülkenin 'açıklanmış' karşılaştırmalı avantaja sahip olup olmadığını

saptamaya çalışmaktadır. Balassa yaklaşımında ticaret sonrası verilere dayalı olarak ölçüm yapılmakta ve uluslararası ticaret modelinin ülkeler arasındaki göreceli maliyetler kadar fiyat dışı faktörleri de (kalite farklılıkları, hizmet, iyi niyet, standardizasyon vb.) yansıttığı varsayılmaktadır (Balassa, 1977; 327). Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlükler kavramı genellikle, ülkelerin zayıf veya güçlü ihracatçı sektörlerini belirlemeye yönelik ampirik araştırmalarda kullanılmaktadır. Balassa tarafından geliştirilen söz konusu yaklaşımla endüstri-içi analizlerden sektör ve alt-sektör karşılaştırmalarına kadar birçok alanda ampirik araştırmalar yapılmış ve bu yaklaşım sayesinde bölgesel ve/veya ülkeler arası kıyaslamaların yapılması kolaylaşmıştır. Aşağıda gösterilen endeks “Basit Balassa Endeksi” veya “Nisbi İhracat Avantajı” olarak anılmakta olup daha sonradan alternatifleri türetilmiştir.

$$RCA2 = (X_{ij} / X_{it}) / (X_{nj} / X_{nt}) = (X_{ij} / X_{nj}) / (X_{it} / X_{nt}) \quad (2)$$

X= ihracat, i= ülke, j= mal (veya sektör), t= mallar grubu (veya sektörler) ve n= ülkeler grubunu temsil etmektedir. X_{ij} = i ülkesinin j malı ihracatı, X_{nj} = n ülkesinin/ülkeler grubunun j malı ihracatı, X_{it} = i ülkesinin toplam ihracatı, X_{nt} = n ülkesinin/ülkeler grubunun toplam ihracatı.

RCA2, bir ülkenin bir mal ya da sektördeki ihracatının toplam ihracatı içindeki payını diğer ülkelerinkine (ülke grubununkine) karşılaştırmaktadır. $RCA2 < 1$ ise ülkenin mal/sektörde karşılaştırmalı dezavantaja, > 1 olduğu durumda ise karşılaştırmalı avantaja sahip olduğu söylenir. Bu endekste ithalata yer verilmemesi tartışmalara yol açmıştır.

Vollrath (1991), Balassa'nın RCA endekslerini geliştirmiş ve literatüre üç yeni endeks kazandırmıştır ki; bu üç endeks (Vollrath, 1991; 265-279) günümüzde rekabet gücü ile ilgili araştırmaların uygulama kısımlarında en çok başvurdukları yöntemlerdir. Bunlar “nisbi ticaret avantajı (relative trade advantage-RTA)”, “nisbi ihracat avantajının logaritmik formu (relative export advantage-ln RXA)” ve “açıklanmış rekabet avantajı (the revealed competitiveness-RC)”dır. Bu endeksler çalışmada sırasıyla RCA3, RCA4 ve RCA5 olarak isimlendirilmiştir. Vollrath'ın önerdiği bu üç alternatif ölçünün pozitif değerleri bir açıklanmış karşılaştırmalı/rekabetçi avantajı ifade ederken; negatif değerleri ise bir açıklanmış karşılaştırmalı/rekabetçi dezavantajı belirtmektedir.

RTA ile gösterilen nisbi ticaret avantajı (bu çalışmada RCA3), nisbi ihracat avantajı (RXA) ile nisbi ithalat avantajının (relative import advantage-RMA) farkından oluşmaktadır. RCA3 endeksinde nisbi ihracat avantajı orijinal

Balassa endeksine (RCA2'ye) eşittir. Vollrath'ın nisbi ihracat avantajının Balassa'nın nisbi ihracat avantajından farkı, ülke ve malın çift sayımını önlemesidir. Vollrath, RXA endeksinde iki kere hesaplamayı önleyebilmek amacıyla rekabet gücü karşılaştırılan ülkenin ticaret değerlerini, dahil olduğu o ülke grubu ticaretinden çıkarmıştır.

$$RCA3= RTA = RXA-RMA$$

$$RXA=RCA2= (X_{ij} / X_{it}) / (X_{nj} / X_{nt}) \text{ ve } RMA=(M_{ij} / M_{it}) / (M_{nj} / M_{nt})$$

$$RCA3=(X_{ij} / X_{it}) / (X_{nj} / X_{nt}) - (M_{ij} / M_{it}) / (M_{nj} / M_{nt}) \quad (3)$$

Vollrath'ın ikinci RCA endeksi (çalışmamızda RCA4 olarak geçiyor) nisbi ihracat avantajı endeksinin logaritmik formunu göstermektedir.

$$RCA4= \ln RXA = \ln RCA2 \quad (4)$$

Vollrath'ın üçüncü endeksi ise açıklanmış rekabet avantajını (bu çalışmada RCA5) belirtmektedir ve nisbi ihracat avantajının logaritmik formu ile nisbi ithalat avantajının logaritmik formu arasındaki farka eşittir.

$$RCA5= RC = \ln RXA - \ln RMA \quad (5)$$

RCA4 ve RCA5 endeksleri orijinal Balassa endeksiyle simetrik bir görünüm taşımaktadır. Vollrath (1991) önerdiği bu üç endeks arasında en uygun endeksin arz ve talep dengesini daha iyi ifade ettiği için RC (relative competitiveness- açıklanmış rekabet avantajı) endeksi yani RCA5 (bu çalışmada) olduğunu belirtmektedir. Uygulamalı araştırmalarda ise ithalat kısıtlamaları, ihracat teşvikleri vb. gibi (örneğin, ihracat teşviklerinin olması durumunda endeks değerleri olması gerekenden daha yüksek çıkabilir.) RCA endekslerinde çarpıtmalara neden olan etkileri azalttığı için nisbi ihracat avantajının logaritmik formu (bu çalışmada RCA4 endeksi) daha yaygın bir şekilde kullanılmaktadır. Balassa ve Vollrath endeksleri farklı konseptlerin üzerine kuruldukları için doğrudan mukayese edilemezler. Bu nedenle karşılaştırma yapılırken dikkatli olunması gerekmektedir.

Konu ile ilgili literatürde karşılaştırmalı üstünlüğü ölçmeye yönelik olarak farklı RCA endekslerinin kullanılması, söz konusu endekslerin ülkelerin karşılaştırmalı üstünlüklerini yansıtmaları konusunda tutarlı ve istikrarlı olup olmadıkları sorusunu akla getirmektedir. Bu nedenle yazında RCA endekslerinin tutarlılığını ve istikrarını test etmeye yönelik çalışmalar da (Hinloopen ve Van Marrewijk, 2001; Fertö ve Hubbard, 2003) bulunmaktadır. Yazın bulguları bu endekslerin kardinal ölçümler için tutarlı olmadığını, fakat endüstrinin RCA mı yoksa RCD mi olduğunu tespit etmeye yönelik çalışmalar ise tutarlı olduğunu göstermektedir. Çalışmada, kardinal ölçümler konusundaki bu bulgular ışığında, endüstrilerin dönem içinde

performanslarındaki değişmeyi ölçmenin rekabet gücünün değişimi konusunda ek bilgiler verebileceğinden hareketle, aslında bir marjinal endüstri-içi dış ticaret endeksi olan Brülhart B endeksi ve ticaretin endüstriler-arası mı yoksa endüstri-içi mi olduğunu tespit etmeye yarayan Grubel-Lloyd (G-L) endeksi de hesaplanmıştır. Ticaret akımlarındaki değişme kalıplarını analiz eden Brülhart B endeksi şöyledir (Brülhart, 1994; 606):

$$B = (\Delta X - \Delta M) / |\Delta X| + |\Delta M| \quad (6)$$

Bu endeks, -1 ve +1 arasında değişen değerler almaktadır. Endeksin değeri -1 ise ticaret akımlarındaki bütün değişmelerin net ithalatla, +1 ise net ihracatla ilgili olduğu anlamına gelmektedir. İhracatın belirli bir endüstrideki yüksek yurt içi performansı, ithalatın ise belirli bir endüstrideki zayıf yurt içi performansı yansıttığından hareketle endeks, endüstriyel performans hakkında da bilgi vermektedir. Kısaca $B > 0$ olduğunda, $\Delta X > \Delta M$; $B < 0$ olduğunda, $\Delta X < \Delta M$ 'dir (Brülhart, 1994; 606-607).

Endüstri-içi ticareti ölçmek için günümüzde hala yaygınlıkla kullanılan ünlü Grubel ve Lloyd (1975) endeksi ise aşağıdaki gibidir:

$$EIT_{G-L} = 1 - \frac{|X_i - M_i|}{(X_i + M_i)} \cdot 100 \quad (7)$$

X_i ve M_i sırasıyla ele alınan ülkenin j ülkesine i ürün grubu ihracatını ve j ülkesinden i ürün grubu ithalatını göstermektedir. Mutlak değer içerisinde gösterilen $X_i - M_i$, ticaret dengesi işaretinin dikkate alınmadığını, bir başka ifadeyle iki ülke arasında varsa ticaret dengesizliğini endeksin göz ardı ettiğini göstermektedir. Grubel-Lloyd Endeksi (intra-industry trade index) "endüstri-içi ticaret endeksi", aynı endüstrideki çift yönlü ticareti göstermekte ve 0 ile 1 arasında değişen değerler almaktadır. Eğer bir ülkenin bir sektördeki ithalat ve ihracatı birbirine oldukça yakın miktarlarda ise endeks 1'e yaklaşır ve söz konusu endüstride endüstri-içi ticaretin varlığına işaret eder. Herhangi bir endüstri/ürün için EİT endeks değerinin yüksek çıkması söz konusu endüstri/üründe karşılaştırmalı üstünlüğün olmadığını gösterir. Aksi durumda da tersi geçerlidir.

EK 2: Türk Tekstil Sektörünün AB Tekstil Sektörü Karşısındaki Rekabet Edebilirliğini Belirten RCA, G-L ve Brülhart B Endeks Değerleri (1995, 2000 ve 2005 yılları ile 1994-2005 dönemi)

	RCA2			RCA3			RCA4			RCA5			G-L			Brülhart B
	1995	2000	2005	1995	2000	2005	1995	2000	2005	1995	2000	2005	1995	2000	2005	1994-2005
6519	240,7	107	36,28	238,1	102,1	28,89	5,48	4,67	3,591	4,52	3,14	1,59				
6511	2,625	9,34	10,24	-238	-43,74	-16	0,97	2,23	2,326	-4,52	-1,74	-0,94				
6513	149,2	300	178,9	144,9	298,3	177,4	5,01	5,7	5,187	3,56	5,2	4,781				
6512	117,8	960	253,4	112,4	959	252,3	4,77	6,87	5,535	3,09	7,53	5,477				
6516	48,22	32	12,68	35,14	16,53	-8,48	3,88	3,47	2,54	1,3	0,73	-0,51				
6515	64,58	57,5	37,45	54,81	48,89	30,29	4,17	4,05	3,623	1,89	1,9	1,654				
6514	3,728	24,4	24,48	-165	4,012	13,51	1,32	3,19	3,198	-3,81	0,18	0,803				
6517	0,203	0,69	0,418	-3110	-722,2	-641	-1,6	-0,38	-0,87	-9,64	-6,96	-7,34				
6518	111,7	43,5	30,7	106,1	32,1	21,96	4,72	3,77	3,424	2,99	1,34	1,256				
651	50,36	49,8	28,33	37,84	39,8	18,86	3,92	3,91	3,344	1,39	1,61	1,096	0,82	0,77	0,82	0,03
6522	430,4	164	126,2	429	160,5	124,1	6,06	5,1	4,838	5,68	3,99	4,083				
6529	22,14	17,3	8,537	-6,34	-11,28	-22,9	3,1	2,85	2,144	-0,25	-0,5	-1,3				
6525	6,662	21,4	46,85	-88	-1,747	41,12	1,9	3,06	3,847	-2,65	-0,08	2,101				
6526	7,5	22,7	19,76	-76,6	0,844	6,187	2,01	3,12	2,984	-2,42	0,04	0,375				

6524	110,5	58,6	38,14	104,8	50,15	31,1	4,71	4,07	3,641	2,96	1,94	1,69				
6523	107,4	47,9	20,8	101,6	37,57	7,896	4,68	3,87	3,035	2,91	1,53	0,477				
6521	225,6	41,6	11,01	222,8	29,66	-13,4	5,42	3,73	2,398	4,39	1,25	-0,8				
652	135	56,1	29,23	130,3	47,3	20,05	4,9	4,03	3,375	3,36	1,85	1,158	0,41	0,71	0,8	-0,09
6534	164,3	111	56,75	160,4	106,6	52,02	5,1	4,71	4,039	3,76	3,21	2,485				
6536	175,1	89,9	9,855	171,5	84,37	-17,4	5,17	4,5	2,288	3,88	2,79	-1,02				
6533	44,21	21,5	25	29,94	-1,546	14,26	3,79	3,07	3,219	1,13	-0,07	0,845				
6532	12,6	3,72	8,259	-37,4	-129,4	-24,2	2,53	1,31	2,111	-1,38	-3,58	-1,37				
6531	71,65	36,4	60,53	62,85	22,72	56,1	4,27	3,59	4,103	2,1	0,98	2,614				
6539	32,57	14,8	102	13,21	-18,75	99,34	3,48	2,69	4,625	0,52	-0,82	3,657				
6538	144,4	57,3	37,58	140	48,6	30,44	4,97	4,05	3,626	3,5	1,89	1,661				
6535	102,2	78,2	20,91	96,07	71,88	8,069	4,63	4,36	3,04	2,81	2,51	0,488				
653	113,7	56,6	49,3	108,1	47,89	43,86	4,73	4,04	3,898	3,02	1,87	2,204	0,47	0,71	0,57	0,26
6546	9,36	7,04	7,018	-58	-63,32	-31,2	2,24	1,95	1,948	-1,97	-2,3	-1,7				
6549	11,81	35,3	10,7	-41,6	21,19	-14,4	2,47	3,56	2,37	-1,51	0,92	-0,85				
6541	0,716	0,31	2,795	-880	-1615	-93,2	-0,33	-1,18	1,028	-7,11	-8,57	-3,54				
6545	1,696	2,02	0	-370	-243,8	---	0,53	0,7	---	-5,39	-4,8	---				
6543	0,671	1,52	2,478	-939	-323,4	-106	-0,4	0,42	0,908	-7,25	-5,36	-3,78				
6542	45,42	19,6	9,542	31,54	-5,642	-18,6	3,82	2,98	2,256	1,19	-0,25	-1,08				
6544	2,384	12,2	7,265	-262	-28,24	-29,7	0,87	2,5	1,983	-4,71	-1,2	-1,63				

654	22,5	10,8	6,79	-5,53	-35,2	-32,7	3,11	2,38	1,915	-0,22	-1,45	-1,76	0,79	0,52	0,51	-0,55
6552	66,98	48,8	57,74	57,57	38,62	53,09	4,2	3,89	4,056	1,96	1,57	2,52				
6551	40,81	74,7	76,22	25,36	68,02	72,7	3,71	4,31	4,334	0,97	2,42	3,075				
655	61,81	52,6	59,24	51,61	43,16	54,71	4,12	3,96	4,082	1,8	1,72	2,571	0,72	0,74	0,5	0,47
6561	22,22	19,5	3,537	-6,15	-5,946	-72,3	3,1	2,97	1,263	-0,24	-0,27	-3,07				
6562	8,381	9,09	8,212	-66,8	-45,41	-24,5	2,13	2,21	2,106	-2,19	-1,79	-1,38				
6563	18,63	29,2	64,42	-15,2	12,17	60,26	2,92	3,37	4,165	-0,6	0,54	2,739				
6565	21,94	573	259,6	-6,8	572,1	258,6	3,09	6,35	5,559	-0,27	6,5	5,526				
6564	508,6	908	337,7	507,4	907,7	336,9	6,23	6,81	5,822	6,02	7,42	6,052				
656	66,73	87,1	51,77	57,28	81,37	46,59	4,2	4,47	3,947	1,95	2,73	2,301	0,68	0,53	0,55	0,46
6579	45,38	112	231,6	31,49	107,9	230,4	3,82	4,72	5,445	1,18	3,24	5,298				
6577	0,748	1,42	2,285	-843	-347,5	-115	-0,29	0,35	0,826	-7,03	-5,5	-3,94				
6578	26,38	3,2	4,198	2,485	-151,6	-59,7	3,27	1,16	1,435	0,1	-3,88	-2,72				
6572	1,847	3,46	4,066	-339	-139,9	-61,9	0,61	1,24	1,403	-5,22	-3,72	-2,79				
6573	12,25	16,3	6,281	-39,2	-14,17	-36,4	2,51	2,79	1,838	-1,44	-0,63	-1,92				
6574	0,309	1,16	1,926	-2042	-426,4	-137	-1,18	0,15	0,656	-8,8	-5,91	-4,28				
6571	0,234	5,57	4,973	-2700	-83,45	-49	-1,45	1,72	1,604	-9,36	-2,77	-2,38				
6575	66,48	5,29	1,569	57	-88,39	-169	4,2	1,67	0,45	1,95	-2,87	-4,69				
6576	1207	328	6,369	1207	326,5	-35,8	7,1	5,79	1,851	7,75	5,38	-1,89				
657	9,96	11,9	10,62	-53,3	-29,86	-14,7	2,3	2,47	2,363	-1,85	-1,26	-0,87	0,45	0,55	0,7	-0,22
6589	35,47	21	18,03	17,69	-2,642	3,146	3,57	3,04	2,892	0,69	-0,12	0,192				

6583	191,1	131	290,1	187,8	127,3	289,2	5,25	4,88	5,67	4,06	3,55	5,748				
6581	20027	9774	2190	20027	9774	2190	9,9	9,19	7,692	13,4	12,2	9,791				
6585	4229	1854	942,9	4229	1854	942,6	8,35	7,53	6,849	10,3	8,84	8,106				
6582	14,23	12,6	19,96	-30,1	-26,74	6,508	2,66	2,53	2,994	-1,14	-1,14	0,395				
6584	12946	4589	4799	12946	4589	4799	9,47	8,43	8,476	12,5	10,7	11,36				
658	2064	1497	1064	2064	1496	1064	7,63	7,31	6,97	8,82	8,42	8,347	0,03	0,04	0,04	0,96
6595	899,5	517	80,23	898,8	516,5	76,89	6,8	6,25	4,385	7,16	6,29	3,178				
6593	30830	371	112,9	30830	369,7	110,5	10,3	5,92	4,727	14,2	5,63	3,861				
6592	9417	187	102,4	9417	184,4	99,78	9,15	5,23	4,629	11,9	4,26	3,665				
6591	0	0,01	0,248	---	-35233	-1083	---	-4,26	-1,4	---	-14,7	-8,38				
6596	0,337	12,3	18,41	-1868	-28,15	3,828	-1,09	2,51	2,913	-8,62	-1,19	0,233				
6594	20,09	9,18	32,7	-11,3	-44,78	24,5	3	2,22	3,487	-0,45	-1,77	1,383				
659	446,4	59,3	44,78	445	50,96	38,78	6,1	4,08	3,802	5,76	1,96	2,011	0,14	0,69	0,61	-0,37
65	85,86	63	43,75	78,51	55,12	37,62	4,45	4,14	3,779	2,46	2,08	1,965				0,31

Tabloda açıklanmış karşılaştırmalı dezavantajlar koyu karakterlerle belirtilmiştir.

Kaynak: RCA, G-L ve Brülhart B endekslerinin hesaplanması için gerekli işlenmemiş veriler, yıllık bazda WTO, EUROSTAT, DTM ve TÜİK'den derlenmiş olup endeks değerleri üç ve dört-basamak düzeyinde, tarafımızca hesaplanmıştır. Ayrıntılı hesaplamalar yazarlardan temin edilebilir.

EK 3: Türk Konfeksiyon Sektörünün AB Konfeksiyon Sektörü Karşısındaki Rekabet Edebilirliğini Belirten RCA, G-L ve Brülhart B Endeks Değerleri (1995, 2000 ve 2005 yılları ile 1994-2005 dönemi)

	RCA2			RCA3			RCA4			RCA5			G-L			Brülhart B
	1995	2000	2005	1995	2000	2005	1995	2000	2005	1995	2000	2005	1995	2000	2005	1994-2005
8415	5155	1104	1034	5154	1103	1034	8,55	7,01	6,94	10,6	7,81	8,29				
8416	6989	4672	2163	6989	4672	2163	8,85	8,45	7,68	11,3	10,7	9,77				
8413	1759	298,4	165,3	1758	296,7	164	7,47	5,7	5,11	8,5	5,19	4,62				
8411	2642	520,6	189	2642	519,6	188	7,88	6,25	5,24	9,31	6,3	4,89				
8414	3014	1512	507,2	3014	1512	507	8,01	7,32	6,23	9,58	8,44	6,87				
8412	554,8	296,8	115,3	553,7	295,1	113	6,32	5,69	4,75	6,19	5,18	3,9				
841	2748	953,4	431,6	2747	952,9	431	7,92	6,86	6,07	9,39	7,51	6,54	0,025	0,063	0,087	0,88
8425	4528	697,1	670,9	4528	696,4	671	8,42	6,55	6,51	10,4	6,89	7,42				
8427	5187	1017	597	5187	1016	597	8,55	6,92	6,39	10,7	7,64	7,19				
8423	2477	467,1	504,2	2477	466,1	504	7,81	6,15	6,22	9,18	6,09	6,85				
8421	2832	371,4	179	2832	370	178	7,95	5,92	5,19	9,45	5,63	4,78				
8424	4322	343,1	190,7	4322	341,7	189	8,37	5,84	5,25	10,3	5,47	4,91				
8428	4953	1566	2912	4953	1566	2912	8,51	7,36	7,98	10,6	8,51	10,4				
8426	3974	1442	1169	3974	1441	1168	8,29	7,27	7,06	10,1	8,34	8,53				
8422	1148	495,4	360,3	1147	494,4	360	7,05	6,21	5,89	7,64	6,21	6,18				
842	3503	866,4	729,9	3503	865,9	730	8,16	6,76	6,59	9,88	7,32	7,59	0,02	0,069	0,052	0,94
8431	259	106,8	1153	256,6	102,2	1153	5,56	4,67	7,05	4,67	3,14	8,51				

8438	8619	1901	1857	8619	1901	1857	9,06	7,55	7,53	11,7	8,89	9,46				
8432	2870	520,1	1274	2870	519,1	1274	7,96	6,25	7,15	9,48	6,3	8,71				
8437	27723	1040	1030	27723	1039	1030	10,2	6,95	6,94	14	7,69	8,28				
843	6343	771,7	1309	6342	771,1	1308	8,76	6,65	7,18	11,1	7,09	8,76	0,011	0,077	0,03	0,95
8441	1164	243,6	941,8	1163	241,5	942	7,06	5,5	6,85	7,67	4,78	8,1				
8447	70099	1100	1327	70099	1099	1327	11,2	7	7,19	15,9	7,8	8,79				
8448	12088	1012	2096	12088	1012	2096	9,4	6,92	7,65	12,4	7,63	9,7				
8442	23923	1354	1672	23923	1353	1672	10,1	7,21	7,42	13,7	8,22	9,25				
844	18810	1135	1601	18810	1135	1601	9,84	7,03	7,38	13,2	7,86	9,16	0,004	0,053	0,024	0,95
8451	5207	891,6	1044	5207	891,1	1043	8,56	6,79	6,95	10,7	7,38	8,31				
8458	2373	583,2	623,4	2373	582,4	623	7,77	6,37	6,44	9,1	6,53	7,28				
8453	6779	788,8	805,4	6779	788,1	805	8,82	6,67	6,69	11,2	7,14	7,79				
8452	3225	122,3	13,19	3225	118,3	-7,15	8,08	4,81	2,58	9,71	3,41	-0,4				
8459	7145	694,2	1057	7145	693,5	1057	8,87	6,54	6,96	11,3	6,88	8,33				
8455	416,3	115,7	373,3	414,8	111,4	373	6,03	4,75	5,92	5,62	3,3	6,25				
8454	14946	2232	2216	14946	2232	2215	9,61	7,71	7,7	12,8	9,22	9,81				
8456	490,6	101,5	84,84	489,3	96,59	81,7	6,2	4,62	4,44	5,94	3,03	3,29				
845	5891	1011	1238	5891	1010	1238	8,68	6,92	7,12	10,9	7,63	8,65	0,012	0,06	0,031	0,96
8469	94,95	45,86	159,5	88,3	35,05	158	4,55	3,83	5,07	2,66	1,45	4,55				
8462	2718	2033	1254	2718	2033	1254	7,91	7,62	7,13	9,37	9,03	8,68				
8461	122,1	18,39	13,58	117	-8,551	-6,19	4,8	2,91	2,61	3,16	-0,4	-0,4				
846	936,4	535,7	516,6	935,8	534,8	516	6,84	6,28	6,25	7,24	6,36	6,9	0,071	0,11	0,073	0,93
8481	5691	1274	375,9	5691	1274	375	8,65	7,15	5,93	10,8	8,09	6,27				

8483	4213	1249	306,4	4213	1249	306	8,35	7,13	5,72	10,2	8,05	5,86				
8484	129,6	34,7	26,05	124,7	20,41	15,7	4,86	3,55	3,26	3,28	0,89	0,93				
8482	6,03	6,162	5,988	-98,5	-74,27	-38,8	1,8	1,82	1,79	-2,85	-2,6	-2				
848	2572	567,6	191,4	2571	566,7	190	7,85	6,34	5,25	9,26	6,48	4,92	0,027	0,104	0,186	-1
84	3988	896,8	770,7	3988	896,3	770	8,29	6,8	6,65	10,1	7,39	7,7				0,93

Tabloda açıklanmış karşılaştırmalı dezavantajlar koyu karakterlerle belirtilmiştir.

Kaynak: RCA, G-L ve Brülhart B endekslerinin hesaplanması için gerekli işlenmemiş veriler, yıllık bazda WTO, EUROSTAT, DTM ve TÜİK'den derlenmiş olup endeks değerleri üç ve dört-basamak düzeyinde, tarafımızca hesaplanmıştır. Ayrıntılı hesaplamalar yazarlardan temin edilebilir.

EK 4: SITC Rev. 3 Tekstil Sektörü 4 Basamaklı Sınıflandırması**65 Tekstil ürünleri (iplik, kumaş, yer kaplamaları, hazır eşya)****651 Tekstil iplikleri**

- 6511 Karde edilmiş, taranmış yün ve ince hayvan kıllarından iplikler
- 6512 Pamuktan dikiş iplikleri
- 6513 Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç)
- 6514 Sentetik/suni devamlı/devamsız liflerden dikiş ipliği
- 6515 Sentetik filamentlerden tekstürize iplikler
- 6516 Sentetik filament iplikler
- 6517 Suni filament iplikleri (dikiş ipliği hariç)
- 6518 Suni ve sentetik devamsız liflerden iplikler (dikiş ipliği hariç)
- 6519 Başka yerde belirtilmeyen diğer tekstil iplikleri

652 Pamuklu mensucat

- 6521 Pamuktan gaz, kadife, havlu cinsi bukledi ve tırtıl mensucat
- 6522 Ağartılmamış pamuklu mensucat
- 6523 Pamuklu mensucat (ağırlık %85 >= pamuk içerenler) (M2 si 200gr. <.)
- 6524 Pamuklu mensucat (ağırlık %85 >= pamuk içerenler) (M2 si 200gr. >)
- 6525 Pamuklu mensucat ağırlık %85 <= pamuk içerenler sentetik ve suni liflerle karıştırılmış (M2 si 200gr <)
- 6526 Pamuklu mensucat ağırlık %85 <= pamuk içerenler sentetik ve suni liflerle karıştırılmış (M2 si 200gr >)
- 6529 Diğer pamuklu mensucat (ağartılmış, boyanmış, baskılı)

653 Sentetik veya suni filamentler ve devamsız liflerden mensucat

- 6531 Sentetik iplik, monofil, şeritlerle dokumalar
- 6532 Sentetik devamsız liflerden dokunmuş mensucat (ağırlık %85 >= sentetik lif içerenler)
- 6533 Sentetik devamsız liflerden dokunmuş mensucat (ağırlık %85<, M2 si 170 gr. >pamukla karışık sentetik lif içerenler)
- 6534 Diğer devamsız sentetik liften dokumalar
- 6535 Viskoz ipeği mukavemetli ipliğinden dokunmuş mensucat
- 6536 Dokunmamış mensucat, suni devamsız lif=>%85
- 6537 Suni devamsız liflerden dokunmuş mensucat (ağırlık %85< suni devamsız lif içerenler)
- 6538 Sentetik ve suni liflerden atkı iplik, peluş ve kadifeler

654 Dokumaya elverişli diğer maddelerden dokunmuş mensucat (ipek, yün, keten vb.)

- 6541 İpekten, ipek döküntüsünden dokumalar
- 6542 Karde edilmiş, taranmış yün/kıldan dokunmuş mensucat (%85 >= yün/ince kıl içerenler)
- 6543 Karde edilmiş, taranmış yün ve ince hayvan kıllarından dokunmuş diğer mensucat
- 6544 Ketenden dokunmuş mensucat
- 6545 Jüt-bitki iç kabuğundan dokum ve iplikler

- 6546 Diğer dokunmuş mensucat
6549 Dokumaya elverişli diğer maddelerden dokunmuş mensucat
- 655 *Örme mensucat*
6551 Örme tüylü mensucat
6552 Diğer örme mensucat
- 656 *Kordelalar, etiketler, armalar, tüller vb.*
6561 Dokunmuş kordelalar, boldükler
6562 Etiketler, markalar vb. eşya-parça, şerit, şekilli kesilmiş
Gipe iplikler ve parça halinde kordon, işleme yapılmamış
6563 süs eşyası (örme olanlar hariç)
6564 Tüller ve diğer mensucat-parça, şerit, motifler halinde
6565 İşlemeler (parça, şerit, motif halinde)
Özel iplikler ve dokunmamış mensucat
- 657 *(keçe, vatka, sicim, ip, şapka taslakları, eknik eşya)*
6571 Keçe (emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış olsun olmasın)
6572 Dokunmamış mensucat (emdirilmiş, sıvanmış olsun olmasın)
6573 Emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış mensucat, dekorlar, fanlar vs.
6574 Kapitoneli mensucat-parçalı
Sicimler, kordonlar, ip ve halatlar, bunlardan mamül ağlar ve diğer
6575 eşya
Şapka taslakları: keçeden, keçeden diskler, silindirler ve şeritlerden
6576 örülmüş
6577 Dokumaya elverişli maddelerden vatka, teknik işler için mensucattan eşya
6578 Dokumaya elverişli maddelerle kaplı kauçuk ipler-halatlar
6579 Dokumaya elverişli maddelerden hortumlar, taşıyıcı kolonlar vs.
- 658 *Dokumaya elverişli maddelerden diğer hazır eşya ve takımlar*
6581 Parça halinde keçe, dantel, dokuma maddelerinden şapka, başlık
6582 Vagon, mavna örtüleri, dış storlar, çadır, kamp eşyası vs.
6583 Battaniyeler, diz battaniyeleri (elektrikli battaniyeler hariç)
6584 Yatak çarşafı, masa örtüleri, bezler, örtüler
6585 Perde, iç storlar, perde-yatak farbarları ve örtüler
6589 Başka yerde belirtilmeyen diğer hazır eşya
- 659 *Halılar ve diğer yer kaplamaları*
Kağıt, karton esaslı yer kaplamaları ve linoleum
6591 (ölçüsüne göre kesilmiş olsun olmasın)
6592 Düğümlü ve sarmalı halılar ve yer kaplamaları
6593 Dokunmuş halılar, yer kaplamaları-kilim, sumak, karaman vb.
6594 Tuftedilmiş halılar, tuftedilmiş yer kaplamaları
6595 Dokunmuş halılar ve dokumaya elverişli maddelerden yer kaplamaları
Keçeden halılar, tufted-floke edilmemiş karolar ve diğer halı ve yer
6596 kaplamaları

Kaynak: TÜİK

EK 5: SITC Rev. 3 Konfeksiyon Sektörü 4 Basamaklı Sınıflandırması

84	Giyim eşyası ve bunların aksesuarları	
	841	<i>Erkek/erkek çocuklar için örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarlar</i>
	8411	Erkek/erkek çocuklar için dış giyim
	8412	Erkek/erkek çocuklar için takım elbiseler ve takımlar (örülmemiş)
	8413	Erkek/erkek çocuklar için ceket ve blazerler
	8414	Erkek/erkek çocuklar için kısa pantolon/pantolon/tulum ve şort
	8415	Erkek/erkek çocuk için gömlekler
	8416	Erkek/erkek çocuklar için atlet, fanila, külot, bornoz vs.
	842	<i>Kadın/kız çocuklar için örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarları</i>
	8421	Kadın/kız çocuklar için dış giyim
	8422	Kadın/kız çocuklar için takım ve takım elbiseler
	8423	Kadın/kız çocuklar için ceket, blazer
	8424	Kadın/kız çocuklar için elbiseler
	8425	Kadın/kız çocuklar için etek ve pantolon etek
	8426	Kadın/kız çocuklar için pantolon, tulum, şort
	8427	Kadın/kız çocuklar için gömlek, bluz, vs.
	8428	Kadın/kız çocuklar için fanila, jüpon, slip, külot, gecelik, pijama, bornoz, sabahlık vs.
	843	<i>Erkek/erkek çocuklar için örme giyim eşyası</i>
	8431	Erkek/erkek çocuk için örme dış giyim
	8432	Erkek/erkek çocuklar için örme takım, takım elbise, ceket vs.
	8437	Gömlekler-erkek/erkek çocuk için (örme)
	8438	Erkek/erkek çocuklar için örme iç ve gece giyim eşyası
	844	<i>Kadın/kız çocuklar için örme giyim eşyası</i>
	8441	Kadın/kız çocuklar için dış giyim-örme
	8442	Kadın/kız çocuklar için takım elbise, takım, ceket, blazer, şortlar vs. -örme
	8447	Kadın/kız çocuklar için gömlek bluz/gömlek bluz-örme
	8448	Kadın/kız çocuklar için iç ve gece giyim eşyası-örme
	845	<i>Örülmüş olsun olmasın diğer giyim eşyası</i>
	8451	Bebekler için giyim eşyası ve aksesuarı
	8452	Keçe, dokunmamış, sıvanmış mensucattan hazır giyim eşyası
	8453	Kazaklar, süveterler, hırkalar, yelekler vb. eşya-örülmüş
	8454	Tişörtler, fanilalar, diğer iç giyim eşyası-örülmüş
	8455	Sutyen, korse kemerleri ve kuşakları, korse pantolonlar, çorap bağı, vb. (örülmemiş)
	8456	Yüzme kıyafeti
	8458	Diğer giyim eşyası (örülmemiş)
	8459	Spor, kayak ve diğer giyim eşyası (örülmüş)

	846	<i>Giyim eşyası, iç aksesuar ve giyim eşyası parçaları (çorap, mendil, eldiven vb.)</i>	
	8461	Mendil, papyon, kravat ve giyim eşyası teferruatı şal, eşarp, vb. (örülmemiş)	
	8462	Külotlu, kısa-uzun konçlu çoraplar, soketler-örülmüş	
	8469	Eldiven, papyon, kravat ve giyim eşyası teferruatı şal, eşarp, duvak vb. (örülmüş)	
	848	<i>Tekstil dışında kalan giyim eşyası, şapka vs.</i>	
	8481	Deri/köseleden giyim eşyası, eldiven ve diğer aksesuarlar	
	8482	Vülkanize kauçuktan/plastikten; eldiven, giyim eşyası ve aksesuarı	
	8483	Kürkten/taklit kürk giyim ve diğer eşyası-aksesuarları	
	8484	Şapkalar, başlıklar, saç fileleri ve başlıklara mahsus şerit, astar vs. astarlı, astarsız	

Kaynak: TÜİK

ULUSLARARASI GELİŞMELER

- AB'DEN HABERLER
- AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ
- BİRLEŞİK KRALLIK
- HOLLANDA
- KANADA
- RUSYA
- AVUSTRALYA
- YUNANİSTAN

AB'DEN HABERLER**Parafin Mafyasına 676 Milyon Euro Ceza**

1 Ekim 2008

Komisyon dokuz parafin mumu üreticisine, 1992 ila 2005 yılları arasında kartel oluşturdukları gerekçesiyle toplam 676.011.400 Euro para cezası verdi. Pişmanlık programına başvurarak, 500 milyon Euro büyüklüğündeki pazardaki kartelin ortaya çıkarılmasını sağlayan Shell'e ise para cezası uygulanmadı. Yapılan soruşturmada kartel üyelerinin kartele "parafin mafyası" ya da ilk kartel toplantılarının gerçekleştirildiği Almanya'daki bir otel barına atıfla, "mavi salon" gibi isimler verdiği tespit edildi. Karar, Komisyon'un, soruşturma muhataplarından birinin, yerinde inceleme yapılabilmesi için Komisyon'un yerinde inceleme kararının yeterli olmadığı, Komisyon uzmanlarına yardım eden ulusal rekabet otoritesi çalışanlarının ayrıca arama emri getirmesi gerektiği yönündeki iddiasını kabul etmemesi bakımından da önem taşımaktadır. Komisyon açıklamasında, yerinde inceleme kararının yerinde inceleme yapabilmek için yeterli olduğu; arama emrinin ancak yerinde incelemenin engellenmesi halinde gerekeceği vurgulandı.

Kaynak:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1434&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

İlk Derece Mahkemesi, Karbon ve Grafit Karteline Verilen Para Cezalarını Hukuka Uygun Buldu

8 Ekim 2008

Komisyon, 2003 yılında, karbon ve grafit karteline taraf olan teşebbüslere para cezası uyguladı. Bu kararın iptali için İlk Derece Mahkemesi nezdinde açılan davalarda, ilgili teşebbüsler ihlalin bulunmadığı iddiasından ziyade para cezalarının hesaplanmasında hukuka aykırılık bulunduğu iddiasına odaklandılar. Ancak İlk Derece Mahkemesi davacıların iddialarını kabul etmeyerek, verilen para cezalarını hukuka uygun buldu.

Kaynak:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/08/610&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>
<http://curia.europa.eu/en/actu/communiqués/cp08/aff/cp080066en.pdf>

Chiquita İhbar Etti, Muz Karteline Para Cezası Verildi

15 Ekim 2008

Komisyon muz ithalatçıları Dole ve Weichert'a, 2000 ila 2002 yılları arasında kartel oluşturdukları gerekçesiyle 60.300.000 Euro para cezası verdi. Pişmanlık programına başvurarak kartelin ortaya çıkarılmasını sağlayan Chiquita'ya ise para cezası uygulanmadı. Komisyon kararının dayanak noktası, kartele taraf olan teşebbüslerin telefon görüşmeleriyle, pazardaki fiyat hareketlerine ilişkin tahminlerini birbirlerine aktarmaları, fiyatlarını sabit tutmak, artırmak veya azaltmak yönündeki niyetlerini paylaşmaları ve uygulayacakları fiyatları tartışma konusu yapmaları oldu. Kararda, kartelin devam ettiği dönemin bir bölümünde Weichert'ı kontrol eden Del Monte'nin, para cezasının ödenmesinde, Weichert ile müştereken sorumlu olduğu da vurgulandı.

Kaynak:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1509&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

Perakende Akaryakıt Pazarındaki Satın Almaya Koşullu İzin

21 Ekim 2008

Komisyon, StatoilHydro'nun Jet Scandinavia'yı satın almasına koşullu olarak izin verdi. İskandinavya'da, Statoil, Hydro ve Uno-X markaları altında faaliyet gösteren StatoilHydro'nun, Jet markası altında faaliyet gösteren Jet Scandinavia'yı satın alması Norveç'te oligopolistik yapıyı güçlendirecekti. İsveç'te ise, zaten en büyük oyuncu olan StatoilHydro, satın almanın ardından, en yakın rakibinin iki katından fazla pazar payına ulaşacaktı. Bunlara ilaveten, Jet Scandinavia'nın Norveç ve İsveç'te en etkin çalışan oyuncu olması, yüksek giriş engellerinin bulunduğu bu piyasada sıklıkla rakiplerinden daha düşük fiyatlar uygulaması gibi faktörler de Komisyon'un müdahalesine yol açtı. StatoilHydro'nun, Norveç'teki 40 Jet akaryakıt istasyonu ile İsveç'teki Jet, Hydro ve Uno-X markaları altında sayısı 158'i bulan istasyonu üçüncü kişilere satmayı taahhüt etmesi üzerine, Komisyon satın almaya izin verdi.

Kaynak:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1556&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

823/2000 Sayılı Grup Muafiyeti Tüzüğü'nün Yerini Alacak Tüzük Taslağı Kamuoyunun Görüşlerine Açıldı

22 Ekim 2008

Komisyon, yürürlüğü 2010 yılında sona erecek, düzenli hat taşımacılığında faaliyet gösteren teşebbüslerin konsorsiyumlar oluşturmasına imkan veren 823/2000 sayılı grup muafiyeti tüzüğü'nün yerini alacak grup muafiyeti tüzük taslağını tartışmaya açtı. Yeni tüzüğün deniz taşımacılığı sektörüne rekabet hukuku kurallarının uygulanmasına ilişkin reform çalışmalarını tamamlayacağı ifade edildi. Bu reform çalışmaları çerçevesinde, Konsey, 2006 yılında, düzenli hat taşımacılığında faaliyet gösteren teşebbüslerin, "konferans" adı verilen teşebbüs birlikleri bünyesinde örgütlenerek, fiyat tespit etmelerine ve taşıyacak yük miktarını belirlemelerine rekabet kurallarının uygulanmasından muafiyet sağlayan 4056/86 sayılı Konsey Tüzüğü'nün Ekim 2008'den itibaren yürürlükten kaldırılmasına karar vermişti. Komisyon, deniz taşımacılığı sektöründe ortaya çıkacak rekabetle, fiyatların düşmesini ve kalitenin artmasını hedefleyen bu düzenleme doğrultusunda, 1/2003 sayılı Konsey Tüzüğü'nün kapsamına girecek sektördeki teşebbüslere yol göstermesi amacıyla, Temmuz 2008'de bir rehber kabul etmişti.

Kaynak:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1566&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>
<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/08/644&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

Komisyon'un Yoğunlaşmalara İlişkin Taahhütler Duyurusunda Değişiklik

22 Ekim 2008

Komisyon, birleşme ve devralmaların ortaya çıkaracağı rekabet sorunlarının giderilmesine yönelik olarak taraflar tarafından verilebilecek taahhütlere ilişkin yeni duyurusunu yayımladı. Yeni duyurunun getirdiği temel yeniliklerden biri, tarafların taahhütlerine ilişkin çeşitli bilgilere yer verecekleri bir formun varlığıdır. Bunun yanı sıra, bölme ve erişim taahhütlerinin hangi hallerde kabul edileceği konusunda daha detaylı açıklamalara yer verilmiştir. Benzer şekilde, kayyumun görevleri de daha detaylı açıklanmıştır. Komisyon, duyurudaki bu değişiklikler çerçevesinde, Yoğunlaşma Uygulama Tüzüğü'nde de değişiklikler yapmıştır.

Kaynak:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1567&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

ExxonMobil'in İber Yarımadasındaki Şirketlerinin Galp Tarafından Satın Alınmasına Koşullu İzin

31 Ekim 2008

Petrolün çıkarılmasından perakende satışına kadar ki tüm süreçte faaliyet gösteren Portekiz menşeli Galp, ExxonMobil'in İspanya ve Portekiz'de toptan ve perakende benzin, motorin, LPG ve motor yağları satışıyla iştigal eden şirketlerini satın almak istedi. Komisyon satın alma neticesinde Portekiz toptan motorin, tüp ve dökme LPG, uçak yakıtı ve motor yağları pazarlarında, Galp'in hakim durumunun daha da güçleneceğini tespit etti. Galp, bu sorunu ortadan kaldırmak üzere, LPG dolum tesisi olarak da hizmet veren bir deniz terminalini, bir benzin ve LPG depolama tesisini, bir motor yağı fabrikasını, Portekiz havalimanlarında uçak yakıtı sağlayan bazı tesisler ile buna ilişkin çeşitli ortak girişimlerdeki hisseleri üçüncü kişilere satmayı teklif etti. Personel, müşteri ve arz sözleşmelerinin devrini de kapsayan bu taahhütleri Komisyon kabul ederek satın almaya izin verdi.

Kaynak:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1613&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

Otomobil Camı Karteline Yüksek Ceza

12 Kasım 2008

Avrupa Komisyonu AEA'da pazarın ve ticari sır niteliğindeki bilgilerin paylaşılması nedeniyle Asahi, Pilkington, Saint-Gobain ve Soliver'a 1.383.896.000 Euro para cezası verdi. Bu dört şirket AEA'da yeni otomobillerde ve orijinal markalı cam değişiminde kullanılan cam pazarının %90'ını kontrol ediyordu.

Komisyon isimsiz olarak yapılan ihbar üzerine resen soruşturma başlattı ve 2005 yılında otomobil camı üreticilerine baskınlar düzenledi.

Komisyonun elde ettiği kanıtlar Avrupa'nın farklı şehirlerindeki havaalanlarında ve otellerde Asahi, Pilkington, Saint-Gobain ve Soliver'in yeni otomobil modelleri için üretilecek camların paylaşımı ve devam eden kontratlarla ilgili görüşmeler yaptıklarını ve ticari sır niteliğindeki bilgileri paylaştıklarını ortaya çıkardı.

Bu vakada verilen cezalar 2006 Ceza Kılavuzuna dayanıyor. Bu Kılavuza göre cezalar, ihlalin ekonomik açıdan önemini ve ihlalde bulunan her şirketin payını yansıtıyor. StGobain'in cezası mükerrer suç nedeniyle artırılırken ihlalin ortaya çıkarılmasına katkı sağlayan Asahi, Pişmanlık Duyurusu uyarınca %50 indirimden yararlandı.

Cezalar:

	Pişmanlık Duyurusu uyarınca yapılan indirim (%)	Pişmanlık Duyurusu uyarınca yapılan indirim (Euro)	Ceza (Euro)
Saint-Gobain (Fransa)	0	0	896 000 000
Asahi/AGC Flat Glass (Japonya)	50	113 500 000	113 500 000
Pilkington (İngiltere)	0	0	370 000 000
Soliver (Belçika)	0	0	4 396 000
TOPLAM			1 383 896 000

Bu cezalar Komisyon'un bugüne kadar hem tek bir şirkete (Saint Gobain) hem de bütün olarak bir kartele verdiği en yüksek cezaları oluşturuyor.

Kaynak:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1685&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

Komisyon Adalet Divanı'nın İrlanda Dana Eti Davasıyla İlgili Kararını Memnuniyetle Karşıladi

20 Kasım 2008

Avrupa Komisyonu Avrupa Toplulukları Adalet Divanı'nın (ATAD) İrlanda dana eti davasıyla ilgili verdiği kararı memnuniyetle karşıladı. Kararda ATAD Dana Eti Endüstrisini Geliştirme Birliğine (BIDS) ait, bazı dana eti işleyicilerinin endüstriyi bırakma taahhüdünde bulunduğu programın AT Antlaşması'nın 81(1). Maddesine aykırı olduğunu belirtildi.

İrlanda'daki dana eti işleyicilerinin 2002'de kurdukları BIDS'in mevcut üyeleri İrlanda'da satılan dana etinin %93'ünü üretiyor. İrlanda hükümetinin ve endüstri temsilcilerinin yaptığı bir piyasa araştırması sonucunda sektördeki kapasite fazlasının karlılığın düşmesine neden olacağı tespit edilmişti. Bunun ardından BIDS programında esas olarak bir yılda kapasiteyi %25 oranında düşürmeyi hedefleyerek bazı üyelerinin endüstriden ayrılmayı, tesislerini

kullanımdan kaldırmayı ve iki yıl süreyle rekabet etmeme koşuluna uymayı kabul ettiği düzenlemeler getirdi. Buna karşılık bu şirketler BIDS'in diğer üyeleri tarafından desteklenecekti.

İrlanda Rekabet Otoritesi BIDS'in programına itiraz ederek konuyu üst mahkemeye taşıdı. Başvurunun reddedilmesinin ardından İrlanda Rekabet Otoritesi, kararı İrlanda Yüksek Mahkemesinde temyize götürdü ve Yüksek Mahkeme AT Antlaşması 81(1). Maddenin yorumu için ATAD'a başvurdu.

ATAD kapasitenin azaltılmasının bu koşullar altında rekabetin kısıtlanmasını amaçladığını belirtti. Karar rakipler arasında kapasite ya da üretimin kısıtlanması için yapılan anlaşmaların tüketicilere zarar veren ciddi rekabet kısıtlamaları olduğunu onaylaması bakımından önem taşıyor.

Kaynak:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/08/728&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

Rail Cargo Austria'nın MÁV Cargo'yu Devralmasına Koşullu İzin

25 Kasım 2008

Avrupa Komisyonu MÁV Cargo'nun Rail Cargo Austria (RCA) tarafından devralınmasına koşullu olarak izin verdi.

Devlet mülkiyetinde bulunan Austrian ÖBB Holding AG demiryolu şirketinin yan kuruluşu olan RCA; Avusturya, Almanya, Slovenya, Macaristan ve Slovakya'da demiryolu taşımacılığı ve navlun sevkiyatı alanında faaliyet gösteriyor. MÁV Cargo ise yine bir devlet şirketi olan MÁV demiryolu şirketinin yan kuruluşu ve esas olarak Macaristan'da ve daha az oranda diğer Avrupa ülkelerinde faaliyet gösteriyor. Komisyon, RCA'nın MÁV Cargo'yu Avusturya ve Macaristan'da kendi demiryolu ağı olan GySEV ile bir konsorsiyum halinde devralmasını içeren işlem neticesinde RCA'nın Macaristan'daki demiryolu taşımacılığı pazarındaki ve MÁV Cargo'nun Avusturya'daki söz konusu pazarda en yakın rakibinin ortadan kaldırılması anlamına geleceğini tespit etti. RCA'nın GySEV ile yapısal bağlantılarını kesmeyi ve sözleşme bağlantılarını gözden geçirmeyi taahhüt etmesi üzerine Komisyon devralma işlemine izin verdi. Böylelikle GySEV birleşme sonrasında oluşacak yapı için bağımsız bir rakip olacak.

Kaynak:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1769&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

Almanya Elektrik Piyasası Rekabete Açılıyor

26 Kasım 2008

AT Antlaşmasının 82. Maddesi uyarınca yürüttüğü soruşturmanın ardından birtakım sorunlar tespit eden Komisyon E.ON'un önerdiği taahhütlere hukuki açıdan bağlayıcılık kazandıran bir karar aldı.

Rekabetten sorumlu Komisyon üyesi Neelie Kroes yaptığı açıklamada daha önce benzeri uygulanmamış olan çözüm önerilerinin Almanya elektrik piyasalarını temelden değiştireceğini, daha fazla rekabet ve tüketiciler için daha fazla seçenek getireceğini, Avrupa antitröst tarihinde ilk defa bir şirketin rekabet sorunlarını gidermek amacıyla çok önemli varlıklarını elden çıkardığını belirtti.

2006 yılında enerji sektöründe rekabetle ilgili yapılan bir araştırmanın ardından Komisyon Almanya elektrik piyasasında soruşturma başlatmıştı. Soruşturma sırasında Komisyon E.ON'un hakim durumu kötüye kullanmayı yasaklayan AT Antlaşması hükümlerini iki şekilde ihlal etmiş olabileceği sonucuna vardı: elektrik piyasasında toptan satıcı olarak, fiyatları artırmak amacıyla bazı enerji santrallerini ekonomik açıdan makul olmasına rağmen satmama yoluyla ve iletim sistem operatörü olarak ikincil elektrik dengeleme piyasasında kendi üretim iştirakine ayrıcalık yapıp maliyetleri tüketiciye yansıtmaya ve E.ON piyasalarında diğer enerji üreticilerinin dengeleme enerjisi satmasını engelleme yoluyla.

İlk durum için E.ON değişik üretim teknolojilerinden elde edilen üretim kapasitesinin yaklaşık 5000 MW kısmını elden çıkarmayı önerdi. İkinci durumdaki endişeleri gidermek için E.ON, şu anda E.ON Netz tarafından işletilen Ekstra-Yüksek Voltaj hat ağından ve sistem operatörlerinden oluşan iletim sistemi işkolunu elden çıkarmayı teklif etti.

E.ON'un önerdiği taahhütlerin ardından Komisyon soruşturmayı kapattı.

Kaynak:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1774&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

Bhp Billiton Rio Tinto'yu Devralmaktan Vazgeçti

26 Kasım 2008

BHP Billiton 25 Kasım 2008'de bir basın açıklaması yaparak yakın vadedeki ekonomik koşulların kötüleşmeye devam etmesi nedeniyle şirket yönetiminin Rio Tinto'nun devralınmasının BHP Billiton hissedarlarının menfaatleri doğrultusunda olmayacağını düşündüğünü belirtti. 26 Kasım 2008

tarihinde BHP Billiton Rio Tinto'ya yaptıkları önkoşullu tekliften resmi olarak vazgeçerek bildirimini geri aldı.

BHP Billiton'un devralma işleminden vazgeçtiğini Komisyona bildirmesinin ardından soruşturmayı kapatan Komisyon işlemin devam etmemesinden dolayı memnuniyet duyduğunu belirtti. Komisyona göre önerilen devralma işlemi Tek Pazara uyum konusunda ciddi endişelere yol açıyordu ve bu iki şirketin müşterileri için daha yüksek fiyatlar ve daha az seçenek anlamına gelecekti.

Kaynak:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1798&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

Neelie Kroes ECTA Konferansında Telekomünikasyon Sektörü ile İlgili Konuşma Yaptı

27 Kasım 2008

Rekabetten sorumlu Komisyon üyesi Neelie Kroes Avrupa Rekabetçi Telekomünikasyon Birliği'nin 9. Yıllık Düzenleyici Konferansında konuşma yaptı. Kroes'in konuşmasında yer alan belli başlı hususlar şöyle:

- Geçen yıl İspanyol şirket Telefonica'nın geniş bant pazarında fiyat sıkıştırması yoluyla hakim durumunu kötüye kullandığı tespit edilmişti. Aynı şekilde 2003 yılında France Telecom ve Deutsche Telekom hakkında işlem yapılmıştı. Fiyat alanında kötüye kullanma davranışları doğrudan nihai tüketicileri etkilediği için önem taşıyor.
- Bunların dışında fiyat dışı kötüye kullanma davranışları hakkında da soruşturmalar yapıldı. Hakim durumdaki firmaların fiziksel altyapıya erişimi ve özellikle yerel ağın paylaşımına açılmasını engellemesi veya geciktirmesi kabul edilemez. Bu tür davranışlar altyapıya dayalı rekabeti engelliyor.
- Yeni üye olan ülkelerde rekabetin henüz gelişim sürecinin en başında olması üzücüdür.
- Altyapıya dayalı rekabet üzerinde odaklanılsa da internet tabanlı servisler alanında inovasyon ve fiyat rekabeti görülüyor.
- Yüksek hızda geniş bant ağlarının yeni ortaya çıktığı bir ortamda ağların açık olması çok önemlidir. Ağ servis sağlayıcıları ve internet tabanlı servis sağlayıcılar nihai tüketiciler için inovasyon ve daha iyi fiyatlar sunabilmelidir.
- Telekomünikasyon sektörünün tamamen rekabetçi olmadığı açıktır.

- Taslak tavsiye kararında rekabeti artırıcı üç ilke üzerinde durulmuştur: ilk olarak bir ağ üzerinde yeni teknoloji kullanılması hakim durumdaki firmaların rakiplerinin bu ağa erişmesini sağlama gerekliliğini ortadan kaldırmaz. İkincisi ulusal düzenleyiciler alternatif operatörlerin kendi fiber ağlarını kurmalarını teşvik etmelidir. Üçüncüsü zorunlu erişim için koşullar belirlenirken yeni nesil ağ kurmanın gerektirdiği ağır yatırımlar dikkate alınmalıdır.

Neelie Kroes konuşmasının sonunda ekonomik kriz nedeniyle antitröst kurallarının gevşetilmesi yönünde talepler olduğunu fakat bunun kesinlikle gerçekleşmeyeceğini, rekabetin ekonominin zor zamanlarında bile ekonomiyi güçlendireceğini vurguladı.

Kaynak:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=SPEECH/08/658&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

Farmasötik Sektöründe Yapılan Araştırma Şirketlerin Taktiklerini Ortaya Çıkardı

28 Kasım 2008

Avrupa Komisyonu farmasötik sektöründe yaptığı rekabet araştırmasıyla ilgili bir rapor yayımladı. Raporunda sektördeki rekabetin gerektiği gibi işlemediği ve büyük şirketlerin jenerik ilaç üreticilerinin piyasaya girişini ertelemeye ya da engellemeye çalıştığı belirtiliyor.

Rapora göre yeni ilaç geliştirip piyasaya süren şirketler jenerik ilaç üreticilerinin piyasaya girişini geciktirmek için birtakım stratejiler uyguluyor ve bunun sonucunda hastalar ve vergi mükellefleri ek maliyetlerle karşı karşıya kalıyor. Raporunda 2000-2007 yılları arasında jenerik ilaçların piyasaya girdiği bir dizi örnek ilaç incelendiğinde bu ilaçların fiyatında ortalama %20 oranında bir düşüş gözlemlendiği ve jenerik ilaçlar sayesinde elde edilen tasarrufların söz konusu zaman diliminde en az 14 milyar Euro olduğu belirtiliyor. Raporunda yer alan bilgiler arasında şirketlerin rakiplerinin yeni ilaç geliştirmesini engellemeye yönelik patent stratejileri uyguladıkları da bulunuyor.

Sektördeki ilgili taraflar da düzenleyici çerçeve konusunda önemli yorumlarda bulundu. Hem yeni ilaç geliştiren şirketler hem de jenerik ilaç üreticileri tek bir Topluluk Patenti olmasını talep ettiklerini belirttiler.

Kaynak:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1829&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

Dışlayıcı Kötüye Kullanım Rehberi Yayınlandı

3 Aralık 2008

Komisyon etki temelli yaklaşımın 82. Madde kapsamında kullanımını yaygınlaştırmak amacıyla, dışlayıcı kötüye kullanımlara ilişkin bir rehber yayınladı. Anılan rehberle, özellikle dışlayıcı kötüye kullanımlarda Komisyonun etki temelli yaklaşımı nasıl ele aldığı konusunda, şirketler ve ulusal rekabet otoriteleri gibi tüm paydaşların aydınlatılması isteniyor. Komisyonun sıklıkla karşılaşılan dışlayıcı kötüye kullanımlara ilişkin izlediği çerçeveye yer veren rehber sayesinde, belirliliğin ve öngörülebilirliğin artırılması ve birçok ihlalin daha gerçekleşmeden önlenmesi bekleniyor.

Kaynak:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/08/761&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

Yatay İşbirliği Rejimi Gözden Geçiriliyor

4 Aralık 2008

Komisyon, Uzmanlaşma ve Araştırma ve Geliştirme Grup Muafiyetleri ve Yatay Anlaşmalar Kılavuzu başta olmak üzere, yatay işbirliği anlaşmalarının değerlendirilmesine ilişkin rejimin uygulanması konusunda kamuoyundan görüş alma sürecini başlattı. Mevcut rejiminin 31 Aralık 2010 tarihinde geçerliliğini yitirecek olması dolayısıyla yürütülen yeni rejim çalışmaları kapsamında, ilgili rejimin uygulanmasına ilişkin tüm paydaşlar 30 Ocak 2009 tarihine kadar Komisyona görüşlerini iletebilecek. Komisyon, kendi deneyimleri ve ulusal rekabet otoritelerinin izlenimlerinin yanı sıra, özellikle iş dünyası, sektörel birlikler ve tüketici derneklerinden aldığı görüşleri yeni rejim çalışmalarında dikkate alarak, pazar gerçeklerini daha iyi yansıtmayı ve rakipler arasında rekabete aykırı olmayan işbirliği uygulamalarını desteklemeyi hedefliyor.

Kaynak:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1887&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

Alman Enerji Devi RWE Hakim Durum Kaygılarını Giderilebilecek Mi?

5 Aralık 2008

Alman enerji şirketi RWE'nin kötüye kullanma kaygılarını gidermek üzere verdiği taahhütler Komisyon tarafından ilgili tarafların görüşlerine açıldı. RWE'nin hakim durumunu kötüye kullandığı iddiaları üzerine Komisyon tarafından gerçekleştirilen ilk değerlendirmeye göre, şirketin Alman gaz iletim pazarında, kendi ağ alanında, hakim durumda olduğu tespit edilmişti. Komisyon, RWE'nin özellikle üçüncü taraflara gaz iletim hizmetleri vermeyi reddederek ve alt pazarlardaki gaz tedariki rakiplerinin kar marjlarını düşürmeye çalışarak hakim durumunu kötüye kullanmış olabileceği kaygısını taşımaktaydı. RWE söz konusu kaygıları gidermek üzere, Almanya'daki yüksek basınçlı gaz iletim ağının tamamını her türlü varlık ve hizmetleriyle birlikte devretmeyi de içeren birtakım taahhütlerde bulunmuştu. İlgililerden alınan görüşler, verilen taahhütlerin yeterli olduğunu gösterirse, söz konusu taahhütler Komisyon kararıyla bağlayıcı hale getirilecek. Taahhütlerin yerine getirilmemesi halinde Komisyon, ilgili şirkete dünya genelindeki cirosunun % 10'una varan miktarda para cezası verebilecek.

Kaynak:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/08/768&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

Campina-Friesland Birleşmesine Şartlı İzin

17 Aralık 2008

Komisyon Campina ve Friesland birleşmesine koşullu olarak izin verdi. Komisyon soruşturmasına göre, süt sektöründe faaliyet gösteren iki Hollanda şirketinin birleşmesinin çiğ süt, taze süt ürünleri ve peynir alımı bakımından ülke içinde; uzun ömürlü süt alımı açısından ise hem ülke için de hem de Belçika ve Almanya pazarlarında rekabete zarar vereceği ortaya çıkmıştı. Friesland'ın taze süt ürünleri işletmesini, Campina'nın peynir işletmesinin bir bölümü ile iki uzun ömürlü sütlü içecek markasını devretmeyi taahhüt etmesiyle, birleşmeye koşullu olarak izin verildi.

Kaynak:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1994&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

KLM'in Martinair'ı Almasına İzin Verildi

17 Aralık 2008

KLM'in % 50 hissesine sahip olduğu Martinair'i tamamen devralmasına Komisyon tarafından izin verildi. Hollanda menşeli olan ve Amsterdam ve bazı uluslararası merkezler arasındaki uçuşları örtüşen KLM ve Martinair'in, özellikle Hollanda Antilleri'ne olan uçuşlarında rekabetin olumsuz etkilenmesi bekleniyordu. Komisyon, yaptığı incelemede Martinair'in halihazırda rekabet gücünü yitirmekte olduğunu ve ilgili pazarda tüketicilerin ve diğer rakip ArkeFly'm yarattığı rekabet baskısını dikkate alarak, rekabetin olumsuz etkilenmeyeceği sonucuna ulaştı.

Kaynak:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1995&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

İlk Derece Mahkemesi Kauçuk Kararında Komisyonu Haklı Buldu

18 Aralık 2008

İlk Derece Mahkemesi, Komisyonun 2005 tarihli kauçuk kimyasalları karteli konusundaki kararını haklı buldu. Komisyon kartelde yer alan İspanya menşeli General Química S.A., Repsol YPF S.A. ve Repsol Química S.A. adlı şirketlere toplam 3,38 Milyon Euro tutarında ceza vermişti. Şirketler, General Química S.A.'nın faaliyetleri için ana şirketler Repsol YPF S.A. ve Repsol Química S.A.'nın da sorumlu tutulmasına İDM nezdinde itiraz ettiler. İDM, Repsol YPF S.A. ve Repsol Química S.A.'nın kendileri kartele katılmamış olsalar dahi, tamamına sahip oldukları alt şirketlerinin davranışlarından da ortaklaşa olarak sorumlu oldukları kararını haklı bularak verilen cezayı onayladı.

Kaynak:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/08/805&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

Fransız Et Dernekleri Kararında ATAD Komisyonu Haklı Buldu

18 Aralık 2008

ATAD, Komisyonun dana eti sektöründe faaliyet gösteren altı Fransız federasyonuna fiyat tespiti yaptığı ve diğer üye devletlerden yapılan ithalatı kısıtladığı dolayısıyla 16,7 Milyon Euro tutarında ceza veren 2003 tarihli kararını haklı buldu. Daha önce İlk Derece Mahkemesi, kararı büyük ölçüde doğru kabul etmiş, yalnızca ceza indiriminin artırılması yönünde karar vermişti. İDM'nin

kararına usulen, esastan itiraz eden taraflar, davayı ATAD'a taşımıştı. ATAD'ın başvuruyu reddetmesiyle dosya kapandı ve teşebbüs birliklerinin ihlallerine verilecek cezaların hesaplanmasında birlik üyelerinin cirolarının dikkate alınması da ilke olarak onaylanmış oldu.

Kaynak:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/08/806&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

Teva'nın Barr'ı Devralmasına Şartlı İzin

19 Aralık 2008

Komisyon Amerikan Barr Pharmaceuticals şirketinin İsrail menşeli Teva Pharmaceutical Industries tarafından devralınmasına şarta bağlı olarak izin verdi. Her ikisi de jenerik ilaç sektöründe faaliyet gösteren şirketlerden, Teva dünya genelindeki en büyük jenerik ilaç üreticisi konumunda. Komisyonun yürüttüğü soruşturmada, bazı ülkelerdeki kanser ilaçları ve reçeteli vitamin pazarlarında devralmanın rekabet üzerinde olumsuz etkiler yapabileceği ortaya çıktı. Teva'nın, Çek Cumhuriyeti, Macaristan, Polonya, Solvaky ve Slovenya'daki 15 kanser ilacını, yine Polonya'da iki ayrı ilacı daha elde çıkarma taahhüdünde bulunması üzerinde Komisyon devralmaya izin verdi.

Kaynak:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/2043&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

Edf'nin British Energy'yi Devralmasına Şartlı İzin

22 Aralık 2008

Komisyon British Energy'nin Fransız EdF tarafından devralınmasına koşullu olarak izin verdi. Teklif edilen devralma gerçekleştiği takdirde, devralmadan sonra meydana gelen şirket fiyat artırma amaçlı olarak elektrik arzını geri çekebilecek, iki şirketin üretim türlerinin örtüşmemesi ve birbirini tamamlayıcı hale gelmeleri dolayısıyla zaman içinde pazara sunulacak elektriğin şirketin iç tüketimine harcanması gündeme gelebilecek, nükleer santral yapılması planlanan arazilerden önemli bir kısmı bu birleşmeyle tek elde toplanacak ve şirketin elektrik iletim ağı bağlantılarının kapasite genişletme planlarının çok üzerinde olması diğer rakiplerin projelerini haksız yere geciktirebilecekti. EdF'nin Sutton Bridge'deki kendine ait elektrik üretim santrali ile Eggborough'da BE'ye ait santrali devretmeyi, İngiliz toptan piyasasında belirli bir asgari miktarda elektrik satmayı, Dungeness ya da Heysham İngiltere'de yeni bir nükleer istasyon

yapılmaya müsait bir araziyi koşulsuz olarak devretmeyi ve şirketin Ulusal Şebeke ile olan üç şebeke bağlantı anlaşmasından biri olan Hinkley Point bağlantı anlaşmasını feshetmeyi taahhüt etmesi karşılığında devralmaya koşullu olarak izin verildi.

Kaynak:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/2048&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ

Huntsman'ın, Hexion Tarafından Devralınmasına Koşullu İzin

2 Ekim 2008

FTC, Hexion'ın, Huntsman'ı devralmasının, bu iki teşebbüs, özel epoksi reçineleri pazarında birbirlerinin en önemli rakibi konumunda bulunduğu ve toplam pazar payları %60 ila 90 arasında değiştiğinden rekabeti azaltacağını tespit etti. FTC'nin diğer bir tespiti, Huntsman, Dow Chemical, BASF ve Bayer şeklinde dört oyuncunun bulunduğu MDI pazarındaki üretiminin temel girdisi olan formaldehiti, Dow Chemical dışındaki üç oyuncuya sağlayan Hexion'ın, kendi üretimini planlamak için alıcılarından MDI üretim ve talep tahminleri, kısa ve uzun dönemli projeksiyonları gibi rekabete duyarlı bilgileri elde ettiği; bu nedenle satın alma sonrasında rakipler arasında koordinasyon ortaya çıkabileceğiydi.

Hexion, özel epoksi reçineleri pazarındaki rekabetçi sorunu ortadan kaldırmak üzere, Almanya ve ABD'deki bazı fabrikalarını, araştırma, geliştirme, üretim ve satış için gerekli know-how ile birlikte, satın almanın gerçekleşmesinden itibaren 10 gün içinde Spolek isimli üçüncü bir şirkete satmayı taahhüt etti. FTC, MDI ve temel girdisi olan formaldehit ile ilgili olarak ise, Hexion'a, MDI ile formaldehit üretim birimleri arasında doğrudan veya dolaylı olarak halka açık olmayan rekabete duyarlı bilgi akışını engellemesi şartını koştı. Benzer şekilde, Hexion'ın rakiplerinden elde ettiği halka açık olmayan rekabete duyarlı bilgileri kullanması yasaklandı.

Kaynak:

<http://www.ftc.gov/opa/2008/10/hexion.shtm>

**ABD Antitröst Enstitüsü-American Antitrust Institute (AAI)'den
Yeni Başkana Tavsiyeler**

6 Ekim 2008

AAI, "Gelecek Antitröst Gündemi: AAI'ın 44. ABD Başkanına Rekabet Politikasına İlişkin Raporu" başlığını taşıyan ve 11 komite bünyesinde, bir yıl süren bir çalışmanın ürünü olan 415 sayfalık raporunu yayımladı. Raporun, karteller, tekelleşme, yoğunlaşmaların kontrolü gibi başlıklar altında, yeni seçilecek 44. ABD Başkanı'na rekabet hukuku alanında yapılması gerekenlere ilişkin olarak önerilerde bulunmak amacıyla hazırlanmıştır.

Kaynak:

<http://www.antitrustinstitute.org/Archives/transitionreport.ashx>

Enodis'in, Manitowoc Tarafından Satın Alınmasına Koşullu İzin

6 Ekim 2008

Adalet Bakanlığı, makine üreticisi Enodis'in, pazardaki en önemli iki rakibinden biri olan Manitowoc tarafından satın alınmasına, Enodis'in, ABD'deki tüm buz makineleri geliştirme, üretim, dağıtım ve satış faaliyetlerinin, bu faaliyetlerin altında yürütüldüğü Scotsman ve Ice-O-Matic markaları ile birlikte üçüncü kişilere satılması koşuluyla izin verdi. Adalet Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, getirilen koşulun, söz konusu satın alma işlemine ilişkin olarak yakın işbirliği içinde çalışılan Avrupa Komisyonu tarafından getirilen koşulla uyumlu olduğu da vurgulandı.

Kaynak:

http://www.usdoj.gov/atr/public/press_releases/2008/237997.pdf

Rekabeti Sınırlayan Anlaşmaya FTC'den Müdahale

9 Ekim 2008

FTC, golf süpermarketler zinciri işletmecileri, ABD menşeli Golf Galaxy ile Kanada menşeli Golf Canada arasındaki anlaşmaya rekabeti sınırlayıcı olduğu gerekçesiyle müdahale etti. Müdahale konusu anlaşmanın temelleri 1998'de atılmıştı. 1998 tarihli anlaşmaya göre, Golf Galaxy, Golf Canada'ya, golf süpermarket işletmeciliğine ilişkin deneyimlerini aktaracak; bunun karşılığında, belli bir miktar para, kısmi ortaklık ve yönetim kuruluna üye atama hakkı kazanacaktı. 1998 tarihli anlaşmada, Golf Canada'nın ABD'de mağaza açması, anlaşmanın bitiminden beş yıl geçene kadar yasaklanmıştı. Bu anlaşma sayesinde, Golf Canada, Kanada'da Golf Galaxy'nin yardımıyla 13 perakende satış

mağazası açtı. FTC'nin müdahale ettiği anlaşma ise 2004'te imzalandı. 1998 tarihli anlaşmayı sona erdiren bu yeni anlaşma çerçevesinde, Golf Galaxy, Golf Canada'daki tüm hisselerini sattı. Yeni anlaşmada, Golf Canada, 2010 yılına kadar Kanada dışında Golf Galaxy ile rekabet etmeyeceğini ve 2013 yılına kadar ABD'de perakende satış mağazası açmayacağını taahhüt etti. Golf Galaxy ise, 2008 yılına kadar Kanada'da mağaza açmayacağı güvencesini verdi. FTC bu ikinci anlaşmaya müdahale etti çünkü 1998 tarihli anlaşmadaki rekabet etme yasağı bir yan sınırlama olarak kabul edilebilir nitelikteyken, 2004'teki yeni anlaşmayla getirilen rekabet etme yasağı haklı gerekçelere dayanmamaktaydı. FTC'nin 2004 tarihli anlaşmayı rekabeti sınırlayıcı bulması üzerine Golf Galaxy, FTC'nin müdahale sebeplerini ortadan kaldıracak taahhütlerde bulundu. Bu çerçevede, Golf Galaxy Kanada'da perakende satış yapabilecek. Keza, Golf Canada da, 1998 tarihli anlaşmada öngörüldüğü üzere, 1998 tarihli anlaşmanın sona erdiği 2004'ten beş yıl sonrasına tekabül eden 2009 yılından itibaren ABD'de perakende satış mağazası açabilecek. Benzer şekilde Golf Galaxy ile Kanada dışında da rekabet edebilecek.

Kaynak:

<http://www.ftc.gov/opa/2008/10/dicksg.shtm>

Adalet Bakanlığı, JBS'in, National Beef'i Satın Almasını Engellemek İçin Dava Açtı

20 Ekim 2008

Adalet Bakanlığı, dört büyük oyunculu sığır eti paketleme pazarında üçüncü büyük JBS'in, dördüncü büyük National Beef'i satın alarak en büyük oyuncu olmasını engellemek üzere dava açtı. Adalet Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, satın alma neticesinde oluşacak pazar gücünün sığır yetiştiricilerine daha düşük fiyat ödenmesi; tüketicilere ise daha yüksek fiyatlar uygulanması anlamına geleceği belirtildi.

Kaynak:

http://www.usdoj.gov/atr/public/press_releases/2008/238382.pdf

FTC, CCS'in, Newpark'ı Satın Almasını Engellemek Üzere Harekete Geçti

23 Ekim 2008

CCS ve Newpark, ABD'nin Körfez Sahili'ndeki açık denizlerde petrol ve doğal gaz araması ve üretimi yapanların atıklarının ortadan kaldırılması pazarında faaliyet gösteren üç oyuncudan ikisidir. FTC'ye göre, CCS'in

Newpark'ı satın alması, pazardaki en önemli rakibini yarış dışı bırakması anlamına gelecektir. Aynı zamanda rekabetin sınırlanmasına yatkın ilgili pazarda geriye kalacak iki oyuncu arasında uzlaşma olasılığı artacaktır. Bu durum ise, daha düşük kalitedeki hizmetlerin daha yüksek fiyatlarla sunulması sonucunu doğuracaktır. FTC'nin basın duyurusunda, CCS'in, "FTC'nin satın almaya müdahale etmesi halinde Körfez Sahili'ndeki tüm faaliyetlerini sona erdireceği" yönündeki açıklamalarının bir son dakika tehdidi olduğu ve rekabeti engelleyen bu satın almaya izin verilmesi sonucunu doğurmayacağı da vurgulanmıştır.

Kaynak:

<http://www.ftc.gov/opa/2008/10/redsky.shtm>

Mobil Kablosuz Telekomünikasyon Hizmetleri Pazarındaki Satın Almaya Koşullu İzin

30 Ekim 2008

Adalet Bakanlığı, Verizon'ın, Alltel'i satın almasına, 100 bölgedeki mal varlığını üçüncü kişilere satması koşuluyla izin verdi. Adalet Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, bu bölgelerdeki mobil kablosuz telekomünikasyon hizmetlerinin sağlanmasında Verizon ve Alltel'in birbirlerinin en yakın rakipleri olduğu vurgulandı ve Verizon'ın taahhütlerinin fiyatların artmasını, yatırımların azalmasını ve hizmet kalitesinin düşmesini engelleyeceği ifade edildi.

Kaynak:

http://www.usdoj.gov/atr/public/press_releases/2008/238941.pdf

Dev Reklam Anlaşması Bozuldu

5 Kasım 2008

Yahoo! ve Google, Adalet Bakanlığının reklam anlaşmasını engellemek için antitröst davası açacağını açıklaması üzerine anlaşmadan vazgeçti.

Anlaşma Yahoo!'nun İnternet arama sonuçlarında Google tarafından satılan bazı reklamları kullanmasına olanak tanıyordu. Şirketlerin işbirliğiyle yapılan kapsamlı bir soruşturmanın ardından Adalet Bakanlığı anlaşmanın Google ve Yahoo!'yu arama reklamı alanında rakipten ziyade işbirlikçi haline getireceğini ve iki şirket arasındaki rekabeti azaltacağını belirtti. Şirketler Adalet Bakanlığının rekabetle ilgili endişelerini ortadan kaldırmak için anlaşmalarında değişiklik yapmayı önerse de Bakanlık bu önerileri yeterli bulmadı.

Kaynak:

http://www.usdoj.gov/atr/public/press_releases/2008/239167.pdf

Teknoloji Devlerine Milyon Dolarlık Ceza

12 Kasım 2008

Adalet Bakanlığından yapılan açıklamalara göre üç büyük elektronik firması LG Display Co. Ltd., Sharp Corp. ve Chunghwa Picture Tubes Ltd. LCD panellerin satışında fiyat tespitinde bulduklarını kabul ederek 585 milyon Dolar cezaya arpıtıldı.

LG Eylül 2001'den Haziran 2006'ya kadar dünya çapında satılan TFT-LCD panellerinin satışında gizli anlaşmalara katıldığını kabul ederek 400 milyon Dolar para cezası aldı. Bu, Antitröst Biriminin verdiği en yüksek ikinci para cezası.

Nisan 2001'den Aralık 2006'ya kadar bilgisayar monitörleri ve dizüstü bilgisayarlarda kullanılmak üzere Dell'e, 2005 sonbaharından 2006 yılı ortalarına kadar Razr cep telefonlarında kullanılmak üzere Motorola'ya ve Eylül 2005'ten Aralık 2006'ya kadar iPod taşınabilir müzik alarlarda kullanılmak üzere Apple'a yapılan TFT-LCD panelleri satışında fiyat tespitinde bulunduğunu kabul eden Sharp'a 120 milyon Dolar ceza verildi.

Chunghwa ise LG ve diğer adı belirtilmeyen Őirketlerle birlikte dünya çapında satışı yapılan LCD-TFT panellerinde Eylül 2001'den Haziran 2006'ya kadar yasa dış anlaşmalarda bulunması nedeniyle 65 milyon Dolar ödemeyi kabul etti.

Kaynak:

http://www.usdoj.gov/atr/public/press_releases/2008/239349.pdf

Anheuser-Busch'un Inbev Tarafından Devralınmasına Koşullu İzin

14 Kasım 2008

Adalet Bakanlığından yapılan açıklamada InBev'in Anheuser-Busch Companies'i devralacağı 52 milyar Dolarlık işlemi gerçekleŐtirebilmesi için yan kuruluşu Labatt USA'yı Labatt markalı bira yapımı, pazarlaması ve promosyonu için lisansla beraber nc kişilere satması gerektiği belirtildi. Bakanlık işlemin Buffalo, Rochester ve Syracuse'de bira fiyatlarının artmasına yol açabileceğini tespit etti.

Antitröst Birimi, satışın tüketicilerin birleşen Şirketler arasındaki rekabetten faydalanmaya devam etmesini sağlayacağını vurguladı.

Kaynak:

http://www.usdoj.gov/atr/public/press_releases/2008/239430.pdf

**Adalet Bakanlığı Telekomünikasyon Sektörüyle İlgili Rapor
Yayımladı**

17 Kasım 2008

Adalet Bakanlığı telekomünikasyon sektöründeki rekabetle ilgili gelişmeler hakkında bir rapor yayımladı. Rapor telekomünikasyon hizmetlerinden yararlanan tüketicileri etkileyebilecek birtakım konuları ve bu sektördeki antitröst analizini ele alıyor. Raporda yayınlanan konulardan bazıları şunlar: tesise dayalı rekabet, kablolu ağlara alternatif olarak kablosuz teknolojiler, tüketiciler için rekabetin fiyat ve fiyat dışı yararları, bağlı ürünlerin önemi ve giriş engelleri. Rapor ticari kullanıcılardan çok konutlardaki kullanıcılara odaklanıyor. Raporun tamamına Bakanlığın web sitesinden ulaşılabilir:

<http://www.doj.gov/atr/public/workshops/telecom2007/index.htm>

Kaynak:

http://www.usdoj.gov/atr/public/press_releases/2008/239479.pdf

FTC Rekabet Bürosundan Whole Foods ile İlgili Açıklama

24 Kasım 2008

FTC Rekabet Bürosu Müdür vekili David Wales, Whole Foods Market Inc.'in Kolombiya Bölge Mahkemesi kararını bozan temyiz mahkemesi kararının tekrar değerlendirilmesi yönündeki talebinin reddedilmesi üzerine bir açıklama yaptı. Wales açıklamasında Komisyonun Wild Oats'ın Whole Foods tarafından devralınması işlemine karşı tedbir kararı başvurusunu bölge mahkemesinin reddettiğini, bu kararın temyiz mahkemesi tarafından iptal edilmesinden memnuniyet duyduklarını belirtti. Wales'a göre temyiz mahkemesinin oyçokluğuyla aldığı bu karar bölge mahkemesinin Komisyonun talep ettiği geçici tedbir kararını verip vermeme konusundaki rolünün sınırlı olduğunu gösterdi.

Kaynak:

<http://www.ftc.gov/opa/2008/11/wholefoods.shtm>

**CCS'nin Newpark Çevre Hizmetlerini Devralmasıyla İlgili FTC'den
Yapılan Açıklama**

24 Kasım 2008

Newpark Resources, Newpark Çevre Hizmetleri'nin CCS'ye satışını iptal ettiğini açıkladı. 23 Ekim 2008'de FTC birleşmeyi durdurmak için eyalet mahkemesinde dava açacağını ilan etmişti. FTC'ye göre devralma işlemi Louisiana Körfez Sahilinde faaliyet gösteren firmalara açık denizlerde petrol ve

doğalgaz araması ve üretimi yapanların atıklarının ortadan kaldırılması hizmetleri sağlayan iki önemli şirketi birleştirerek antitröst kurallarını ihlal edecekti.

Kaynak:

<http://www.ftc.gov/opa/2008/11/redsky.shtm>

FTC Rambus Davasındaki Kararı Temyize Götürüyor

24 Kasım 2008

FTC Kolombiya Bölge Mahkemesinin Rambus Inc - Federal Ticaret Komisyonu davasında aldığı 22 Nisan 2008 tarihli kararın yeniden gözden geçirilmesi için ABD Temyiz Mahkemesine başvurdu.

FTC'nin şikayetine göre Rambus, bir standart belirleme organizasyonunda (SSO) talep ettiği patentlerle ilgili önemli bilgileri saklayarak, SSO üyelerini patent menfaatleri hakkında yanıltarak ve SSO üyeliği sırasında edindiği bilgileri kullanarak aldattıcı uygulamalarda bulundu. Rambus'un davranışının Sherman Yasası Kısım 2'ye göre yasa dışı tekelleşme anlamına geldiğini tespit eden FTC, bu faaliyetlerin durdurulması için bir emir yayınladı. FTC'nin emri başvuru üzerine Kolombiya mahkemesi tarafından iptal edildi. Bunun üzerine FTC iptal edilen kararın yeniden görüşülmesi için ABD Yüksek Mahkemesine temyiz başvurusunda bulundu.

Kaynak:

<http://www.ftc.gov/opa/2008/11/rambus.shtm>

FTC CCC ve Mitchell'in Birleşmesini Engelledi

25 Kasım 2008

FTC, CCC Information Services Inc. ve Mitchell International Inc.'in birleşmesine kazalarda onarım masraflarını tahmin etmek için kullanılan elektronik sistemler için pazarda ve toplam zarar değerlendirmesi (TLV) sistemleri pazarında rekabeti engelleyeceği gerekçesiyle engel oldu. FTC'ye göre 1.4 milyar Dolarlık birleşmenin birbiriyle ilgili iki iş kolunda rakiplerin sayısını üçten ikiye indirerek sigortacılara, tamirhanelere ve sonuç olarak araç sahiplerine zarar verecekti.

Kaynak:

<http://www.ftc.gov/opa/2008/11/cccmitchell.shtm>

Hortum Kartelinde Bir Fire Daha

1 Aralık 2008

İngiliz Dunlop şirketi, tankerlerle kara arasında ya da tankerler arasında akaryakıt nakli amacıyla kullanılan gemi hortumları (marine hose) kartelinde yer aldığı, bu kapsamda ihaleye fesat karıştırma, fiyat tespiti ve pazar paylaşımında bulunduğu suçlarını kabul ederek, 4,54 Milyon Dolar tutarında adli para cezasına çarptırıldı. İlgili soruşturmada ceza alan ikinci şirket olan Dunlop soruşturmanın devamında da yardımcı olmayı taahhüt ediyor. 2007 yılında suçlarını kabul eden söz konusu şirketin yöneticileri ise hapis ve para cezasına çarptırılmıştı. İngiltere’de yürütülen soruşturma çerçevesinde de suçlu bulunan ve hapis cezasına çarptırılan şirket yöneticilerinin İngiltere makamlarınca verilen cezaları ABD’dekilere eşit veya onlardan daha yüksek olduğu için ABD’deki hapis cezası yükümlülükleri kaldırıldı.

Kaynak:

http://www.usdoj.gov/atr/public/press_releases/2008/239884.htm

Republic’in Allied Waste’i Devralmasına Şartlı İzin

3 Aralık 2008

Adalet Bakanlığı Republic Services Inc. şirketinin Allied Waste Industries Inc. şirketini devralmasına koşullu olarak izin verdi. Teklif edilen devralma gerçekleştiği takdirde, Los Angeles, San Francisco ve Houston’ın da aralarında bulunduğu on beş şehirde, ticari işletmelerden belediye katı atıklarının toplanması ve atık tasfiyesi fiyatlarında artışa neden olacaktı. Adalet Bakanlığı 4,5 Milyar Dolar tutarındaki devralma işleminin gerçekleşebilmesi için, Republic ve Allied Waste’in söz konusu şehirlerde yer alan 87 ticari atık toplama güzergahı, dokuz çöplük, on transfer istasyonunu, ilgili varlıklarıyla birlikte elden çıkarmalarını ve üç yerde çöp tasfiye kapasitesine erişim sağlamalarını şart koşuyor. Ayrıca Republic’in, on yıl boyunca, bu şehirlerde herhangi bir atık toplama veya tasfiye işletmesi devralmadan önce Bakanlığa bilgilendirmesi de gerekecek.

Kaynak:

http://www.usdoj.gov/atr/public/press_releases/2008/239981.pdf

PNC Services Group'un National City Corporation'ı Devralmasına Şartlı İzin

11 Aralık 2008

Adalet Bakanlığı Pensilvanya Merkezli PNC Services Group'un Ohio merkezli National City Corporation'ı devralmasına koşullu olarak izin verdi. PNC söz konusu devralma sonucunda ülkenin en büyük beşinci bankası olacak. Adalet Bakanlığı National'ın Batı Pensilvanya'nın çeşitli bölgelerindeki 61 şubesinin, sahip oldukları toplam 4,1 Milyar Dolar tutarındaki mevduatla birlikte devredilmesini, yine aynı bölgedeki kredi ve ilgili iş kollarının da, gerekirse ilgili personelleriyle birlikte, devredilmesini şart koşuyor. Birleşmenin son olarak Federal Rezervin onayından geçmesi gerekiyor.

Kaynak:

http://www.usdoj.gov/atr/public/press_releases/2008/240315.pdf

Bildirimde Bulunmamanın Cezası 800.000 Dolar

15 Aralık 2008

Federal Ticaret Komisyonu ESL Partners L.P. ve ZAM Holdings L.P.'ye Hart-Scott-Rodino Yasasının birleşme bildirim kurallarını ihlal ettikleri gerekçesiyle toplam 800.000 Dolar idari para cezası verdi. ESL Partners'ın AutoZone şirketine ait hisse senetleri ile oy hakkı veren menkul değerleri Komisyona bildirmeden satın alması, Komisyon tarafından uyarıldıktan sonra da gerekli bildirim zamanında gerçekleştirilmemesi dolayısıyla 525.000 Dolar tutarında ceza ödemesine; ZAM Holdings'in iştiraki olan ESL Investors şirketinin de AutoZone şirketine ait oy hakkı veren menkul değerleri Komisyona bildirmeden satın alması dolayısıyla, Komisyon tarafından uyarıldıktan sonra gerekli bildirim yapılması da dikkate alınarak, ZAM Holdings'e 275.000 Dolar tutarında para cezası verilmesine karar verildi.

Kaynak:

<http://www.ftc.gov/opa/2008/12/esl.shtm>

İlaç Tekelinden Yüzde 1300 Fiyat Artışı

16 Aralık 2008

Federal Ticaret Komisyonu Ovation Pharmaceuticals, Inc. şirketi hakkında, tek rakibi olan NeoProfen adlı ilacı satın alarak rekabeti ortadan kaldırmak gerekçesiyle dava açtı. Ovation halihazırda sahip olduğu Indocin'le doğuştan kalp rahatsızlığı olan prematüre bebeklerin tedavisinde kullanılan ilaçlar

konusunda ABD'deki tek seçenek konumundaydı. FDA'den onay alması halinde tek rakibi olabilecek NeoProfen'in Amerika'daki haklarını da satın alarak tekel konumunu sürdüren şirket, hem Indocin'in hem de NeoProfen'in fiyatlarını yaklaşık yüzde 1300 oranında artırdı. Devralma işlemi kanuni bildirim eşliğinin altında olmasına rağmen, Komisyon devralmanın ilgili pazardaki rekabeti büyük oranda azalttığını ve şirketin tekel konumunu kanun dışı bir şekilde sürdürmesini sağladığını öne sürüyor. Açılan davayla, pazarda yok olan rekabetin devir yoluyla yeniden tesisi amaçlanıyor. Komisyon ayrıca, şirketin elde ettiği haksız kazançta el konulmasını talep ediyor.

Kaynak:

<http://www.ftc.gov/opa/2008/12/ovation.shtm>

Adalet Bakanlığı Microsemi Hakkında Antitröst Davası Açtı

18 Aralık 2008

Adalet Bakanlığı Microsemi şirketi hakkında, rakibi Semicoa Inc. şirketinin varlıklarını devralmak suretiyle bazı yarı iletkenlerin geliştirilmesine, üretimine ve satışına ilişkin pazarlarda rekabeti ortadan kaldırdığı veya azalttığı gerekçesiyle dava açtı. Söz konusu yarı iletken araçlar (transistor ve diyotlar) önemli askeri çalışmalarda ve uzay çalışmalarında kullanılıyor. Bakanlık, devralma sonucunda ilgili ürünlerin fiyatlarının arttığı, ayrıca ve daha da artmasının ve kalitenin düşmesinin beklendiğini öne sürüyor. Devralma işlemi bildirim eşiklerini aşmamasına rağmen birleşmeler ve tekelleşmeye ilişkin kuralları ihlal etmiş görünüyor. Bakanlık satın alınan Semicoa varlıklarının devir yoluyla elden çıkarılmasını talep ediyor.

Kaynak:

http://www.usdoj.gov/atr/public/press_releases/2008/240549.htm

Federal Ticaret Komisyonu Teva'nın Barr'ı Devralmasına Müdahale Etti

19 Aralık 2008

Federal Ticaret Komisyonu, Teva Pharmaceuticals Industries Ltd.'nin rakibi Barr Pharmaceuticals Inc. şirketini 8,9 Milyar Dolar karşılığında devralmasına, ABD'deki çeşitli jenerik ilaç pazarlarında rekabeti azaltacağı veya tamamen ortadan kaldıracacağı, iki şirketin birleşmesinin fiyatlarda artışa sebep olacağı ve tek taraflı pazar güçlerini kötüye kullanma imkanı vereceği, birleşmenin olumsuz etkilerini ortadan kaldıracak pazara girişlerin de olası görünmemesi gerekçesiyle karşı çıkıyor. Komisyon, Teva ve Barr'ın ABD'de asit

reflüsü, çeşitli kanser türleri, bakteriyel enfeksiyonlar, diyabet ve depresyon tedavisinde yaygın olarak kullanılan 29 jenerik ilaç pazarındaki varlıklarını devir yoluyla elden çıkarmalarını şart koşuyor. Teva Komisyonun gerekçelerini kabul etti ve uzlaşma çerçevesinde, söz konusu ilaçların üretim ve pazarlama hakları, başka jenerik pazarlarda Teva ve Barr'ın rakibi konumunda olan Watson Pharmaceuticals ve Qualitest Pharmaceuticals şirketleri arasında paylaşılacak. Komisyon Watson ya da Qualitest'in uygun alıcı olmadığına karar verirse, şirketlerin Komisyonun onayladığı başka bir alıcı bulması gerekecek.

Kaynak:

<http://www.ftc.gov/opa/2008/12/tevbarr.shtm>

Inverness Medical Innovations, Inc. Uzlaşmaya Evet Dedi

23 Aralık 2008

Inverness Medical Innovations, Inc., Federal Ticaret Komisyonu tarafından kendisine yöneltilen, rakibi ACON Laboratories, Inc.'in bazı ürünlerini satın almak ama piyasaya sürmemek suretiyle ABD'deki ev tipi gebelik testi pazarındaki tekel konumunu yasalara aykırı bir şekilde korumak ve devraldığı şirketin rakiplerine ürün tedarik etmesini engellemek suçlamalarını kabul etti. Şirket ayrıca Acon'dan devraldığı varlıklar sayesinde, ileride kendi ürünleriyle rekabet edebilecek ürünlerin geliştirilmesini de engelleme imkanına kavuşmuştu. Uzlaşma çerçevesinde Inverness'in ACON ve Church & Dwight ortak girişime müdahale etmesi engellenerek, ACON ve Church & Dwight'in ortak girişim sonrasında rekabetçi kalmaları sağlanmak isteniyor. Ayrıca, Inverness'in ACON'dan satın aldığı varlıkları Aemoh Products, LLC şirketine devretmesi şart koşuluyor. Inverness'in sahip olduğu bazı ürünlere ilişkin teknoloji haklarının rakipleri tarafından kullanımı da ihlal sayılmayacak.

Kaynak:

<http://www.ftc.gov/opa/2008/12/inverness.shtm>

Federal Ticaret Komisyonu'ndan İki Ayrı Hekim Birliğine Fiyat Tespiti Suçlaması

24 Aralık 2008

Federal Ticaret Komisyonu, çeşitli branşlarda tıbbi hizmet sunan iki bağımsız hekimler birliğine ayrı ayrı fiyat tespiti suçlaması yöneltti. California'da faaliyet gösteren Allcare IPA ile Colorado'da faaliyet gösteren BVIPA adlı hekim birliklerinin her biri, kendisine yöneltilen suçlamaları ve Komisyon'un uzlaşma anlaşmasını kabul etti. Her iki hekim birliği de, birlik mensupları arasında

anlaşma ve koordinasyon sağlamak suretiyle, sigorta şirketlerine birlik mensuplarına ödenen ücretleri arttırmaları yönünde baskı yapmak, aksi takdirde hizmet vermemek veya vermemekle tehdit etmekle suçlanıyor. Birlik doktorları arasında, hizmetlerde finansal risk paylaşımı veya klinik uygulamaları izleme veya değiştirme amaçlı işbirliği yapılması şeklinde, koordinasyonu mazur gösterecek bir durumun söz konusu olmadığı da Komisyon tarafından vurgulandı. Uzlaşma anlaşması çerçevesinde, söz konusu teşebbüslerde, 1) herhangi bir doktor adına herhangi bir alıcı ile pazarlık edilmesi, 2) herhangi bir alıcıya hizmet verilmemesi veya alıcının hizmet vermemekle tehdit edilmesi, 3) herhangi bir doktorun bir alıcıyla pazarlık koşullarının belirlenmesi, 4) herhangi bir doktorun bir alıcıya birlikten bağımsız olarak bireysel veya başka bir düzenleme çerçevesinde hizmet vermeyi reddetmesine yönelik olarak birlik mensupları arasında yapılan anlaşmalar yasaklanıyor. Ayrıca, hizmet verilir verilmeyeceği veya hangi koşullarda hizmet verileceği konusunda birlik mensupları arasında bilgi alışverişi yapılması, ya da herhangi birini uzlaşma kapsamında yasaklanan davranışlara sevk etmek, teşvik etmek, o yönde tavsiye de bulunmak da yasak kapsamında.

Kaynak:

<http://www.ftc.gov/opa/2008/12/allcare.shtm>

King Pharmaceuticals'ın Alpharma'yı Devralmasına Federal Ticaret Komisyonundan Müdahale

29 Aralık 2008

Federal Ticaret Komisyonu, King Pharmaceuticals Inc. şirketinin rakibi Alpharma Inc. şirketini devralmasının halihazırda yoğunlaşmış olan ilgili pazardaki rekabeti daha da azaltacağı gerekçesiyle, birleşmenin gerçekleşmesi için bazı koşullar getirdi. Devralma normal şartlarda Alpharma'ya ait Kadian ve King'e ait Avinza arasındaki rekabeti ortadan kaldıracaktı. Komisyon, ilgili pazara girişin güç, maliyetli ve zaman alacak olmasını da dikkate alarak, Alpharma'ya ait Kadian'ın Actavis şirketine devredilmesini şart koşuyor. Halihazırda Kadian üretimi yapmakta olan Actavis, uzlaşma çerçevesinde Kadian'ı Avinza ve diğer benzeri ilaçlara rakip olarak satabileceği gibi, Kadian'ın jeneriğini piyasaya sürme hakkına da normalden daha erken sahip olabilecek.

Kaynak:

<http://www.ftc.gov/opa/2008/12/alpharma.shtm>

BİRLEŞİK KRALLIK**Rekabet Komisyonu ve OFT, Yoğunlaşmalara İlişkin Kararlarını İncelettiyor**

7 Ekim 2008

Rekabet Komisyonu ve OFT, birleşme ve devralmalara ilişkin kararlarını inceletirmeye karar verdi. Bu amaç doğrultusunda, yapılan ihalenin ardından, East Anglia Üniversitesi'nden S. Davies'den destek alan Deloitte & Touche görevlendirildi. Anılan firma, ilk olarak, 2004 ila 2006 yılları arasında karara bağlanan sekiz dosyayı seçecek. Ardından, ilgililerle görüşmeler yapacak ve kararların ardından ilgili pazarlarda yaşanan gelişmelere ilişkin veri toplayacak. Bunlar sayesinde, Rekabet Komisyonu Baş Ekonomisti J. Davies'in ifade ettiği üzere, Rekabet Komisyonu ve OFT kararlarına dışarıdan bakılarak, doğru karara ulaşabilmek için rekabet otoritesi bünyesinde gereken her şeyin yapıp yapılmadığı değerlendirilecek. Bu değerlendirme aynı zamanda, Rekabet Komisyonu ve OFT tarafından, kamuoyunun görüşlerini aldıktan sonra, 2009 yılında yayımlanacak yeni birleşme ve devralma rehberinin hazırlanmasına ışık tutacak.

Kaynak:

http://www.competition-commission.org.uk/press_rel/2008/oct/pdf/26-08.pdf

Seyahat Broşürü Distribütörleri Birleşmesi Rekabet Komisyonu'na Gönderilmeyecek

14 Kasım 2008

OFT Ocean Park Limited'in Orbital Marketing Services Group Limited tarafından devralınması işlemini Rekabet Komisyonuna sevk etmeme kararı aldı.

OFT işlem sonucunda tur operatörlerinin seyahat broşürlerini seyahat acentelerine dağıtan dört distribütörden ikisi birleşeceği için işlemi sevk etmesi gerektiğini tespit etmişti.

Ancak pazarın büyüklüğü ve birleşmenin etkilerinin sınırlı olacağı dikkate alındığında OFT 'de minimis' takdirini kullanarak Rekabet Komisyonu tarafından yapılacak detaylı bir soruşturmanın orantısız olacağına karar verdi. Bu kararın alınmasında iki büyük tur operatörünün büyük ölçüde alıcı gücüne sahip olmaya devam etmesi ve pazarın geri kalanındaki tur operatörlerinin bu kadar büyük alıcı gücü olmamasına rağmen pazarın bu bölümünün değerinin yıllık 5 milyon Pounddan daha az olması etkili oldu.

Kaynak:

<http://www.oft.gov.uk/news/press/2008/132-08>

Cardiff Bus'ın Yıkıcı Fiyat Uyguladığı Ortaya Çıktı

18 Kasım 2008

OFT Cardiff Bus'ın rakibi olan 2 Travel'ı piyasa dışına çıkarmak için yıkıcı fiyat uyguladığına karar verdi. OFT'nin kararı Cardiff Bus'ın Nisan 2004 ile Şubat 2005 arasındaki davranışları ile ilgili. 2 Travel'ın ucuz maliyetli otobüs seferleri (no-frills) başlatması üzerine Cardiff Bus 2 Travel'ın otobüsleri ile aynı güzergahlarda ve aynı saatlerde ucuz maliyetli otobüs seferleri başlatmıştı. 2 Travel'ın piyasadan çıkması üzerine Cardiff Bus da bu alandaki faaliyetleri durdurmuştu.

John Fingleton yaptığı açıklamada bu kararın hakim durumdaki firmalara yıkıcı davranışların ciddi bir rekabet ihlali olduğu mesajını vereceğini belirtti. Cardiff Bus şirketin ihlal sırasındaki cirosu 50 milyon poundu geçmediği için cezada sınırlı bir muafiyetten yararlandı.

Kaynak:

<http://www.oft.gov.uk/news/press/2008/133-08>

Rekabet Komisyonu Birleşmelerle İlgili Yeni Bir Kılavuz Yayımladı

26 Kasım 2008

Rekabet Komisyonu birleşmelerin rekabeti önemli ölçüde azaltacağı durumlarda ayırıştırma, yasaklama ve davranışsal önlemler gibi çözüm yollarıyla ilgili yeni bir kılavuz yayımladı.

Kılavuz, birleşmelerdeki çözüm yollarıyla ilgili tek bir kaynaktan rehberlik sağlıyor. Bunun yanı sıra etkili ve tüketiciler, tedarikçiler ve birleşen taraflar üzerindeki yükleri en aza indiren önlemler üzerinde duruyor. Yeni kılavuz ayrıca önceki kılavuzda yer almayan fikri mülkiyet haklarıyla ve davranışlarla ilgili çözümleri de içeriyor.

Kaynak:

http://www.competition-commission.org.uk/press_rel/2008/nov/pdf/36-08.pdf

Pişmanlık Kılavuzu Yenilendi

11 Aralık 2008

İngiltere Adil Ticaret Ofisi, öngörülebilirliği ve şeffaflığı artırmak amacıyla gözden geçirilmiş ve genişletilmiş yeni pişmanlık kılavuzunu yayımladı.

Yeni kılavuzla, özellikle ‘samimi itirafta bulunma isteği’, ‘sürekli ve tam işbirliği’ gibi kavramların yanı sıra, ilk başvurudan sonra başvuranların hangi kriterlere göre indirim alabileceği gibi hususlarda sağlanan ilave açıklamalarla, daha fazla açıklık sağlanması hedefleniyor.

Kaynak:

<http://www.oft.gov.uk/news/press/2008/144-08>

İngiltere Havalimanı İşletmeleri BAA Hakkında Soruşturma

17 Aralık 2008

Rekabet Komisyonu BAA şirketi tarafından işletilen yedi İngiliz havalimanında tespit ettiği rekabet sorunlarına ilişkin taslak kararını açıkladı. Karar nihai halini kazanmadan önce konuyla ilgili görüşler Rekabet Komisyonuna iletilebilecek. Rekabet Komisyonu rekabet sorunlarının giderilmesine ilişkin olarak, Gatwick, Stansted ve Edinburgh havalimanlarının satılmasını, ayrıca Heathrow , Gatwick ve Stansted havalimanlarında havayolları, yolcular diğer havalimanı kullanıcılarının ihtiyaçlarını daha etkili bir şekilde karşılayacak düzeyde yatırım ve hizmeti sağlayacak tedbirlerin, ayrıca Aberdeen havalimanında da birtakım yatırım tedbirlerinin alınmasını öngörüyor. Rekabet Komisyonu, hükümete de, havalimanı düzenleme ve politikalarını daha etkili hale getirme konusunda birtakım tavsiyelerde bulunmayı planlıyor.

Kaynak:

http://www.competition-commission.org.uk/press_rel/2008/dec/pdf/40-08.pdf

Adil Ticaret Ofisi (Office Of Fair Trading - OFT), Birleşmelere İlişkin Gözden Geçirmelerde "Batan Firmalara" Yaklaşımını Yeniden Belirledi

18 Aralık 2008

OFT, rekabete ilişkin endişeler yaratan ve şirketlerin "batan firma" savunmasıyla birleşme için OFT'den izin istedikleri durumlara yaklaşımını yeniden belirleyen bir duyuru yayınladı.

Bu tür iddiaları kabul etme gerekçesi, rekabete yönelik zararın birleşme olmadan da gerçekleşeceği ve bu zarara birleşmenin neden olmadığı şeklinde açıklanıyor. Yapılan duyuru, aynı zamanda OFT'nin uygun vakalarda "batan firma" savunması başvuruları konusunda gayri resmi tavsiyelerde bulunacağını da doğruluyor.

OFT; (1) söz konusu işletmenin pazardan çıkmasının kaçınılmaz olduğuna dair yeterli kanıt bulunduğu ve (2) birleşmeye alternatif olacak gerçekçi ve daha az rekabet karşıtı bir çözüm yolu bulunmadığına ikna olduğunda "batan firma" savunmasına dayanarak bir birleşmeye izin verecek. OFT, bu ilkeleri uygularken mevcut ekonomik koşullarını ve piyasa koşullarını dikkate alacak.

Kaynak:

<http://www.offt.gov.uk/news/press/2008/146-08>

Rekabet Komisyonu'ndan (Competition Commission - CC) Boc/Ineos Birleşmesine Engel

18 Aralık 2009

Rekabet Komisyonu, Ineos Chlor Limited'in (Ineos Chlor) paetlenmiş klor işletmelerinin ve aktiflerinin BOC Limited (BOC) tarafından devralınmasına engel oldu. Paketlenmiş klor, temel olarak İngiltere su endüstrisi tarafından suyu dezenfekte etmekte kullanılıyor.

CC, yayınladığı nihai raporda birleşmenin İngiltere'de paketlenmiş klor dağıtımını pazarındaki rekabeti önemli oranda azaltacağı sonucuna vardı. Alternatif çözüm yollarını değerlendiren CC, birleşmenin yasaklanmasını etkili ve alternatiflere kıyasla daha düşük maliyetli bir çözüm olarak kabul etti.

Kaynak:

<http://www.competition-commission.org.uk/press-rel/2008/dec/pdf/41-08.pdf>

Conseil De La Concurrence'dan Petrol Şirketlerine 41 Milyon Euro Ceza

4 Aralık 2008

Air France'in Reunion Island'da yapılan aktarmalar sırasında uçaklara yakıt alınmasına ilişkin ihale süreci hakkında şikayette bulunmasının ardından, Conseil de la concurrence dört petrol şirketini (Chevron-Exxon, Total, Exxon and Shell) toplam 41,1 milyon Euro tutarında para cezasına çarptırdı.

Paris, Reunion ve Londra'da ele geçirilen belgeler, söz konusu şirketlerin 2002'de bir gizli anlaşma yaparak Air France'ın aktarmalarda aldığı yakıtla ilişkin pazarı paylaştığını açığa çıkardı. Bu gizli anlaşma sonrasında Air France'ın bu noktada yaptığı yakıt masrafları, 2002-2003 yılları arasında %30 oranında arttı.

Conseil de la concurrence, tarihte ilk kez İngiltere'de aramalar yapmak için İngiliz Adil Ticaret Ofisi'nden destek istedi. Bu işbirliği olmadan

soruşturmanın delil noksanlığı nedeniyle sonuçlandırılmayacağı açıklandı. Bu ortak girişimin başarısı, ulusal rekabet otoriteleri arasında 1/2003 sayılı AB Tüzüğü'nün yürürlüğe girdikten sonra artan etkin işbirliğinin bir göstergesidir.

Kaynak:

http://www.conseil-concurrence.fr/user/standard.php?id_rub=256&id_article=1002

Conseil De La Concurrence'dan Demir-Çelik Sektöründe 11 Ticaret Şirketine ve Temel Endüstri Birliğine Toplam 575,4 Milyon Euro Para Cezası

16 Aralık 2008

Fiyat araştırmalarında birbirine şüpheli şekilde yakın fiyatlar alan müşterilerin yaptıkları şikayetler sonucunda Ekonomi Bakanı'nın emriyle başlatılan araştırma neticesinde, Conseil de la concurrence on bir çelik ticaret şirketi ile temel endüstri birliğine (Fédération Française de Distribution des Métaux - FFDM, Fransız Metal Dağıtım Federasyonu), 1999 ile 2004 yılları arasında fiyatları, müşterileri ve sözleşmeleri etkileyen bariz bir kartel oluşturmak suçuyla toplam 575, 4 milyon para cezası verdi.

Araştırma ve soruşturma kartelin tüm Fransa'yı kapladığını ve üye şirketlerin düzenli olarak toplantılar yaparak müşterilere sunulacak şartları belirleyip müşteri ve sözleşme paylaşımı yaptıklarını açığa çıkardı. Kartelin çok iyi organize ve kontrol edildiği belirlendi. Kartel üyeleri tarafından düzenlenen toplantılarda, belirli ürünle ilişkin çoklu fiyatlandırma planları belirlendiği, alınan kararların düzenli olarak izlendiği ve kuralları "çiğneyenlerin" cezalandırıldığı saptandı.

Conseil de la concurrence, işlenen suçların özellikle ciddi olduğunu, zira kartelin normal fiyat rekabetini bozmakla kalmayıp, şirketler arasındaki tüm rekabetçi mekanizmaları ortadan kaldırmayı amaçladığını belirtti. Kartelin pazarın büyük kısmında etkili olması, ilgili firmaların tepe yöneticileri tarafından idare edilmesi ve ekonomiyi yüz milyonlarca Euro zarara uğratması da suçun ciddiyetini artıran etkenlerden kabul ediliyor.

Kaynak:

http://www.conseil-concurrence.fr/user/standard.php?id_rub=256&id_article=1006

Conceil de la Concurrence, Orange'ın iPhone Münhasırlık Anlaşmasını Askıya Aldı

17-18 Aralık 2008

Fransız rekabet otoritesi, Orange France ile Apple arasındaki, iPhone 3G cihazının ülkede münhasıran Orange France tarafından satılmasını öngören anlaşmayı askıya aldı. Conseil, bu karar sayesinde cihazın rakip operatörler olan SFR ve Bouygues Telecom tarafından yılbaşı öncesinde satışa sunulabileceğini belirtti. Conseil de la Concurrence'ın bu kararı daha geniş çaplı soruşturmalar yapılırken geçici olarak aldığı bildirildi. Ancak otoritenin söz konusu anlaşmanın fiyat rekabetini, ağ kalitesini ve müşteri hizmetini olumsuz etkilemesinden endişe ettiği biliniyor.

France Telecom (FT), bu kararı temyize götüreceğini ve iPhone'un Fransa'da Orange ile yapılan ortaklık sayesinde uygun fiyatlardan alınabilir hale geldiğini belirtti. FT, Conseil'in bu kararının, Orange'ın yüksek hızlı mobil hizmetlere yönelik çabalarını da geciktireceğini belirtti. Competition de la Concurrence, Apple ile yapılan beş yıllık münhasırlık anlaşmasını abartılı bulurken, FT bu kararı ciddi bir engel olarak görüyor. France Telecom şimdiye kadar 450000 3G iPhone ve 150000 birinci nesil iPhone sattı.

Kaynak:

http://www.telegeography.com/cu/article.php?article_id=26570

HOLLANDA**Mühür Kırmanın Cezası: 269.000 Euro**

20 Ekim 2008

Hollanda Rekabet Otoritesi, Sara Lee şirketine, yerinde inceleme devam ederken, incelenmek üzere alınan belgelerin saklandığı odaya girişi engelleyen mühür kırdığı için, 269.000 Euro para cezası verdi. Hollanda Rekabet Otoritesi tarafından yapılan açıklamada, odada bulunan belgelerin alındığı yönünde kesin bir tespitin bulunmadığı ancak mührün kırılması bu ihtimali gündeme getirdiğinden para cezası verildiği belirtildi.

Kaynak:

<http://www.tradingmarkets.com/.site/news/Stock%20News/1954297/>

KANADA**Kanada Rekabet Otoritesi, Teşebbüs Birlikleri Rehber Taslağını
Yayımladı**

24 Ekim 2008

Kanada Rekabet Otoritesi, teşebbüs birlikleri rehber taslağını, kamuoyunun görüşlerini almak üzere, yayımladı. Anılan rehberle, teşebbüs birliği bünyesinde yürütülen ve Kanada Rekabet Yasası'na aykırılık teşkil edebilecek faaliyetlere ilişkin olarak, teşebbüs birliklerine ve üyelerine ışık tutulmak isteniyor. Bu sayede teşebbüs birliklerinin yasaya aykırı faaliyetlerden kaçınmaları amaçlanıyor.

Kaynak:

<http://www.competitionbureau.gc.ca/epic/site/cb-bc.nsf/en/02729e.html>

**Kanada Rekabet Otoritesi Yeni Uyum Programı Rehberini
Yayımladı**

24 Ekim 2008

Kanada Rekabet Otoritesi, teşebbüslerin Kanada Rekabet Yasası'na uyum sağlamak amacıyla geliştirebilecekleri uyum programlarına ışık tutmak amacıyla rehber yayımladı. Benzer bir rehber ilk olarak 1997 yılında yayımlanmıştı. Bu rehber 2006 yılında, Kanada Rekabet Yasası'ndaki değişiklikleri yansıtmak üzere değiştirilmişti.

Kaynak:

<http://www.competitionbureau.gc.ca/epic/site/cb-bc.nsf/en/02731e.html>

RUSYA**Kartellerle Mücadelede Bir Adım Daha: Kartel Birimi**

2 Ekim 2008

Putin yakın bir zamanda Rusya Rekabet Otoritesi'nden kartellerle daha sert şekilde mücadele etmesini istemişti. Putin'in bu talebi doğrultusunda Rusya Rekabet Otoritesi bünyesinde bir kartel birimi oluşturuldu. Kartel biriminin öncelikleri arasında, pişmanlık programı yayımlamak ve halen Rus Parlamentosu Duma'nın gündeminde yer alan, kartele taraf olanlara 10 yıla kadar hapis cezası verilebilmesini sağlayacak yasa değişikliğinin takipçisi olmak yer alıyor.

Kaynak:

http://www.fas.gov.ru/english/news/n_20554.shtml

AVUSTRALYA**Yeni Birleşme Kılavuzu Yayınlandı**

21 Kasım 2008

Avustralya Rekabet ve Tüketici Komisyonu gözden geçirilmiş Birleşme Kılavuzu 2008'i yayımladı.

Başkan Graeme Samuel yaptığı açıklamada ACCC'nin birleşmelere yaklaşımının 1999'da bu alanda analitik bir kılavuz yayınladıklarından bu yana önemli ölçüde değiştiğini ve yeni kılavuzun rekabetçi zarar teorilerine ve kısıtlamaların etkilerine daha çok odaklandığını belirtti.

Kılavuzda yapılan en önemli değişikliklerden biri bildirim eşiğinin basitleştirilmesi ve ACCC'nin gözden geçireceği birleşmeleri rekabetle ilgili sorunlara yol açabileceğini düşündükleriyle sınırlaması oldu.

Kaynak:

<http://www.accc.gov.au/content/index.phtml/itemId/850140/fromItemId/810627>

YUNANİSTAN**Shell ve BP'ye 50 Milyon Euro Ceza**

27 Kasım 2008

Yunanistan Rekabet Komisyonu (GCC) Royal Dutch Shell ve BP'nin yerel şirketlerine rekabet kanununu fiyat tespiti yaparak ihlal etmeleri nedeniyle yaklaşık 50 Milyon Euro ceza verdi. GCC'den yapılan açıklamalara göre Shell Hellas ve BP Hellas toptan fiyatları koordine etmek için benzin istasyonlarında kurşunsuz benzinde indirim yaptı. Shell Hellas 19.66 milyon Euro, BP Hellas ise 30.06 milyon Euro para cezasına çarptırıldı.

Kaynak: Nera Bülteni sayı 516, s. 4.

REKABET KURULU NİHAİ KARAR ÖZETLERİ

(01.10.2008 - 31.12.2008)

REKABET KURULU NİHAİ KARAR ÖZETLERİ

REKABET İHLALLERİ

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
1	08-57/912-363	TTNet A.Ş. ile Avea İletişim Hizmetleri A.Ş. tarafından birlikte uygulanan “TümEvİşAvea320” ve “Şirketler için ADSL” kampanyaları aracılığıyla TTNet A.Ş.’nin; Avea İletişim Hizmetleri A.Ş. tarafından uygulanan “Ücretsiz Ev/İş Arama Fırsatı” kampanyası aracılığıyla da Türk Telekomünikasyon A.Ş.’nin hakim durumunu kötüye kullandığı iddiaları ile ilgili olarak Avea İletişim Hizmetleri A.Ş., Türk Telekomünikasyon A.Ş. ve TTNET A.Ş. hakkında 4054 sayılı Kanun’un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına ve şikayetin reddine karar verilmiştir.	09.10.2008
2	08-57/915-366	Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.’nin Microsoft Digital Advertising Solutions ile mobil pazarlama hizmetlerinin sunulmasına yönelik yıllık münhasır sözleşme akdettiği iddiası ile ilgili olarak; bahse konu sözleşmenin taslak halinde olması, sözleşme taslağında münhasırlık şartının bulunmaması ve sözleşme konusuna ilişkin taraf teşebbüslerin hayata geçmiş herhangi bir faaliyetinin tespit edilememesi ve Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.’nin wap sitesinde reklam verebilmeleri için firmalara öncelikli çalışma şartı getirdiği iddiası ile ilgili olarak; herhangi bir bilgi veya belgeye ulaşılamaması ve Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.’nin wap banner hizmetleri ile ilgili olarak mobil pazarlama firmaları ile imzaladığı “İçerik Temin, Reklam & Pazarlama, Sunucu Barındırma, Uygulama Geliştirme & İşletme Hizmet Çerçeve Sözleşmesi”ne ek olmak üzere “Banner Uygulaması Ek Sözleşmesi”nde öncelikli çalışma şartı ile ilgili herhangi bir hüküm ile karşılaşılması nedenleriyle Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş. hakkında 4054 sayılı Kanun’un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin bu yönleriyle reddine karar verilmiştir.	09.10.2008
3	08-58/921-368	Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi ve EGO Genel Müdürlüğünün tüketicilerin kullanacağı sayaçları kendilerinin belirlediği ve tüketiciye bu konuda alternatif sunmadığı, belirli bir ürünü almak konusunda zorladığı iddiası ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun çerçevesinde herhangi bir işlem yapılmasına gerek bulunmadığına, şikayetin reddine karar verilmiştir.	17.10.2008
4	08-58/927-373	Hürriyet gazetesinin okuma yazma seti kampanyasında dağıtılan ürünün eğitim amaçlı olduğu ve bunun da 4077 sayılı Kanun’un ihlali olduğu iddiasının 4054 sayılı Kanun kapsamında olmadığına, piyasada faaliyet gösteren okuma yazma seti yayıncılarının zarara uğradığı iddiasına ilişkin olarak ise aynı kanun çerçevesinde herhangi bir işlem yapılmasına gerek bulunmadığına, şikayetin reddine karar verilmiştir.	17.10.2008

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
5	08-58/937-380	Bankaların Kredi Kayıt Bürosu A.Ş. aracılığı ile müşterilerin bilgilerini paylaşmasının rekabet ihlaline yol açtığı iddiası ile ilgili olarak aynı Kanun çerçevesinde herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına karar verilmiştir.	17.10.2008
6	08-58/933-377	Çanakkale Kepez Limanı'nı işletmekte olan Çanakkale Liman İşletmesi San. Ve Tic. A.Ş.'nin 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 6. maddelerini ihlal ettiği iddiası ile ilgili olarak aynı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına ve şikayetin reddine karar verilmiştir.	17.10.2008
7	08-58/935-379	Reis Lider Araç Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti., Toyan Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve Akota Otomotiv Tic. Ve San. A.Ş.'nin Toyota markalı motorlu kara taşıtları satış pazarında fiyat belirleme ve miktar paylaşımı suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri iddiası ile ilgili olarak Reis Lider Araç Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti. ve Toyan Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve Akota Otomotiv Ticaret ve Sanayi A.Ş. hakkında aynı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına; bununla birlikte, 4054 sayılı Kanun kapsamında rekabet ihlali oluşturabilecek davranışlardan kaçınmaları gerektiği yönünde adı geçen firmalara görüş yazısı gönderilmesi konusunda Başkanlığa yetki verilmesine karar verilmiştir.	17.10.2008
8	08-60/963-381	Adana Otogarında faaliyet gösteren otobüs firmalarının aralarında anlaşma yapmak suretiyle otobüs bilet fiyatlarını belirledikleri iddiasına ilişkin olarak ilgili firmalar hakkında soruşturma açılmasına gerek bulunmadığına, bununla birlikte aynı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca; Adana Otobüsçüler ve İşletmeciler Derneği'nin ve fiyat anlaşmasına katılan teşebbüslerin, piyasadaki fiyatın serbestçe oluşumunu etkileyebilecek her türlü toplantı, karar ve görüşmelerine derhal son vermelerine, 30 gün içinde adı geçen Dernek bünyesinde ya da teşebbüslerin kendi aralarında daha önce alınan tüm kararların ve kararlaştırılan cezai müeyyidelerin geçersiz olduğuna ve uygulanmayacağına dair karar alınarak bu yükümlülüklerin yerine getirildiğinin Rekabet Kurumu'na tevsik edilmesine, yukarıda belirtilen hususların yerine getirilmemesi ve aynı ya da benzer ihlallere devam edilmesi halinde 4054 sayılı Kanun çerçevesinde işlem başlatılacağı hususunda görüş yazısı gönderilmek üzere Başkanlığa yetki verilmesine karar verilmiştir.	23.10.2008
9	08-60/981-382	Konya-Ankara arası yolcu taşımacılığı yapan otobüs firmalarının ortak hareket ederek bilet fiyatlarını belirledikleri ve bu durumun 4054 sayılı Kanun'a aykırılık teşkil ettiği iddiasına ilişkin olarak aynı Kanun çerçevesinde herhangi bir işlem yapılmasına gerek bulunmadığına, şikayetin reddine karar verilmiştir.	23.10.2008

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
10	08-61/996-388	Roche Müstahzarları A.Ş. hakkında ileri sürülen iddiaların tamamının önceki Kurul kararlarında sonuçlandırılmış iddialarla aynı olduğuna, dilekçelerde ve eklerinde yer alan Başbakanlık Teftiş Kurulu Raporu, Roche firmasının iç denetim raporları, mahkeme ve polis ifade tutanakları ile basın ve yayın organlarında yer alan çeşitli haber ve yorumlarda ve diğer belgelerde, Rekabet Kurulu kararlarının yeniden ele alınmasını gerektirecek yeni bir delilin bulunmadığına, Roche Müstahzarları A.Ş.'nin şikayete konu eylem ve davranışlarının 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 6. maddeleri kapsamında ihlal teşkil etmediğine, şikayetlerin reddine karar verilmiştir.	30.10.2008
11	08-61/997-389	Total Oil Türkiye A.Ş. ile Akdağ Bora Petrol Ürünleri Otomotiv İnşaat Taahhüt San. ve Tic. Ltd. Şti. arasındaki anlaşmanın 1997 yılında yapılmış olması nedeniyle 2003/3 sayılı Tebliğ'in Geçici Maddesi gereğince 18.9.2010 tarihine kadar geçerli olduğuna, bu tarihten sonra ise rekabet yasağının süresi itibarıyla 2002/2 sayılı Tebliğ'den yararlanamayacağına, dolayısıyla dosya konusu iddialar hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine karar verilmiştir.	30.10.2008
12	08-62/1025-397	Coca-Cola Satış ve Dağıtım A.Ş.'nin nihai satış noktası ile akdettiği sözleşmenin 4054 sayılı Kanun'u ihlal eder nitelikte olduğu iddiasına ilişkin olarak aynı Kanun çerçevesinde herhangi bir işlem yapılmasına gerek bulunmadığına, şikayetin reddine karar verilmiştir.	07.11.2008
13	08-63/1040-400	İstanbul Fuarçılık A.Ş. ve Otomotiv Distribütörleri Derneği tarafından Mermerler Otomotiv Taşımacılık Turizm Tekstil İnşaat Gıda ve Paz. A.Ş.'ye, 2008 Autoshow fuar alanında "4. Hol" yerine "7. Hol"ün verildiği, adı geçenlerin uyumlu eylem içinde bulunmak suretiyle yol açtıkları bu durumun dışlayıcı nitelik arz ettiği iddiasına ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun çerçevesinde herhangi bir işlem yapılmasına gerek bulunmadığına, şikayetin reddine karar verilmiştir.	12.11.2008
14	08-63/1041-401	Bartın ili merkezli yolcu taşımacılığı yapan otobüs firmalarının hizmet kalitesinin yeterli olmadığı, firma çalışanlarının birtakım keyfi uygulamaları nedeniyle yolculuk süresi açısından yolcuların çeşitli mağduriyetlerinin olduğu iddialarının 4054 sayılı Kanun kapsamında olmadığına, bahse konu firmaların ortak hareket etmeleri sonucu otobüs fiyatlarının yüksek olduğu iddialarına ilişkin olarak ise aynı Kanun çerçevesinde herhangi bir işlem yapılmasına gerek bulunmadığına şikayetlerin reddine karar verilmiştir.	12.11.2008
15	08-63/1042-402	Nemrut Körfezi'nde bulunan Habaş Limanı'na yanaşan gemilere, Pirireis Kumanyacılık Ltd. Şti.'nin dışında farklı firmalar tarafından kumanya, teknik malzeme ve benzeri servis hizmetlerinin verilmesine Habaş A.Ş tarafından izin verilmediği	12.11.2008

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
		iddiasına ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun çerçevesinde herhangi bir işlem yapılmasına gerek bulunmadığına karar verilmiştir.	
16	08-63/1043-403	Sağlam Elektrik ve Elektronik San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin başvuru sahibinin yaptığı alışveriş işlemini kullandığı kredi kartının bağlı olduğu bankanın POS makinesi yerine başka bir bankanın POS makinesinden yaptığı ve bu durumun Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.'nin yönlendirmesinden kaynaklandığı iddiasına ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun çerçevesinde herhangi bir işlem yapılmasına gerek bulunmadığına, şikayetin reddine karar verilmiştir.	12.11.2008
17	08-63/1047-406	Ege Kuru Meyve ve Mamulleri İhracatçıları Birliği'nde incir ihracatçılarının katılımıyla gerçekleşen Genel Kurul toplantısında kararlaştırılan ve akabinde Dış Ticaret Müsteşarlığı'nca onaylanan gümrük beyannamelerinin ilk kayda alınmış (yeni mahsul kuru incir ihracat) tarihinin belirlenmesi uygulamasının rekabet hukukuna aykırılık teşkil ettiği iddiasına ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun çerçevesinde herhangi bir işlem yapılmasına gerek bulunmadığına, şikayetin reddine karar verilmiştir.	12.11.2008
18	08-63/1050-409	Yaş ekmek mayası pazarında faaliyet gösteren Pak Gıda Üretim ve Pazarlama A.Ş., Özmaya San. A.Ş. ve Akmaya San. ve Tic. A.Ş.'nin Mauri Maya San. A.Ş. ile birlikte yüksek oranlı ve birbirleriyle uyumlu fiyat artışlarının ve söz konusu fiyat artış trendini sürdürmelerinin ekonomik ve rasyonel gerekçelere dayanmaması nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde tanımlanan uyumlu eylem kapsamında bir ihlal olduğuna, Bu itibarla, Kanun'un 4. maddesi kapsamında söz konusu eylemleri gerçekleştiren maya üreticisi firmalardan; Pak Gıda Üretim ve Pazarlama A.Ş., Özmaya San. A.Ş. ve Akmaya San. ve Tic. A.Ş.'nin 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca 2002 yılı sonunda oluşan yıllık gayri safi gelirlerinin taktiren % 1'i oranında ve ayrı ayrı olmak üzere; Pak Gıda Üretim ve Pazarlama A.Ş.'nin , Özmaya San. A.Ş.'nin ve Akmaya San. ve Tic. A.Ş.'nin idari para cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiştir.	12.11.2008
19	08-63/1051-410	Maya üreticilerinin fiyat birlikteliği sağladıkları ve bölge paylaştıkları iddiaları üzerine yürütülen soruşturma sonucunda soruşturma kapsamındaki teşebbüslerden, Pak Gıda Üretim ve Pazarlama A.Ş., Özmaya Sanayi A.Ş. ve Safmaya San. A.Ş.'nin Akmaya San. ve Tic. A.Ş. ve Maurimaya San. A.Ş. ile birlikte uyumlu eylem sonucu bayiler arasındaki rekabeti önleyerek bayi satış fiyatlarını yükseltmek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca Pak Gıda Üretim ve Pazarlama A.Ş., Özmaya San. A.Ş. ve Safmaya San. A.Ş.'nin 1998 yılı sonunda oluşan yıllık gayri safi gelirlerinin taktiren %	12.11.2008

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
		1'i oranında ve ayrı ayrı olmak üzere; Pak Gıda Üretim ve Pazarlama A.Ş.'nin, Özmaya San. A.Ş.'nin ve Safmaya San. A.Ş.'nin idari para cezası ile cezalandırılmasına; ancak Safmaya San. A.Ş.'nin 1.1.2000 tarihi itibari ile aynı gruba dahil olan Özmaya San. A.Ş. tarafından devralınması nedeniyle para cezasının Özmaya San. A.Ş.'den tahsil edilmesine karar verilmiştir.	
20	08-65/1055-411	Türk Telekomünikasyon A.Ş. ve TNet A.Ş.'den oluşan ekonomik bütünlüğün, toptan genişbant internet erişim hizmetleri pazarında ve perakende genişbant internet erişim hizmetleri pazarında hakim durumda bulunduğu, Türk Telekomünikasyon A.Ş. ve TNet A.Ş.'den oluşan ekonomik bütünlüğün, toptan genişbant internet erişim hizmetleri pazarındaki hakim durumunu, perakende genişbant internet hizmetleri pazarında fiyat sıkıştırması yoluyla kötüye kullandığına, bu suretle 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiğine, Kararın değerlendirmeler bölümünde belirlenen ilkeler çerçevesinde fiyat sıkıştırmasına yol açacak uygulamalardan kaçınılmasına, yukarıda belirtilen 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesine aykırı uygulamaları nedeniyle, aynı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca Türk Telekomünikasyon A.Ş. ve TNet A.Ş. ekonomik bütünlüğünün, ilgili ürün pazarındaki 2007 mali yılı sonunda oluşan toplam cirolarının %1'i üzerinden Türk Telekomünikasyon A.Ş. ve TNet A.Ş.'ye müteselsilen idari para cezası verilmesi gerektiğine karar verilmiştir.	19.11.2008
21	08-66/1057-412	Bimpaş Bira ve Meşrubat Pazarlama A.Ş.'nin Bahar Büfe işletmecisi Cavit ATAK hakkında açtığı davanın Rekabet Kurulunun 22.4.2005 tarih ve 05-27/317-80 sayılı Kararı'na aykırı olduğu iddiası ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun çerçevesinde herhangi bir işlem yapılmasına gerek bulunmadığına, şikayetin reddine karar verilmiştir.	20.11.2008
22	08-66/1058-413	BASF Türk Kimya San. ve Tic. Ltd. Şti. ve S.S. Pancar Ekicileri Kooperatifleri Birliği arasında yapılan anlaşma sonucu Pyradex adlı ilacın satışında tekel yaratıldığı ve aşırı fiyat oluşturulduğu iddiasına ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun çerçevesinde herhangi bir işlem yapılmasına gerek bulunmadığına, şikayetin reddine, BASF Türk Kimya San. ve Tic. Ltd. Şti. ile S.S. Pancar Ekicileri Kooperatifleri Birliği arasında yapılmış bulunan "Dağıtım Anlaşması"nın 2.2. maddesi uyarınca düzenlenen hedef alım miktarlarının her yıl sonunda gelecek yıl için tespit edilmesi uygulamasının rekabet etmeme yükümlülüğüne benzer etkiler doğurabilecek niteliğe sahip olmasından dolayı 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında bir düzenleme olduğuna, mevcut haliyle 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde sayılan koşulların tamamını karşılamaması nedeniyle "Dağıtım Anlaşma-	20.11.2008

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
		si'na bireysel muafiyet tanınamayacağına, Dağıtım Anlaşması'nın 2.2. maddesinde yer alan hedef alımların her yıl için önceden belirlenmesine ilişkin hükmün kaldırılmasına karar verilmiştir.	
23	08-66/1064-419	MESAM, MSG, MÜYAP ve MÜYORBİR Meslek Birlikleri'nin, yayıncı kuruluşlara karşı uygulamakta oldukları müzik eserleri telif ücreti tarifeleri ile hakim durumlarını kötüye kullandıkları ve Rekabet Kurulu'nun 20.6.2007 tarih ve 07-53/617-208 sayılı kararı ile MESAM, MSG, MÜYAP ve MÜYORBİR Meslek Birlikleri tarafından yapılan "Meslek Birlikleri Ortak Hareket Pro tokolü"ne verilen muafiyetin şartlarına söz konusu birliklerin uymadıkları iddiaları ile ilgili olarak Türkiye Musiki Eseri Sahipleri Meslek Birliği (MESAM), Musiki Eseri Sahipleri Grubu Meslek Birliği (MSG), Bağlantılı Hak Sahibi Fonogram Yapımcıları Meslek Birliği (MÜYAP) ve Müzik Yorumcuları Meslek Birliği (MÜYORBİR) hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine karar verilmiştir.	20.11.2008
24	08-67/1091-424	Hakkında soruşturma yapılan Türkiye Akaryakıt Bayileri Petrol ve Gaz Şirketleri İşveren Sendikası'nın akaryakıt istasyonlarında kredi kartlı satışlarda komisyon uygulanması ve promosyonların kaldırılmasına ilişkin karar ve eylemlerinin ilgili pazarda rekabeti sınırlamaya yönelik olduğuna; Türkiye Akaryakıt Bayileri Petrol ve Gaz Şirketleri İşveren Sendikası'nın bu tür karar ve eylemlerinin, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesi kapsamında ihlal olduğuna; 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca yapılan bildirim zamanında uyararak, gerek üyelerine gönderdikleri yazılar, gerekse basın açıklamalarıyla kredi kartlı satışlarda uygulanacak komisyon oranları ve promosyonlar konusunda bayilerin kendi iradeleriyle hareket etmeleri yönünde açıklamalarda bulunmak suretiyle ihlale son vermesi ve aynı Kanun'un 16. maddesinde yer verilen hafifletici ve ağırlaştırıcı hususlar dikkate alınmak suretiyle aynı maddenin üçüncü fıkrası gereğince adı geçen sendikanın idari para cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiştir.	27.11.2008
25	08-67/1095-427	Bazı reçete gruplarının bölge eczacı odaları tarafından eczaneler arasında belli bir sıra ve kota dahilinde paylaşılması uygulamasının 4054 sayılı Kanun'a aykırı olduğu iddiasına ilişkin olarak; Maliye Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumunun ilgili Tebliğ ve Protokollerinden reçete dağıtımına ilişkin düzenlemeleri çıkarmasıyla, inceleme konusu rekabet sorununun uygulamanın ardında kamu iradesinin bulunduğu iddiası yönüyle ortadan kaldırıldığına ve şikayet başvurularındaki rekabetin tesisine ilişkin taleplerin karşılandığına, 4054 sayılı Kanun'un	27.11.2008

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
		9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca; Türk Eczacıları Birliği'ne her türlü reçete dağıtımına son verilmesi, aksi halde aynı Kanun çerçevesinde işlem başlatılacağı hususunda görüş yazısı gönderilmek üzere Başkanlığa yetki verilmesine; konuyla ilgili gelişmeler hakkında şikayetçilere bilgi verilmesine karar verilmiştir.	
26	08-69/1111-428	Linde Gaz A.Ş.'nin Rekabet Kurulu'nun 02-49/634-257 sayılı kararına uymadığı ve münhasır anlaşmalar yoluyla 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiği iddiası ile ilgili olarak, Likit karbondioksit pazarında Rekabet Kurulunun 02-49/634-257 sayılı kararına uyulmadığını gösteren herhangi bir bilgi veya belgeye rastlanmadığı, Linde Gaz A.Ş.'nin karbondioksit, oksijen, azot, asetilen, azot protoksit ve karışım gazlar pazarlarında akdettiği bazı sözleşmelerin münhasırlık şartı içeren belirsiz süreli sözleşmeler oldukları anlaşılmalı birlikte, 7.11.2008 tarihinde söz konusu sözleşmelerin yerini alacak yeni sözleşmeleri Rekabet Kuruluna bildirdiği ve muafiyet tanınmasını talep ettiği dikkate alınarak Linde Gaz A.Ş. hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine karar verilmiştir.	04.12.2008
27	08-69/1112-429	Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumunun tek taraflı olarak başvuru sahibinin bayiliğini iptal ettiği ve yeni bayilik talebini reddettiği iddiası ile adı geçen teşebbüsün bayilik sözleşmelerinin belirsiz süreli olduğu tespitine ilişkin olarak, Patsan Patlayıcı Maddeler San. ve Tic. A.Ş. adına Namık Kemal SAĞLAM tarafından gönderilen ve Kurum kayıtlarına 19.9.2008 tarih, 6294 sayı ile intikal eden şikayetin reddine, bununla birlikte 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca; Makine Kimya Endüstrisi Kurumu tarafından 60 gün içinde ticari patlayıcılara ilişkin sözleşmelerinin 2002/2 sayılı "Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği" ile uyumlu hale getirilmesi yönünde görüş yazısı gönderilmek üzere Başkanlığa yetki verilmesine karar verilmiştir.	04.12.2008
28	08-69/1113-430	Abdi İbrahim İlaç San. ve Tic. A.Ş.'nin botoks pazarındaki hakim durumunu kötüye kullanarak hyaluronik asit bazlı dolgu malzemeleri pazarında rakip şirketleri pazar dışına çıkarmayı amaçladığı iddiası ile ilgili olarak Abdi İbrahim İlaç San. ve Tic. A.Ş. ve Abdi İbrahim Pazarlama A.Ş. hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine karar verilmiştir.	04.12.2008
29	08-69/1114-431	Selçuk Ecza Deposu Tic. ve San. A.Ş., Hedef Ecza Deposu Tic. A.Ş., Es Ecza Deposu Tic. ve San. A.Ş.'nin Antalya Eczacı Odası'nın etkisi ile ve rasyonel ekonomik gerekçelere dayanmaksızın 18.9.2002 tarihinde vadeli satışlarını durdurarak Kotan Eczanesi'nin etkinliklerini güçleştirecek şekilde uyumlu hareket ederek 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri-	04.12.2008

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
		ettiklerine, bu ihlallerinden dolayı, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinde yer verilen hususlar dikkate alınmak suretiyle aynı madenin 3. fıkrası uyarınca Selçuk Ecza Deposu Tic. ve San. A.Ş., Hedef Ecza Deposu Tic. A.Ş. ve Es Ecza Deposu Tic. ve San. A.Ş.'ye ayrı ayrı olmak üzere idari para cezası uygulanmasına, ancak Es Ecza Deposu Tic. ve San. A.Ş.'nin Hedef Ecza Deposu Tic. A.Ş. tarafından devralınması nedeniyle para cezasının Hedef Ecza Deposu Tic. A.Ş.'den tahsil edilmesine karar verilmiştir.	
30	08-69/1121-437	Xerox Büro Araçları Servis A.Ş. ile dağıtım kanalı ve bayileri konumundaki teşebbüslere, söz konusu teşebbüslerin Xerox ürünlerinin yeniden satışına ve bu ürünler için yetkili servis tayin edilmesine ilişkin bayilik sisteminde pasif satışların engellenmesine yönelik düzenleme ve uygulamaları nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, bununla birlikte, bayilerle yapılan bayilik sözleşmeleri ve müşterilerle yapılan sözleşmeler başta olmak üzere her türlü sözleşmelerinde doğrudan ya da dolaylı olarak pasif satış yasağı tesis edilmesine olanak tanıyan düzenlemelere ve bu düzenlemelere dayanılarak yapılabilecek uygulamalara son verilmesi; aksi takdirde 4054 sayılı Kanun çerçevesinde haklarında işlem başlatılacağına adı geçene bildirilmesi hususlarında aynı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca görüş yazısı gönderilmesine karar verilmiştir.	04.12.2008
31	08-69/1122-438	Doğan Dağıtım Satış ve Pazarlama ve Matbaacılık A.Ş.'nin bölge müdürlükleri tarafından başbayilere gazete ekleri dışında satmaları için zorunlu olarak medya dışı ürün adı altında ürün gönderdikleri ve söz konusu ürünleri satmak istemeyen bayilere gazete ve dergi vermedikleri iddiası ile ilgili olarak, Doğan Dağıtım Satış ve Pazarlama ve Matbaacılık A.Ş.'nin doğrudan ve dolaylı olarak, medya ürünlerinin satışını medya dışı ürünlerin satın alınmasına bağlama anlamına gelebilecek her türlü eyleme son vermesi, bu çerçevede 30 gün içinde bölge müdürlükleri ve başbayilerine gerekli uyarıları yaparak Rekabet Kurumuna tevsik etmesine, aksi takdirde, 16.10.2008 tarihinde 08-58/924-371 sayılı Kurul kararı ile Doğan Dağıtım Satış ve Pazarlama ve Matbaacılık A.Ş.'nin medya ürünlerinin dağıtımına ilişkin sözleşmesine tanınan bireysel muafiyetin 4054 sayılı Kanun'un 13. maddesine dayanılarak geri alınıp alınmayacağına belirlenebilmesi amacıyla işlem başlatılabileceğinin adıgeçen teşebbüse bildirilmesine karar verilmiştir.	04.12.2008
32	08-69/1123-439	Shinko markalı termal vesikalık fotoğraf baskı sistemleri ve kağıtlarının Türkiye'deki tek ithalatçısı Darfilm Fotoğraf Ürünleri Tic. Ltd. Şti.'nin son dönem kur dalgalanmalarını bahane ederek Shinko marka makine ve kağıtları çok yüksek fiyattan satmaya başladığı iddiasına ilişkin olarak 4054 sayılı	04.12.2008

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
		kanun çerçevesinde herhangi bir işlem yapılmasına gerek bulunmadığına, şikayetin reddine karar verilmiştir.	
33	08-74/1180-455	Atılım Tıbbi Malzemeler San. Tic. Ltd. Şti., Deltamed Müh. Teknik Servis Sağlık Hizm. Tic. Ltd. Şti., Ece Tıbbi Ürünler ve Sistemleri Tic. Ltd. Şti., İmir Kimya-Tıbbi Cihaz-Ecza Deposu Tic. ve San. A.Ş., Medeks Tıbbi Gereçler San. ve Tic. Ltd. Şti., Medi-Lab Tıbbi Ürünler San. ve Tic. Ltd. Şti., Med-Kim Kimya San. ve Tic. Ltd. Şti., Megamar Tıbbi Görüntüleme ve Turizm Tic. Ltd. Şti., Salim Gürsoy-Odak Tıbbi Malzemeler, Sade Medikal San. ve Tic. Ltd. Şti. ve Samed Samsun Medikal Elek. San. ve Tic. A.Ş.'nin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal etmediklerine; Akademi Medikal Paz. Ltd.Şti., Atlas Medikal Elektronik Pazarlama ve Yatırım Ltd.Şti., Berat Medikal Aletler İlaç Sanayi Tic. Ltd. Şti., Bizim Medikal Tıbbi Gereçler İth. İhr. Tic. Ltd. Şti., Durmuş Bıçakçı-Bıçakçı Ticaret, Grup Medikal İnşaat Taahhüt San. ve Tic. Ltd. Şti., İlmed İlaç ve Medikal San. ve Tic. Ltd. Şti., Karadeniz Laboratuar Gereçleri San. ve Tic. Ltd. Şti., Korulu Grup Sağlık Hizmetleri İnş. Taah. Mak. Tem. San. ve Tic. Ltd. Şti., Samsun Tıp Tic. ve San. Ltd.Şti., Sembol Medikal Aletler İlaç San. ve Tic. Ltd. Şti., ve Sinmed Tıbbi Gereçler San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine; bu ihlallerinden dolayı, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinde yer verilen hususlar dikkate alınmak suretiyle, 2007 mali yılı sonunda oluşan gayri safi geliri üzerinden idari para cezası ile cezalandırılmalarına; Karadeniz Laboratuar Gereçleri San. ve Tic. Ltd. Şti.'ne idari para cezası uygulanmasına yer olmadığına karar verilmiştir.	19.12.2008
34	08-75/1187-456	4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca; Amasya Kuyumcular Derneği'ne, fiyat listesinin tavsiye veya maksimum fiyat niteliği taşıdığını açıkça ortaya koyan bir ifadenin 30 gün içinde adı geçen derneğin internet sitesinde yayımlanması ve Rekabet Kurumuna tevsik edilmesi, aksi takdirde haklarında 4054 sayılı Kanun çerçevesinde işlem yapılacağına bildirilmesi yönünde görüş yazısı gönderilmek üzere Başkanlığa yetki verilmesine karar verilmiştir.	25.12.2008
35	08-75/1198-463	Diyaliz cihazı ve diyaliz sarf malzemeleri pazarlarında faaliyet gösteren teşebbüslerin, diyaliz sarf malzemeleri alım ihaleleri öncesinde fiyat belirlenmesine ve pazarın paylaşılmasına yönelik anlaşmalar yapmak suretiyle, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri iddiası ile ilgili olarak, soruşturma kapsamında elde edilen bilgi ve belgenin Dia Mar Sağl. Ür. Tic. Ltd. Şti., Farm Inter İlaç San. ve Tic. A.Ş. ve Renka Sağlık Hizmetleri Ltd. Şti. tarafından diyaliz sarf malzemeleri alım ihaleleri öncesinde fiyat belirlenmesine ve pazarın paylaşılmasına yönelik anlaşmalar yapmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiğine dair yeterli bulunmadığına karar verilmiştir.	25.12.2008

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
36	08-76/1227-465	Bergama'da faaliyet gösteren fırıncıların aralarında anlaşarak ekmeğin bakkallara ve tüketiciye satış fiyatını belirledikleri iddiasına ilişkin olarak bu aşamada önaraştırma yapılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek bulunmadığına, bununla birlikte, Bergama'da faaliyet gösteren fırıncıların, 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin 3. fıkrası uyarınca aynı Kanun'un 4. maddesi kapsamında rekabeti kısıtlayıcı anlaşma niteliğindeki ekmeğin toptan ve perakende satış fiyatını tespit etmeye yönelik her türlü eylemlerine son vermeleri, aksi takdirde haklarında 4054 sayılı Kanun çerçevesinde işlem başlatılacağına bildirilmesi yönünde başta şikayet dilekçesinde adı geçenlere olmak üzere Bergama'da fırın işleten tüm üyelerine duyurulması için Bergama Ticaret Odası ve İzmir Fırıncılar Odası'na görüş yazısı gönderilmesi hususunda Başkanlığa yetki verilmesine ve ayrıca bahse konu yazının Bergama Kaymakamlığına da gönderilmesine karar verilmiştir.	30.12.2008

MENFİ TESPİT/MUAFİYET

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
1	08-57/913-364	SİM kart ve kontör kart dağıtım ve aktivasyonu pazarı bakımından: Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş. ile Ataçlar İletişim Dağıtım A.Ş. arasında imzalanan ve 56 firma ile de imzalanacak olan tip sözleşme niteliğindeki "Turkcell Dağıtım Merkezi Sözleşmesi"ne rekabeti kısıtlayıcı hükümler içermesi nedeniyle menfi tespit belgesi verilemeyeceğine, % 40 pazar payı eşliğinin aşılması nedeniyle, Sözleşme'nin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlanmadığına; bununla birlikte, Sözleşme'nin 4.2.18. maddesinde yer alan "ya da birinci dereceden akrabaları" ifadesinin çıkarılması, Sözleşme'nin süreye ilişkin 12. maddesi uyarınca yenilenmesi halinde, yenilenmenin rekabet etmeme yükümlülüğünü düzenleyen 4.2.18. maddesi dışında kalan maddeler itibarıyla hüküm ifade edeceği yönünde düzenlemenin yapılması ve yapılan değişikliklerin Rekabet Kurumuna tevsik edilmesi koşuluyla, 4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 5. maddesi kapsamında bahse konu sözleşmeye bireysel muafiyet tanınmasına karar verilmiştir.	09.10.2008
2	08-57/914-365	SİM kart ve kontör kart dağıtım ve aktivasyonu pazarı bakımından Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş. ile Telere Telekom Kurumsal Hizmetler İletişim ve Ticaret A.Ş. arasında imzalanan ve 37 firma ile de imzalanacak olan tip sözleşme niteliğindeki "Kurumsal Çözüm Merkezi Sözleşmesi"ne; rekabeti kısıtlayıcı hükümler içermesi nedeniyle menfi tespit belgesi verilemeyeceğine, % 40 pazar payı eşliğinin aşılması nedeniyle, sözleşmenin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlanmadığına, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 5. maddesinde sayılan şartların tamamını karşılamaması nedeniyle, bildirim konusu sözleşmeye bireysel muafiyet tanınmasına karar verilmiştir.	09.10.2008
3	08-58/924-371	Doğan Dağıtım Satış Pazarlama ve Matbaacılık A.Ş. ve Fırat Dağıtım Gazete ve Mecmua Paz. İnş. ve San. Tic. Ltd. Şti. arasında imzalanan ve tip sözleşme niteliğinde bulunan sözleşmeye; rekabeti kısıtlayıcı hükümler içermesi nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilemeyeceğine, bildirim konusu sözleşmenin, "medya dışı ürünler dağıtım pazarı" bakımından 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nde belirtilen koşulları taşıdığına ve bu nedenle 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına, Doğan Dağıtım Satış Pazarlama ve Matbaacılık A.Ş.'nin gazete ve dergi dağıtım pazarında % 40'ın üzerinde pazar payına sahip olması	17.10.2008

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
		nedeniyle, sözleşmenin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlanamadığına, 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde sayılan şartların tamamını karşılaması nedeniyle, bildirim konusu sözleşmeye "gazete ve dergi dağıtım pazarı" bakımından bireysel muafiyet tanınmasına karar verilmiştir.	
4	08-58/925-372	Doğan Dağıtım Satış Pazarlama ve Matbaacılık A.Ş.'nin A4 Grafik Matbaacılık Yayın Reklam ve Bilişim Hizmetleri Ltd. Şti.ile imzaladığı tip sözleşme niteliğinde olan "Dergi Dağıtım Sözleşmesi"ne ve Estetik Yayıncılık ve Hava Taşımacılığı Tic. Ltd. Şti. ile imzaladığı tip sözleşme niteliğinde olan "Gazete Dağıtım Sözleşmesi"ne rekabeti kısıtlayıcı hükümler içermesi nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilemeyeceğine, Doğan Dağıtım Satış Pazarlama ve Matbaacılık A.Ş.'nin alıcı olarak gazete ve dergi dağıtım pazarında % 40'ın üzerinde pazar payına sahip olması nedeniyle, anılan sözleşmelerin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlanamadığına, 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde sayılan şartların tamamını karşılaması nedeniyle, bildirim konusu sözleşmelere bireysel muafiyet tanınmasına karar verilmiştir.	17.10.2008
5	08-58/923-370	Total Oil Türk A.Ş.'nin kontrolünde bulunan Samsun Akaryakıt Depolama A.Ş.'nin %50 oranındaki hissesinin Shell & Turcas Petrol A.Ş.'ye devredilmesi işleminin ve taraflar arasında imzalanan ikmal sözleşmelerinin, tarafların Türkiye akaryakıt dağıtım pazarında birbiriyle rakip teşebbüsler olmaları nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında taraflar arasında rekabeti sınırlayıcı nitelikte işbirliği anlaşması olduğuna, dolayısıyla işleme aynı Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilemeyeceğine, bununla birlikte, söz konusu sözleşmelere 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde bireysel muafiyet tanınmasına karar verilmiştir.	16.10.2008
6	08-58/930-376	Coca Cola Satış ve Dağıtım A.Ş.'nin, Karakoç Turizm Gıda İnş. ve Oto Ltd. Şti. ile ve Amigos Paradise Restaurant ile imzalamış olduğu gazlı ve gazsız içecek alım ve yeniden satımını düzenleyen ve münhasırlık hükmü içermeyen süreli veya kota taahhütlü sözleşmelere menfi tespit belgesi verilmesine; Bostancı Kordon Turizm Gıda İnş. San. Tic. Ltd. Şti. ile ve Ankara Lezzet Kurukahve Kuruyemiş ile imzalamış olduğu sadece gazsız içecek alım ve yeniden satımını düzenleyen süreli sözleşmelerde, süresi 5 yılı aşmayan rekabet yasağının, 2002/2 sayılı Tebliğ'in 2. maddesi kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına, Saray Turizm İnşaat Paz. Tic. ve San. A.Ş. ile ve Asmaaltı Kebapçısı San. ve Tic. Ltd. Şti. ile imzalamış olduğu gazlı ve gazsız içecek alım ve yeniden satımını düzenleyen süreli	17.10.2008

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
		veya kota taahhütlü sözleşmelerde, gazlı içecek ve sporcu içeceği pazarlarındaki ürünlere dair 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında bir kısıtlamanın yer almadığına, gazsız içecekler bakımından ise, öngörülen süresi 5 yılı aşmayan rekabet yasağının 2002/2 sayılı Tebliğ'in 2. maddesi kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına; Majesty Otel İşletmeleri Tur. ve Tic. A.Ş. ile ve Abacus Turizm Hediyeelik Eşya İnş. Gıda San. Tic. Dış Tic. A.Ş., Eksel Turizm Gayrimenkul Yatırım İnş. San. Tic. A.Ş., Altın Sarısı Otelcilik Turizm İnş. Tic. Ltd. Şti. ile imzalamış olduğu gazlı ve gazsız içecek alım ve yeniden satımını düzenleyen ihale usulü sözleşmelerde, gazlı içecekler için öngörülen rekabet yasağının, Coca-Cola Satış ve Dağıtım A.Ş.'nin gazlı içeceklere ilişkin pazar payının 2002/2 sayılı Tebliğ'de belirtilen eşğin üzerinde olması nedeniyle grup muafiyetinden yararlanamayacağına, ancak süresi iki yılı geçmeyen rekabet yasağının 10.9.2007 tarih, 07-70/864-327 sayılı Rekabet Kurulu kararı gereğince bireysel muafiyet tanınmasına, gazsız içecekler için öngörülen 5 yılı aşmayan rekabet yasağının, 2002/2 sayılı Tebliğ'in 2. maddesi kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına karar verilmiştir.	
7	08-66/1059-414	4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırılık taşıyan hükümler içermeleri nedeniyle Atlantik Gıda Pazarlama San. ve Tic. A.Ş. ile distribütörleri ve plasiyerleri arasında yapılacak tip sözleşme niteliğindeki münhasır distribütörlük sözleşmelerine ve ÖSM kategorisindeki nihai satış noktalarıyla yapılacak tip sözleşme niteliğindeki Tek Elden Dağıtım Sözleşmesi, Tüccar Plasiyer Bayilik Sözleşmesi ve ÖSM Sözleşmesi'ne menfi tespit belgesi verilemeyeceğine, bununla birlikte "krem çikolata", "çikolata" ve "çikolata kaplamalı ürünler" pazarları bakımından; mevcut haliyle 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde sayılan koşulların tamamını karşılamaması nedeniyle başvuru konusu Tek Elden Dağıtım Sözleşmesi'ne bireysel muafiyet tanınamayacağına, anılan sözleşmenin 23. maddesinde yer verilen ve sözleşmenin feshinden sonraki dönemde rekabet yasağının ihlal edilmesi halinde distribütöre cezai şart öngören hükmün sadece sözleşme süresi ile sınırlanacak şekilde düzenlenmesine, mevcut haliyle 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde sayılan koşulların tamamını karşılamaması nedeniyle başvuru konusu ÖSM Sözleşmesi'ne bireysel muafiyet tanınamayacağına; eşdeğer rakipleri rafta bulunan Atlantik Gıda Pazarlama San. ve Tic. A.Ş. ürünlerinin doğrudan listelenmesi zorunluluğuna ilişkin hükmün, teşhir alanlarında Atlantik Gıda Pazarlama San. ve Tic. A.Ş. ürünleri için minimum en büyük rakibe ayrılan alan kadar yer verilmesi şartının, Çeşit Primi'ne yönelik hükümlerin, anılan sözleşmeden çıkarılmasına, hedef indirimi sisteminin sadakat indirimi haline dönüşerek ilgili ÖSM'leri ihtiyaçlarının önemli bir bölümünü Atlantik Gıda Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.'den sa-	20.11.2008

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
		tın almaya zorlayacak biçimde değil, hacim etkinliğine yönelik miktar indirimi şeklinde tüm ÖSM'ler için objektif ve eşit şartlarda düzenlenmesine, 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde sayılan şartların tamamını karşılaması nedeniyle başvuru konusu Tüccar Plasiyer Bayilik Sözleşmesi'ne bireysel muafiyet tanınmasına karar verilmiştir.	
8	08-66/1060-415	4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırılık taşıyan hükümler içermeleri nedeniyle Atlas Gıda Pazarlama San. ve Tic. A.Ş. ile distribütörleri ve plasiyerleri arasında yapılacak tip sözleşme niteliğindeki münhasır distribütörlük sözleşmelerine ve ÖSM kategorisindeki nihai satış noktalarıyla yapılacak tip sözleşme niteliğindeki Tek Elden Dağıtım Sözleşmesi, Tüccar Plasiyer Bayilik Sözleşmesi ve ÖSM Sözleşmesi'ne menfi tespit belgesi verilemeyeceğine; mevcut haliyle 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde sayılan koşulların tamamını karşılamaması nedeniyle başvuru konusu Tek Elden Dağıtım Sözleşmesi'ne bireysel muafiyet tanınamayacağına, anılan sözleşmenin 23. maddesinde yer verilen ve sözleşmenin feshinden sonraki dönemde rekabet yasağının ihlal edilmesi halinde distribütöre cezai şart öngören hükmün sadece sözleşme süresi ile sınırlanacak şekilde düzenlenmesine, mevcut haliyle 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde sayılan koşulların tamamını karşılamaması nedeniyle başvuru konusu ÖSM Sözleşmesi'ne bireysel muafiyet tanınamayacağına; Eşdeğer rakipleri rafta bulunan Atlas Gıda Pazarlama San. ve Tic. A.Ş. ürünlerinin doğrudan listelenmesi zorunluluğuna ilişkin hükmün, teşhir alanlarında Atlas Gıda Pazarlama San. ve Tic. A.Ş. ürünleri için minimum en büyük rakibe ayrılan alan kadar yer verilmesi şartının, Çeşit Primi'ne yönelik hükümlerin, anılan sözleşmeden çıkarılmasına, hedef indirimi sisteminin sadakat indirimi haline dönüşerek ilgili ÖSM'leri ihtiyaçlarının önemli bir bölümünü Atlas Gıda Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.'den satın almaya zorlayacak biçimde değil, hacim etkinliğine yönelik miktar indirimi şeklinde tüm ÖSM'ler için objektif ve eşit şartlarda düzenlenmesine, 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde sayılan şartların tamamını karşılaması nedeniyle başvuru konusu Tüccar Plasiyer Bayilik Sözleşmesi'ne bireysel muafiyet tanınmasına karar verilmiştir.	20.11.2008
9	08-66/1061-416	4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırılık taşıyan hükümler içermeleri nedeniyle Merkez Gıda Pazarlama San. ve Tic. A.Ş. ile distribütörleri ve plasiyerleri arasında yapılacak tip sözleşme niteliğindeki münhasır distribütörlük sözleşmelerine ve ÖSM kategorisindeki nihai satış noktalarıyla yapılacak tip sözleşme niteliğindeki Tek Elden Dağıtım Sözleşmesi, Tüccar Plasiyer Bayilik Sözleşmesi ve ÖSM Sözleşmesi'ne menfi tespit belgesi verilemeyeceğine, bununla birlikte "bisküvi", "kek", "çikolata", "çikolata kaplamalı ürünler", "krem çikolata", "margarin", "ton	20.11.2008

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
		balığı” pazarları bakımından; mevcut haliyle 4054 sayılı Kanun’un 5. maddesinde sayılan koşulların tamamını karşılamaması nedeniyle başvuru konusu Tek Elden Dağıtım Sözleşmesi’ne bireysel muafiyet tanınamayacağına, anılan sözleşmenin 23. maddesinde yer verilen ve sözleşmenin feshinden sonraki dönemde rekabet yasağının ihlal edilmesi halinde distribütöre cezai şart öngören hükmün sadece sözleşme süresi ile sınırlanacak şekilde düzenlenmesine, mevcut haliyle 4054 sayılı Kanun’un 5. maddesinde sayılan koşulların tamamını karşılamaması nedeniyle başvuru konusu ÖSM Sözleşmesi’ne bireysel muafiyet tanınamayacağına; Eşdeğer rakipleri rafta bulunan Merkez Gıda Pazarlama San. ve Tic. A.Ş. ürünlerinin doğrudan listelenmesi zorunluluğuna ilişkin hükmün, teşhir alanlarında Merkez Gıda Pazarlama San. ve Tic. A.Ş. ürünleri için minimum en büyük rakibe ayrılan alan kadar yer verilmesi şartının, Çeşit Primi’ne yönelik hükümlerin, anılan sözleşmeden çıkarılmasına, hedef indirimi sisteminin sadakat indirimi haline dönüşerek ilgili ÖSM’leri ihtiyaçlarının önemli bir bölümünü Merkez Gıda Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.’den satın almaya zorlayacak biçimde değil, hacim etkinliğine yönelik miktar indirimi şeklinde tüm ÖSM’ler için objektif ve eşit şartlarda düzenlenmesine, 4054 sayılı Kanun’un 5. maddesinde sayılan şartların tamamını karşılamaması nedeniyle başvuru konusu Tüccar Plasiyer Bayilik Sözleşmesi’ne bireysel muafiyet tanınmasına karar verilmiştir.	
10	08-66/1062-417	4054 sayılı Kanun’un 4. maddesine aykırılık taşıyan hükümler içermeleri nedeniyle Rekor Gıda Pazarlama San. ve Tic. A.Ş. ile distribütörleri arasında yapılacak tip sözleşme niteliğindeki münhasır distribütörlük sözleşmesine ve ÖSM kategorisindeki nihai satış noktalarıyla yapılacak tip sözleşme niteliğindeki Tek Elden Dağıtım Sözleşmesi ve ÖSM Sözleşmesi’ne menfi tespit belgesi verilemeyeceğine, bununla birlikte “bisküvi”, “kek”, “çikolata”, “çikolata kaplamalı ürünler”, “krem çikolata”, “margarin”, “ton balığı” pazarları bakımından; mevcut haliyle 4054 sayılı Kanun’un 5. maddesinde sayılan koşulların tamamını karşılamaması nedeniyle başvuru konusu Tek Elden Dağıtım Sözleşmesi’ne bireysel muafiyet tanınamayacağına, anılan sözleşmenin 23. maddesinde yer verilen ve sözleşmenin feshinden sonraki dönemde rekabet yasağının ihlal edilmesi halinde distribütöre cezai şart öngören hükmün sadece sözleşme süresi ile sınırlanacak şekilde düzenlenmesine, mevcut haliyle 4054 sayılı Kanun’un 5. maddesinde sayılan koşulların tamamını karşılamaması nedeniyle başvuru konusu ÖSM Sözleşmesi’ne bireysel muafiyet tanınamayacağına; Eşdeğer rakipleri rafta bulunan Rekor Gıda Pazarlama San. ve Tic. A.Ş. ürünlerinin doğrudan listelenmesi zorunluluğuna ilişkin hükmün, teşhir alanlarında Rekor Gıda Pazarlama San. Ve Tic.	20.11.2008

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
		A.Ş. ürünleri için minimum en büyük rakibe ayrılan alan kadar yer verilmesi şartının, Çeşit Primi'ne yönelik hükümlerin, anılan sözleşmeden çıkarılmasına, hedef indirim sisteminin sadakat indirimi haline dönüşerek ilgili ÖSM'leri ihtiyaçlarının önemli bir bölümünü Rekor Gıda Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.'den satın almaya zorlayacak biçimde değil, hacim etkinliğine yönelik miktar indirimi şeklinde tüm ÖSM'ler için objektif ve eşit şartlarda düzenlenmesine karar verilmiştir.	
11	08-67/1089-423	Numil Gıda Ürünleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile Mercan Satış ve Dağıtım Tic. Ltd. Şti. arasında imzalanan ve 21 distribütör ile de imzalanacak olan ve tip sözleşme niteliğindeki münhasır distribütörlük sözleşmesine 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde sayılan şartların tamamını karşılaması nedeniyle ilgili ürün pazarlarından teşebbüsün pazar payının %40'ı aştığı hazır bebek mamaları pazarı ile bebek ve anne çayları pazarları bakımından bireysel muafiyet tanınmasına karar verilmiştir.	27.11.2008
12	08-69/1126-442	Siemens Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin, Chemfeed Ltd. tarafından temsilci olarak atandığı ürün ve sistemlerle ilgili satış haklarının bir kısmını İdeal Makine Endüstri Ürünleri San. Tic. Ltd. Şti.'ne kullandırılmasına yönelik "Temsilcilik ve Distribütörlük Sözleşmesi"nin 2002/2 sayılı "Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği" kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına karar verilmiştir.	04.12.2008
13	08-76/1226-464	Doğan Dağıtım Satış Pazarlama ve Matbaacılık A.Ş. ile Petrol Ofisi A.Ş. arasında imzalanan sözleşmeye ve Petrol Ofisi A.Ş. ile Doğan Dağıtım Satış Pazarlama ve Matbaacılık A.Ş.'nin, kendisiyle bayilik sözleşmesi imzalayan bayilerinden ve Nakliye Sözleşmesi imzalayarak Doğan Dağıtım Satış Pazarlama ve Matbaacılık A.Ş.'ye nakliye hizmeti veren nakliyecilerden oluşan müşteriler arasında imzalanan "AutoMatic Müşteri Sözleşmeleri"ne 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi kapsamında menfi tespit belgesi verilmesine karar verilmiştir.	30.12.2008

BİRLEŞME VE DEVRALMALAR

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
1	08-57/911-362	Zentiva N.V.'nin kontrolünün, tedavüldeki hisselerin tamamına yönelik hisse alım teklifi yoluyla Sanofi Aventis Europe tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	09.10.2008
2	08-57/919-367	Bursagaz Bursa Şehiriçi Doğalgaz Dağıtım Ticaret ve Taahhüt A.Ş. ve Kayserigaz Kayseri Doğalgaz Dağıtım ve Pazarlama ve Ticaret A.Ş.'nin Çalık Grubu'na ait %40,1 oranında hisselerinin EWE Enerji A.Ş. tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	09.10.2008
3	08-58/922-369	Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Başkanlığına, iştiraklerine ve gerçek kişilere ait İzmit Gaz Dağıtım San. ve Tic. A.Ş.'nin hisselerinin tamamının, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi tarafından blok satış yöntemi ile özelleştirilmesi için yapılan ihalede en yüksek teklifi veren GDF International SAS'ye devri işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	17.10.2008
4	08-58/928-374	Radyo Cool Ticari ve İktisadi Bütünlüğü'nün TMSF tarafından satışına ilişkin ihalede tek teklifi veren Eko Radyo ve Televizyon Yayıncılık A.Ş. tarafından devralınması işleminin, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve 1998/4 sayılı Tebliğ kapsamında olduğuna, ancak aynı Tebliğ'in 5. maddesinde öngörülen pazar payları ve ciro eşiklerinin aşılmaması nedeniyle izne tabi olmadığına karar verilmiştir.	17.10.2008
5	08-58/929-375	Smile Tedarik ve Ticaret A.Ş. hisselerinin %50'sinin hisse ihracı yoluyla Brightstar Corp.'a devredilmesi yoluyla ortak girişim kurulması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	16.10.2008
6	08-58/934-378	Varan Kargo Taşımacılık Ticaret A.Ş.'nin hisselerinin tamamının Ceva Lojistik Ltd. Şti., Ceva Container Logistics BV, Ceva Logistics Headoffice BV, Ceva Logistics Holdings BV ve Ceva Logistics Netherlands BV tarafından devralınması işleminin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında olduğuna; ancak tarafların toplam pazar payları ve cirolarının aynı Tebliğ'de öngörülen eşikleri aşmaması nedeniyle izne tabi olmadığına karar verilmiştir.	16.10.2008
7	08-61/990-383	GGüney 2M Dağıtım Pazarlama ve Ticaret A.Ş.'nin, Nexus Holdings S.a.r.l. ile Melih ŞAHİNÖZ, Hayati MOLİNAS, Ahmet Metin NEMUTLU ve Çimen ŞAHİNÖZ tarafından ortak kontrol edilen bir ortak girişim haline gelmesi işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	30.10.2008
8	08-61/992-384	Mitsubishi Corporation ve Mitsubishi UFJ Lease & Finance Company Limited'in, International Automotive Holding BV'nin sermayesinin %45'ini temsil eden hisselerini Beleggingsmaatschappij Ardelisa N.V.'den devralması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	30.10.2008

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
9	08-61/993-385	Ergo İsviçre Sigorta A.Ş.'nin %25 ve Ergo İsviçre Hayat Sigorta A.Ş.'nin %100 oranında hissesinin devri işlemleri ile devir işleminden dolayı olarak etkilenecek olan Ergo İsviçre Portföy Yönetimi A.Ş.'nin kontrolünün devri işlemine izin verilmesine; Ergo İsviçre Hayat Sigorta Pazarlama Ltd. Şti. ve Ergo İsviçre Bilişim Teknoloji Tic. Ltd. Şti.'nin kontrolünün değişmesi işleminin ise, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında olduğuna; ancak tarafların toplam pazar payları ve cirolarının aynı Tebliğ'de öngörülen eşikleri aşmaması nedeniyle izne tabi olmadığına karar verilmiştir.	30.10.2008
10	08-61/994-386	Vinnolit GmbH&Co. KG'ye ait, İtalya'da Porto Torres fabrikasında üretilen E-PVC'nin dağıtım işinin INEOS Vinyls Italia SpA. tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	30.10.2008
11	08-61/995-387	SMART Grubu'nun Metinvest BV'nin sermaye artırımı sonucunda bu şirketin ilave hisselerini SCM Grubu'ndan devralması işlemine izin verilmesine; Makevka Metallurgical Plant ile Promet JSC ve Promet Intertrade Ltd.'nin sermayelerinin %90'ının SMART Grubu'ndan Metinvest BV'ye devredilmesi işleminin ise 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında olmadığına karar verilmiştir.	30.10.2008
12	08-61/998-390	Babil Yapı Malzemeleri İnşaat Turizm Petrol San. ve Tic. Ltd. Şti.'ye ait hazır beton tesisinin Cimpor Yibitaş Çimento San. ve Tic. A.Ş. tarafından kiralanması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	30.10.2008
13	08-61/999-391	Süperpak Ambalaj Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin hisselerinin %60,0079'unun Mayr-Melnhof Holdings N.V. tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	30.10.2008
14	08-61/1000-392	Flextronics International Ltd.'nin tamamına sahip olduğu iştiraki Multek Technologies Ltd.'nin Dynaco Corp.'un varlıklarını ve Steve Lee DUTTON'un sahip olduğu bazı patent haklarını devralması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	30.10.2008
15	08-62/1017-393	Kombassan Holging A.Ş. kontrolündeki Komsar Kombassan Mikronize Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile Hisar Madencilik ve Yapı Elemanları Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin kalsit ve ilişkili ürünlerin madenciliği ve üretimine dair faaliyetlerinin, belirli malvarlığı ve anlaşmalarının Omya Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından devralınması işleminden tarafların feragat etmesi nedeniyle nihai incelemenin sonlandırılmasına, bununla birlikte, bahse konu işleme yönelik başvuru üzerine yapılan öninceleme safhasında yanlış ve yanıltıcı bilgi ve belge sunması nedeniyle Omya Madencilik San. ve Tic. A.Ş.'ye 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrası uyarınca 2007 mali yılı sonunda oluşan gayri safi gelirinin binde biri oranında olmak üzere idari para cezası verilmesine karar verilmiştir.	07.11.2008

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
16	08-62/1018-394	M-Real Corporation'ın kuşe grafik kağıdı ve buna bağlı birtakım kuşesiz grafik kağıdı işlerinin Sappi Limited tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	07.11.2008
17	08-62/1019-395	Genesis Holding A.Ş.'nin hisselerinin %50'sinin Diagnostiko Kai Therapeytiko Kentro Athinon Ygeia Anonymi Etaireia tarafından devralınması işlemine izin verilmesine; Hissedarlık Sözleşmesi'nin 9.1. maddesi ile bu sözleşmenin taraflarına getirilen rekabet etmeme yükümlülüğünün kapsamının, İstanbul ili ile sınırlandırılması halinde yan sınırlama kabul edilmesine karar verilmiştir.	07.11.2008
18	08-62/1022-396	Doğ-Pa Doğanlar Pazarlama İhracat ve İthalat A.Ş. kontrolünde bulunan Çanakkale Esenler, Çanakkale Çarşı ve Balıkesir Gönen olarak adlandırılan süpermarketlerin sabit değerleriyle birlikte alt kira sözleşmesi ve kira sözleşmelerinin devri yoluyla işletilmesinin CarrefourSA Carrefour Sabancı Ticaret ve Alışveriş Merkezi A.Ş.'ye devredilmesi işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	07.11.2008
19	08-63/1038-398	Kion Grubu'nun Baoli şirketlerine ait forklift işini devralması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	12.11.2008
20	08-63/1039-399	Appliances Components Companies S.p.A., Bianchi Vending Group S.p.A., Finder S.p.A ve bu şirketler tarafından kontrol edilen şirketler grubunun kontrolünün, Goldman Sachs Private Equity Holdings L.P. tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	12.11.2008
21	08-63/1044-404	Bank of America Corporation'ın, borsa aracılığıyla gerçekleştirilecek hisse değişimi ile Merrill Lynch'in kontrolünün tamamını devralması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	12.11.2008
22	08-63/1045-405	Rohm and Haas Company'nin kontrolünün Dow Chemical Company tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	12.11.2008
23	08-63/1048-407	Turyağ Gıda San. ve Tic. A.Ş.'nin toplam %50 oranındaki hissesinin Harun ÇALLI ve Ebubekir ÇALLI tarafından devralınması işleminin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna, işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığına, bu nedenle işleme izin verilmesine, bununla birlikte söz konusu işlemin Rekabet Kurulunun izni olmaksızın gerçekleştirilmesi nedeniyle devralan teşebbüs (Çallı Ailesi) Harun ÇALLI ve Ebubekir ÇALLI'ya 4054 sayılı Kanun'un 23.1.2008 tarih, 5728 sayılı Kanun'la değişik 16. maddesinin birinci fıkrası (b) bendi ve 2007/1 sayılı Tebliğ uyarınca müteselsilen 1.716 YTL idari para cezası verilmesine karar verilmiştir.	12.11.2008

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
24	08-63/1049-408	Ashworth Inc. şirketinin ihraç edilmiş hisselerinin tamamının satınalma teklifi yoluyla Adidas AG tarafından bağlı şirketi PHX Acquisition Corp. aracılığıyla devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	12.11.2008
25	08-66/1063-418	Schaeffler KG tarafından Continental AG'nin tek başına kontrolünün Continental AG'nin tedavüldeki bütün hisselerinin herhangi bir teklif talebi olmaksızın halka yapılan nakit teklifi yoluyla devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	20.11.2008
26	08-67/1085-420	BNP Paribas SA tarafından Fortis Bank SA/NV, Fortis Banque Luxembourg SA ve Fortis Insurance Belgium SA/NV'nin doğrudan veya dolaylı olarak kontrollerinin devralınması ve bu işlemlere bağlı olarak Fortis Grup Şirketleri'nin Türkiye'deki iştirakleri olan Fortis Bank A.Ş., Fortis Finansal Kiralama A.Ş., Fortis Portföy Yönetimi A.Ş. ve Fortis Yatırım Menkul Değerler A.Ş.'nin kontrolünün devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	27.11.2008
27	08-67/1087-421	Gala TV Ticari ve İktisadi Bütünlüğü'nün TMSF tarafından satış ihalesinde en yüksek iki teklifi veren CPC Medya Radyo Televizyon Yayıncılık A.Ş. veya Avrupa Müzik Yapım Prodüksiyon Yayın Tic. A.Ş. tarafından devralınması işleminin, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve 1998/4 sayılı Tebliğ kapsamında olduğuna, ancak aynı Tebliğ'in 5. maddesinde öngörülen pazar payları ve ciro eşiklerinin aşılması nedeniyle izne tabi olmadığına karar verilmiştir.	27.11.2008
28	08-67/1088-422	Sanal Mağazacılık Bilgisayar Hizmetleri A.Ş.'nin sermayesinin %99.05'ine tekabül eden hisselerinin True Light Limited tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	27.11.2008
29	08-67/1093-425	Lamberti S. p. A.'nin "Fotobaşlatıcılar İş Kolu"nun Ciba S. p. A. tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	27.11.2008
30	08-67/1094-426	Dr. F. Frik İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin ortaklık paylarının %17'sine tekabül eden bölümünün İş Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş.'ye devredilmesi işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	27.11.2008
31	08-69/1115-432	Meram Elektrik Dağıtım A.Ş.'nin % 100 oranındaki hissesinin blok olarak satış yöntemiyle özelleştirilmesi kapsamında söz konusu hisselerin Alsim Alarko Sanayi Tesisleri ve Ticaret A.Ş. veya Kiler Alışveriş Hizmetleri Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş. veya Cengiz İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından devralınması işleminin, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve 1998/4 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi olduğu, adı geçen teklif sahiplerinden herhangi biri tarafından gerçekleştirilecek muhtemel devralma işlemine izin verilmesinde sakınca bulunmadığına karar verilmiştir.	04.12.2008

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
32	08-69/1116-433	Aras Elektrik Dağıtım A.Ş.'nin % 100 oranındaki hissesinin blok olarak satış yöntemiyle özelleştirilmesi kapsamında söz konusu hisselerin Kiler Alışveriş Hizmetleri Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.tarafından devralınması işleminin, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve 1998/4 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna, adı geçen teklif sahibi tarafından gerçekleştirilecek muhtemel devralma işlemine izin verilmesinde sakınca bulunmadığına karar verilmiştir.	04.12.2008
33	08-69/1117-434	Akenerji Elektrik Üretim A.Ş.'nin sermayesinin %37,36141'ine tekabül eden bölümünün CEZ a.s.'ye devredilmesi işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	04.12.2008
34	08-69/1118-435	Yeni İlaç ve Hammaddeleri San. ve Tic. A.Ş.'nin Gökmar Ailesi, Tepeler Ailesi ve Yeni Kimya San. ve Tic. A.Ş.'ye ait olan ve ortaklık paylarının tamamına tekabül eden hisselerinin Recordati Espana S.L.'ye devredilmesi işleminin, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında olduğuna; ancak tarafların toplam pazar payları ve cirolarının aynı Tebliğ'de öngörülen eşikleri aşmaması nedeniyle izne tabi olmadığına karar verilmiştir.	04.12.2008
35	08-69/1119-436	Koç Statoil Gaz Toptan Satış A.Ş. ve Koç Statoil Gaz İletim A.Ş.'de bulunan Statoil Hydro ASA'ya ait %50 oranındaki hisselerin Aygaz A.Ş. tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	04.12.2008
36	08-69/1124-440	Fantuzzi Industries S.a.r.L. iştiraklerinden Reggiane Cranes & Plants S.p.A ve Noell Crane Holding GmbH şirketlerinin hisselerinin tamamının Terex Corporation tarafından devralınması işlemine izin verilmesine, işleme ilişkin sözleşmelerde yer alan "Rekabet Etmeme" başlıklı 3.2. ve 3.4. sayılı maddelerin (ii), (iii) ve (v) bendlerinde düzenlenen yükümlülüklerin, süresinin 30 aya indirilmesi halinde ve ayrıca (v) bendinde düzenlenen fikri mülkiyet haklarına ilişkin yükümlülüğün kapsamının devre konu şirketin ilgili ürün pazarlarıyla sınırlı tutulması halinde yan sınırlama kabul edilmesine karar verilmiştir.	04.12.2008
37	08-69/1131-445	Adabank Ticari İktisadi Bütünlüğü'nün TMSF tarafından satış ihalesinde en yüksek iki teklifi veren Kök Menkul ve Gayrimenkul Yatırım Tic. A.Ş. veya Torunlar Gıda San. ve Tic. A.Ş. tarafından devralınması işleminin, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve 1998/4 sayılı Tebliğ kapsamında olduğuna, ancak aynı Tebliğ'in 5. maddesinde öngörülen pazar payları ve ciro eşiklerinin aşılmaması nedeniyle izne tabi olmadığına karar verilmiştir.	04.12.2008
38	08-69/1125-441	Betasan Bant San. ve Tic. A.Ş. ile Salve Sağlık Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.'nin hisselerinin tümünün Münir Şahin İlaç San. ve Tic. A.Ş. ile Ioan Octavian FAURESCU, Şefika PEKİN, Zeynep	04.12.2008

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
		ÇAKIR ve Metin KABAK tarafından devralınması işleminin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında olduğuna; ancak tarafların toplam pazar payları ve cirolarının aynı Tebliğ'de öngörülen eşikleri aşmaması nedeniyle izne tabi olmadığına karar verilmiştir.	
39	08-71/1149-446	Ana Gıda Otomotiv ve İhtiyaç Maddeleri San. Tic. A.Ş.'nin % 39 oranındaki hissesinin Seef Foods S.a.r.L. tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	15.12.2008
40	08-71/1150-447	ERS İnşaat San. Tic. A.Ş.'nin Bodrum Liman İşletmeleri A.Ş.'de sahip olduğu % 60 oranındaki hissesinin Global Liman İşletmeleri A.Ş. tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	15.12.2008
41	08-73/1154-448	The Nielsen Company (US) LLC/The Nielsen Company B.V.'nin WPP Group Plc. ile %50-50 ortaklık şeklinde kurmuş olduğu AGB Media Research'deki WPP Group Plc.'ye ait hisseleri devralması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	18.12.2008
42	08-73/1155-449	Özgözükara Sağlık Hizmetleri Tic. Ltd. Şti.'nin gerçek kişi hissedarlar elinde bulunan hisselerinin tamamının Fresenius Diyaliz Hizmetleri A.Ş. tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	18.12.2008
43	08-73/1156-450	TBS Beton ve Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.'ye ait malvarlığının Traçim Beton San. ve Tic. A.Ş. tarafından kiralanması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	18.12.2008
44	08-73/1157-451	Arzum Elektrikli Ev Aletleri San. ve Tic. A.Ş.'nin, Arzum Dış Tic. ve Paz. A.Ş. ve Feliks Elektrikli Ev Aletleri Paz. San. ve Tic. A.Ş.'ni tasfiyesiz infisah yoluyla devralması işleminin, tarafların aynı ekonomik bütünlük içinde yer almaları nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında olmadığına karar verilmiştir.	18.12.2008
45	08-73/1158-452	Yonca Marketçilik ve İnş. Hiz. San. Tic. A.Ş.'nin kirasında bulunan Adana, Mersin ve Hatay'da Yonca Marketler'in faaliyet gösterdiği işyerlerinin Migros Türk Ticaret A.Ş. tarafından kiralanması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	18.12.2008
46	08-73/1160-453	Proser Koruma ve Güvenlik Hiz. A.Ş. ile bu şirketin gerçek kişi yönetim kurulu üyeleri tarafından Mettek Güvenlik Organizasyonları A.Ş.'nin hisselerinin tamamının devralınması ve ISS Grubu şirketleri tarafından Mettek Hizmet Organizasyonları A.Ş.'nin Mettek Güvenlik Organizasyonları A.Ş. elinde bulunan hisseleri dışındaki hisselerin tamamının devralınması işlemlerine izin verilmesine karar verilmiştir.	18.12.2008
47	08-73/1179-454	Sanko Holding A.Ş. ve Avnet Inc. arasında bir ortak girişim kurulması ve Sanko Holding A.Ş. bünyesinde yer alan Akora Teknoloji Paz. ve San. A.Ş.'nin varlıklarının bu ortak girişime devredilmesi işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	18.12.2008

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
48	08-75/1188-457	Tarsus Gayrimenkul Geliştirme Yatırım İnşaat ve Ticaret A.Ş.'nin sermayesinin tamamını oluşturan hisselerin Corio Yatırım A.Ş., Corio N.V., VIB North America B.V., Bocan B.V. ve Hoog Catharijne B.V. tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	25.12.2008
49	08-75/1189-458	Bimeks Dış Ticaret Pazarlama Anonim Şirketi'nin tüm aktif ve pasiflerinin İspaş Dayanıklı Tüketim Malları Pazarlama A.Ş. tarafından devir alınması suretiyle iki şirketin birleştirilmesi işleminin kontrol değişikliğine yol açmaması nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında olmadığına karar verilmiştir.	25.12.2008
50	08-75/1190-459	Thames Water Limited'in İzmit Su A.Ş.'de sahip olduğu hisselerin tamamının Gama Enerji A.Ş. tarafından devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	25.12.2008
51	08-75/1195-460	The Dow Chemical Company ve Petrochemical Industries Company K.S.C.'nin çeşitli kimyasal ürünlerin ve bu ürünlerin yapımında kullanılan katalizörlerin araştırma, geliştirme, üretim, dağıtım, pazarlama ve satışıyla, teknolojik lisanslaması ve çeşitli kimyasalların ortak alımı ile ilgili faaliyetlerinde bulunması amacıyla oluşturulması planlanan ortak girişim şirketine izin verilmesine karar verilmiştir.	25.12.2008
52	08-75/1196-461	Norddeutsche Affinerie AG'nin borsada işlem gören hisselerinin %22,3224'ünün Salzgitter Mannesmann GmbH tarafından iktisap edilmesi işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	25.12.2008
53	08-75/1197-462	Çamlıca İnşaat Yapı San. ve Tic. A.Ş.'ye ait tüm aktif ve pasiflerin Novoplast Plastik San. ve Tic. A.Ş. tarafından devralınması işleminin kontrol değişikliğine yol açmaması nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında olmadığına karar verilmiştir.	25.12.2008
54	08-76/1228-466	Lucite International Group Limited'in hisselerinin tamamının Mitsubishi Rayon Co., Ltd tarafından devralınması işleminin, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında olduğuna; ancak tarafların toplam pazar payları ve cirolarının aynı Tebliğ'de öngörülen eşikleri aşmaması nedeniyle izne tabi olmadığına, işleme 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi uyarınca menfi tespit belgesi verilmesine karar verilmiştir.	30.12.2008
55	08-76/1229-467	Ercan İnşaat Turizm Tic. ve San. Ltd. Şti.'nin maliki olduğu ve Zergan Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından işletilen "Mardin Kızıltepe" isimli süpermarketin, Ercan İnşaat Turizm Tic. ve San. Ltd. Şti. ile Zergan Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti. arasındaki kira sözleşmesinin devri yoluyla CarrefourSA Carrefour Sabancı Ticaret ve Alışveriş Merkezi A.Ş. tarafından sabit değerleriyle birlikte devralınması işlemine izin verilmesine karar verilmiştir.	30.12.2008

DİĞER

SIRA NO	KARAR SAYISI	KARAR KONUSU	KARAR TARİHİ
1	08-69/1127-443	İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin iştiraki olan İstanbul Kültür ve Sanat Ürünleri A.Ş. vasıtasıyla işlettiği büfelerde bir başka iştiraki olan Hamidiye Kaynak Suları San. Tur. ve Tic. A.Ş. ürünlerinin münhasıran satılmasını zorunlu kıldığı ve buna uymayan büfeleri kira sözleşmesinin sonlandırılması ile tehdit ettiği, bu suretle rekabeti ihlal ettiği iddialarını içeren başvuru üzerine verilen 20.5.2008 tarih, 08-34/451-158 sayılı Rekabet Kurulu kararının gereğinin İstanbul Kültür ve Sanat Ürünleri A.Ş. tarafından yerine getirildiğinden bilgi alınmış olup, yeniden gözden geçirilmesi talep edilen söz konusu kararın nihai karar olduğu anlaşıldığından, Rekabet Kurulu'nun nihai kararlarına karşı süresinde yargı yoluna başvurma mümkün olması ve 4054 sayılı Kanun'un 55. maddesi uyarınca Rekabet Kurulu kararlarına karşı yargı yolunun Danıştay olarak belirlenmiş olması nedeniyle, söz konusu talebin reddine karar verilmiştir.	04.12.2008
2	08-69/1128-444	Greencastle Drinks Limited tarafından Rekabet Kurulu'na sunulan ve temel olarak Kent Gıda Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.'nin "Nazar" markasının lisansının süresiz olarak başka bir teşebbüse verilmesini içeren "Intergum'un Devralınması İşlemi Kapsamında Sayın Rekabet Kurumuna Greencastle Tarafından Sunulan Taahhüt" başlıklı metindeki taahhütler çerçevesinde; "Nazar" markasının lisansının Saadet Gıda Paz. ve Tic. A.Ş.'ye devredilmesiyle, Greencastle Drinks Limited'in taahhüdü kapsamında yükümlülüklerini yerine getirdiğine, taahhüde uygun biçimde Lisans Anlaşması'nın imzalanmasıyla bereber, Akis Türkiye Bağımsız Denetim ve SMMM A.Ş.'nin görevinin sona erdiğine karar verilmiştir.	04.12.2008

SEÇİLMİŞ KURUL KARARLARI

	<u>Karar Tarihi</u>	<u>Karar No</u>
• Total/Shell Kararı	16.10.2008	08-58/923-370
• Kredi Kayıt Bürosu Kararı	16.10.2008	08-58/937-380
• Adana Otobüs Kararı	23.10.2008	08-60/963-381
• Kombassan/Omya Kararı	07.11.2008	08-62/1017-393
• Genesis/Diagnostico Kararı	07.11.2008	08-62/1019-395
• Turyağ/Çallı Ailesi Kararı	12.11.2008	08-63/1048-407

Dosya Konusu: Total Oil Türk A.Ş.'nin (Total) kontrolünde bulunan Samsun Akaryakıt Depolama A.Ş.'nin (SADAŞ) %50 oranındaki hissesinin Shell&Turcas Petrol A.Ş. (Shell & Turcas)'ye devredilmesi işlemine izin verilmesi talebi.

Dosya Sayısı : 2008-1-98

(Menfi Tespit / Muafiyet)

Karar Sayısı : 08-58/923-370

Karar Tarihi : 16.10.2008

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI

Üyeler : Tuncay SONGÖR, M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN,
Mehmet Akif ERSİN, İsmail Hakkı KARAKELLE

B. RAPORTÖR: Metin PEKTAŞ

C. BAŞVURUDA BULUNAN: - Total Oil Türkiye A.Ş.

Temsilcisi: Av. Ayşegül Değer Özden

Onur Ofis Park İş Merkezi İnkılap Mah., Üntel Sk.

No: 10 B1 Blok

34768 Ümraniye/İstanbul

- Shell & Turcas Petrol A.Ş.

Temsilcisi Av. Ebru TUKUR

Salih Tozan Cad. Gülbahar Mah. No:18

B Blok Esentepe/İstanbul

D. TARAFLAR: - Total Oil Türkiye A.Ş.

Onur Ofis Park İş Merkezi İnkılap Mah., Üntel Sk. No: 10 B1 Blok

34768 Ümraniye/İstanbul

- Shell & Turcas Petrol A.Ş.

Salih Tozan Cad. Gülbahar Mah. No:18 B Blok Esentepe/İstanbul

E. DOSYA KONUSU: Total Oil Türk A.Ş.'nin (Total) kontrolünde bulunan Samsun Akaryakıt Depolama A.Ş.'nin (SADAŞ) %50 oranındaki hissesinin Shell&Turcas Petrol A.Ş. (Shell & Turcas)'ye devredilmesi işlemine izin verilmesi talebi.

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 11.8.2008 tarih, 5231 sayı ve 22.8.2008 tarih, 3164 sayı ile intikal eden devralma başvurusu, işlemin rakipler arasında işbirliği doğurucu bir anlaşma niteliğinde olması nedeniyle menfi tespit-muafiyet bildirimini olarak kabul edilmiş ve bunun üzerine düzenlenen 10.10.2008 tarih, 2008-1-98/MM-08-MP sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu 10.10.2008 tarih, REK.0.05.00.00-130/180 sayılı Başkanlık Önergesi ile 08-58 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRÜN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda; Total'in kontrolünde bulunan SADAŞ'ın %50 oranındaki hissesinin Shell & Turcas'a devredilmesi işleminin ve taraflar arasında imzalanan ikmal sözleşmelerinin, tarafların Türkiye akaryakıt dağıtım pazarında birbirleriyle rakip teşebbüsler olmaları nedeniyle rekabetin kısıtlanması sonucunu doğurabilecek nitelikte birer işbirliği anlaşması olduğu, bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamına girecekleri ve söz konusu anlaşmalara menfi tespit belgesi verilmesinin mümkün olmadığı, bununla birlikte bu işbirliklerine Kanun'un 5. maddesi kapsamında muafiyet verilmesinin uygun olacağı ifade edilmektedir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Taraflar

H.1.1. Total Oil Türkiye A.Ş. (Total)

Türkiye'de 1992 yılından beri ayrı olarak faaliyet gösteren Total ve Elf şirketleri, dünya genelinde gerçekleştirilen birleşmelerini takiben 8.7.2002 tarihinde Total Oil Türkiye A.Ş. adı altında hukuken birleşmiş ve 5.8.2003 tarihinde Totalgaz'ı da bünyesine alarak tek bir akaryakıt, madeni yağ ve LPG şirketi olarak faaliyet göstermeye başlamıştır.

Ana faaliyet alanı akaryakıt, madeni yağ ve LPG ürünlerinin satışı, pazarlanması, depolanması ve taşınması olan şirketin ödenmiş sermayesi 44.399.650,93 YTL olup; mevcut hissedarları aşağıda gösterilmektedir:

Total S.A.	%49,14
Total Outre-Mer S.A.	%30,79
Total Union Oceane	%20,07
Diğer	< %0,01

H.1.2. Shell & Turcas Petrol A.Ş. (Shell & Turcas)

Daha önce faaliyetlerine Turcas Petrol A.Ş. ve The Shell Company of Turkey Ltd. olarak devam eden teşebbüsler, Rekabet Kurulu'nun 06-08/103-29 sayı ve 2.2.2006 tarihli kararı ile izin verdiği süreçte kurdukları Shell & Turcas Petrol A.Ş. ünvanlı ortak girişim şirketi çatısı altında faaliyetlerini birleştirmiştir. Yönetim Kurulu, Paul Stone, Erdal Aksoy, Yılmaz Tecmen, A. Canan

Ediboğlu, Lisa Davis, Trudy Bovay, Robertus Henrucus M. Miesen'den oluşan Shell&Turcas'ın sermaye dağılımı aşağıda yer almaktadır:

The Shell Company of Turkey Limited	%66.999
Turcas Petrol A.ř.	%30
Diğer	< %0,01

H.2. İlgili Pazar

H.2.1. İlgili Ürün Pazarı

Akaryakıtın ana dağıtım şirketleri tarafından dağıtımı; bayilik teşkilatı ile yapılan satışlar ve doğrudan tüketicieye yapılan satışlar şeklinde iki yolla gerçekleştirilmektedir. Akaryakıt dağıtım pazarında faaliyet gösteren teşebbüsler, yerli rafinerilerde üretilen ya da ithal edilerek Türkiye'ye getirilen petrol ürünlerinin dağıtımını yapmaktadırlar. Dolayısıyla, dağıtımı yapılacak olan akaryakıt ürünlerinin, yurt dışından ithal edilmek suretiyle Türkiye'ye getirilmesi veya yerli rafinerilerden alınması, söz konusu ürünlerin depolanması zorunluluğu açısından herhangi bir fark yaratmamaktadır.

Bildirime konu ortak girişimin faaliyet alanının akaryakıt ürünlerinin depolanmasına ilişkin olduğu ve ortak girişimin 'Lisanslı Depoculuk' faaliyeti göstereceği, lisanslı depoculuğun 5015 sayılı Kanun'da ayrı bir piyasa faaliyeti olarak belirlendiği görülmektedir. Böylelikle, her ne kadar akaryakıt dağıtımı faaliyetinin tamamlayıcı bir unsuru olsa da depolama faaliyetleri ayrı bir pazar olarak ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle bu dosya çerçevesinde ilgili ürün pazarı "akaryakıt depolama faaliyetleri pazarı" olarak belirlenmiştir.

H.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

Rekabet hukuku uygulamalarında, akaryakıt depolama faaliyetlerinde ilgili coğrafi pazar, her depolama tesisinin bulunduğu coğrafi konum ve bu tesislerin sahip olduğu nakliye maliyetlerine göre belirlenebilecek "ikmal yapabilmek mesafesi" dikkate alınarak belirlenmektedir. Bu çerçevede ilgili coğrafi pazar, başvuru dosyasında işlem konusu akaryakıt depolama tesisinin hizmet verebileceği iller olarak gösterilen; "Kastamonu, Gümüşhane, Bayburt, Ardahan, Kars, Iğdır, Ankara, Amasya, Artvin, Çorum, Erzincan, Erzurum, Kırıkkale, Giresun, Ordu, Rize, Samsun, Sinop, Sivas, Tokat, Trabzon ve Yozgat'ı iğer bölge" şeklinde tanımlanmıştır.

H.3. Değerlendirme

H.3.1. Ortak Girişim Değerlendirmesi ve İşlemin Niteliği

4054 sayılı Kanun'da ortak girişim kavramına yer verilmemiş olmasına karşın, mezkûr Kanun'un 7. maddesine dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Tebliğ'in "Birleşme ve Devralmalar Sayılan Haller" başlıklı 2. maddesinin (c) bendinde

ortak girişimlerden bahsedilmektedir. Belirli bir ortak girişim yapısını tanımlayan bent, şu şekildedir:

"Amaçlarını gerçekleştirmek üzere işgücü ve malvarlığına sahip olacak şekilde bağımsız iktisadi bir varlık olarak ortaya çıkan ve taraflar arasındaki veya taraflarla ortak girişim arasındaki rekabeti sınırlayıcı amacı veya etkisi olmayan ortak girişimler"

Buna göre bir ortak girişim şirketinin oluşup oluşmadığının tespiti bakımından aşağıdaki şartların değerlendirilmesi gerekmektedir:

- a) Ortak kontrol altında bir teşebbüsün bulunması,
- b) Ortak girişimin, taraflar arasında veya taraflarla ortak girişim arasındaki rekabeti sınırlayıcı amaç veya etkisinin olmaması,
- c) Ortak girişimin bağımsız bir iktisadi varlık olarak ortaya çıkması.

Yukarıdaki tanıma ve sıralanan şartlara uyan ortak girişimler, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi çerçevesinde teşebbüsler arasındaki özel bir birleşme veya devralma hali kabul edilerek, anılan Tebliğ kapsamında izne tabi tutulmaktadır. Ancak ortak girişimler çoğu zaman yoğunlaşma doğurucu işlemler olarak kabul edilmekle birlikte, bazı ortak girişimlerin yapısal bir birliktelik yerine, rakip teşebbüslerin belli alanlarda işbirliğine gitmelerini sağlamaya yönelik olarak kurulduğu görülmektedir. Böyle durumlarda yukarıda "b" bendinde yer alan şartın sağlanmadığı açıktır. Bu nedenle bu tür işbirliği doğurucu ortak girişimler, işbirliği doğuran anlaşmalar olarak Kanun'un 4. maddesi kapsamında değerlendirilmektedir.

Zira yatay işbirliği anlaşmaları olarak isimlendirilen bu tür yapılar; fiyat tespiti, arz miktarının belirlenmesi, pazar veya müşteri paylaşımı gibi rekabeti kısıtlayıcı nitelikte unsurlar içerebilmektedir. Ancak bu tür sakıncalarının yanı sıra, yatay işbirliği anlaşmalarının riskin paylaşılması, maliyetlerin azalması, know-how paylaşımı, teknolojik gelişimin hızlanması gibi bazı ekonomik faydalar sağladığı da söylenebilir.

Avrupa Birliği'nde rakipler arasında gerçekleşen bu tür işbirliği anlaşmaları, Avrupa Komisyonu'nun Yatay İşbirliği Anlaşmalarına İlişkin Rehberi¹ kapsamında değerlendirilmektedir. Söz konusu Rehberde, pazarda aynı seviyede faaliyet gösteren firmalar arasındaki anlaşmaların "yatay" nitelikli olduğu ifade edilmekte ve yatay işbirliği anlaşmalarının ar-ge anlaşmaları, ortak üretim anlaşmaları, ortak alım anlaşmaları, ticarileştirme anlaşmaları ve standartlaştırma anlaşmaları şeklinde örneklendirildiği görülmektedir.

¹ COMMISSION NOTICE "Guidelines on the applicability of Article 81 of the EC Treaty to horizontal cooperation agreements" (2001/C 3/02).

Akaryakıt sektöründe lojistik bakımdan önemli bir yeri olan depoculuk faaliyetlerinde, geçmişten beri çeşitli ortaklıklar söz konusu olmaktadır. 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu'nun yürürlüğe girmesiyle lisanslı depoculuk faaliyetlerinin başlamasının ardından bu tür ortaklıklar daha da yaygınlaşmıştır. Her ne kadar lisanslı depoculuk faaliyeti kapsamında depoculuk faaliyeti dağıtım faaliyetinin bir unsuru olmanın ötesinde ayrı bir pazar olma özelliğini kazanmaya başlasa da, bu alanda yapılan ortaklıklarda, ortakların dağıtım faaliyetlerinde birbirinin rakibi olması halinde rekabetçi davranışların koordinasyonu riskinin dikkate alındığı ve bu ortaklıkların Kanun'un 4. maddesi kapsamında kabul edildiği görülmektedir. Nitekim lisanslı depoculuk faaliyetleri göstermekte olan Ambarlı² ve Çekisan³ ortak girişimlerine ilişkin kararlarında da Kurul, rakip teşebbüsler arasında akaryakıt depolama faaliyeti alanında kurulan ortak girişimleri Kanunun 4. maddesi kapsamına almış ve 5. madde kapsamında muafiyet vermiştir.

Bildirime konu işlemden, Total'in mülkiyetinde olan ve Samsun'da kurulu bulunan akaryakıt depolama tesisi öncelikle, yine Total'in tüm hisselerine sahip olduğu Total Petrol ve Gaz Tic. A.Ş. (Total Petrol) bünyesine geçirilecek, daha sonra Total Petrol'ün unvanı SADAŞ olarak değiştirilerek bu şirketin %50 hissesi Shell & Turcas'a ve Shell & Turcas tarafından gösterilecek iki gerçek kişiye devredilecektir. Başvuru dosyasındaki bilgiler ve 1.7.2008 tarihli Hissedarlar Anlaşması'na göre, Total ve Shell & Turcas, SADAŞ'ın %50'şer hissesine sahip olacak ve toplam dört üyeden oluşan yönetim kuruluna ikişer üye tayin edecektir. Yönetim kurulu %100 nisap ile toplanabilecek ve kararlarını oybirliğiyle alacaktır. Bildirim formunda SADAŞ'ın sermayesinin dosya konusu işlem öncesinde, EPDK mevzuatı uyarınca depolama lisansı alınabilmesi için gereken asgari sermaye yükümlülüğü olan 1.000.000 YTL'ye yükseltilecektir. Bu bilgiler ışığında SADAŞ'ın "bağımsız bir iktisadi varlık" olarak Total ve Shell & Turcas'ın "ortak kontrolü"nde bir ortak girişim şirketi olduğu görülmektedir.

Ancak bildirim konusu işlem, bir hisse devri içermekle birlikte, asıl itibarıyla akaryakıt dağıtım alanında faaliyet göstermekte olan iki rakip teşebbüsün (Shell-Turcas ve Total) akaryakıt depolama alanında işbirliği yapmasına ilişkindir. İşlem taraflarının akaryakıt dağıtım pazarında önemli oyuncular olduğu da dikkate alındığında, kurulacak ortak girişimin, yukarıda "b" bendinde sayılan "ortak girişimin, taraflar arasında veya taraflarla ortak girişim arasındaki rekabeti sınırlayıcı amaç veya etkisinin olmaması" şartını sağlamadığı ve yatay işbirliği doğurucu bir anlaşma niteliğinde olduğu anlaşılmaktadır. Bu nedenle

² 25.7.2007 tarih ve 07-61/730-260 sayılı Rekabet Kurulu kararı.

³ 22.8.2007 tarih ve 07-66/812-307 sayılı Rekabet Kurulu kararı.

aşağıda söz konusu işlem hakkında menfi tespit ve muafiyet değerlendirmeleri yapılmıştır.

H.3.2. Menfi Tespit Değerlendirmesi

Belirli bir bölgede de olsa, birbirine rakip olan firmaların mallarının depolanacağı tesisin işletimini birlikte yapmaları, bu firmalar arasında rekabetin kısıtlanmasına yol açabilecek koordinasyon riskleri taşımaktadır. Daha önce de belirtildiği üzere Kanun'un 4. maddesi, doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmaları hukuka aykırı ve yasak ilan etmektedir.

Dosya konusu işlemde, işbirliği anlaşmasının tarafı olan teşebbüslerin depolama konusundaki lojistiğe yönelik işbirliklerinin sektörde başka ortaklıklar (Ambarlı, Çekisan ve ATAŞ depoları) şeklinde mevcut olmasının ağ etkisi yönüyle koordinasyon riskini ortaya çıkardığı gibi hususlar dikkate alındığında; Shell & Turcas ve Total tarafından yapılan bildirim konu olan işbirliğinin Kanun'un 4. maddesinde belirtilen rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama etkisini doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar tanımına uyduğu görülmektedir. Bu nedenle de söz konusu oluşuma Kanun'un 8. maddesi kapsamında menfi tespit belgesi verilemeyeceği kanaatine varılmıştır.

H.3.3. Bireysel Muafiyet Değerlendirmesi

Kanun'un 4. maddesi kapsamında olan bir anlaşma rekabet hukuku çerçevesinde ele alınırken, ürünün üretim veya dağıtımında gelişmeye ya da ekonomik veya teknolojik gelişmeye katkı sağlanıyorsa, rekabeti kısıtlayıcı etkiler göz ardı edilebilmektedir. Muafiyet incelemesinin daha sonraki aşamalarında ise tarafların, bu tür olumlu sonuçların işbirliği sayesinde gerçekleştiğini ve rekabeti daha az kısıtlayan araçlarla bu sonuçlara ulaşılmasının mümkün olmayacağını gösterip göstermedikleri değerlendirilmektedir. Bu çerçevede başvuru konusu ortak girişim anlaşmasının, 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi uyarınca yapılan bireysel muafiyet değerlendirmesine aşağıda yer verilmiştir:

a) Malların üretim veya dağıtımı ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması

Kanun'un 5. maddesinin (a) bendinde yer alan muafiyet şartlarından ilkinin taşıdığı unsurları şu şekilde sıralamak mümkündür:

bir malın ya da hizmetin dağıtımında iyileşme ve gelişme,
bir malın ya da hizmetin üretiminde iyileşme ve gelişme,
teknolojik gelişmenin sağlanması,
ekonomik gelişmenin sağlanması

Bununla birlikte, Avrupa Komisyonu uygulamalarında, muafiyete konu olan anlaşmaların çevreye ve sosyal hayata etkileri de dikkate alınmakta ve bu etkiler “teknolojik gelişme” başlığı altında mütalâa edilmektedir.

Başvuru konusu anlaşma ile Samsun’da Kurulu bulunan akaryakıt depolama tesisinin kapasitesi 22.150 m³’ten 38.360 m³’e çıkartılmaktadır. Artan kapasite sayesinde anlaşma tarafı olan teşebbüslerin yanı sıra üçüncü kişi konumundaki dağıtıcıların da bu depodan faydalanmaları sağlanmakta, böylelikle bir yandan sermayenin daha verimli kullanılması ve yüksek ölçekli depolama yatırımlarının daha ekonomik bir şekilde yapılması mümkün olmakta, diğer yandan elde edilen maliyet avantajı sayesinde akaryakıt dağıtım faaliyetinin daha etkin bir şekilde gerçekleştirilmesi sağlanmaktadır. Bu çerçevede işlemin gerçekleşmesiyle elde edilecek tüm bu sonuçlar “bir malın ya da hizmetin dağıtımında iyileşme ve gelişme” olarak değerlendirilebilecek niteliktedir.

Diğer yandan, başvuru konusu anlaşma mevcut bir akaryakıt depolama tesisinin kapasitesinin genişletilerek ortak kullanıma geçirilmesini mümkün kılmakta, böylelikle ilgili coğrafi pazarda depolama tesislerinin sayısının artması önlenmektedir. Bu durumda, yeni bir depolama tesisinin çevreye vereceği olası zararların da önlenmesi noktasında önemli ölçüde fayda sağlanacağı anlaşılmaktadır.

b) Tüketicinin bundan yarar sağlaması

Kanun’un 4. maddesi anlamında rekabeti sınırlayıcı etkileri olan bir anlaşmanın muafiyet alabilmesi için aranan ikinci koşul, yukarıda sıralanan ekonomik yararlarından tüketicilerin de faydalandırılmasıdır.

İşlem konusu akaryakıt depolama tesisinin daha çok sayıda akaryakıt dağıtıcısına sağlayacağı nakliye maliyet avantajı ve lojistik kolaylık, akaryakıt istasyonu sahiplerinin düzenli akaryakıt temin etmelerine, tüketicilerin ise daha nitelikli hizmet ve daha yüksek kalite elde etmeleri mümkündür. Bu çerçevede başvuru konusu anlaşmanın bu koşula uygun olduğu görülmektedir.

c) İlgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması

Esas itibarıyla bu koşul, hakim durum ve pazar gücü kavramları ile daha yakından ilişkilidir. Hakim durumun ya da yüksek pazar gücünün söz konusu olduğu durumlarda, anti-rekabetçi etkiler yaratan bir yatay anlaşmaya muafiyet verilmesi zorlaşmaktadır. Bu nedenledir ki, bu koşulun değerlendirmesi yapılırken ön plana çıkan nokta, pazarın yapısal özellikleri olmalıdır. Çünkü anlaşmaya taraf olan teşebbüslerin piyasa payı ile piyasadaki rekabetin etkilenmesi arasında doğrudan bir ilişki bulunmaktadır. Teşebbüslerin piyasa payı ne kadar yüksekse, ilgili piyasanın anlaşmadan etkilenme olasılığı da o nispette artmaktadır.

Bildirim formundan elde edilen bilgilerden, ilgili coğrafi pazarda bulunan tüm depolama tesislerinin toplam kapasitesi 430.752 m³ iken, işlem tarafları olan Total ve Shell & Turcas'ın kapasiteleri sırasıyla (.....) m³ ve (.....) m³'tür. Bu durumda kapasite rakamlarına dayanılarak yapılacak bir pazar payı hesabına göre, ilgili coğrafi pazarda Total'in pazar payı %(....) iken, Shell & Turcas'ın pazar payı %(....)'dir. Aynı coğrafi pazarda Petrol Ofisi A.Ş.'nin pazar payı ise (.....)'dir. Bu çerçevede, Total ve Shell & Turcas tarafından oluşturulması planlanan ortak girişimle oluşacak yapının depolama faaliyeti açısından ülkenin bütününde ya da bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmasına yol açacak bir durum oluşturmayacağı anlaşılmaktadır.

d) Rekabetin (a) ve (b) Bentlerindeki Amaçların Elde Edilmesi İçin Zorunlu Olandan Fazla Sınırlanmaması

Bir anlaşmanın muafiyet incelemesine tabi olmasının, o anlaşmanın Kanun'un 4. maddesi kapsamında rekabetçi yapı için bir takım olumsuzluklar içerdiğinin baştan kabul edildiği anlamına geldiğini söylemek yanlış olmayacaktır. Muafiyet verilmesinin sebebi ise, özellikle Kanun'un 5. maddesinin (a) ve (b) bentlerinde yer alan olumlu özellikleri taşıması olacaktır. Bir başka ifadeyle, muafiyete konu olan anlaşmanın hem olumlu, hem de olumsuz yönlerinin bulunduğu söylenebilir. Bu noktada, muafiyet verilmesinin son koşulunun temelinde, anlaşma ile beklenen faydalara ulaşırken rekabetin gereğinden fazla kısıtlanıp kısıtlanmadığı sorusu yatmaktadır.

Başvuru konusu işleme bakıldığında; kurulan ortak girişimin tamamen tarafların depolama ihtiyaçlarına çözüm getirmeye yönelik bir işbirliği amacıyla kurulduğu görülmektedir. Bununla birlikte artan kapasitenin söz konusu olması halinde üçüncü taraflara ayrımcılık gözetmeksizin hizmet verileceği gerek taraflarla yapılan görüşmelerde gerekse yine taraflardan gelen bilgilerden anlaşılmaktadır.

Depoculuk faaliyetine ilişkin değerlendirmede değişken olarak ortaya çıkan bir başka husus da, yine lisanslı depoculuk faaliyetleriyle bağlantılı olarak piyasa yapısıdır. Daha önce de belirtildiği üzere, Kanun'un 4. maddesi kapsamına giren bir durumun 5. maddesi kapsamında muafiyet alabilmesi için, anlaşma ile beklenen faydalara ulaşırken rekabetin gereğinden fazla kısıtlanmaması gerekmektedir. Başka bir ifadeyle, birbirine rakip olan teşebbüslerce yapılan işbirliğinin ulaşılacak istenen amaç için gerekli olduğunun ortaya konması önemlidir. İşlemin amacına bakıldığında, akaryakıt dağıtım faaliyetleri için belirli alanlarda depolama kapasitesine ihtiyaç duyan teşebbüslerin hem maliyet avantajı sağlamak, hem de kısıtlı depolama alanlarını en etkin şekilde kullanmak amacı taşıdıkları söylenebilir. Ancak bunun yanında, 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu'nun 16. maddesi, dağıtım firmalarına zorunlu stok tutma yükümlülüğü

getirmektedir ki, bu da söz konusu firmalar için belirli bir depolama kapasitesine sahip olma gerekliliğini ortaya çıkarmaktadır.

Ortak depo kurmaya yönelik işbirliklerini gerekli kılan husus, ülke depo kapasitesinin yetersizliği ve dağıtım firmalarının bu alanda yatırım yapma gereksinimleridir. Söz konusu yatırımın lojistik bir özelliğe sahip olması ve ortak yatırım yapılmasının bir takım maliyet ve etkinlik avantajları yaratması da ortak yatırımı anlamlı kılabilir.

Bu değerlendirmeler çerçevesinde “d” bendindeki koşulunda sağlandığını söylemek mümkündür. Hiç şüphesiz, gerek Total ve Shell & Turcas arasında kurulan dosya konusu ortaklık gerekse Rekabet Kurulu’nun daha önce muafiyet tanıdığı diğer ortak depoculuk faaliyetlerinin koordinasyon riski içermenin ötesinde fiili olarak rekabeti engelleyici etki yapmaya başlamaları hali, taraflara verilen muafiyetin geri alınması için bir gerekçe oluşturacaktır.

H.3.4. İkmal Sözleşmeleri

Bildirim konusu ortak girişimin başvurusunun ekinde, Total’in Mersin – ATAŞ ve Antalya – Çekisan’daki ürün ihtiyaçlarını Shell & Turcas’dan temin etmesini öngören iki farklı ikmal sözleşmesi bulunmakta ve bildirim formunda da bunlara değinilmektedir. Bu sözleşmeler esas olarak Total’in ATAŞ ve Çekisan’ın hizmet verdiği bölgelerdeki ürün ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik olup, Total’e lojistik fayda ve maliyet avantajı sağlayacaktır. Dolayısıyla teşebbüsleri ortak depoculuk yapmaya sevkeden genel amaçların ikmal sözleşmeleri için de geçerli olduğu ve yine benzer etkilerin ortaya çıkacağı söylenebilir. Bu çerçevede yukarıda yapılan menfi tespit ve bireysel muafiyet değerlendirmelerinin ikmal sözleşmeleri için de büyük ölçüde geçerli olduğu ve bu sözleşmelerin de bireysel muafiyetten faydalanabileceği kanaatine varılmıştır.

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

1. Total Oil Türk A.Ş.’nin kontrolünde bulunan Samsun Akaryakıt Depolama A.Ş.’nin %50 oranındaki hissesinin Shell & Turcas Petrol A.Ş.’ye devredilmesi işleminin ve taraflar arasında imzalanan ikmal sözleşmelerinin, tarafların Türkiye akaryakıt dağıtım pazarında birbirleriyle rakip teşebbüsler olmaları nedeniyle 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi kapsamında taraflar arasında rekabeti sınırlayıcı nitelikte işbirliği anlaşması olduğuna, dolayısıyla işleme aynı Kanun’un 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilemeyeceğine,
2. Bununla birlikte, söz konusu sözleşmelere 4054 sayılı Kanun’un 5. maddesi çerçevesinde bireysel muafiyet tanınmasına

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

Dosya Konusu: Bankaların Kredi Kayıt Bürosu A.Ş. (KKB) aracılığı ile müşterilerinin bilgilerini paylaşmasının rekabet ihlaline yol açtığı iddiası.

Dosya Sayısı : 2008-4-215

Karar Sayısı : 08-58/937-380

Karar Tarihi : 16.10.2008

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI

Üyeler : M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN,
Mehmet Akif ERSİN, İsmail Hakkı KARAKELLE

B. RAPORTÖR: Hale GÜNDÜZ

C. ŞİKAYET EDEN: Ahmet KOCAKOC

Hamalbaşı Cd. No:4 K:7 Galatasaray/İstanbul

D. ŞİKAYET EDİLEN: Kredi Kayıt Bürosu A.Ş.

Gardenya 42/B Ofis Blok K:17 81120 Ataşehir
Küçükbakkalköy/İstanbul

E. DOSYA KONUSU: Bankaların Kredi Kayıt Bürosu A.Ş. (KKB) aracılığı ile müşterilerinin bilgilerini paylaşmasının rekabet ihlaline yol açtığı iddiası.

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Şikâyet başvurusunda, bankaların KKB aracılığıyla müşterilerinin kredilendirilmesi ile ilgili derecelendirme ve değerlendirme yapmasının ve bu değerlendirmeleri diğer bankalar ile paylaşmasının yasal dayanağının olmadığı ve söz konusu uygulamanın bir kartel olduğu iddia edilmektedir.

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 8.9.2008 tarih, 5921 sayı ile giren başvuru üzerine düzenlenen 6.10.2008 tarih, 2008-4-215/İİ-08-HG sayılı İlk İnceleme Raporu, aynı tarih, REK.0.08.00.00-110/291 sayılı Başkanlık Önergisi ile 08-58 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ: İlgili Raporda, şikâyet konusu eylemlerin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesine aykırılık teşkil edip etmediğinin tespit edilebilmesi için aynı Kanun'un 40/1. maddesi uyarınca önaraştırma yapılmasının yerinde olacağı görüşüne yer verilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME**I.1. İlgili Pazar****I.1.1. İlgili Ürün Pazarı**

Bankaların KKB üzerinden yürüttükleri bilgi paylaşımı bireysel kredilere ilişkindir. Üyeler birbirleri ile bireysel kredi kullanıcılarına ait bilgileri paylaşmakta, bu bilgiler doğrultusunda da kişinin risk durumuna göre kredi verme kararlarını şekillendirmektedirler. Dolayısıyla, etkilenen piyasa göz önünde bulundurularak ilgili ürün pazarı “bireysel tüketici kredileri pazarı” olarak belirlenmiştir.

I.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

Bankaların ülke çapında faaliyet göstermesi ve hizmetlerinin ülke içinde aynı şekilde gerçekleştirilmesi nedeniyle, ilgili coğrafi pazar “Türkiye” olarak tespit edilmiştir.

I.2. Kredi Kayıt Bürosu A.Ş.

1993 yılında 3182 sayılı Bankalar Kanunu'nun 83. maddesine eklenen ve kredilerin takip ve kontrolüne olanak sağlayan bir hükümlerle, mali kurumların ihtiyaç duyduğu "kurumlar arasında kredi müşterilerine yönelik bilgi paylaşımı" mümkün hale getirilmiştir. KKB bu düzenleme doğrultusunda, Bankalar Birliği'nin de desteği ile ana faaliyet konuları para ve sermaye piyasaları ile sigortacılık olan mali kurumlar arasında bireysel kredilerin takip ve kontrolünü sağlamak için gerekli olan bilgi paylaşımını gerçekleştirmek amacıyla, 1995 yılında 11 bankanın ortaklığı ile kurulmuştur. KKB'nin kurulmasına olanak tanıyan hüküm 4389 sayılı Bankalar Kanununun 22. maddesinin dokuzuncu fıkrasında yer almıştır. Söz konusu kanun maddesi 17.12.1999 tarihli ve 4491 sayılı Kanun'un 13. maddesi ile değiştirilerek, bilgi paylaşım olanağından, ana faaliyet konuları para ve sermaye piyasaları ile sigortacılık olan mali kurumların yanı sıra Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından uygun görülecek şirketlerin de yararlanabilmeleri ve bu amaçla KKB'ye üye olabilmeleri mümkün hale gelmiştir.

KKB'nin riskli müşterileri belirlemek ve bankalarla bu konuda bilgi paylaşımını kolaylaştırmak üzere kurduğu Kredi Referans Sistemi Nisan 1999'da sektörün hizmetine sunulmuştur. Kredi Referans Sistemi KKB üyesi olan kurumlar arasında, bireysel kredi ürün müşterilerine ait detaylı bilginin paylaşılması suretiyle, kredi kararı aşamasında risk faktörünün belirlenmesine ve dolayısıyla da riskin azaltılmasına olanak sağlayan bir "bilgi paylaşım sistemidir". Bu sistem ile bireysel kredi riski azaltılması, kredi kararlarının daha hızlı ve daha sağlıklı verilmesi, kredi riskinin ölçülmesi ile kullanılan kredi hacmini artırılacaktır.

mevcut müşterilerin yeni kredi limitlerinin belirlenmesini amaçlanmaktadır. Sistemden bugün itibarıyla 38 üye kuruluş hizmet almaktadır.

I.3. Değerlendirme

Şikayetin konusu, bankaların KKB aracılığıyla kişilerin kredilendirilmesi ile ilgili derecelendirme ve değerlendirme yaptığı, bilgileri paylaştığı ve bu yönüyle kartel gibi hareket ettiği şeklindedir.

KKB üyeleri, bireysel kredi ürününe yönelik mevcut ve potansiyel müşteri konumundaki tüketici bilgilerini birbirleriyle paylaşmaktadırlar. Bu şekilde, kredi geri ödenmeme riskini en aza indirmeyi ve müşteri araştırma süresini kısaltarak daha hızlı hizmet sunmayı amaçlamaktadırlar.

Merkez Bankası'nın da gerçek ve tüzel kişilere ait karşılıksız çek, negatif nitelikli (ödenmemiş) ferdi kredi ve kredi kartları, protestolu senetler, kredi limit ve risk bilgilerinin yer aldığı veritabanı bulunmaktadır. Halk arasında Merkez Bankası Kara Listesi denilen bu veritabanı bankalar ve kredi vermeye yetkili kuruluşların online erişimine açıktır. Ayrıca, Merkez Bankası bünyesinde tutulan veri tabanındaki kayıtlar gerçek ve tüzel kişiler tarafından yazılı dilekçe ile elden veya posta yoluyla talep edilebilmektedir. Kredi veren kurumların kredi risk bölümleri kendilerine gelen başvuruları değerlendirirken KKB kayıtlarının yanı sıra Merkez Bankası kayıtlarını da referans olarak kullanmaktadır. Müşterilerin kredi veren kuruluşun kredi politikalarına uygun olup olmamasının tespiti sırasında başvuru sahibinin sağladığı bilgilerin yanı sıra bu referans noktaları da önemlidir. Ancak, İki sistem arasında temel bir takım farklılıklar bulunduğundan, Merkez Bankası'nın benzer bir veri sisteminin olması KKB'nin varlık gerekçesini zayıflatmamaktadır. Merkez Bankası kara listesi sadece borcunu ifa edemeyenlere ilişkin bilgileri içermektedir. Öte yandan KKB veri tabanında kredi kullanan tüm müşterilere (borcunu düzenli ödeyen, birkaç ay gecikmeli ödeyen yahut birkaç farklı bankadan aynı anda kredi kullanan kişilere) ilişkin bilgi yer almaktadır. Böylece, alınan krediyi geri ödeyememe riski açısından daha geniş bir değerlendirme yapma olanağı tanınmaktadır. Zira, bankalar açısından geçmişte borcunu ödemeyenler gibi hali hazırda ödeyebilen ama ödeme gücünü aşacak şekilde başka bankalardan da kredi kullanmak isteyen müşteriler de risk unsuru taşımaktadır. Bu noktada, KKB ekonomideki risk unsurlarının azaltılması açısından faydalıdır.

KKB kurulduğu tarih olan 1995'ten bu yana söz konusu faaliyetlerde bulunmuştur. Ancak, geçen süre zarfında bankacılık sektörüne ilişkin yapılan pek çok incelemede, kredi müşterilerine yönelik bilgi paylaşımının koordinasyona yol açtığına dair bir bulguya ulaşılmamıştır.

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; başvuru konusu iddialara ilişkin olarak herhangi bir işlem yapılmasına gerek bulunmadığına, şikayetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

Dosya Konusu: Adana Şehirlerarası Otobüs Terminali'nde faaliyet gösteren otobüs firmalarının aralarında anlaşma yapmak suretiyle otobüs bilet fiyatlarını belirledikleri iddiası.

Dosya Sayısı : 2008-4-178

(Önaraştırma)

Karar Sayısı : 08-60/963-381

Karar Tarihi : 23.10.2008

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI

Üyeler : Tuncay SONGÖR, M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN,
Mehmet Akif ERSİN, Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE

B. RAPORTÖRLER: Mehmet ÖZDEN, Recep GÜNDÜZ

C. ŞİKAYET EDEN: Erdal ÇETİN
TEGDEM Cinnah Cd. No:16 Kavaklıdere/Ankara

D. ŞİKAYET EDİLENLER:

- B. AYZAZ – Sevgi Seyahat ve Turizm Ltd. Şti.
Şehirlerarası Otobüs Terminali No:1 Adana
- İ. YÜKSEL - Yükseller Seyahat, Akaryakıt Turiz. Nak. Mad. Oto. İnş. Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.
Şehirlerarası Otobüs Terminali No:2 Adana
- Y. ŞAHAN - Mardin Metro Ulus. Nak. Turizm Teks. İnş. Gıda San. Tic. Ltd. Şti.
Şehirlerarası Otobüs Terminali No:3 Adana
- İ. YÜKSEL - Sanatman Seyahat Turizm Tic. Ltd. Şti. Has Tur.Sey.San.ve Tic.Ltd.Şti.
Şehirlerarası Otobüs No:4 Terminali Adana
- F. DEMİR - Lüks Adana Seyahat Şehirlerarası Yolcu Taşımacılık Lojistik Tic. Ltd. Şti.
Atatürk Cd. 264 Sok. No:1 Ceyhan/Adana
- M. GÖÇER - Ulutaş İnşaat Taahhüt Tekstil Otomotiv ve Turizm San. Dış Tic. Ltd. Şti.
Şehirlerarası Otobüs Terminali No:6 Adana

- M. YILMAZ - Adana Çağdaş Turizm ve Taşımacılık Tic. Ltd. Şti.
Şehirlerarası Otobüs Terminali No:7 Adana
- Fuat YILMAZ
Şehirlerarası Otobüs Terminali No:8 Adana
- Osman GÜVEN
Şehirlerarası Otobüs Terminali No:9 Adana
- Lütfü ÇOBAN
Şehirlerarası Otobüs Terminali No:10 Adana
- A. GÖKGÖZ - Yeni Adana Sey. Tur. Ltd. Şti.
Z. Paşa Bul. Türkalp Apt. No:19 Adana
- Ramazan ILGAN - Mahmut DEMİR
Fevzipaşa Mh. Mersin Yolu Üzeri Yeni Otogar içi No:12 Adana
- Yusuf Delidere Terminal İşletmecisi
Şehirlerarası Otobüs Terminali No:13/B Adana
- Ali TALAŞ - Çukurova Turizm Seyahat Nakliyat Gıda Lok. Ltd. Şti.
Şehirlerarası Otobüs Terminali No:14 Adana
- Ramazan DEMİR
Şehirlerarası Otobüs Terminali No:15 Adana
- Halil Aygırcı Yazıhane İşletmeciliği
Şehirlerarası Otobüs Terminali No:16 Adana
- Abdulhalim ACAR
Şehirlerarası Otobüs Terminali No:17 Adana
- İsmail Acar- Halit ACAR
Şehirlerarası Otobüs Terminali No:18 Adana
- SİYA Tur. Sey. Nak. ve Tic. Ltd. Şti.
Şehirlerarası Otobüs Terminali No:20 Adana
- Adana Has Turizm ve Acentalık Ltd. Şti.
Şehirlerarası Otobüs Terminali Adana
- Lider Adana Seyahat Turizm Akaryakıt İnş. Gıda Tekstil San. ve Tic. A.Ş.
Ziyapaşa Bulv. No:75/A Seyhan/Adana
- Eren Turizm Seyahat Taşımacılık İnşaat Tekstil Gıda Taah. Elekt. Oto Kira.Tic. Ltd. Şti.
Şehirlerarası Otobüs Terminali No:1/C Adana
- Ali AYGIRCI – Şehirlerarası Otobüs Terminal işletmecisi
Şehirlerarası Otobüs Terminali Adana

- Dağlı Turizm Taşıma Tic. ve San. Ltd. Şti.
Şehirlerarası Otobüs Terminali Adana
- Seç Otobüs ve Turizm İşletmesi A.Ş.
Şehirlerarası Otobüs Terminali Adana

E. DOSYA KONUSU: Adana Şehirlerarası Otobüs Terminali'nde faaliyet gösteren otobüs firmalarının aralarında anlaşma yapmak suretiyle otobüs bilet fiyatlarını belirledikleri iddiası.

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Şikâyet başvurusunda özetle; Adana'da faaliyet gösteren otobüs şirketlerinin bir araya gelerek, Adana'dan diğer tüm illere düzenlenen seferleri araç ve hizmet kalitelerine göre iki gruba ayırdıkları ve bilet fiyatlarını da bu iki grup için ayrı birer fiyat düzeyinde sabitledikleri iddiası dile getirilmiştir. Ayrıca, Ankara'dan Adana'ya düzenlenen otobüs seferlerinde 25 YTL. olan bilet fiyatlarının Adana'dan Ankara'ya düzenlenen seferlerde 1. sınıf araçlarda 35 YTL., ikinci sınıf araçlarda ise 33 YTL. olarak sabitlendiği ve firmalar arasında fiyat birliğini sağlamak amacıyla 500 YTL. ceza öngören bir anlaşma imzalandığı iddia edilen hususlar arasındadır.

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 25.7.2008 tarih ve 4793 sayılı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 8.8.2008 tarih ve 2008-4-178/İİ-08-MG sayılı İlk İnceleme Raporu, 14.8.2008 tarih ve 08-50 sayılı Kurul toplantısında görüşülmüş ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. ve 6. maddelerinin ihlaline ilişkin bir soruşturma açılmasına gerek olup olmadığı belirlenmesi amacıyla, Kanun'un 40/1. maddesi uyarınca önaraştırma yapılmasına 08-50/734-M sayılı ile karar verilmiştir.

İlgili karar uyarınca düzenlenen 7.10.2008 tarih ve 2008-4-178/ÖA-08-MÖ sayılı Önaraştırma Raporu 10.10.2008 tarih ve REK.0.08.00.00-110/295 sayılı Başkanlık Önergesi ile Kurulun 9.10.2008 tarihli toplantısında görüşülmüş; yapılan ilk oylama sonucunda, ilgili şirketler ve Adana Otobüsçüler ve İşletmeciler Derneği'ne 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde görüş yazısı gönderilmesi yönünde Başkan Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI ile Kurul Üyeleri Mehmet Akif ERSİN ve İsmail Hakkı KARAKELLE'nin oylarına karşılık, adı geçen gerçek kişi ve teşebbüsler ile Dernek hakkında soruşturma açılması gerektiği yönünde İkinci Başkan Tuncay SONGÖR ile Kurul Üyeleri M. Sıraç ASLAN ve Süreyya ÇAKIN'ın oyları sonucunda 4054 sayılı Kanun'un 51. maddesinde belirtilen karar yeter sayısının oluşmaması nedeniyle, yine aynı maddede belirtilen yöntem izlenmek üzere ikinci oylamaya kalınmasına 08-58/936-M sayılı ile karar verilmiştir.

Bu defa, 23.10.2008 tarih ve 08-60 sayılı Kurul toplantısında yapılan oylama sonucunda dosya konusu karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da;

- Şikayete konu teşebbüslerin, şehirlerarası karayolu ile yolcu taşıma piyasasında rekabeti ortadan kaldıracabilecek nitelikte fiyat anlaşması yapmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri,

- Adana Otobüsçüler ve İşletmeciler Derneği'nin ise şehirlerarası yolcu taşımacılığı pazarında rekabeti sınırlar mahiyetteki anlaşmalara hem düzenleyici hem de denetleyici olarak katılmış olduğu şüphesiyle

aynı Kanun'un 41. ve Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 56. maddesi doğrultusunda, adı geçen teşebbüsler ve Dernek hakkında soruşturma açılması gerektiği görüşüne yer verilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME**I.1. İlgili Pazar****I.1.1. İlgili Ürün Pazarı**

Başvuru konusu dikkate alınarak, ilgili ürün pazarı "şehirlerarası yolcu taşımacılığı pazarı" olarak tespit edilmiştir.

I.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

Başvuru konusu uygulamanın taraflarının Adana ilinde faaliyet gösterdikleri dikkate alınarak, ilgili coğrafi pazar "Adana ili" olarak belirlenmiştir.

I.2. Yapılan Tespitler ve Deliller**I.2.1. Şehirlerarası Otobüs Terminali Yetkilileri ile Yapılan Görüşme**

Adana Şehirlerarası Otobüs Terminali yetkilileri, görevli Raportörler ile yaptıkları görüşmede, terminalde faaliyet gösteren firmalar arasında anlaşma yapıldığı iddialarına ilişkin olarak, kurulduğu iddia edilen sistemi şu şekilde özetlemişlerdir: Adana Otogarı'nda kurulan sistemin özünde Transit Sistem ve Merkezi Sistem olmak üzere ikili bir yapı mevcuttur. Kurulan bu yapıya göre Merkezi Sistem içindeki firmalar Adana Otogar merkezli firmalar olup diğer illere doğrudan Adana'dan otobüs kaldıran firmalardır. Transit Sistem ise diğer illerden hareket edip Adana otogarına gelerek belli bir kontenjanı olan firmaların dahil olduğu gruptur. Merkezi firmalar Lüks Adana, Lider Adana ve Yeni Adana firmalarıdır. Varan veya Ulusoy gibi üst gelir grubuna hitap eden firmalar bir kenara bırakılırsa, Merkezi sistem içindeki firmalar, Transit sistem içindeki firmalara göre nispeten daha fazla fiyat uygulamaktadırlar. Öte yandan, otogar yetkilileri bu fiyatların Ulaştırma Bölge Müdürlüğü'nün de onayıyla gerçekleştirildiğini dile getirmişlerdir.

Otogarda faaliyet gösteren Dernek hakkında da bilgi talep edilen görüşmede, söz konusu Dernek'in zaman zaman kesintiye uğramış olmakla birlikte, yaklaşık 10

yıldan bu yana faaliyet gösterdiği ve mevcut durumdaki Dernek yönetiminin 2 yıldan bu yana iş başında olduğu belirtilmiştir. Ayrıca, Dernek'in fiyat ve sunulan hizmet konusunda üyeleri arasında görüşmeler yapmak suretiyle belli bir mutabakat sağlamaya çalıştığı dile getirilen hususlardandır. Bununla birlikte otogar yetkilileri, halen fiyat konusunda Ulaştırma Bölge Müdürlüğü'nün onayladığı fiyatın belirleyici olduğunu, dernek uygulamalarının fiyat birliği konusunda belirli bir başarı sağlayıp sağlamadığı konusunda net bir şey söylemenin mümkün olmadığını vurgulamışlardır.

I.2.2. Adana Otobüsçüler ve İşletmecileri Derneği Yetkilisi ile Yapılan Görüşme

Dernek yetkilisi konuya ilişkin olarak, şehirlerarası yolcu taşımacılığı sektörünün ciddi ekonomik sorunları bulunduğunu; havayolu firmalarının rekabeti, korsan taşımacılık yapan bu firmalar, Adana şehirlerarası otobüs terminalinde firma sayısının fazla olması ve benzeri sorunları görüşmek üzere sektör temsilcilerinin bir araya geldiğini; Dernek'in aldığı kararları uygulamak için herhangi bir yaptırım mekanizmasının mevcut olmadığını; Rekabet Kurumuna intikal eden, firmalar arasında anlaşma bulunduğu ve Dernek bünyesinde yaptırım uygulandığı iddialarının gerçeği yansıtmadığını ifade etmiştir.

I.2.3. Yerinde İnceleme Sırasında Ele Geçirilen Anlaşma Belgesi

Görevli raportörlerce Adana Şehirlerarası Otobüs Terminali'nde yapılan yerinde incelemeler esnasında fiyat mutabakatına ilişkin anlaşma metni tespit edilmiştir. Söz konusu talimatname aşağıdaki gibidir:

*“TALİMATAME
10/05/2008 TARİHİ İTİBARIYLA*

Yazıhane sahipleri olarak almış olduğumuz ortak kararda fiyat birliğine varılmıştır. Alınan fiyat birliğine uyulmadığı takdirde belirtilen cezai işlemler uygulanacaktır.

- 1. Eksik kesilen bilet başına 500 YTL cezai müeyyide uygulanacaktır.*
- 2. Parası olmayan yada eksik parası olan şahıslara yönetim kurulunun haberi olmadan bilet verilmeyecek veya elden otobüse bindirilmeyecektir.*
- 3. Hiçbir şekilde biletsiz yolcu dışarıya çıkarılmayacaktır.*
- 4. Yakalanan eksik kesilen biletle personel muhatap alınmayıp sorumlusu yazıhane sahibi kabul edilecektir. “*

Düzenlenen bu hükümlerin altında ise Adana Otogarında otobüs firmaları adına komisyon karşılığı bilet satışı yapan 25 yazıhanenin imza ve kaşesi bulunmaktadır. Bu yazıhanelerin isimleri ise şöyledir:

1. B. AYZAZ – Sevgi Seyahat ve Turizm Ltd. Şti.
2. İ. YÜKSEL - Yükseller Seyahat, Akary. Turiz. Nak. Mad. Oto. İnş. Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.
3. Y. ŞAHAN – Mardin Metro Ulus.Nak.Tur.Teks.İNŞ.Gıda San.Tic.Ltd.Şti.
4. İ. YÜKSEL – Sanatman Seyahat Turizm Tic. Ltd. Şti.
5. F. DEMİR – Lüks Adana Seyahat Şehirlerarası Yolcu Taşımacılık Lojistik Tic. Ltd. Şti.
6. M. GÖÇER – Ulutaş İnşaat Taahhüt Tekstil Otomotiv ve Turizm San. Dış Tic. Ltd. Şti.
7. M. YILMAZ – Adana Çağdaş Turizm ve Taşımacılık Tic. Ltd. Şti.
8. Fuat YILMAZ
9. Osman GÜVEN
- 10.Lütfü ÇOBAN
- 11.A. GÖKGÖZ – Yeni Adana Sey. Tur. Ltd. Şti.
- 12.Ramazan İLGAN – Mahmut DEMİR
- 13.Yusuf Delidere Terminal İşletmecisi
- 14.M. Ali TALAŞ – Çukurova Turizm Seyahat Nakliyat Gıda Lok. Ltdç Şti.
- 15.Ramazan DEMİR
- 16.Halil Aygırcı Yazıhane İşletmeciliği
- 17.Abdulhalim ACAR
- 18.İsmail ACAR, Halit ACAR
- 19.SİYA Tur. Sey. Nak. ve Tic. Ltd. Şti.
- 20.Adana Has Turizm ve Acentalık Ltd. Şti.
- 21.Lider Adana Seyah.Tur.Akary. İnş. Teks. San. Tic.A.Ş.
- 22.Eren Tur. Sey. Taşım .İNŞ. Teks. Gıda Taah. Elekt. Oto Kira. Tic. Ltd. Şti.
- 23.Ali AYGIRCI – Şehirlerarası Otobüs Terminal işletmecisi
- 24.Dağlı Turizm Taşıma Tic. ve San. Ltd. Şti.
- 25.Seç Otobüs ve Turizm İşletmesi A.Ş.

I.2.4. Firmalardan Elde Edilen Bilet Örnekleri

Firmaların Adana-Ankara ve Adana-İstanbul güzergahlarında gerçekleştirdikleri seferlere ait bilet örneklerinin incelenmesinden elde edilen tarih ve fiyat bilgileri aşağıda tablo ve grafikler şeklinde gösterilmiştir.

Tablo 1: Adana - İstanbul Güzergahındaki Bilet Fiyatları

Firma	Güzergah	Tarih	Fiyat (YTL)
Ulutaş-Çayırağası	Adana – İstanbul	29.7.2006	40
Lider Adana	Adana – İstanbul	5.5.2007	35
Lider Adana	Adana – İstanbul	12.5.2007	44
Seç	Adana – İstanbul	1.3.2008	40
Ben	Adana – İstanbul	23.4.2008	40
Ben	Adana – İstanbul	14.5.2008	45

Ben	Adana – İstanbul	15.5.2008	45
Lider Adana	Adana – İstanbul	6.6.2008	50
Has	Adana – İstanbul	29.7.2008	50
Ben	Adana – İstanbul	17.8.2008	50
Seç	Adana – İstanbul	4.9.2008	50
Metro	Adana – İstanbul	17.9.2008	50
Metro	Adana – İstanbul	17.9.2008	55
Has	Adana – İstanbul	17.9.2008	45
Ulutaş-Çayırağası	Adana – İstanbul	17.9.2008	50
Seç	Adana – İstanbul	17.9.2008	45
Lider Adana	Adana – İstanbul	4.10.2008	55

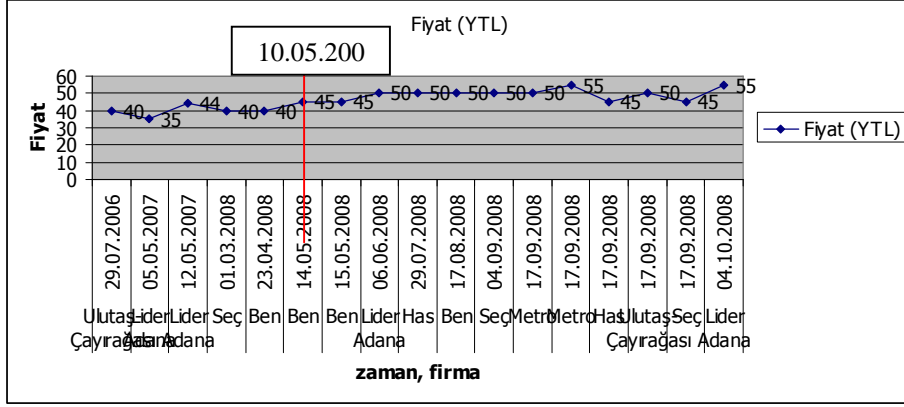
Tablo 2: Adana - Ankara Güzergahındaki Bilet Fiyatları

Firma	Güzergah	Tarih	Fiyat (YTL)
Seç	Adana – Ankara	20.2.2008	30
Ben	Adana – Ankara	19.4.2008	25
Ben	Adana – Ankara	21.4.2008	28
Ben	Adana – Ankara	22.4.2008	30
Lider Adana	Adana – Ankara	22.4.2008	30
Seç	Adana – Ankara	3.5.2008	25
Ben	Adana – Ankara	13.5.2008	27
Ben	Adana – Ankara	14.5.2008	33
Ben	Adana – Ankara	16.8.2008	33
Has	Adana – Ankara	17.9.2008	33
Seç	Adana – Ankara	17.9.2008	33
Has	Adana – Ankara	18.9.2008	33
Lider Adana	Adana – Ankara	5.10.2008	35

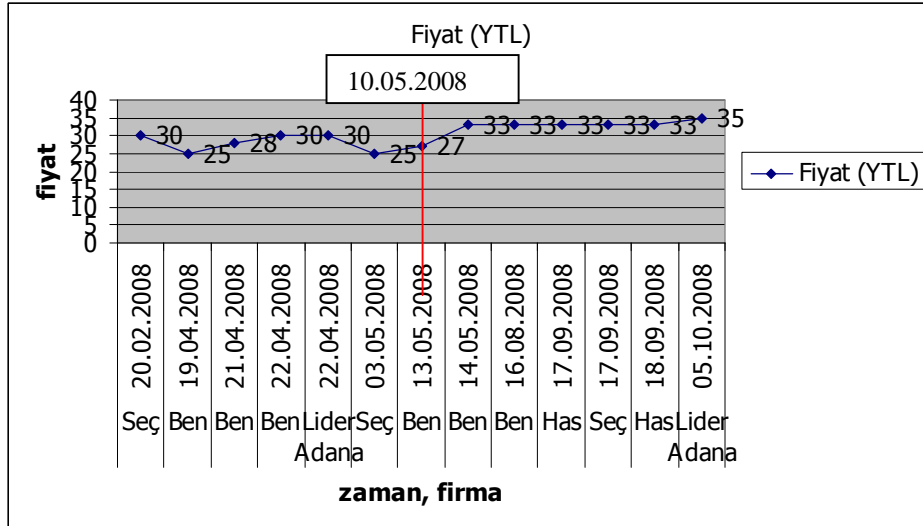
Tablo 1 ve Tablo 2’de sırasıyla Adana’dan İstanbul ve Ankara’ya düzenlenen seferler için satılan biletlere kronolojik sıralama ile yer verilmiştir. Bu tablolarda dikkat çeken husus, elde edilen anlaşmanın tanzim tarihi olan 10.5.2008 tarihinden sonraki dönemlerde kesilen biletlerdeki fiyatlarda gözlenen benzerlik ve istikrardır. Örneğin İstanbul hattında 14.5.2008 tarihli bileten sonraki bilet fiyatları Mayıs ayı ile Eylül ayı ortalarına kadar, iki istisnası olmakla beraber, 50-55 YTL. düzeyinde seyretmiştir. Benzer bir durum, Ankara hattında 13.5.2008 tarihli bileten sonra da görülmektedir. Bu hattaki fiyatlar 33 ve 35 YTL.’dir.

Yukarıdaki tablolardaki rakamların izah ettikleri husus, fiyat ve zaman serileri şeklinde daha net şekilde aşağıda gösterilmektedir:

Tablo 3: Adana - İstanbul Bilet Fiyat ve Zaman Serisi

Tablo 4: Adana - Ankara Bilet ve Zaman Serisi

Tablo 3 ve Tablo 4'ün her ikisinden de çıkarılacak ortak sonuç, iki hatta da anlaşma tarihi olan 10.5.2008 tarihinden sonra fiyat trendinde yukarı yönlü ve istikrarlı bir kırılmanın yaşandığıdır.

Elbette ki, veri setinde sınırlı sayıda biletin kullanıldığı yukarıdaki tablolarla bir kartel fiyatlandırması yapıldığına dair kesin bir kanıya ulaşılamayacağı izahtan varededir. Fakat bu tablolar iki açıdan önemlidir:

i) Tablolarda gözlemlenen fiyat trendi, yerinde incelemeler sırasında ele geçirilen anlaşma metni ile uyumludur.

ii) Şikayete konu olan iddiada uygulandığı belirtilen fiyat düzeyleri ve firma isimleri ile tablolardaki fiyatlar ve bu fiyatları uygulayan firmalar örtüşmektedir.

I.2.5. ilgili Pazara Yönelik Mevzuat

Bilindiği üzere Karayolu ile Şehirlerarası Yolcu Taşımacılığı sektörünü düzenleyen temel yasal mevzuat, Karayolu Taşıma Kanunu, bu Kanun kapsamında Ulaştırma Bakanlığı tarafından çıkartılan Karayolu Taşıma Yönetmeliği ve Karayolu İle Şehirlerarası Yolcu Taşımacılığı Alanında Uygulanacak Taban Ücret Tarifesi Hakkında Tebliğ'dir.

Kanun, Yönetmelik ve Tebliğ'in ilgili maddelerine aşağıda yer verilmiştir.

Karayolu Taşıma Kanunu

“Yetki Belgesi Alma Zorunluluğu ve Taşıma Hizmeti

Madde 5: Taşımacılık, acentelik ve taşıma işleri komisyonculuğu ile nakliyat ambarı ve kargo işletmeciliği yapılabilmesi için Bakanlıktan yetki belgesi alınması zorunludur.

...

Ücret ve Zaman Tarifeleri

Madde 11: Düzenli yolcu ve eşya taşımaları, nakliyat ambarı ve kargo işletmeciliği ücret tarifeleri, yetki belgesi sahiplerince geçerlilik süresi de belirtilmek suretiyle hazırlanır ve Bakanlığa bildirilir.

Ücret tarifelerine uyulması ve bu tarifelerin görülebilecek şekilde işyeri, terminal ve bilet satış yerlerine asılması ve taşıtlarda bulundurulması zorunludur.

Yolcu ve eşya taşıma, yükleme, boşaltma, depolama ve aktarma hizmetleri de dâhil olmak üzere ücret tarifelerinin, ülke ekonomisi ve kamu yararı aleyhine sonuç vermesi ve aşırı ücret uygulanması veya rekabet ortamının bozulması halinde ve gerektiğinde taban ve tavan ücretleri Bakanlıkça tespit edilebilir.

Ücret tarifeleri başlangıç ve bitiş noktaları arasında gidiş ve dönüşte aynı şekilde düzenlenir. Değişik fiyat tarifesi uygulanamaz.

Düzenli yolcu ve eşya taşımaları zaman tarifesine tabidir. Taşımacılar tarafından geçerlilik süresi de belirtilmek suretiyle hazırlanan zaman tarifeleri, Bakanlıkça onaylandıktan sonra yürürlüğe girer...”

Şehirlerarası yolcu taşımacılığı ile ilgili bir diğer önemli düzenleme ise “Karayolu Taşıma Yönetmeliği”dir.

Karayolu Taşıma Yönetmeliği

“Ücret Tarifeleri

Madde 38- a)Düzenli yolcu, eşya ve kargo taşımaları ile ilgili ücret tarifeleri, yetki belgesi sahiplerince geçerlilik süresi de belirtilmek suretiyle hazırlanır. Bu ücret tarifelerinin uygulamaya konulmasından önce, yetki belgesi sahiplerince Bakanlığa bildirilerek ''Görülmüştür '' şerhinin alınması zorunludur.

b) Yetki belgesi sahipleri, ücret tarifelerine uymak zorundadırlar.

...

d) Ücret tarifeleri başlangıç ve bitiş noktaları arasında gidiş ve dönüşte aynı şekilde düzenlenir. Aynı güzergah üzerinde gidiş ile dönüş için değişik ücret tarifesi uygulanamaz.

(Değişik: RG 19/11/2006- 26351) e) Yetki belgesi sahipleri tespit edilmiş ücret tarifelerinin üzerinde ücret alamaz ve % 30'dan fazla indirim uygulayamazlar. Ancak, önceden Bakanlıktan izin almak sureti ile belirli bir süre için, kullanılan taşıtın toplam koltuk sayısının % 10'unu aşmayacak sayıda koltuk için herhangi bir orana tabi olmaksızın özel indirim uygulanabilir.

(Değişik: RG 9/9/2005-25931) f) Ücret tarifeleri asgari dört aylık, azami altı aylık süreler halinde belirlenir. Belirlenen süreyi takip eden otuz günlük süre içerisinde yeni ücret tarifesi için Bakanlığa müracaatta bulunulmazsa, ücret tarifesi bitim tarihi itibariyle altı aydan az olmamak üzere herhangi bir işleme gerek kalmaksızın uzar ve geçerli olur. Ancak, altı aydan az olmayan bu sürenin bitiminden sonraki herhangi bir tarihte ilgilinin müracaatı halinde, yeni ücret tarifesi talebi kabul edilir.

Bakanlık, taşıma maliyetlerine etki eden unsurların önemli orandaki artış ve azalışlarını dikkate alarak bu süreyi uzatabilir veya kısaltabilir.

g) Ücret tarifelerinin geçerlilik süresini tamamlayan taşımacılar, bu sürenin sonunda fazla ücret içeren yeni bir ücret tarifesi alabilecekleri gibi, aynı veya daha düşük ücret içeren yeni bir ücret tarifesi de alabilirler. Ancak, bir önceki tarifeye göre daha düşük ücret uygulamalarında, bu ücret tarifesinin alındığı tarihten itibaren asgari dokuz ay geçmedikçe tarife değişikliği talebi yapılamaz ve yeni bir ücret tarifesi verilmez.

...

Denetim

Madde 71: "Yetki belgesi sahiplerinin Kanun ve bu Yönetmelik kapsamında yer alan her türlü faaliyetleri Bakanlığın denetimine tabidir."

Bir diğer önemli düzenleme ise Karayolu İle Şehirlerarası Yolcu Taşımacılığı Alanında Uygulanacak Taban Ücret Tarifesi Hakkında Tebliğ'dir. Seyahat firmalarının uygulanacak bilet fiyatlarının belirlenmesinde Ulaştırma Bakanlığı'nın anılan Tebliğ'i temel esası oluşturmaktadır. Bu Tebliğ ile

karayoluyla şehirlerarası yolcu taşımacılığı yapacak olan D1 yetki belgesi sahiplerinin uyacakları ve kilometre esasına göre uygulanacak olan asgari taban ücret tarifesi belirlenmiştir. 50 No'lu söz konusu Tebliğ'in 2. maddesinin (d) bendinde;

“D1 yetki belgesi sahipleri ilgili mevzuattan kaynaklanan indirimli yolcu bileti kesme haklarını, bu Tebliğ ile belirlenen taban ücret tarifesinden daha aşağı olmamak üzere kullanabilirler. Uygulanacak indirimli bilet ücretleri, bu Tebliğ ile belirlenen taban ücret tarifesinin altında olamaz. “

düzenlemesi yer almaktadır. Karayoluyla şehirlerarası yolcu taşımacılığı yapacak olan D1 yetki belgesi sahiplerinin uyacakları ve kilometre esasına göre uygulanacak olan asgari taban ücret tarifesi ekteki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 5: Yurtiçi Yolcu Taşımacılığında Uygulanacak Olan Taban Ücret Tarifesi

<i>YOL MESAFESİ (KM)</i>	<i>TARİFE (YTL)</i>	<i>YOL MESAFESİ (KM)</i>	<i>TARİFE (YTL)</i>
101-115	9,61	781-850	37,88
116-140	10,20	851-950	39,63
141-165	11,08	951-1050	41,96
166-190	11,94	1051-1150	44,00
191-225	13,70	1151-1250	46,33
226-275	15,74	1251-1350	48,66
276-335	18,94	1351-1450	50,99
336-410	22,14	1451-1550	53,04
411-485	24,76	1551-1675	56,53
486-560	28,26	1676-1800	58,86
561-640	30,59	1801-1950	62,06
641-720	32,92	1951 ve üstü	65,56
721-780	35,55		

Dosya mevcudu bilgilere göre Adana-Ankara arası mesafe 490, Adana-İstanbul arası mesafe ise 939 Km.'dir. Bu mesafeler ve Yurtiçi Yolcu Taşımacılığında Uygulanacak Olan Taban Ücret Tarifesi birlikte göz önüne alındığında, Adana-Ankara hattında uygulanabilecek taban ücret 28,26; Adana-İstanbul hattında uygulanabilecek taban ücret ise 39,63 YTL.'dir.

I.2.6. Adana Ulaştırma Bölge Müdürlüğü'ne Onaylatılan Tarife

Önaraştırma kapsamında Lider Adana firmasının 1.5.2008 tarihinde Adana Ulaştırma Bölge Müdürlüğü'ne onaylattığı fiyat tarifesi de örnek olarak incelenmiştir. Bu tarife uyarınca Ankara hattı için belirlenen fiyat 40 YTL.,

İstanbul hattı için belirlenen fiyat ise 55 YTL.'dir. Burada dikkat çeken husus, fiiliyatta uygulanmakta olan fiyatın Adana Bölge Müdürlüğü'ne onaylatılan fiyatın altında olmasıdır. Bu husus, bir fiyat anlaşmasının ve kartelin varlığı kesin bir şekilde ortaya konulsa bile, uygulanan fiyatın yasal olarak belirlenen fiyat düzeyinin altında kalması nedeniyle kartel kârının amaçlandığı iddiasını zayıflatması bakımından önemli bir gösterge olabilir. Diğer yandan, tarifelerin onay için Bakanlığa sunulmadan önce teşebbüsler arasında ortak biçimde hazırlanmış olması da muhtemeldir.

J. GEREKÇE ve HUKUKİ DAYANAK

Yerinde inceleme sırasında, taraflar arasında hizmetin bedelini ortaklaşa belirlemeyi ve belirlenen ücretin hayata geçirilmesini temin etmeyi amaçlayan bir anlaşmanın varlığını gösteren "Talimatname" adlı bir belge ele geçirilmiştir. Dosya mevcudu bilgilere göre, söz konusu fiyat protokolü pazarda faaliyet gösteren teşebbüslerin kurmuş olduğu Dernek tarafından denetlenmektedir. Öte yandan, böyle bir anlaşmanın varlığı teşebbüs yetkilileri tarafından kesin bir dille reddedilmiştir.

Yapılan önaraştırma kapsamında şikayete konu 25 firmanın ilgili pazarda rekabeti sınırlar mahiyette olan anlaşma akdettikleri anlaşılmış olmakla birlikte; söz konusu sektörün Ulaştırma Bakanlığının regülasyonuna tabi olması, sektörde havayolu ile yolcu taşıma şirketleri ve korsan taşımacıların etkisinin rekabeti artırması ve şikayete konu uygulamanın çok yeni olması dikkate alınarak soruşturma açılmasına gerek olmadığı, bu firmaların rekabet ihlaline devam edilmemesi konusunda uyarılması gerektiği kanaatine varılmıştır.

K. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve dosya kapsamına göre;

A-

1. B. AYAZ – Sevgi Seyahat ve Turizm Ltd. Şti.
2. İ. YÜKSEL - Yükseller Seyahat, Akary. Turiz. Nak. Mad. Oto. İnş. Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.
3. Y. ŞAHAN – Mardin Metro Ulus.Nak.Tur.Teks.İnş.Gıda San.Tic.Ltd.Şti.
4. İ. YÜKSEL – Sanatman Seyahat Turizm Tic. Ltd. Şti.
5. F. DEMİR – Lüks Adana Seyahat Şehirlerarası Yolcu Taşımacılık Lojistik Tic. Ltd. Şti.
6. M. GÖÇER – Ulutaş İnşaat Taahhüt Tekstil Otomotiv ve Turizm San. Dış Tic. Ltd. Şti.
- 10.M. YILMAZ – Adana Çağdaş Turizm ve Taşımacılık Tic. Ltd. Şti.
- 11.Fuat YILMAZ
- 12.Osman GÜVEN
10. Lütfü ÇOBAN

11. A. GÖKGÖZ – Yeni Adana Sey. Tur. Ltd. Şti.
12. Ramazan ILGAN – Mahmut DEMİR
13. Yusuf Delidere Terminal İşletmecisi
14. M. Ali TALAS – Çukurova Turizm Seyahat Nakliyat Gıda Lok. Ltdç Şti.
15. Ramazan DEMİR
16. Halil Aygırcı Yazıhane İşletmeciliği
17. Abdulhalim ACAR
18. İsmail ACAR, Halit ACAR
19. SİYA Tur. Sey. Nak. ve Tic. Ltd. Şti.
20. Adana Has Turizm ve Acentalık Ltd. Şti.
21. Lider Adana Seyah.Tur.Akary. İnş. Teks. San. Tic.A.Ş.
22. Eren Tur. Sey. Taşım .İnş. Teks. Gıda Taah. Elekt. Oto Kira. Tic. Ltd. Şti.
23. Ali AYGIRCI – Şehirlerarası Otobüs Terminal işletmecisi
24. Dağlı Turizm Taşıma Tic. ve San. Ltd. Şti.
25. Seç Otobüs ve Turizm İşletmesi A.Ş.

ve Adana Otobüsçüler ve İşletmeciler Derneği hakkında şikayete konu uygulamalara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek bulunmadığına, bununla birlikte aynı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca; Adana Otobüsçüler ve İşletmeciler Derneği'nin ve fiyat anlaşmasına katılan teşebbüslerin piyasadaki fiyatın serbestçe oluşumunu etkileyebilecek her türlü toplantı, karar ve görüşmelerine derhal son vermelerine, 30 gün içinde adı geçen Dernek bünyesinde ya da teşebbüslerin kendi aralarında, daha önce alınan tüm kararların ve kararlaştırılan cezai müeyyidelerin geçersiz olduğuna ve uygulanmayacağına dair karar alınarak bu yükümlülüklerin yerine getirildiğinin Rekabet Kurumu'na tevsik edilmesine,

B- Yukarıda belirtilen hususların yerine getirilmemesi ve aynı ya da benzer ihlallere devam edilmesi halinde 4054 sayılı Kanun çerçevesinde işlem başlatılacağı hususunda görüş yazısı gönderilmek üzere Başkanlığa yetki verilmesine

OYÇOKLUĞU ile karar verilmiştir.

**Rekabet Kurulu'nun 23.10.2008 Tarih ve 08-60/963-381 Sayılı Kararı'na
KARŞI OY GEREKÇESİ**

Önaraştırmada toplanan deliller, yerinde inceleme sırasında ele geçirilen “ taraflar arasında hizmetin bedelini ortaklaşa belirlemeyi ve belirlenen ücretin hayata geçirilmesini temin etmeyi amaçlayan bir anlaşmanın varlığını gösteren” TAAHHÜTNAME; teşebbüslerin FİYAT ANLAŞMASI yapmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal ettikleri cihetle haklarında soruşturma açılması gerektiği görüşündeyiz.

M.Sıraç ASLAN
Kurul Üyesi

Süreyya ÇAKIN
Kurul Üyesi

Dosya Konusu: 18.9.2008 tarihli ve 08-54/846-M sayılı Kurul kararı ile nihai incelemeye alınan Kombassan Holding A.Ş. kontrolündeki Komsar Kombassan Mikronize Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile Hisar Madencilik ve Yapı Elemanları Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin kalsit ve ilişkili ürünlerin madenciliği ve üretimine dair faaliyetlerinin, belirli malvarlığı ve anlaşmalarının Omya Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından devralınması işleminden vazgeçilmesi.

Dosya Sayısı : 2008-1-57 (Devralma)
Karar Sayısı : 08-62/1017-393
Karar Tarihi : 7.11.2008

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Tuncay SONGÖR, Mehmet Akif ERSİN,
Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE

B. RAPORTÖRLER: Salim AYDEMİR, Cumhur Atalay YOLCU,
Mehmet Selim ÜNAL, Şamil PİŞMAF

C. BİLDİRİMDE BULUNAN: - Omya Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Temsilcisi: Av. Gönenç GÜRKAYNAK
Çitlenbik Sok. No:12 Yıldız Mahallesi
Beşiktaş/İstanbul

D. TARAFLAR: - Omya Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Mithat Uluönlü Sok. No:9/4 Zincirlikuyu/İstanbul
- Kombassan Holding A.Ş.
Nişantaşı Mah. Şahinağa Sk. Kombassan İş Merkezi
Selçuklu/Konya

E. DOSYA KONUSU: 18.9.2008 tarihli ve 08-54/846-M sayılı Kurul kararı ile nihai incelemeye alınan Kombassan Holding A.Ş. kontrolündeki Komsar Kombassan Mikronize Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile Hisar

Madencilik ve Yapı Elemanları Sanayi ve Ticaret A.Ş.’nin kalsit ve ilişkili ürünlerin madenciliği ve üretimine dair faaliyetlerinin, belirli malvarlığı ve anlaşmalarının Omya Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından devralınması işleminden vazgeçilmesi.

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 28.5.2008 tarih ve 3292 sayılı ile intikal eden başvuruda, Kombassan Holding A.Ş. kontrolündeki Komsar Kombassan Mikronize Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Komsar) ile Hisar Madencilik ve Yapı Elemanları Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Hisar Madencilik)’nin kalsit ve ilişkili ürünlerin madenciliği ve üretimine dair faaliyetlerinin, belirli malvarlığı ve anlaşmalarının Omya Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Omya) tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebinde bulunulmuştur. Bu başvuruya istinaden yapılan inceleme ve görüşmeler neticesinde düzenlenen 8.9.2008 tarih ve 2008-1-57/Öİ-08-SA sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu, 10.9.2008 tarih ve REK.0.05.00.00-120/154 sayılı Başkanlık önergesi ile Kurula sunulmuştur.

Söz konusu rapor 18.9.2008 tarihli Kurul toplantısında görüşülerek 08-54/846-M sayılı ile karara bağlanmıştır. Buna göre,

“

1. *Kombassan Holding A.Ş. kontrolündeki Komsar Kombassan Mikronize Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile Hisar Madencilik ve Yapı Elemanları Sanayi ve Ticaret A.Ş.’nin kalsit ve ilişkili ürünlerin madenciliği ve üretimine dair faaliyetlerinin, belirli malvarlığı ve anlaşmalarının Omya Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından devralınması işleminin 4054 sayılı Kanun’un 10. maddesi birinci fıkrası uyarınca nihai incelemeye alınmasına,*
2. *İlgili işlemler sırasında, 4054 sayılı Kanun’un 14. ve 15. maddeleri çerçevesinde Başkanlığa yetki verilmesine; Kanun’un 16. ve 17. maddeleri ile diğer ilgili maddelerinin göz önünde bulundurulmasına,*
3. *Raportörlerin, devralma işlemine ilişkin devralma başvurusunda yanlış ve yanıltıcı bilgi verilmesi nedeniyle, ilgili tarafa idari para cezası tatbik edilmesi önerisinin, nihai inceleme aşamasında değerlendirilmesine”*

oybirliği ile karar verilmiştir.

Bu karar uyarınca hazırlanan 25.9.2008 tarih ve B.50.0.REK.0.05.00.00.120/755 sayılı ön itiraz bildirimine cevaben Omya temsilcileri tarafından gönderilen 27.10.2008 tarih ve 6987 sayılı yazıda ise özetle; ön itiraz bildiriminin tebellüğ edildiği tarihten itibaren, Omya tarafından tüm ilgili konuların yeniden değerlendirildiği ve sonuç olarak başvuru konusu işlemde tamamen feragat edilmesinin kararlaştırıldığı, anılan yazının da nihai incelemeye konu edilen devir işleminin tümüyle geri çekildiğini bildirir bir dilekçe niteliğinde olduğu

ifade edilmiştir. Konuya ilişkin olarak düzenlenen 31.10.2008 tarihli Bilgi Notu, 31.10.2008 tarihli ve REK.0.05.00.00-120/195 sayılı Başkanlık önergesi ile 08-62 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Bilgi Notu'nda;

- 18.9.2008 tarih ve 08-54/846-M sayılı Kurul kararı uyarınca yürütülmekte olan nihai incelemenin, anılan dilekçe ile inceleme konusu devir işleminin geri çekilmesi neticesinde konusuz kaldığı, bu nedenle bu aşamada nihai incelemenin sonlandırılması gerektiği,
- 8.9.2008 tarih ve 2008-1-57/Öİ-08-SA sayılı Devralma Öninceleme Raporunda ortaya konulan gerekçelerle Omya hakkındaki idari para cezası talebinin de rapor doğrultusunda sonuca bağlanması gerektiği,
- Bu bağlamda Omya'nın, değerlendirmeye konu devralma işlemine yönelik izin başvurusunda yanlış ve yanıltıcı bilgi ve belge vermesi nedeniyle, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrası uyarınca, Omya'ya, 2007 mali yılı gayri safi gelirinin binde biri oranında idari para cezası verilmesi gerektiği,

ifade edilmektedir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

Bildirim Süreci ve Sonrasında Omya Tarafından Sunulan Tutarsız ve Çelişkili Bilgi ve Belgelere İlişkin Değerlendirme

İnceleme süreci çerçevesinde, bildirim formu da dahil olmak üzere, bildirim konu taraflardan Omya adına, teşebbüs temsilcilerince gönderilen pek çok bilgi ve belgede, gerek kendi içinde, gerek muhtelif tarihlerde sunulan belgeler arasında, gerekse Omya tarafından sunulanlar ile rakip ve müşterilerle yapılan yazışmalar ve/veya raportörlerce yapılan yüz yüze görüşmelerde elde edilen bilgiler arasında çok sayıda çelişki bulunduğu ve Omya tarafından kimi zaman yanlış yönlendirmeye yönelik bilgiler verildiği tespit edilmiştir. Söz konusu bilgi ve belgelere aşağıda yer verilmiştir;

aa - Bildirim formunun 2.2 bölümünde Omya'ya ilişkin bilgiler verilirken,

“1998 yılında yeniden kapasite artırıcı yatırımlara başlayan şirket 1999 yılında Karabiga'da yeni tesisler kurmuş ve faaliyetlerini artırmıştır. Bu hamle vasıtasıyla Karabiga fabrikasının kapasitesi 200.000 ton/yıl rakamına ulaşmıştır. Aynı yıl Akmeden şirketinin Kemalpaşa ve Gebze fabrikaları Omya tarafından devralınmıştır.”,

ifadeleri kullanılmaktadır.

Diğer taraftan, yine bildirim formunun ekinde yer alan “2007 Market survey for CaCO₃ (Kalsit)” başlıklı belgede ise, Omya’nın toplam üretim kapasitesi 250.000 ton olarak belirtilmektedir.

Ancak Omya’dan alınan ve Rekabet Kurumu kayıtlarına 17.7.2008 tarih ve 4580 sayı ile intikal eden yazının ekinde yer alan belgeye göre; Omya **Gebze** tesisinde toplam üretim (.....) ton, **Karabiga** tesisinde gerçekleştirilen üretim (.....) ton, **Kemalpaşa** tesisinde gerçekleştirilen üretim ise (.....) ton düzeyindedir. Dolayısıyla söz konusu belgeye göre [belgede referans verilmeyen dönemde] toplam üretim (.....) ton olarak gerçekleşmiştir. Bildirim formunda **Karabiga** tesisine ilişkin sunulan 200.000 ton/yıl’lık üretim kapasitesi ile Kemalpaşa ve Gebze tesislerine ilişkin fiili üretim miktarları toplandığında ise; anılan iki tesisin %100 kapasite kullanım oranı ile çalıştığı varsayımıyla dahi asgari (.....) ton/yıl düzeyinde kurulu kapasitenin varlığı açıkça görülmektedir.

Her ne kadar mikronize kalsit ürünleri üretiminde, ürünün boyutu ile o ürüne ilişkin üretim kapasitesi arasında paralel bir ilişki olduğu, ürün boyutu küçüldükçe, o ürüne ilişkin üretim kapasitesinin de azaldığı, bu nedenle teorik üretim kapasitesine ilişkin sağlıklı bir değerlendirmenin çok anlamlı olmadığı, raportörlerce yapılan görüşmede Omya tarafından dile getirilmiş, rakiplerle yapılan görüşmelerde de bu husus teyit edilmiş ise de; bildirim formu içerisinde değinilen üretim kapasitesi belirlenirken referans alınan ürün tane boyutu ile aynı bildirim formu ekinde yer alan belgede yer verilen üretim kapasitesi belirlenirken referans alınan ürün tane boyutunun farklılık arz etmeyeceğinin kabulü gerekmektedir. Omya’nın bildirim formu içerisinde ve 17.7.2008 tarihli yazıda sunmuş olduğu kapasite ve üretim miktarları doğrultusunda ulaşılan asgari kurulu üretim kapasitesi ile bildirim formu ekinde sunulan üretim kapasitesi arasındaki çelişkinin sebebi anlaşılamamıştır.

ab - Omya tarafından sunulan 28.5.2008 tarihli bildirim formu ekinde; Türkiye’de kalsit sektöründe faaliyet gösterdiği iddia edilen Omya hariç toplam 36 ayrı rakip şirkete ilişkin *tahmini* üretim ve kapasite bilgileri sunulmuş, söz konusu belgenin sonunda ise “*ilave edilebilecek ufak çaplı 15-20 üretici daha vardır*” notu düşülmüştür.

Yine 17.7.2008 tarihli yazı ekinde yer alan belgenin “*Ege Bölgesinde Kalsit Üretim Tesisi Olduğu Bilinen Teşebbüsler ve Tahmini Satış Miktarları*” başlıklı bölümünde, yukarıda anılan 28.5.2008 tarihli bildirim formu ekinde de yer verilen Öztüre Kireççilik A.Ş., Dayı Kalsit ve Işık adıyla belirtilen şirketlere ait satış miktarlarına yer verilmiştir. Son olarak 24.7.2008 tarih ve 4747 sayı ile Kurum kayıtlarına giren yazı ekinde yer alan “*Ege Bölgesi-Kalsit Satışları*” ve “*Ege Bölgesine Satış – Pazar Araştırması*” nda söz konusu 3 şirkete ve Ege Bölgesine yaptıkları iddia edilen toplam satış miktarlarına, yer verilmiştir.

Ancak 5.8.2008 tarihinde, Denizli’de yer alan Işık Madencilik Nakliye Sanayi Ticaret Ltd. Şti. yetkilisi ile raportörlerce yapılan yüz yüze görüşmede; şirketlerinin asli faaliyet alanı ve halihazırda kalsit üretimi gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği sorulmuş, sırasıyla “Şirketimiz mermer traverten üretimi konusunda ihtisaslaşmıştır.” ve “Üretim tesislerimizde gerek geçmiş dönemlerde gerekse halihazırda herhangi bir şekilde kalsit üretimi mevcut değildir.” cevapları alınmıştır. Bu bakımdan; kurulduğundan beri kalsit üretimi ile ilgili hiçbir faaliyeti olmamış bir şirkete ilişkin olarak Omya’nın, “üretim tesisi olduğunu bildiğini” iddiasını neye dayandırdığı belirsizdir.

Öte yandan, raportörlerce Öztüre Grubunun hissedarı olduğu Kimtaş Kireç Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Kimtaş) (Omya tarafından sunulan belgelerde “Öztüre” ve “Öztüre Kireççilik” olarak anılmıştır) ile yapılan 6.8.2008 tarihli görüşmede, ilgili şirket yetkilisine şirketlerinin asli faaliyet alanı ve halihazırda kalsit üretimi olup olmadığı sorulduğunda sırasıyla; “Ana faaliyet konumuz asli olarak şirketimize ait kireç yataklarından çıkan ham madde kullanılarak kireç üretimidir. Üretim sırasında yan ürün olarak ortaya çıkan agrega (mıcır) ise öğütme tesislerimizde çeşitli tane boyutlarında öğütülerek satışa sunulmaktadır.” ve “Şirketimizin 1-3-5 mikron gibi görece ince ve beyaz kalsit ürünlerinde faaliyeti bulunmamaktadır. Bu bakımdan kağıt, plastik ve boya gibi beyaz kalsit ürünlerinin temel alıcısı konumundaki sektörlere yönelik bir üretim faaliyetimiz mevcut değildir. Bir önceki cevapta belirtildiği üzere; kalsit üretimine ilişkin faaliyetimiz, kireç üretimi esnasında ortaya çıkan ve mikronize kalsit ürünlerinin hitap ettiği ana sektörlerin beklentilerini karşılayacak yeterlikte beyazlığa sahip olmayan yan ürünlerin değerlendirilmesi şeklinde özetlenebilir. Bu bağlamda kalsit üretimimiz asli olarak yapı kimyasalları üreticilerine yönelik olarak 40 mikron, 90 mikron, 100 mikron ve üzeri “kaba” ürünlerden oluşmaktadır. Bu nedenle kalsitten ziyade, ürünlerimizin esasen öğütülmüş kalsiyum karbonat olarak tanımlanması daha uygun olacaktır.” cevapları alınmıştır.

Bildirim formunun ekinde “Yapı Kimyasalları” olarak ayrı bir başlıkta 309.400 tonluk bir üretim miktarına işaret etmesine karşın, kendi üretimine ve kendisine rakip olarak gördüğü diğer şirketlerin üretim miktarlarına ise bu başlık altında yer vermeyen Omya’nın, kalsit alanında dünyanın lider teşebbüsü konumunda olmasının yanında, kalsitin kullanım alanlarının yaygınlaştırılmasına yönelik yürüttüğü Ar-Ge çalışmaları da hesaba katılarak, asli olarak üretiminde uzmanlaştığı ve gerekçeli kararın H.1 bölümünde ayrıntılarına yer verilen mikronize kalsit ürününün kullanım alanı ve özellikleri ile Kimtaş tarafından üretilen ürünlerin önemli ölçüde farklılık arz ettiğini ve özellikle devre konu işlem bakımından aynı ilgili ürün pazarında yer almasının gerçekçi olmadığını, biliyor olması gerektiği düşünülmektedir.

Yine ilgili yazılarda bahsi geçen ve Manisa ilinde faaliyet gösterdiği iddia edilen “Dayı Kalsit” olarak nitelenen şirkete ilişkin olarak, raportörlerce yapılan araştırmalarda hiçbir iletişim bilgisi veya sicil kaydı tespit edilememiştir. Anılan şirkete ilişkin iletişim bilgileri teşebbüs temsilcisi aracılığıyla şifahi olarak Omya’dan istenilmiş ancak Kurum kayıtlarına 8.8.2008 tarih ve 5201 sayı ile intikal eden yazıda, kendilerinin de bu bilgiye ulaşamadığı belirtilmiştir. Bu doğrultuda Omya’nın; en temel iletişim bilgilerine dahi sahip olmadığı bir şirkete ilişkin olarak “*üretim tesisi olduğu bilgisini*” nasıl elde ettiği ve söz konusu şirkete ilişkin öngörülen üretim ve kapasite miktarı *tahminlerini* nasıl bir çalışmaya dayandırdığının anlaşılması mümkün görünmemektedir.

Bildirim formu ve 17.7.2008 tarihli yazı eklerinde toplam üretim ve/veya kapasitelerine, 24.7.2007 tarihli yazı ekinde yer alan “*Ege Bölgesi-Kalsit Satışları*” ve “*Ege Bölgesine Satış – Pazar Araştırması*” başlıklı belgelerde ise Ege Bölgesine satış miktarlarına yer verilen Gülmer Madencilik San. Ve Tic. A.Ş. (Gülmer) ve Biga Mermer Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. (Biga Mermer) ile yapılan görüşmelerde; Gülmer’in 2003 yılından beri kalsit üretimi ve satışı gerçekleştirmediği, Biga Mermer’in ise ürettiği ürünlerin, Omya ve Komsar tarafından üretilenlere rakip olmaktan çok uzak nitelikteki ürünler olduğu anlaşılmıştır.

Raportörlerce Gülmer ile yapılan 6.8.2008 tarihli görüşmeye ilişkin tutanakta şu ifadeler bulunmaktadır; “*Gülmer Madencilik’in ortaklarının sahip olduğu Ersel Ağır Makine Sanayi Tic. A.Ş. tarafından temel olarak kalsit üretimine yönelik maden değirmenleri üretilmektedir. Gülmer Madencilik 1999 yılında kurulmuştur. Sonraki yıllarda Kalsit ve çeşitli madenlerin (Talk, Barit, Dolamit) mikronize üretimine geçilmiştir. Ancak 2003 yılında Kalsit ocağımızın olmaması ve ham maddenin nakliye maliyetinin artmış olmasından dolayı rasyonel bir kâr elde edilememiştir. Bu nedenle Kalsit üretimine son verilmiştir. 2007 yılında (.....) ton Talk, (.....) ton Barit ve (.....) ton Dolamit üretimi yapılmıştır.*”

11.8.2008 tarihinde Biga Mermer ile yapılan görüşmeye ilişkin tutanakta ise; “*Tesislerimizde 20 mikron üzeri mikronize ile 2,5 mm granül ve agrega niteliğinde üretim ve satış yapılabilmektedir. Üretim kapasitemiz aylık (.....) ton düzeyindedir. Ana faaliyetimiz çekiçli değirmenler vasıtasıyla granül üretimi olup proses içerisinde oluşan mikronize ürünler separatörlerle ayrılmakta, dolayısıyla mikronize ürünler için ayrı bir üretim süreci işletilmemektedir. Ağırlıkla yapı kimyasalları, deterjan ve suni mermer üreticilerine yönelik olarak satış gerçekleştirilmektedir.*” İfadesi yer almaktadır.

28.8.2008 tarihli bildirim formu eki ile 24.7.2008 tarihli yazı eklerinde yer verilen Kazdağı adlı üreticinin; 7.500 tonu Ege Bölgesine olmak üzere toplam 10.000 ton satışı bulunduğu öne sürülmüştür. Söz konusu teşebbüsün Çanakkale Bayramiç’te yer alan üretim tesisine raportörlerce gidilmek suretiyle yapılan

11.8.2008 tarihli görüşmede; söz konusu üretim tesislerinde yıllık olarak yaklaşık (.....) ton civarı üretim gerçekleştirildiği, en küçük tane boyutu 100 mikron, %80'i ise 500 mikron boyutunda üretim yapıldığı, tahminen 2000 yılından beri İzmir ili ve çevresine yönelik satış yapılmadığı bilgisi alınmıştır.

Her ne kadar yukarıda sayılan Omya kaynaklı çelişkili ve/veya yanlış bilgilerin, yalnızca "hata" veya "eldeki mevcut veriler doğrultusunda yanlış sonuçlara ulaşılması" şeklinde açıklanmasının inandırıcı olmayacağı düşünülse de; ilgili ürün pazarının ve coğrafi pazarın özellikleri de dikkate alındığında, söz konusu çelişkili ve/veya yanlış bilgilerin, bu dosya özelinde Omya hakkında 4054 sayılı Kanununun 16. maddesinin birinci fıkrası uyarınca idari para cezası uygulanması hususunda yeterli olmadığı kanaatine varılmıştır.

ac - Diğer taraftan, Omya tarafından sunulan ve Rekabet Kurumu kayıtlarına 24.7.2008 tarih ve 4747 sayı ile intikal eden yazının 18. sayfasında;

*"Fiyat rekabetinin ne derece yoğun yaşandığına örnek olarak kağıt sektöründe faaliyet gösteren ancak diğer rakiplerin rekabetçi baskıları nedeniyle **Omya'nın çalışma imkanı bulamadığı teşebbüsler** ve bu teşebbüslerin tahmini yıllık ortalama kalsit ihtiyaçlarına ilişkin bilgi aşağıda sunulmaktadır. Bu muhatapların Omya'nın beraber çalışmayı çok isteyeceği hedef kitleye ait oldukları ve fakat ticari olarak onların pazardan elde edebildikleri şartların Omya tarafından sağlanamaması sebebiyle ticari ilişki geliştirilememekte olduğu şüphenin dışındadır.*

...

- **Unvan:** Mopak Kağıt ve Karton San. A.Ş.
Adres: Bezkese Mahallesi / Dalaman
Tahmini yıllık ortalama kalsit ihtiyacı: 4.000 ton"

ifadelerine yer verilmiştir.

Ancak daha önce Mopak'a gönderilen 12.6.2008 tarihli ve 2008 sayılı yazıya istinaden Mopak tarafından gönderilen ve Kurum kayıtlarına 17.6.2008 tarih ve 3781 sayı ile giren cevabi yazıda; yıllık olarak yaklaşık (.....) ton düzeyinde toplam kalsit alımı bulunduğu ve bu alımların (.....)-(.....) tonluk bölümünün ise Omya'dan gerçekleştirildiği bilgisi sunulmuştur.

Omya ve müşterisi konumundaki Mopak tarafından verilen bilgiler arasındaki çelişki, dosya raportörlerince 29.7.2008 tarihinde Omya temsilcisi Av. Gönenç GÜRKAYNAK ile yapılan yüz yüze toplantıda ilgili müşteri unvanı belirtilmeden iletilmiştir. Bunun üzerine yine Omya adına Av. Gönenç GÜRKAYNAK ve Av. Murat Hakan ÖZGÖKÇEN imzası ile gönderilen ve Kurum kayıtlarına 8.8.2008 tarih ve 5201 sayı ile giren yazıda aynen;

“*Rekabet Kurumuna intikal eden 3. ek dilekçemizin 18 ve 19. sayfalarında kalsit pazarında faaliyet gösteren ancak diğer rakiplerin rekabetçi fiyat baskıları nedeniyle Omya'nın çalışma imkanı bulamadığı teşebbüsler ve bu teşebbüslerin tahmini yıllık ortalama kalsit ihtiyaçlarına yönelik bilgiler sunulmuştur. Bu teşebbüslere örnek olarak Toprak Kağıt Sanayi A.Ş., (“Toprak”) Meteksan Matbaacılık ve Teknik San. Ve Tic. A.Ş. (“Meteksan”), Kombassan Kağıt Matbaa Gıda ve Tekstil San. A.Ş. (“Kombassan”), Mopak Kağıt ve Karton San. A.Ş. (“Mopak”) gösterilmiştir. Ancak 29 Temmuz 2008 tarihinde yapılan toplantıda Rekabet Kurumu uzmanları, bu teşebbüslerden en az birinin (muhtemelen Mopak) iletilen bilginin aksine 2007 yılında Omya'dan kalsit satın aldığını belirtmiştir.*

Öncelikle belirtmek isteriz ki, isimleri sunulan teşebbüsler Omya'nın halihazırda ticari ilişki içerisinde bulunmadığı ancak bulunmak isteyeceği önde gelen kalsit alıcılarıdır ve bu durum Omya'nın geçmişte bu teşebbüslerle hiçbir ticari ilişki içerisinde bulunmadığı anlamına gelmemektedir. Nitekim, böylesi bir hususun öne sürülmesi rekabet hukuku değerlendirmesi yönünden anlamlı olmazdı. Mopak Omya'dan arızı¹ durumlar haricinde mal almamaktadır. Bunun yanı sıra Omya, Mopak'ın üretimini yoğun olduğu Dalaman tesisi ile çalışmamaktadır ve yüksek olmayan hacimlerde (ve yukarıda da belirtildiği gibi arızı durumlarda) Mopak'ın Kemalpaşa tesisine mal sağlamaktadır. Meteksan ile ise, 2008 öncesinde bir ticari ilişki var idiyse de, ilgili teşebbüs 2007 yılında Omya'dan aldığı kalsit miktarını gitgide azaltmış, 2007 yılının sonunda Omya'dan mal almayı kesmiş ve 2008 yılında Omya'dan hiç kalsit almamıştır.

...

[yazı dipnotu] 1 Arızı durumu ifade edilmek istenen, Omya'nın Mopak'ın ana tedarikçisi olmadığı ve Mopak tarafından alternatif tedarikçi olarak değerlendirildiğidir. Mopak, yoğunluklu olarak çalıştığı teşebbüslerin üretim ve planlama faaliyetlerinde değişiklik ve belirli aksamaların ortaya çıkması ihtimaline karşılık Omya ile ticari ilişkisini sürdürmeye devam etmektedir.”

ifadeleri ile gerçeğe aykırı olarak sunulan, yanıltıcı nitelikteki söz konusu bilginin nedeni açıklanmaya çalışılmıştır.

Öncelikle Omya'dan alınan 8.8.2008 tarihli yazıda yer alan hususların, her ne kadar savunma amacıyla kaleme alınmış olsa da; aynı zamanda Mopak'tan alınan 17.6.2008 tarihli yazıyı doğruladığı vurgulanmalıdır. İlave olarak benzer bir durumun Meteksan açısından da geçerli olduğu da, ilgili yazıda bizzat teşebbüs temsilcilerince belirtilmektedir.

Öte yandan, teşebbüs temsilcilerince kaleme alınan 8.8.2008 tarihli yazıda iddia edilenin aksine;

1. 24.7.2008 tarihli yazının 18 ve 19. sayfalarında yer alan ifadelerde hiçbir şekilde geçmişte çalışılmış olmakla birlikte “*halihazırda çalışılmadığına*” ilişkin en küçük bir vurgu olmadığı gibi, bu anlamda yorumlanabilecek nitelikte herhangi bir ifade de yer almamaktadır.
2. 24.7.2008 tarihli yazıda açıkça **Mopak ile çalışılmadığı** ve pazarda söz konusu teşebbüse sağlanan şartlar Omya tarafından sağlanamadığı için “*ticari ilişki geliştirilemediği*” belirtilmektedir. 8.8.2008 tarihli yazıda ise bu kez Mopak’ın “*arızı durumlar haricinde*” Omya’dan mal almadığı belirtilmiş, arızı durumlar ise dipnotta Omya’nın “*alternatif tedarikçi olarak değerlendirildiği*” şeklinde açıklanmıştır.

Yukarıda da belirtildiği üzere; Mopak verilerine göre Mopak’ın Omya’dan yapmış olduğu alım miktarı yıllık ortalama (.....)-(.....) ton olarak gerçekleştirilmiştir. Bu miktar ise; Omya tarafından sunulan 17.7.2008 tarihli dilekçenin Ek 3’ünde yer alan, Omya üretim tesislerine ilişkin belgeye göre, Ege Bölgesi’nde (İzmir) yer alan ve (.....) ton düzeyinde yıllık üretime sahip **Omya Kemalpaşa tesisinin toplam üretiminin yaklaşık %8’ine**, yine aynı üretim tesisinden **Ege Bölgesine yapılan** [17.7.2008 tarihli yazıya göre (.....), 24.7.2008 tarihli yazıya göre ise (.....) tonluk] **satışların ise yaklaşık %10,5 ila %11,5’ine tekabül etmektedir.**

Bizzat Omya tarafından kendi tesislerine ilişkin sunulan üretim ve satış rakamları ile Mopak tarafından gönderilen ve Omya’dan yapılan kalsit alım miktarına ilişkin bilgi, Omya Kemalpaşa tesisinin tüm satışları içerisinde bu denli önemli bir paya işaret ederken; Omya’ya göre, herhangi bir teşebbüsün Omya ile “*ticari ilişki içerisinde bulunduğunu*” kabul etmek için, bir tesisin toplam satışları içerisinde bu denli bir yere sahip olmak bile yeterli görülmemektedir ki, bu açıklama kabule şayan bulunmamıştır. Bu nedenle Omya tarafından yapılan açıklamaların kabulü mümkün değildir.

Omya tarafından sunulan 24.7.2008 tarihli yazıda Mopak ve Meteksan’a ilişkin olarak verilen bilgilerin, dosya raportörlerince yapılan piyasa araştırması doğrultusunda ilgili teşebbüslerle temasa geçilmeksizin kontrolünün mümkün olmadığı ve konuya ilişkin olarak teşebbüs temsilcilerince yapılan açıklamaların da inandırıcılıktan uzak olduğu ve dolayısıyla söz konusu bilgilerin ilgili coğrafi pazar tanımına ve pazarın rekabetçi yapısına ilişkin olarak Rekabet Kurulu’nu yanlış yönlendirme amacına elverişli, yanlış ve yanıltıcı bilgiler olduğu kanaatine varılmıştır.

Yine Omya’dan alınan 24.7.2008 tarihli yazının eklerinde, devralma işlemine taraf Komsar’a ait Aksaray ve Aydın’da yer alan üretim tesislerinden Ege Bölgesi’ne yapılan toplam satış (.....) ton olarak bildirilmiştir. Buna karşın,

5.8.2008 tarihinde Komsar Aydın tesislerinde şirket yetkilisi ile raportörlerce yapılan yüz yüze görüşmede, 2007 yılı içerisinde tek başına Aydın tesisinin Ege Bölgesi'ne yapmış olduğu toplam satışın (.....) ton düzeyinde olduğu bilgisi edinilmiştir.

Ege Bölgesi mikronize kalsit pazarının büyüklüğü dikkate alındığında, Omya tarafından gönderilen bilgi ile raportörlerce elde edilen bilgi arasındaki farklılık yaklaşık %4,5 - 6 civarında pazar payı farklılığına işaret etmektedir. Bu bakımdan, Omya tarafından sunulan yazıda belirtilen toplam satış bilgisi -ki Komsar Aydın ve Aksaray fabrikalarından Ege Bölgesi'ne yapılan satışların toplamı olduğu iddia edilmiştir- ile Komsar'dan doğrudan temin edilen bilgi arasındaki bu çelişki, devralma işlemine konu tarafların Ege Bölgesi'nde oluşturdukları toplam pazar payının tespiti bakımından son derece önemlidir. Bu doğrultuda söz konusu tutarsızlığın konuya ilişkin belgeler de eklenerek giderilmesi yönünde 18.8.2008 tarih 2968 sayılı yazı ile Omya temsilcisine gönderilmiştir.

Söz konusu yazıya istinaden Omya tarafından gönderilen ve Kurum kayıtlarına 21.8.2008 tarih ve 5516 ile giren cevabi yazıda;

“Buna ilişkin olarak Omya'nın verebileceği birincil cevap, sunmuş olduğu bilginin temel kaynağının zaten geçmiş tarihte devralma temaslari esnasında Komsar tarafından kendisine sağlanmış olan bilgiler olduğu ve eğer daha yakın tarihte direkt bilginin kaynağı olan Komsar'dan alınan daha yeni ve birincil elden bilgiler bizzat Rekabet Kurumu tarafından alındıysa elbette bu bilginin doğal olarak esas alınmasının makul olacağıdır.

Komsar'a ilişkin sunulan satış bilgileri ilk etapta Devralma İşlemi'nin yapılandırması çerçevesinde yürütülen finansal inceleme (financial due-diligence) esnasında Komsar tarafından Omya'ya iletilmiştir. Bu satış bilgileri 2007'nin üçüncü çeyreğine, yani 30 Eylül 2007 tarihine kadar Komsar tarafından yapılan 2007 yılı satışlarını yansıtmakta olup, Omya tarafından Rekabet Kurumu'na sunulan Ege Bölgesi'ne yapılan satış bilgisi de, 2007 yılına ilişkin sunulan ilk 9 aylık toplam satış bilgisinin 12 aya oranlanması (1,33 ile çarpılarak) ve Omya'nın kendi pazar araştırmaları (coğrafi bölge bazında yapılan satışları konu olan) ile harmanlanmasından oluşan bir tahminden ibarettir.

...

Bu çerçevede, Omya, Komsar'ın Aydın tesisinin 2007 yılında Ege Bölgesi'ne yaptığı satışlara dair tamamen kendi tahminlerine dayanan ve ek dilekçe aracılığıyla sunulmuş bilgi haricinde sunabileceği başka bir bilgi olmadığını ve doğal olarak üçüncü bir teşebbüsün belirli bir coğrafi bölgeye yapmış olduğu satışları gösterir belgeleri (fatura, onaylı muhasebe kayıtları

gibi) de sunmak imkanından yoksun olduğu bilgisini Rekabet Kurumu'na sunmaktadır.”

denilmektedir.

Ancak Omya'nın, 24.7.2008 tarihli yazı ile belirtmiş olduğu üretim miktarlarına ilişkin sahip oldukları bilginin 2007 yılı Eylül ayı verilerine dayanan tahminlerden oluştuğu, bu tahmin dışında bir başka bilgi ve belge sunmak imkanından yoksun olduğu iddiası, inandırıcı bulunmamaktadır. Şöyle ki; devralma işleminin Rekabet Kurulu iznine sunulması sorumluluğunu taraflar adına üstlenen Omya'nın, yazının gönderildiği 2008 yılı Temmuz ayı itibarıyla daha güncel bir bilgiye sahip olmasa dahi, raportörlerce Komsar Aydın tesisinde gerçekleştirilen 5.8.2008 tarihli yüz yüze görüşme sırasında, kısa bir sürede şirket yetkilisince temin edilen satış rakamlarını, aynı kolaylıkla devralma işleminin karşı tarafı olan Komsar ve Hisar'dan elde edebilme imkanı olduğunu kabul etmek gerekir. Bildirime konu devralma işlemi bakımından Ege Bölgesi coğrafi pazarının ayrı bir hassasiyet içerdiği, gerek görüşmelerde gerekse Omya ile yapılan yazışmalarda açıkça ortaya konulmasına karşın, söz konusu bölgeye yapılan satışlara ilişkin olarak Rekabet Kurumu'na sunulan yazıda yer alan bilgi ile raportörlerce elde edilen bilgi arasındaki %50 düzeyindeki farkın ancak iki şekilde açıklanabileceği düşünülmektedir. Buna göre Omya; ya dosya mevcuduna girecek bilgilerin temininde gerekli özeni göstermemiş ya da tarafların Ege Bölgesi coğrafi pazarı dahilinde sahip oldukları toplam pazar payına ilişkin bilerek yanıltıcı bilgi sunmuştur.

Sayılan nedenlerden hangisi olursa olsun; Komsar'ın Ege Bölgesi'ne yapmış olduğu satışların toplamına ilişkin gerçek bilginin, raportörlerce gerçekleştirilen yüz yüze görüşme olmaksızın edinilmesinin mümkün olmaması, diğer taraftan söz konusu bilgilerin Omya tarafından bilinmesi gerektiği veya herhangi bir güçlüğü katlanılmadan bilinebilecek durumda olduğu, dolayısıyla 24.7.2008 tarihli yazı ekinde yer verilen ve Komsar'ın (Aksaray fabrikası da dahil olmak üzere) Ege Bölgesi'ne yaptığı toplam satışlara ilişkin olarak Omya tarafından sunulan bilgiler, olağan koşullarda yanlış yönlendirme kabiliyetinin de bulunması nedenleriyle, pazarın rekabetçi yapısına ilişkin olarak Rekabet Kurulu'nu yanlış yönlendirmeye elverişli yanıltıcı nitelikte bilgiler olarak değerlendirilmiştir.

Birleşme devralma incelemeleri esas olarak dosya üzerinden, bildirimde bulunan teşebbüslerce sağlanan bilgilere dayanılarak yapılmakta ve Kurul kararları da bu çerçevede tesis edilmektedir. Bu tutum bir yandan kamu kaynaklarının etkin yönetimini ve değerlendirilmesini, diğer yandan ise teşebbüslerin ticari faaliyetlerinin önemli bir kesintiye uğramamasını sağlamak bakımından, idari işlemlerin tesisinde temel gaye olan “kamu yararının” ortaya çıkmasına katkı sağlamaktadır. Bu bakımdan, Bildirim Formu'nda yer alan hususlarda doyurucu

ve daha da önemlisi doğru ve güvenilir bilgilerin sunulması bildirimde bulunan tarafların bir görevidir.

Bununla birlikte Kurul; taraflarca sunulan bilgilerin doğruluğunu her şekilde araştırmak, kontrol ve teyit etmek yetki ve kabiliyetine de sahiptir. Yapılan inceleme esnasında taraflarca sunulan bilgilerin kuşkuya yer bırakmayacak şekilde yanlış veya yanıltıcı nitelikte olduğunun ortaya konulması halinde; 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesi hükümleri uyarınca idari yaptırım uygulama gereği doğmaktadır. Kuşkusuz bu türden bir düzenleme ile kanun koyucunun, Kurulun her bir dosya özelinde en doğru bilgiler çerçevesinde karar almasını teminen, benzer nitelikteki fiilleri caydırmayı amaçladığı açıktır. Diğer taraftan yine kanun koyucu, sunulan yanlış ya da yanıltıcı bilginin Kurulun alacağı kararı etkileme kabiliyetini, idari yaptırımın uygulanabilmesi bakımından bir gereklilik olarak da öngörmemektedir.

Bu bağlamda; Omya'nın yukarıda sayılan fiillerinin, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde tanımlanan "birleşme ve devralmalar için izin başvurularında yanlış ya da yanıltıcı bilgi veya belge verilmesi" fiilini oluşturduğu kanaatine varıldığından, Omya'ya, aynı maddenin birinci fıkrası uyarınca, 2007 mali yılı gayri safi gelirinin binde biri oranında idari pazara cezası verilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

1. Kombassan Holding A.Ş. kontrolündeki Komsar Kombassan Mikronize Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile Hisar Madencilik ve Yapı Elemanları Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin kalsit ve ilişkili ürünlerin madenciliği ve üretimine dair faaliyetlerinin, belirli malvarlığı ve anlaşmalarının Omya Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından devralınması işleminden tarafların feragat etmesi nedeniyle nihai incelemenin sonlandırılmasına,
2. Bununla birlikte bahse konu işleme yönelik başvuru üzerine yapılan ön inceleme safhasında yanlış ve yanıltıcı bilgi ve belge sunması nedeniyle Omya Madencilik San. ve Tic. A.Ş.'ye 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrası uyarınca 2007 mali yılı sonunda oluşan gayri safi gelirinin binde biri oranında olmak üzere 70.806,26 YTL (yetmiş bin sekiz yüz altı YTL yirmi altı YKR) idari para cezası verilmesine

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

Dosya Konusu: Genesis Holding A.Ş.'nin hisselerinin %50'sinin Diagnostiko Kai Therapeytiko Kentro Athinon Ygeia Anonymi Etaireia tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi.

Dosya Sayısı : 2008-2-203 (Devralma)
Karar Sayısı : 08-62/1019-395
Karar Tarihi : 7.11.2008

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Tuncay SONGÖR, Mehmet Akif ERSİN,
Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE

B. RAPORTÖRLER: Adnan AKGÜN, Ekrem SOLMAZ

C. BİLDİRİMDE BULUNAN: - Diagnostiko Kai Therapeytiko Kentro Athinon Ygeia Anonymi Etaireai
Temsilcisi: Av. Efser Zeynep ÖZEREN
Büyükdere Cad. No:127 Astoria A Kulesi
Kat:5-6 34394 Esentepe/İstanbul

D. TARAFLAR: - Diagnostiko Kai Therapeytiko Kentro Athinon Ygeia Anonymi Etaireai
4, Erithrou Str&Kifisias Av. 151 23 Marousi
Atina/YUNANİSTAN
- Ömer FİDAN
Aşıkpaşa Mah. Şanlı Cad. Ural Apt. No:2/4 Kırşehir
- Ümit FİDAN
Aşıkpaşa Mah. Otuzevler Cad. Çakır Apt. A Blok No:8
Kırşehir
- Pınar BAYRAMGÜRLER
Maraşal Çakmak Mah. Vezir Sok. No:2/7
Güngören/İstanbul
- Ayşe BAYRAMGÜRLER
Bağlarbaşı Mah. Çimenzar Sok. No:3/6
Gaziosmanpaşa/İstanbul

- İlken ÖZTÜRK
Ataköy 11.Kısım Çiğdem Apt. A Kapısı Kat:2/5
Bakırköy/İstanbul
- Ayşegül ÖZTÜRK
Ataköy 11.Kısım Gül Apt. B Kapısı Kat:3/16
Bakırköy/İstanbul
- Şükrü TÜRKMEN
50. Yıl Mah. 2095 Sok. No:23 Gaziosmanpaşa/İstanbul
- Mehmet ÖZÇELİK
Merkez Mah. Madalyon Sok. No:23
Gaziosmanpaşa/İstanbul
- Saim ÖZTÜRK
Ataköy 11.Kısım Gül Apt. B Kapısı Kat:3/16
Bakırköy/İstanbul
- Mehmet ÖZTÜRK
Ataköy 11.Kısım Çiğdem Apt. A Kapısı Kat:2/5
Bakırköy/İstanbul
- Seçim ÖZTÜRK
Bağlarbaşı Mah. Çimenzar Sok. No:3/6
Gaziosmanpaşa/İstanbul
- İlkem ÖZTÜRK
Ataköy 11.Kısım Gül Apt. B Kapısı Kat:3/16
Bakırköy/İstanbul
- Cem Türker ÖZTÜRK
Ataköy 11.Kısım Gül Apt. B Kapısı Kat:3/16
Bakırköy/İstanbul
- Halil İbrahim DEMİR
Bağlarbaşı Mah. Çimenzar Sok. No:3/6
Gaziosmanpaşa/İstanbul
- Aynur KOÇ
Meşrutiyet Mah. İlhan Sok. Hayriye Hanım Apt. No:63/8
Nişantaşı Şişli/İstanbul

E. DOSYA KONUSU: Genesis Holding A.Ş.'nin hisselerinin %50'sinin Diagnostiko Kai Therapeytiko Kentro Athinon Ygeia Anonymi Etaireia tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi.

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 27.10.2008 tarih ve 6977 sayı ile giren bildirim üzerine, 4054 sayılı Kanun ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri çerçevesinde düzenlenen 31.10.2008 tarih, 2008-2-203/Öİ-08-AA sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu, 5.11.2008 tarih ve REK.0.06.00.00-120/356 sayılı Başkanlık önergesi ile 08-62 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Raporda; Genesis Holding A.Ş.'nin (Genesis) hisselerinin %50'sinin Diagnostiko Kai Therapeytiko Kentro Athinon Ygeia Anonymi Etaireia tarafından devralınması işleminin ilgili pazarda 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi kapsamında, bir hâkim durum yaratmaya veya mevcut bir hâkim durumu güçlendirmeye yönelik olarak rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucu doğurmayacağı, taraflar arasında imzalanan Hissedarlık Sözleşmesi'nin 9.1. maddesi ile taraflara getirilen rekabet etmeme yükümlülüğünün kapsamının tarafların Genesis Holding A.Ş.'deki ortak kontrollerinin devam ettiği süre ve İstanbul ili ile sınırlandırılması kaydıyla işleme izin verilmesinde bir sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Taraflar

H.1.1. Devredenler: Ömer Fidan, Ümit Fidan, Pınar Bayramgürler, Ayşe Bayramgürler, İlken Öztürk, Ayşegül Öztürk, Şükrü Türkmen, Mehmet Özçelik, Saim Öztürk, Mehmet Öztürk, Seçim Öztürk, İlkem Öztürk, Cem Türker Öztürk, Halil İbrahim Demir, Aynur Koç (Öztürk Ailesi)

Öztürk Ailesi üyeleri, birer gerçek kişi olup halihazırda Saim Öztürk, Seçim Öztürk, Mehmet Öztürk ve Ayşegül Özge Öztürk, Şafak SPV ile birlikte Sevgi Sağlık Hiz Tic A.Ş. (Sevgi Sağlık), Özel Maya Sağlık Hiz Tic A.Ş. (Özel Maya), Ten Medikal Turizm Tekstil Tic A.Ş. (Ten Medikal) ve Gürler Med ve Sağ. Ürü. Tic. Ltd. Şti.'yi (Gürler Medikal) Genesis aracılığıyla ortak kontrol etmektedir. Bildirim formunda Öztürk Ailesi üyelerinin Genesis aracılığıyla Özel Maya, Sevgi Sağlık, Gürler Medikal ve Ten Medikal dışında özel hastane işletmeciliği pazarında başkaca bir faaliyetlerinin olmadığı ifade edilmiştir.

H.1.1.1. Devredilen: Genesis

Genesis'in faaliyetleri, kontrol ettiği şirketlerin faaliyeti ile sınırlıdır. Genesis'in bağlı ortaklıkları, Özel Maya, Sevgi Sağlık, Ten Medikal ve Gürler Medikal olup, bu bağlı ortaklıkların faaliyetleri aşağıda açıklanmaktadır. Genesis'in işlem sonrası oluşacak ortaklık ve hissedarlık yapısı aşağıdaki tabloda sunulmaktadır.

Tablo 1: Genesis'in İşlem Sonrasında Ortaklık Yapısı

Hissedar	Hisse Adedi	Hisse Oranı (%)
Ayşegül Öztürk	12.000	9.992
Saim Öztürk	12.000	9.992
Seçim Öztürk	12.000	9.992
Mehmet Öztürk	12.000	9.992
Cem Türker Öztürk	60	0.042
İlkem Öztürk	60	0.042
İlken Öztürk	120	0.092
Ömer Fidan	36.720	9.81
Hygeia	60.000	50.00
Toplam	119.940	99.95

Özel Maya

Özel Maya, hastane işletmeciliğinde faaliyet gösteren bir şirket olup, Avrupa Şafak Hastanesi ve İstanbul Şafak Hastanesi olmak üzere iki hastaneye sahiptir.

1998 yılında kurulan Avrupa Şafak Hastanesi 8000 m2 kapalı alanda 101 yatak kapasitesine sahiptir. Bu hastanede modern teknoloji ile donatılmış 4 ameliyathane bulunmaktadır. Ayrıca kardiyovasküler cerrahi, koroner hastalıklar, iç hastalıkları ve yenidoğan bakımı için yoğun bakım ünitelerine de sahiptir. Hastane bir genel hastane olarak çalışmakta; hastanede hemen hemen bütün servis üniteleri ile acil bölümü ve ambulans hizmeti bulunmaktadır. 43 yatak kapasiteli genel bir hastane niteliğindeki İstanbul Şafak Hastanesi'nde ise 10 yatak kapasiteli bir diyaliz merkezi de bulunmaktadır. Özel Maya, hastane işletmeciliği dışındaki pazarlarda herhangi bir faaliyet göstermemektedir.

Aşağıdaki tabloda hissedarlık yapısına yer verilen Özel Maya'nın devir işleminden sonra ortaklık yapısında herhangi bir değişim gerçekleşmeyecektir.

Tablo 2: Özel Maya'nın Ortaklık Yapısı

Hissedar	Hisse Adedi	Hisse Oranı (%)
Ömer Fidan	1	0,01
Ümit Fidan	1	0,01
Pınar Bayramgürler	1	0,01
Ayşe Bayramgürler	1	0,01
Genesis Holding A.Ş.	79,996	99,96
TOPLAM	80,000	100

Sevgi Sağlık

Sevgi Sağlık, hastane işletmeciliğinde faaliyet gösteren bir şirket olup, Göztepe Şafak Hastanesinin sahibidir. 2004 yılında kurulan Göztepe Şafak Hastanesi 6000 m2 kapalı alanda 80 yatak kapasitesine sahiptir. Hastanede 4 ameliyathane

ile yeni doğan yoğun bakımı, genel yoğun bakım ve uzmanlaşmış 16 yoğun bakım ünitesi bulunmaktadır. Göztepe Şafak Hastanesi, genel bir hastane olup iç hastalıkları, kardiyoloji, jinekoloji, genel cerrahi, diş bakımı, çocuk hastalıkları, akciğer hastalıkları, nöroloji ve nörolojik cerrahi, kulak-burun-boğaz, plastik cerrahi, cerrahi, klinik psikoloji gibi hemen her türlü bakım hizmeti sunmaktadır.

Aşağıdaki tabloda hissedarlık yapısına yer verilen Sevgi Sağlık'ın devir işleminden sonra ortaklık yapısında herhangi bir değişim gerçekleşmeyecektir.

Tablo 3: Sevgi Sağlık'ın Ortaklık Yapısı

Hissedar	Hisse Adedi	Hisse Oranı (%)
Ayşe Bayramgürler	1	0,02
Şükrü Türkmen	1	0,02
Ayşegül Öztürk	1	0,02
Ömer Fidan	1	0,02
Genesis Holding A.Ş.	7,996	99,92
TOPLAM	8,000	100

Ten Medikal

Ten Medikal, hastane işletmeciliğinde faaliyet gösteren bir şirket olup, JFK İstanbul Hastanesi'nin sahibidir. JFK İstanbul Hastanesi, 1999 yılında açılmış olup, 96 yatak kapasitesine sahip bir genel hastanedir. Hastanede 5 modern ameliyathane ile 3 yoğun bakım ünitesi bulunmaktadır.

Ten Medikal'in ortaklık yapısı aşağıdaki şekilde olup, işlemten sonra bu ortaklık yapısında bir değişiklik meydana gelmeyecektir.

Tablo 4: Ten Medikal'in Ortaklık Yapısı

Hissedar	Hisse Adedi	Hisse Oranı (%)
Genesis Holding A.Ş.	69.996	99,96
Saim Öztürk	1	0,01
Cem Türker Öztürk	1	0,01
İlkem Öztürk	1	0,01
Sevgi Sağlık	1	0,01
TOPLAM	70.000	100

H.1.2. Devralan: Hygeia

Hygeia, Atina ATHEX borsasında işlem gören halka açık bir anonim şirkettir. Hygeia'nın ana hissedarı durumundaki Marfin grubu, Hygeia'nın hisselerinin %33.29'una sahiptir. Hygeia'nın hissedarlarının hiçbiri Hygeia üzerinde kontrol sağlayacak bir hisseye sahip değildir. Aşağıdaki tabloda hisse oranı %5'in üzerinde olan Hygeia hissedarları yer almaktadır.

Tablo 5: Hygeia'nın Ortaklık Yapısı

Hissedar	Hisse Adedi	Hisse Oranı (%)
MARFIN CAPITAL S.A.	37,979,610	30,23%
MIG	3,849,156	3,06%
ARVANITOU IOANNA	9,078,363	7,23%
%5'ten az hissedarlar	74,723,781	59,48%
TOPLAM	125,630,910	100,00%

Hygeia, 1970 yılında Yunanistan'daki ilk büyük özel hastane olarak kurulmuş olup, Yunanistan'da ve Güneydoğu Avrupa'da teşhis ve tedavi hizmetleri vermektedir. Bugün Hygeia, Yunanistan ve Kıbrıs'ta toplam 877 yatak kapasiteli 5 hastaneye sahiptir. Yakın gelecekte Hygeia'nın, Arnavutluk'ta 160 yatak kapasiteli ilk özel kliniği yapıp işletmesi beklenmektedir; söz konusu kliniğin 2010 yılında tam olarak işletmeye alınması beklenmektedir. Hygeia, ayrıca, ilaç ve özel tıbbi cihazlar pazarlarında da perakendeci şirketlere sahiptir ve bu şirketleri işletmektedir; ayrıca Hygeia Avrupa, Akdeniz ve Ortadoğu'da kök hücre bankaları alanında bir ağ kurmuştur. Bu bakımdan Hygeia, kendi faaliyetlerini temel bakım (örneğin; tıbbi klinikler, cerrahi klinikleri, teşhis laboratuvarları, görüntüleme laboratuvarları ve operasyon merkezleri), ikincil bakım (Yunanistan'da ve yurtdışındaki hastaneleri içermektedir) ve ticari faaliyetler & destek hizmetleri olarak üç bölüme ayırmıştır. Hygeia, hizmetlerini hastalara hem bireysel olarak hem de sosyal güvenlik fonları ve sigorta kuruluşları aracılığıyla teşhis hizmetleri talep eden hastalara sunmaktadır.

Hygenia'nın Türkiye'de herhangi bir alanda faaliyeti bulunmamaktadır.

H.2. İlgili Pazar

H.2.1. İlgili Ürün Pazarı

Dosya konusu işlem, alıcı taraf olan Hygeia'nın halihazırda ilgili pazarda herhangi bir faaliyetinin bulunmaması nedeniyle, herhangi bir yoğunlaşma yaratmayacağından, ilgili ürün pazarının dar ya da geniş tanımlanmasının işlemin değerlendirilmesi açısından bir önemi bulunmamaktadır. Bu çerçevede ilgili hizmetlere ilişkin en dar pazar tanımı yapılarak devir işlemi sonucunda pazardaki rekabet koşulları üzerinde oluşabilecek tüm etkiler değerlendirilmiştir.

Hisseleri devre konu Genesis, Özel Maya, Sevgi Sağlık ve Ten Medikal sahip oldukları hastaneler aracılığıyla özel hastane işletmeciliği alanında faaliyet göstermektedir. Sağlık Bakanlığı'nın izni ile açılan ve ruhsatlandırılan özel hastaneler, faaliyet alanlarına, hizmet birimlerine, yatak kapasitelerine, teknolojik donanımlarına ve hizmet verilen uzmanlık dallarının nitelik ve sayısına göre genel hastaneler ve özel hastaneler olmak üzere ikiye ayrılmaktadır.

Genel hastaneler, Özel Hastaneler Yönetmeliği ile asgari olarak öngörülen bina, tesis, hizmet ve personel standartlarına sahip olan, acil servis ve gözlem yatakları dışında en az on hasta yatağı bulunan ve en az dört uzmanlık dalında kadrolu uzman doktor çalıştıran, sürekli ve düzenli olarak muayene, teşhis ve tedavi hizmeti veren, hasta kabul ve tedavi ettiği uzmanlık dallarının gerektirdiği klinikler ile acil ve yoğun bakım ünitelerini, radyoloji, biyokimya ve/veya mikrobiyoloji laboratuvarlarını bünyesinde bulunduran veya bu laboratuvar hizmetlerini satın alan ve tam gün faaliyet gösteren hastanelerdir.

Özel dal hastaneleri ise; belirli bir yaş ve cins grubu hastalar ile belirli bir hastalığa tutulanlara veya bir organ grubu hastalarına yönelik hizmet vermek üzere hastanenin ana faaliyetleri ile ilgili uzmanlık dallarından her birinde kadrolu en az iki uzman doktor ile bu uzmanlık dalının gerektirdiği diğer uzmanlık dalları için en az bir kadrolu uzman doktor çalıştıran, sürekli ve düzenli olarak muayene, teşhis ve tedavi hizmeti veren, hasta kabul ve tedavi ettiği uzmanlık dallarının gerektirdiği klinikler, üniteler, laboratuvar ile acil ünitesi bulunan veya uzmanlık dallarının gerektirdiği bu laboratuvar hizmetlerini satın alan ve tam gün faaliyet gösteren en az on hasta yatağı bulunan özel hastanelerdir.

Hisseleri devre konu Genesis'in iştirakleri olan Özel Maya, Sevgi Sağlık ve Ten Medikal'in gelirleri, Ten Medikal'in cirosuna göre oldukça düşük orandaki kira gelirleri¹ dışında bütünüyle özel hastane işletmeciliği alanından elde etmiştir. Öte yandan, yukarıda belirtildiği üzere, Genesis'in iştirakleri arasında yer alan Gürler Medikal, tıbbi sarf malzemeleri, medikal malzemeler ve kırtasiye malzemelerinin temini ile temizlik hizmetleri alanında faaliyet göstermektedir. Bu işler özel hastane işletmeciliğinin asıl faaliyet konusunu tamamlayan yan faaliyetlerdir. Özel Maya, Sevgi Sağlık ve Ten Medikal bu işleri kendileri bizzat yapmak yerine Gürler Medikal'e yaptırmak yolunu tercih etmişlerdir. Gürler Medikal ise bu şirketler dışında başka bir hastaneye bu hizmetleri sunmamaktadır. Dolayısıyla Gürler Medikal'in bu faaliyetinin söz konusu hastanelerde yürütülen özel hastane işletmeciliğinin bir unsuru olarak ele alınması uygun olacaktır.

Bu çerçevede dosya konusu işlem açısından ilgili ürün pazarı hisseleri devre konu Genesis'in Şafak SPV ve Öztürk Ailesi'nin ortak kontrolü altında bir ortak girişim olarak kurulmasına ilişkin 07.02.2008 tarih ve 08-12/125-42 sayılı Rekabet Kurulu kararı ile paralel olarak "özel hastane işletmeciliği pazarı" olarak belirlenmiştir².

¹ Ten Medikal'in toplam cirosu (.....) YTL'dir. Bu cironun (.....) YTL'si kira gelinden elde edilmiştir.

² Diğer Rekabet Kurulu kararları için bkz. 08-37/486-170 sayı 5.6.2008 tarih, 07-65/797 293 sayı ve 21.08.2007 tarihli Rekabet Kurulu kararları.

Bildirim formunda ise taraflar işlem bakımından ilgili ürün pazarının “hastane işletmeciliği pazarı” veya daha geniş ölçekte “sağlık hizmetleri pazarı” olarak tespit edilmesi gerektiği kanaatinde olduklarını ifade etmektedirler. Taraflar bu hususu öne sürerken kamu hastanelerinin işletmeciliğini birbirinden ayıran belirgin özellikler bulunmadığından yola çıkarak özel ve kamu hastanelerinde sunulan hizmetlerin birbirine yakın kalitede ve aynı kapsamda olduğunu, özel hastanelerin, başta Sosyal Güvenlik Kurumu olmak üzere ilgili sosyal güvenlik kuruluşlarıyla yapılan anlaşmalar çerçevesinde aynı grup hastalara hizmet sunmakta olduğunu ifade etmekte ve Genesis müşterilerinin büyük bir kısmının ise SGK, Emekli Sandığı, Bağkur gibi sosyal güvenlik kurumları olduğu belirtilmektedir. Her ne kadar bildirim formunda ifade edilen bu hususlar özellikle arz ve hizmet kalitesi bakımından gerçeği yansıttığı düşünülse bile özel hastane tarifelerinin genellikle SGK, Emekli Sandığı, Bağkur’un belirlediği tarifelerin üzerinde olduğu, özel sağlık kuruluşlarının sunduğu hizmetlerden faydalanan şahısların kamunun belirlediği esaslar çerçevesinde, genellikle arada oluşan farkı kendi bütçelerinden karşılandığı bilinen bir durumdur. Sektöre ilişkin düzenlemeler ve hali hazırda yapılan hastane yatırımları ile birlikte gelişmesi beklenen rekabetin özel ve kamu hastane hizmetlerinin sunum koşullarını birbirine yaklaştıracığı ve gelecekte bu tanımlanan pazarın tekrardan gözden geçirilmesinin gerekebileceği düşünülmektedir. Bu bağlamda, işlemin yoğunlaşmaya sebep olmayan bir devralma olması sebebiyle ilgili dosya kapsamında ilgili ürün pazarı tanımlanabilecek en dar ilgili ürün pazarı şeklinde belirlenerek işlem ertesinde karşılaşılabilecek olası rekabet sorunları değerlendirilmiştir.

H.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

Hisseleri devre konu Genesis’in iştiraklerinin işletmekte olduğu hastanelerden Avrupa Şafak Hastanesi ile İstanbul Şafak Hastanesi, İstanbul ili Gaziosmanpaşa ilçesinde; Göztepe Şafak Hastanesi İstanbul ili Kadıköy ilçesinde ve John F. Kennedy Hastanesi İstanbul ili Bahçelievler ilçesinde faaliyet göstermektedir.

Türkiye’de hastaların başvuracakları özel sağlık kuruluşlarının seçiminde, diğer mal ve hizmetlerden farklı olarak, sunulan hizmetlerin fiyatından çok güvenilirliğini dikkate aldıkları ve uzmanlık gerektiren özel sağlık sorunları söz konusu olmadıkça da sunulan hizmetlere erişim kolaylığının hastalar açısından önem arz ettiği gözlemlenmektedir. Dolayısıyla hastalar çoğunlukla ikamet ettikleri il sınırı içindeki hastaneleri tercih etmektedirler. Bu bakımdan özel hastane işletmeciliği pazarına ilişkin coğrafi pazar genellikle Genesis’in iştirakleri tarafından işletilen hastanelerin bulunduğu il sınırı olarak belirlenebilmektedir. Bununla birlikte, İstanbul gibi ulaşım olanaklarının zor olduğu metropollerde hastaların genellikle ikametgahlarına yakın yerlerdeki hastaneleri tercih etmeleri sebebiyle ilgili coğrafi pazarın hastanelerin bulunduğu

bölgeler (İstanbul için Avrupa Yakası, Anadolu Yakası gibi) ya da ilçeler özelinde belirlenebilmesi de mümkündür. Bu sebeplerle, bildirim konusu devralma işlemi bakımından ilgili coğrafi pazarın devre konu şirketlere bağlı hastanelerin bulunduğu her bir ilçe için “İstanbul ili Kadıköy İlçesi”, “İstanbul ili Bahçelievler İlçesi” ve “İstanbul ili Gaziosmanpaşa İlçesi” olarak ya da bildirim konusu devralma işleminin İstanbul’un her iki yakasındaki üç ayrı ilçede kurulmuş dört hastaneyi konu edinmesi göz önüne alınarak “İstanbul ili” olarak belirlenebilmesi mümkündür.

Bu çerçevede dosya konusu işlem açısından 1997/1 sayılı Tebliğ’in 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 4. maddesi kapsamında bildirim yükümlülüğünün belirlenebilmesi amacıyla ilgili coğrafi pazarlar en dar şekilde “İstanbul ili Kadıköy İlçesi”, “İstanbul ili Bahçelievler İlçesi” ve “İstanbul ili Gaziosmanpaşa İlçesi” olarak belirlenmekle birlikte devralma işlemi, yukarıda yer verilen tüm ilgili coğrafi pazarlar bakımından değerlendirilmiştir.

Her ne kadar yukarıda ilgili coğrafi pazar ilçeler bazında belirlenmiş olsa da hastaların kişisel tercihler, hastanın ya da hastalığın özel koşulları vb. sebeplerle aynı il içinden olmak kaydı ile buldukları ilçelerin dışından da hastane hizmeti almaları sıklıkla karşılaşılan bir durumdur. Diğer yandan özellikle İstanbul gibi metropol konumuna gelmiş bir şehirde coğrafi sınırları belirlerken birbirine bitişik nizamda bulunan ilçelerin keskin çizgilerle tek başlarına ilgili coğrafi pazar olarak belirlenmesi pek gerçekçi görünmemekle birlikte, yapılan bu ayırımın değerlendirmenin sağlıklı yürütülebilmesi için faydalı bir yöntem olduğunu belirtmekte fayda görülmektedir.

H.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

H.3.1. İşlemin Niteliği Bakımından Yapılan Değerlendirme

1997/1 sayılı Tebliğ’in “Birleşme ve Devralma Sayılan Haller” başlıklı 2. maddesinin (c) bendine göre; “amaçlarını gerçekleştirmek üzere işgücü ve malvarlığına sahip olacak şekilde bağımsız bir iktisadi varlık olarak ortaya çıkan ve taraflar arasındaki veya taraflarla ortak girişim arasındaki rekabeti sınırlayıcı amacı veya etkisi olmayan ortak girişimler (joint-venture)”, 4054 sayılı Kanun’un 7. maddesi çerçevesinde teşebbüsler arası birleşme ve devralma olarak kabul edilmektedir.

Bir teşebbüsün 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında ortak girişim olarak değerlendirilebilmesi için ortak bir kontrolün bulunması, ortak girişimin bağımsız bir iktisadi varlık olarak kurulması ve rekabeti sınırlayıcı ve bozucu etkisinin bulunmaması şartlarının varlığı gereklidir. Bildirime konu işlemde Öztrük Ailesinin çeşitli fertlerine ait olan %50 oranındaki Genesis hisseleri Hygeia tarafından devralınmaktadır.

Devralma işlemi ertesinde Hissedarlık Sözleşmesi'nin 5. maddesi hükmüne göre Genesis'teki yönetim kurulu 7 üyeden oluşacak; 5 üye Hygeia tarafından 2 üye ise Öztürk Ailesi tarafından aday gösterilecektir. Genesis'in her bir bağlı ortaklığının yönetim kurulu 5 üyeden oluşacak; 4 üye Hygeia tarafından 1 üye ise Öztürk Ailesi tarafından aday gösterilecektir. Hissedarlık Sözleşmesi Madde 5.1.9'da belirtilen sermaye artırımını, belirli bir eşğin üzerindeki işlemler, yatırımlar ve devralma/devretme ile halka arz kararı gibi önemli kararlar haricinde yönetim kurulu toplantı nisabı 4 üyeden teşekkül edecek ve kararlar hazır bulunan üyelerin çoğunluğunun kabul oyuyla alınacaktır. Genesis'te i) önemli kararlar en azından 6 üyenin hazır bulunmasıyla ve 5 üyenin kabul oyuyla; ii) her bir bağlı ortaklıkta ise 4 üyenin hazır bulunup 3 üyenin kabul oyuyla alınacaktır. Her iki halde de karar nisabı için Öztürk Ailesinin tayin ettiği 1 üyenin onayının gerektiği Hissedarlık Sözleşmesi'nde belirtilmiştir. Hissedarlık Sözleşmesi'nde yer alan bu hüküm ortak kontrole ilişkin rekabet içtihadı ile birlikte değerlendirildiğinde Genesis'in Öztürk Ailesi'nin kontrolünden Öztürk Ailesi ve Hygeia'nın ortak kontrolüne geçeceği sonucuna ulaşılmaktadır.

Ortak girişimin bağımsız bir iktisadi varlık olarak kabul edilebilmesindeki en önemli ölçüt, ortak girişimin kurucularına "devam eden bir şekilde bir bağımlılığının olup olmamasıdır. Hisse devrinin gerçekleşmesi ile birlikte üzerinde ortak kontrole geçilecek olan Genesis, ilgili işlem sonucunda yeni kurulacak bir şirket olmayıp, halihazırda ilgili pazarlarda kendi mali kaynakları, personel ve varlıkları ile faaliyet göstermektedir. Bu çerçevede söz konusu şirketin başvuru konusu işlem sonucunda her iki taraftan da ekonomik anlamda bağımsız olarak belirli bir süre ile sınırlı olmaksızın, kendi personeli ve kaynakları ile faaliyetlerini sürdürebileceği dolayısıyla öngörülen işlem ile birlikte ortak girişime dönüşecek Genesis'in bağımsız bir iktisadi varlık olacağı anlaşılmaktadır.

Teşebbüsler arasında kurulan bir ortak girişimin, kurucular arasındaki rekabetçi davranışların koordinasyonuna neden olma ihtimali mevcuttur. Ancak ana teşebbüslerin, ortak girişime bazı ticari aktivitelerini devretmesi ve ortak girişimin faaliyet göstereceği pazardan kalıcı olarak çekilmesi ya da ortak girişimin faaliyet gösterdiği ilgili pazarda yalnızca tek bir ana teşebbüsün aktif olarak yer alması Komisyon tarafından risk faktörü olarak görülmüştür. Taraflar arasında imzalanan Hissedarlık Sözleşmesi'nin 9.1 maddesi ile taraflara Genesis'in faaliyet alanları olan sağlık tesislerinin işletmesi ve yönetimi, sağlık hizmetlerinin ve bütün ilgili hizmetlerin ve bunlara yardımcı bütün faaliyetlerin temini konularında rekabet etmeme yükümlülüğü getirilmektedir. Bu nedenle, taraflar arasında veya taraflarla ortak girişim arasında rekabetçi davranışların koordinasyon olasılığından söz etmenin mümkün olmadığı anlaşılmaktadır.

Yukarıda yapılan değerlendirmeler sonucunda bildirim konusu işlemin 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesi kapsamında yoğunlaşma doğurucu bir ortak girişim olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

H.3.2. Bildirim Yükümlülüğü Bakımından Yapılan Değerlendirme

1997/1 sayılı Tebliğ'in 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 4. maddesi uyarınca “*Bu Tebliğ'in 2. maddesinde belirtilen bir birleşme veya devralma sonucunda birleşmeyi veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin, ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın % 25'ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının yirmi beş trilyon Türk Lirası'nı (yirmi beş milyon Yeni Türk Lirası) aşması halinde Rekabet Kurulu'ndan izin almaları zorunludur*”.

Bildirim Formu'nda verilen bilgilere göre, hisseleri devre konu Genesis'in iştirakleri Özel Maya (..... YTL) , Sevgi Sağlık (..... YTL) , Ten Medikal (..... YTL) ve Gürler Medikal'in³ (..... YTL) 2007 yılında ilgili pazarda elde ettikleri ciroları toplamı (.....) YTL olması nedeniyle bildirim konusu işlemin 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesinde belirtilen ciro eşiğini aştığı ve söz konusu işlemin izne tabi bir devralma işlemi olduğu anlaşılmaktadır.

H.3.3. Devralma İşleminin 4054 sayılı Kanun'un 7. Maddesi Açısından Değerlendirilmesi

Özel hastane işletmeciliği alanında faaliyet gösteren şirketlerin pazar payları, hastanelerin bünyelerindeki yatak, uzman doktor, poliklinik ve yapılan ameliyat sayısı gibi ölçütler dikkate alınarak belirlenmektedir. İstanbul ilinde faaliyet gösteren özel hastaneler esas alındığında, devre konu Genesis'in iştiraklerine ait hastanelerin 2007⁴ yılındaki toplam pazar payının yatak ve hekim sayısı bakımından sırasıyla % (...) ve % (...) olarak gerçekleştiği görülmektedir. İstanbul'daki diğer Kamu sağlık kuruluşları dikkate alındığında ise bu pazar payı oranının yarı yarıya düştüğü görülmektedir. Pazar payına ilişkin bu verilerin sayısal büyüklüklerine ise aşağıdaki tabloda yer verilmektedir.

Tablo 6: İşleme Konu Hastanelerin Yatak ve Hekim Sayısı Bilgileri

	Yatak Sayısı	Hekim Sayısı
İstanbul Genel Topl.	27.774	9.560
İstanbul Özel Hast. Topl.	12.736	5.434

³ Gürler hastane işletmeciliği pazarında faaliyet göstermemekte ve sadece grup şirketlerine satış yapmaktadır.

⁴ Bildirim Formu'nda, tarafların elde edebildiği tek güvenilir verilerin Sağlık Bakanlığı istatistikleri olduğu, söz konusu istatistiklerin 2007 yılına ait olanlarının henüz yayımlanmadığı, bu nedenle 2007 yılına ilişkin güvenilir pazar payı verilerinin sağlanamadığı ancak 2006 ve 2007 yıllarına ait pazar payı verileri arasında kayda değer bir farklılığın olmadığı belirtilmiştir.

Özel Avrupa Şafak	101	30
Özel İstanbul Şafak	43	15
Özel J.F.K Hospital	96	32
Özel Göztepe Şafak Hast.	70	27
Genesis Toplam	310	106

Hastanelerin faaliyet gösterdiği ilçeler esas alındığında ise, söz konusu pazar paylarının Gaziosmanpaşa ilçesinde yatak sayısı bakımından %(...), hekim sayısı bakımından %(...); Kadıköy ilçesinde sırasıyla %(...) ve %(...); Bahçelievler ilçesinde sırasıyla %(...) ve %(...) olarak gerçekleştiği görülmektedir. Bu verilere ilişkin sayısal büyüklükleri gösteren tablo ise aşağıda sunulmaktadır.

Tablo 7: İlçe Bazında Hastanelerin Yatak ve Hekim Sayısı Bilgileri

	Yatak Sayısı	Hekim Sayısı
G.O.P. (Özel Genel Topl.)	422	186
Genesis (Şafak Hastaneleri)	144	47
Kadıköy (Özel Genel Topl.)	623	306
Genesis (Göztepe Şafak)	70	27
Bahçelievler (Özel Genel Topl.)	463	195
JFK Hospital	96	32

Aşağıdaki tablolarda ise pazardaki aktörlerin tanınması ve pazarın rekabetçi yapısının somut bir biçimde kavranabilmesi amacıyla ilgili coğrafi bölgelerde faaliyet gösteren Özel ve Devlet hastanelerinin bilgilerine yer verilmektedir.

Tablo 8: Gaziosmanpaşa'da Faaliyet Gösteren Hastaneler

Gazi Osman Paşa	
Devlet	Özel
Sultançiftliği Nuri Burat Hast.	Özel Arnavutköy Hast.
Barbaros Hayrettin Paşa Semt Pol.	Özel Bilge Hast.
Gaziosmanpaşa Semt Pol.	Özel Duygu Hast.
Küçüköy Semt Pol.	Özel Gazi Hast.
Nevzat Ayaz Semt Pol.	Özel Gaziosmanpaşa Hast.
	Özel Yıldıztabya Bilge hast.
	Özel Bahat Halk Hast.
	Özel Bahat Hospital Hast.
	Özel medikal Park Sultangazi Hast.

Tablo 9: Bahçelievler’de Faaliyet Gösteren Hastaneler

Bahçelievler	
Devlet	Özel
İstanbul Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezi Eğitim ve Araştırma Hast.	Özel Ataköy Hast.
Bahçelievler Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi	Özel Gelişim Hast.
Bahçelievler Semt Pol.	Özel Hospitalium Haznedar Hast.
	Özel İstanbul Göz Hast.
	Özel Yaşam Hast.
	Özel Yenibosna Hast.
	İstanbul Özel Hizmet Hast.
	Özel Medical Park Bahçelievler Hast.
	Özel Medicana Hospitals Bahçelievler Hast.
	Özel Nisa Hast.
	Özel Yenibosna Safa Hast.

Tablo 10: Kadıköy’de Faaliyet Gösteren Hastaneler

Kadıköy	
Devlet	Özel
Göztepe Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi	Özel Acıbadem Hast.
Erenköy Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Hast.	Özel Acıbadem Kozyatağı Hast.
Fatih Sultan Mehmet Eğitim ve Araştırma Hast.	Özel Çağınar Hast.
Göztepe Eğitim ve Araştırma Hast.	Özel Ferihan Laçın Hast.
Erenköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Eğitim Hast.	Özel Medical Park Göztepe Hastane Kompleksi
Erenköy Semt Pol.	Özel Yeni İsviçre Hast.
Kadıköy Ağız ve Diş Sağl. Merkezi	Özel Avicenna Hospital İstanbul Hast.
Kadıköy Semt Pol.	Özel Echomar Göztepe Hast.
Yel değirmeni Semt Polikliniği	Özel İstanbul Medipol Hast.
	Özel Kadıköy Florence Nightingale Hast.
	Özel Kadıköy Şifa Hast.
	Özel Kozyatağı Central Hospital Hast.
	Özel Medical Park Göztepe Hastanesi Kompleksi
	Özel Universal Hospital Hast.

Ayrıca, Rekabet Kurulu’nun 7.2.2008 tarih ve 08-12/125-42 sayılı kararında İstanbul ilinde çeşitli gruplara ait veya bağımsız yaklaşık 146; söz konusu her bir ilçede de sayıları 6-8’i bulan çeşitli büyüklükte başka özel hastanelerin faaliyet gösterdiği bilgisine ulaşılmıştır.

Ayrıca yukarıda ifade edildiği üzere, dosya konusu işlem alıcı taraf olan Hygeia'nın halihazırda ilgili pazarda faaliyetinin bulunmaması nedeniyle, yoğunlaşmaya neden olmayacaktır. Zira bildirim konusu işlem sonucunda Genesis yalnızca Öztürk Ailesi kontrolünden Öztürk Ailesi ile Hygeia'nın ortak kontrolüne geçeceği ve dolayısıyla söz konusu işlemin pazarın rekabetçi yapısını etkileyici bir sonuç doğurmayacağı anlaşılmıştır. Bu çerçevede inceleme konusu devralma işleminin ilgili pazarda hakim durum yaratılması veya mevcut bir hakim durumun güçlendirilmesi suretiyle rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak nitelikte bir devralma işlemi olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

H.3.4. Yan Sınırlamalar

Taraflar arasında imzalanan Hissedarlık Sözleşmesi'nin 9.1 maddesinde düzenlenen "Rekabet Etmeme" yükümlülüğüne göre;

"Her bir Taraf, kendi ve ayrıca kendi İştirakleri adına, hangi nedenle olursa olsun, doğrudan veya dolaylı olarak, kendisi için veya herhangi biri bakımından başka herhangi bir Kişi adına veya söz konusu Kişi ile birlikte, bir yönetici, yönetim kurulu üyesi, çalışan, bağımsız müteahhit, müşavir, satış temsilcisi, danışman, hissedar, sahip, ortak, müdür olarak veya başka herhangi bir sıfatla, Türkiye sınırları dahilinde, Şirket ve/veya herhangi bir İşletme Şirketi tarafından pazarlanan, lisanslanan ve/veya satılan mevcut veya planlanan ürünler veya hizmetler dahil olmak üzere herhangi bir İşle (sağlık tesislerinin işletme ve yönetimi, sağlık hizmetlerinin ve bütün ilgili hizmetlerin ve bunlara yardımcı bütün faaliyetlerin temini) iştigal etmemeyi kabul ve taahhüt eder ve gayrimenkul kiralama veya lisanslandırma yoluyla da dahil olmak üzere herhangi bir üçüncü tarafa, herhangi bir Grup Şirketi olarak aynı İş ile iştigal etmesinde herhangi bir şekilde desteklemeyecek ve tavsiyede bulunmayacaktır."

Sözleşmenin ilgili maddesi ile taraflara rekabet etmeme yükümlülüğü getirilmektedir. Rekabet etmeme yükümlülüklerinin rekabet hukuku kapsamında yan sınırlama olarak değerlendirilebilmesi için "yoğunlaşma ile doğrudan ilgili ve gerekli olma", "sadece taraflar açısından kısıtlayıcı olma" ve "orantılılık" kriterlerini sağlaması gerekmektedir. Belirtilen kriterler açısından yapılan değerlendirilme aşağıdaki gibidir:

Yoğunlaşma ile doğrudan ilgili ve gerekli olma: Doğrudan ilgili olma unsuru sınırlamanın, işlemin gerçekleştirilmesine yardımcı olması ancak yoğunlaşmanın nihai amacıyla kıyaslandığında ikincil nitelik taşıması anlamına gelmektedir. Gereklilik unsuru ise işleme ilişkin sınırlamanın mevcut olmaması halinde işlemin hayata geçirilmesinin daha zor ya da maliyetli olması durumunu ifade eder. Bu açıdan bildirim konusu devralma işleminde getirilen rekabet yasağı, yoğunlaşma işlemi ile doğrudan ilgili ve gereklidir. Zira, tarafların Genesis ile

rekabet etmesi, Genesis üzerinde kurulması planlanan ortaklığın gerçekleşmesine engel teşkil edebilecektir. Bu açılarından söz konusu rekabet yasaklarının yoğunlaşma işlemi ile ilgili ve gerekli olduğu anlaşılmıştır.

Sadece taraflar açısından kısıtlayıcı olma: İlgili rekabet yasaklarının sadece taraflara getirilmiş olması sebebiyle bu kriterin de sağlanmış olduğu anlaşılmaktadır.

Orantılılık: Rekabet yasağının yan sınırlama olarak kabul edilmesinde yalnızca kısıtlamanın niteliğinin değil, aynı zamanda kapsamının ve süresinin de işlemin yürütülebilmesi için gerekli olandan fazla sınırlanmış olup olmadığının değerlendirilmesi gerekmektedir. Dosya konusu işlemdeki rekabet yasağı, Genesis'in kontrol ettiği şirketlerin faaliyet alanları ile sınırlıdır.

Diğer taraftan, Sözleşme ile taraflara Türkiye sınırları dâhilinde rekabet etmeme yükümlülüğü getirilmektedir.

Orantılılık kriteri gereği rekabet yasağının yan sınırlama olarak kabul edilebilmesi için kapsamının işlemin gerçekleşmesi için gerekli olandan daha geniş olmaması gerekmektedir. Sözleşme ile taraflara Türkiye genelinde faaliyette bulunmama yükümlülüğü getirilmektedir. Bu yükümlülüğün işlemin gerçekleştirilmesi için gerekli olan bir yükümlülük olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Buna ek olarak taraflar ile ortak girişim arasındaki rekabet yasağını ortak girişimin süresini aşan bir şekilde hükme bağlayan düzenlemeler süre açısından orantılılık ölçütünü aşmaktadır. Fakat tarafların ilgili maddeyi süre açısından rekabet etmeme yükümlülüğünün süresinin ortak girişimin süresi ile sınırlı olması şeklinde yorumları ve Hissedarlık Sözleşmesi ile de bunu amaçlamış olmaları durumunda rekabet etmeme yükümlülüğünün süre yönünden makul olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Sonuç olarak, Sözleşmede yer alan rekabet yasağının yan sınırlama olarak kabul edilebilmesi için rekabet yasağının coğrafi olarak Genesis tarafından kontrol edilen hastanelerin faaliyet gösterdiği ve bu dosya kapsamında en geniş ilgili coğrafi pazar olarak belirlenen İstanbul ili ile sınırlandırılması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,

- 1- Bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğuna, işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut

hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile,

- 2- Hissedarlık Sözleşmesi'nin 9.1. maddesi ile bu sözleşmenin taraflarına getirilen rekabet etmeme yükümlülüğünün kapsamının İstanbul ili ile sınırlandırılması halinde yan sınırlama kabul edilmesine OYÇOKLUĞU ile

karar verilmiştir.

KARŞI OY GEREKÇESİ
(07.11.2008 tarihli ve 08-62/1019-395 sayılı Kurul Kararı)

Hissedarlık Sözleşmesi'nin 9.1. maddesi ile getirilen rekabet etmeme yükümlülüğünün, İstanbul ili ile sınırlandırılması halinde yan sınırlama olarak kabul edilip işleme izin verilebileceği şeklindeki Kurul Kararına, böyle bir sınırlandırmanın devralma işlemine engel teşkil edebilecek nitelikte olduğu, dolayısıyla ancak rekabetçi açıdan ilgili pazardaki durumun analizinden sonra böyle bir kararın verilebileceği gerekçesiyle katılamıyorum.

Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Başkan

Dosya Konusu: Turyağ Sanayi ve Tic. A.Ş.'nin toplam %50 oranındaki hissesinin Harun ÇALLI ve Ebubekir ÇALLI tarafından Rekabet Kurulu'na bildirilmeksizin devralınması.

Dosya Sayısı : 2008-3-215 (Devralma)
Karar Sayısı : 08-63/1048-407
Karar Tarihi : 12.11.2008

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Tuncay SONGÖR, M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN,
 Mehmet Akif ERSİN, Dr. Mustafa ATEŞ,

B. RAPORTÖRLER: Şahin YAVUZ, Çağlar Deniz ATA,
 Neyzar MENTEŞOĞLU

C. BİLDİRİMDE BULUNAN: - Re'sen

D. TARAFLAR: - Harun ÇALLI
 Yeni Sahra Barbaros Mah. Evren Cad. Çim Sok.
 No:17, Kadıköy / İstanbul
 - Ebubekir ÇALLI
 Yeni Sahra Barbaros Mah. Evren Cad. Çim Sok.
 No:17, Kadıköy / İstanbul
 - Turyağ Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.
 Balıkesir-İzmir Karayolu 4. Km Çayırhisar Köyü Mevkii
 Balıkesir

E. DOSYA KONUSU: Turyağ Sanayi ve Tic. A.Ş.'nin toplam %50 oranındaki hissesinin Harun ÇALLI ve Ebubekir ÇALLI tarafından Rekabet Kurulu'na bildirilmeksizin devralınması.

F. DOSYA EVRELERİ: Rekabet Kurulu'nun 29.8.2008 tarihli, 8-51/782-M sayılı kararıyla Harun Çallı ve Ebubekir Çallı'nın Turyağ Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin toplam %50 oranındaki hissesini Rekabet Kurulu izni olmaksızın iktisap etmesi işleminin izne tabi olup olmadığının belirlenmesi için re'sen başlatılan inceleme üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması

Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucu düzenlenen 6.11.2008 tarih ve 2008-3-215/Öİ-08-Ş.YA sayılı Birleşme/Devralma Raporu, 7.11.2008 tarih ve REK.0.07.00.00-120/236 sayılı Başkanlık Önergisi ile 08-63 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da;

1. İncelemeye konu Harun Çallı ve Ebubekir Çallı'nın Turyağ Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin % 50 oranındaki hissesini devralması işleminin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi bir devir işlemi olduğu,
2. İşlemin Kurul'un izni olmaksızın gerçekleştirilmesi nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 11(a) ve 23.01.2008 tarihli, 5728 sayılı Kanunla değişik 16/1(b) maddeleri ve para cezasında lehe düzenlemenin dikkate alınarak 2007/1 sayılı Tebliğ uyarınca devralan teşebbüs (Çallı Ailesi) Harun Çallı ve Ebubekir Çallı'ya müştereken ve müteselsilen sorumlu olacak şekilde 1.716 YTL idari para cezası verilmesi gerektiği,
3. İşlemin etkilenen pazarlar açısından 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında bir hakim durum yaratmadığı veya mevcut bir hakim durumu güçlendirerek rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğurmadığı, bu nedenle işleme izin verilebileceği,

sonuç ve kanaatine ulaşıldığı ifade edilmektedir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Olaylar Ve İşlemin Niteliği

Türk Henkel Kimya San. ve Tic. A.Ş.'nin (Türk Henkel) endüstriyel ve tüketici yağları pazarlarındaki markaları ve üretime ilişkin makine ve ekipmanlarının (bu arada Turyağ¹ markasının) Bal Tüketim ve İhtiyaç Maddeleri A.Ş. (Bal A.Ş.) tarafından devralınması işlemine ilişkin başvuruyu Kurul, 1.2.2007 tarihinde görüşerek işleme izin vermiştir.

Kurum kayıtlarına 1.7.2008 tarih ve 4156 sayıyla intikal eden ve Turyağ Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Turyağ)'nin hisselerinin %33,33'lük kısmının Besler Gıda ve Kimya San. Tic. A.Ş. tarafından Arı Rafine ve Yağ San. A.Ş. (Arı Yağ), Harun Çallı ve Ebubekir Çallı'dan devralınmasına ilişkin yapılan bildirim kapsamında; Bal A.Ş.'nin ticaret unvanının "Turyağ Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş." olarak değiştirilerek 2007 yılı içinde sermaye artırımlarına gidildiği, ilk sermaye artırımında şirketin kurucu ortaklarından A. Edip Uğur'un rüçhan hakkını kullanmadığı, artırılan orana karşılık gelen şirket sermayesinin %50'lik kısmının 5.2.2007 tarihinde Ebubekir Çallı ve Harun Çallı tarafından taahhüt

¹ Turyağ, 2000 yılında Türk Henkel bünyesine katılmıştır.

edilmek suretiyle devralındığı (İşlem) belirlenmiştir. Tablo 1.'de işlemle ilişkili olaylara ve açıklamalara yer verilmiştir:

Tablo 1. İşlemle İlişkili Olaylar

TARİH	GERÇEKLEŞEN OLAY
17.1.2007	Türk Henkel'e ait Turyağ'ın Bal. A.Ş. tarafından devralınmasına ilişkin Rekabet Kurulu'na bildirim yapılmıştır.
29.1.2007	Bal A.Ş. Yönetim Kurulu, şirketin ticaret unvanını Turyağ Gıda San. ve Tic. A.Ş. olarak değiştirilmesine ve sermayesinin 5.550.000 YTL'ye çıkarılmasına karar vermiştir.
1.2.2007	Kurul, Bal A.Ş.'nin Turyağ'ı Türk Henkel'den satın alması işlemine 07-11/65-20 sayılı Kararı ile izin vermiştir.
5.2.2007	Harun Çallı ve Ebubekir Çallı, yapılan sermaye artırımını ile Turyağ A.Ş.'nin % 50 hissesini iktisap etmişlerdir.
1.7.2008	Arı A.Ş., Harun Çallı ve Ebubekir Çallı'nın Turyağ Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.'de sahibi oldukları toplam %99,5 oranındaki hisselerinin %33,33'lük kısmının Besler Gıda ve Kimya San. Tic. A.Ş.'ye devredilmesine ilişkin bildirim yapılmıştır.

Söz konusu işlemin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi olup olmadığının değerlendirilebilmesi için taraflardan 17.7.2008 tarih, 560 sayılı yazı ile konu hakkında bilgi talep edilmiş ve cevaben gelen yazı 22.7.2008 tarih ve 4709 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.

İşlemin niteliği 29.8.2008 tarihli Kurul toplantısında görüşülmüş, İşlemin ciro yönüyle iki ayrı pazar bakımından izne tabi olduğu değerlendirilmesi yapılmış ve konu ile ilgili 4054 sayılı Kanun'un 11. maddesi çerçevesinde re'sen inceleme başlatılması kararı alınmıştır.

Söz konusu Kurul kararı 15.9.2008 tarih, 3386 sayılı yazı ile devralan kişiler Harun Çallı ve Ebubekir Çallı'ya bildirilmiş ve konu hakkında yazılı savunmalarını göndermeleri talep edilmiştir. Tarafların konuya ilişkin yazılı savunmaları 20.10.2008 tarih, 6821 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.

H.2. Taraflar

H.2.1. Harun Çallı ve Ebubekir Çallı (Çallı Ailesi)

Harun Çallı ve Ebubekir Çallı adlı gerçek kişiler gıda ürünlerinin ticareti ve dağıtımını ile iştigal eden çeşitli şirketlere ortaktır. Gerek aralarındaki akrabalık ilişkisi gerekse ortak buldukları şirketlerde sahip oldukları (benzer) hisse oranları göz önünde bulundurulduğunda bu iki şahsın ortak bir ekonomik çıkar doğrultusunda faaliyet gösteren tek bir teşebbüs olarak değerlendirilmesi gerektiği kanaatine varılmıştır. Tablo 2'de Çallı Ailesi'ne ait şirketler, ortaklık oranları ve faaliyet alanlarına yer verilmiştir:

Tablo 2. Çallı Ailesi Ortaklık ve İştirakleri

Şirket Ünvanı	Pay Oranı (%)		Faaliyet Alanı
	Ebubekir Çallı	Harun Çallı	
Çallı Gıda ve San. Tic. A.Ş.	40	40	Gıda Ticareti
Çallı ve Çallı Gıda San. Tic. Ltd. Şti.	35	35	Gıda Ticareti
Milkon Süt ve Gıda Mam. San. Tic. A.Ş.	25	25	Süt Ürünleri üretim ve ticareti
Uğur Ambalaj Yatırım San. Tic. A.Ş.	48	48	Ambalaj üretimi ve ticareti
Turyağ Gıda San. Tic. A.Ş.	25	25	Yağ üretim ve ticareti
Arda Petrol İnş.Teks.İth.İhr.San.Tic.Ltd. Şti.	0	70	Akaryakıt ticareti

H.2.2. Turyağ Gıda San. ve Tic. A.Ş.(Turyağ)

Devreden Turyağ, 2007 yılına kadar Türk Henkel bünyesinde faaliyet göstermiş olan endüstriyel ve tüketici yağları üretimi yapan bir işletmedir. 2007 yılında Bal A.Ş., Türk Henkel'in endüstriyel ve tüketici yağları pazarlarındaki markaları (Turyağ isim hakkı da dahil olmak üzere) ve üretime ilişkin makine ve ekipmanlarını devralmış, bahsi geçen bu işleme Kurul 1.2.2007 tarihinde (Tablo 1) izin vermiştir. Bal A.Ş.'nin ticaret unvanı daha sonra Turyağ A.Ş. olarak değiştirilerek 2007 yılı içinde sermaye artırımlarına gidilmiştir. Tüzel kişilik olarak bu işletmeler farklı kişilikler olsa da üretim açısından bakıldığında birbirlerinin farklı hukuki formlarda devamıdır.

İlk sermaye artırımında 5.550.000 YTL'ye çıkarılan şirket sermayesi daha sonra 16.650.000 YTL ve son olarak da (Aralık 2007'de) 50.000.000 YTL'ye çıkarılmıştır. Artırılan orana karşılık gelen şirket sermayesinin %25'erlik kısımları (1.387.500 YTL) ayrı ayrı olmak üzere Ebubekir Çallı ve Harun Çallı tarafından taahhüt edilmek suretiyle Turyağ hisselerinin toplam %50'si söz konusu kişilerce 5.2.2007 tarihinde devralınmıştır. Turyağ'ın İşlem öncesinde ve sonrasındaki ortaklık yapısına Tablo 3'te yer verilmiştir:

Tablo 3. Turyağ'ın İşlem Öncesi ve Sonrası Ortaklık Yapısı

Hissedar	Hissedarlık Oranı (%)	Hissedar	Hissedarlık Oranı (%)
A. Edip UĞUR	80	A. Edip UĞUR	0,3
Nurgül UĞUR	5	İsmail UĞUR	0,1
İsmail UĞUR	9,8	M. Ümid UĞUR	0,1
M. Ümid UĞUR	5	Ebubekir Çallı	25
Osman KOÇ	0,2	Harun Çallı	25
Toplam	100	Arı Yağ	49,5
		Toplam	100

Kaynak: 1.2.2007 tarihli, 07-11/65-20 sayılı Kurul Kararı ve 1.7.2008 tarihli, 4156 sayılı Bildirim.

İşlem sonrası tabloda görülen Arı Yağ yine Uğur Ailesi tarafından kontrol edilen bir teşebbüstür. Arı Yağ'ın ortaklık yapısına Tablo 4'te yer verilmiştir.

Tablo 4. Arı Yağ Ortaklık Yapısı

Hissedar	Hissedarlık Oranı (%)
A. Edip UĞUR	80
Nurgül UĞUR	11,5
İsmail UĞUR	5
M. Ümid UĞUR	3,49
Rıza Erdoğan GÜNGÖREN	0,005
Osman KOÇ	0,005
Toplam	100

Zeytinyağı ve yemeklik yağ (fason) üretimi işi ile iştigal eden Arı Yağ'ın kendi markası ile pazar payı bulunmamaktadır. Arı Yağ, Eylül 2007 tarihine kadar ambalajlı (son tüketiciye hitap eden) bitkisel sıvıyağ ve zeytinyağı üretmiş ve satmıştır. Bunun tamamına yakını üçüncü şahıslar için yapılan fason üretimlerdir. Şirket, Eylül 2007'den itibaren ambalajlı yağ üretimi yapmayı bırakmış, bu tarihten sonra sadece ham yağ üretimini yine fason olarak yapmaya devam etmiştir.

H.3. İlgili Pazar

H.3.1. İlgili Ürün Pazarı

“İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz” ve 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesine göre, devralma işlemlerinde devre konu mal veya hizmetlerle tüketicinin gözünde fiyatı, kullanım amaçları ve nitelikleri bakımından aynı sayılan mal veya hizmetlerden oluşan pazar ilgili ürün pazarını oluşturmaktadır.

Dolayısıyla belirli bir ürün ve onunla yüksek ikame edilebilirliği olan diğer ürünlerden oluşan pazar ilgili ürün pazarının tanımında esas alınmaktadır.

Dosya konusu işlemde hisse devrine konu olan Turyağ bitkisel yağ üretimi işi ile iştirak etmektedir. 7.2.2008 tarihli, 08-12/130-46 sayılı Kurul Kararı'nda ilgili pazar ayrıntılı olarak analiz edilmiş ve bitkisel yağ üretimi talep ve arz ikamesi dikkate alınarak alt pazarlara ayrılmıştır. İlgili ürün pazarı tespit edilirken, ilk olarak margarin ve sıvı yağ arasındaki ikame edilebilirliğine bakılmış ve margarinin sıvı yağ ile ikame edilemeyeceği sonucuna ulaşılmıştır. Margarin pazarı ise endüstriyel margarin ve tüketici margarini olmak üzere iki ayrı ilgili ürün pazarına ayrılmıştır.

Bildirim konusu işlem bakımından yukarıdaki pazar tanımları dikkate alınarak ilgili ürün pazarları "bitkisel sıvı yağ pazarı", "endüstriyel margarin pazarı" ve "tüketici margarini pazarı" olarak belirlenmiştir.

H.3.2. İlgili Coğrafi Pazar

İlgili ürünlerin tüm Türkiye'de dağıtımının yapıldığı ve ülke genelinde rekabet koşullarında bölgeler bazında belirgin farklılıklar olmadığı göz önüne alınarak ilgili coğrafi pazar "Türkiye" olarak belirlenmiştir.

H.4.Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

H.4.1. Yazılı Savunma

Harun Çallı ve Ebubekir Çallı'nın yazılı savunmaları 20.10.2008 tarih ve 6821 sayılı Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. Çallı Ailesi, İşlem'i Kurul'a bildirmemiş olmalarını aşağıda yer verilen hususlara dayanarak savunmaktadır:

- Turyağ hisseleri, Turyağ'ın sermaye artırımına iştirak etmek amacıyla ve o dönemdeki mevcut hissedarların rüçhan haklarını kullanmamaları sonucunda iktisap edilmiştir. Söz konusu hisseler Arı Yağ'dan satın alınmamıştır.
- İşlem tarihinde Arı Yağ'ın Turyağ'da herhangi bir hissesi bulunmamaktadır. Bu nedenle Arı Yağ'ın cirosuna bakılmamış ve eşiklerin değerlendirilmesinde dikkate alınmamıştır.
- İşlem tarihinde Turyağ'ın ilgili ürün pazarında herhangi bir faaliyeti bulunmadığından cirosu da bulunmamaktadır.
- İşlem taraflarının ilgili ürün pazarındaki toplam pazar payı %25'i geçmediğinden ve toplam ciroları 25.000.000 YTL'yi aşmadığından 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamı dışında kalmaktadır. Bu nedenle Rekabet Kurulu'na müracaat edilmemiştir.

H.4.2. Hukuki Değerlendirme

H.4.2.1. İşlemin Devralma Niteliği

1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinin (b) bendinde "Herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin [...] kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya kontrol etmesi" birleşme/devralma sayılan hallerden kabul edilmiştir. Bu noktada, Turyağ'ın kontrolünde İşlem sonrasında bir değişiklik olup olmadığı irdelenmelidir.

Çallı Ailesi'nin Turyağ hisselerinin %50'sini iktisap etmesinin ardından Harun Çallı ve Ebubekir Çallı Turyağ Yönetim Kurulu üyeliğine atanmışlardır. Turyağ Yönetim Kurulu A. Edip Uğur, İsmail Uğur, Mahmud Ümid Uğur, Ebubekir Çallı ve Harun Çallı olmak üzere beş üyeden oluşmaktadır. Şirket ana sözleşmesinde yönetim kurulu toplantı ve karar nisaplarına ilişkin özel bir düzenleme bulunmadığından yönetim kurulu toplantı ve karar nisapları Türk Ticaret Kanununun 330. maddesi çerçevesinde şekillenmektedir. İlgili madde şu şekildedir:

"IV – İdare meclisi toplantıları

1.Kararlar 330. Esas mukavelede aksine hüküm olmadıkça idare meclisinin bir karar verebilmesi için, âzaların en az yarısından bir fazlasının hazır olması şarttır. Kararlar, mevcut âzaların ekseriyetiyle verilir..."

Yargıtay'ın konuya ilişkin yerleşik kararları ışığında beş kişiden oluşan bir yönetim kurulunun toplanabilmesi için en az dört üyenin toplantıda hazır bulunması ve hazır bulunanlardan üçünün aynı yönde oy kullanması gerekmektedir. Bu doğrultuda her ne kadar Çallı Ailesi yönetim kurulunda beş üyelikten yalnızca ikisini elinde bulunduruyor olsa ve Uğur Ailesi tek başına karar yeter sayısına sahip olsa da, Çallı Ailesi (Ebubekir Çallı ve Harun Çallı birlikte) toplantıya katılmamak suretiyle istemediği bir kararın alınmasına engel olabilecektir. Durum 3 kişi ile temsil edilen Uğur Ailesi için evleviyetle geçerlidir. Bu noktada, devir işlemi ile birlikte Turyağ'ın Uğur Ailesi'nin mutlak kontrolünden, Uğur ve Çallı Ailelerinin ortak kontrolüne geçtiği anlaşılmıştır.

Çallı Ailesi'nin savunmalarında değindikleri Turyağ hisselerinin Arı Yağ'dan satın alınmayıp Turyağ'ın sermaye artırımı esnasında mevcut hissedarların rüçhan haklarını kullanmamaları sonucunda iktisap edilmiş olması, İşlemin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında birleşme veya devralma sayılan hallerden biri olması sonucunu değiştirmemektedir. Zira Tebliğ açısından önemli olan teşebbüs üzerindeki kontrolün değişmesidir; kontrol değişikliği şeklinin ya da aracının bu meyanda bir önemi bulunmamaktadır. Bu nedenle, Çallı Ailesi'ne yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren ve Turyağ'ın kontrolünde değişikliğe yol açan İşlem 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2(b) maddesi kapsamında bir devralmadır.

H.4.2.2. Bildirim Eşiği

1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesine göre %25 pazar payı veya 25 milyon YTL ciro eşiğini geçen birleşme/devralmaların hukuken geçerli olabilmesi için Kurul'a bildirilmesi zorunludur.

İncelemeye konu İşlem çerçevesinde Turyağ hisselerini iktisap eden Çallı Ailesi'nin ilgili ürün pazarlarında bir üretim faaliyeti bulunmamakla beraber, bu pazarlarda ticaret ve dağıtım işi yapmaktadır.

Kurul 1.2.2007 tarihli kararında, Turyağ'ın Arı Yağ tarafından devralınması işleminin izne tabi olup olmadığına değerlendirmesini yapmış ve Tablo 5'te yer alan ciro rakamları bu değerlendirmede esas alınmıştır. Yazılı savunmada İşlem tarihinde Turyağ'ın ilgili ürün pazarında herhangi bir faaliyeti bulunmadığından cirosunun da bulunmadığı iddia edilmiştir. Turyağ her ne kadar Bal A.Ş.'nin ticaret unvanını değiştirmesi sonucunda ortaya çıkmış yeni bir şirket görünümünde olsa da, rekabet hukuku analizi açısından bu şirketin ilgili pazarlardaki konumunun ve pazarlardaki etkisinin Bal A.Ş.'nin 1.2.2007 tarihli Kurul Kararı ile Türk Henkel'den devraldığı Turyağ'dan farklı olmadığı, bunların birbirlerinin farklı hukuki formlardaki devamları olduğu görülmektedir. Çallı Ailesi'nin Turyağ'ın %50 hissesini iktisap etmeleri işlemi 5.2.2007 tarihinde, Arı Yağ'ın Turyağ'ı devralmasına izin verilmesi kararından 4 gün sonra gerçekleşmiştir. Bu nedenle İşlem'in değerlendirilmesi esnasında esas alınacak ciro ve pazar payları Tablo 5'te yer verilen rakamlar olmalıdır.

Tablo 5. Tarafların 2006 yılı itibarıyla sahip oldukları Ciro ve 2005 yılı itibarıyla Pazar Payları

	Endüstriyel Yağlar		Margarin		Sıvı Yağlar	
	Ciro(YTL)	Pazar payı(%)	Ciro(YTL)	Pazar payı(%)	Ciro(YTL)	Pazar payı(%)
Turyağ ²	(.....)	(....)	(.....)	(....)	(.....)	(....)
Arı Yağ	(.....)	(....)	(.....)	(....)	(.....)	(....)

Değinilmesi gereken bir başka husus, Turyağ ve Arı Yağ aynı ekonomik bütünlük içerisinde olduğundan işlemin analizinde Arı Yağ'ın cirosunun da dikkate alınması gerektiğidir. Çallı Ailesi işlem tarihinde Arı Yağ'ın Turyağ'da hissedar olmadığını ve bu nedenle eşiklerin değerlendirilmesinde dikkate alınmadığını belirtmişlerdir. Oysa yukarıda Tablo 3 ve Tablo 4'te yer alan Turyağ ve Arı Yağ'ın ortaklık yapıları incelendiğinde iki şirketin de aynı kişiler

² Turyağ'ın 2006 yılı ciroları olarak belirlenen rakamlar, 17.1.2007 tarihinde Bal A.Ş.'nin Turyağ'ı Türk Henkel'den devralmasına ilişkin bildirimde belirtilmiş olan Türk Henkel'in Turyağ'dan elde ettiği cirolardır.

tarafından kontrol edildiği görülecektir. Kaldı ki, yukarıda değinilen Kurul Karar'ında Arı Yağ'ın, (ticaret unvanı daha sonra Turyağ olarak değişecek olan) Bal A.Ş. ile aynı ekonomik bütünlük içinde olduğu değerlendirilmiştir. Bal A.Ş.'nin ticaret unvanını değiştirmiş olması Arı Yağ'dan bağımsız bir teşebbüs olarak değerlendirilmesine yol açmayacaktır. Bu durumda, Arı Yağ Turyağ'da doğrudan hissedar olmasa dahi ikisi aynı ekonomik bütünlük içinde kabul edilmeli ve yapılacak değerlendirmede Turyağ ile birlikte Arı Yağ'ın da ciro ve pazar payı dikkate alınmalıdır.

Bu açıdan bakıldığında, İşlem'in endüstriyel yağ ve sıvı yağ ilgili ürün pazarlarında 1997/1 sayılı Tebliğ'de yer alan ciro eşiğini aştığı görülmektedir. Bu bağlamda, Çallıların gerçekleştirdiği İşlemin, tarafların toplam ciroları yönüyle izne tabi bir işlem olduğu, ancak izin alınmaksızın gerçekleştirildiği anlaşılmaktadır.

H.4.2.3. Yoğunlaşma Analizi

4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi bir ya da birden fazla teşebbüsün hâkim durum yaratmaya veya hâkim durumlarını daha da güçlendirmeye yönelik olarak, ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuran birleşme/devralmaları yasaklamaktadır.

Turyağ hisselerini devralan Çallı Ailesi ilgili pazarlarda (endüstriyel yağlar ve sıvı yağlar) üretim yapmamakta, ancak pazarların satış ve dağıtım seviyesinde faaliyette bulunmaktadır. Bu itibarla gerçekleşen devrin dikey (pazarın farklı seviyesinde faaliyet gösteren teşebbüsler arası) birleşme niteliğinde olduğunu söylemek mümkündür. Dikey yoğunlaşmalar piyasadaki oyuncu sayısında değişikliğe yol açmadığından pazar yapısını doğrudan etkilememektedir. Ancak, özellikle taraflardan birinin pazar gücünün yüksek olduğu durumlarda pazar kapama etkisinden söz edilebilecektir. Bu etki rakiplere mal vermeyerek onların pazar dışına itilmesi veya maliyetlerinin yükseltilmesi yoluyla gerçekleşebilir. İşlem'in bu yönde bir etkisinin olup olmadığını değerlendirmek için tarafların pazar gücüne bakmak gerekmektedir.

Endüstriyel yağlar pazarında Ülker ve Unilever (Unipro) pazarın en büyük oyuncularındır. Turyağ'ın bu pazarda 2006 yılına ait pazar payı verisine ulaşamamış olsa dahi eldeki veriler ışığında, Turyağ'ın ilgili pazarlarda büyük oyuncularından olmadığı ve dolayısıyla pazar gücü bulunmadığı söylenebilir.

Çallı Ailesi ise orta ölçekli ticaret ve dağıtım şirketleri aracılığıyla pazarın alt (downstream) seviyesinde faaliyet göstermektedir. Çallı Ailesi'nin hissedar olduğu şirketlerin ilgili pazarlardaki faaliyetlerinden yıllara göre elde ettiği cirolara Tablo 6'da yer verilmiştir.

Tablo 6. Yıllara göre elde edilen ciro (YTL)

	2005	2006	2007
Endüstriyel margarin	(.....)	(.....)	(.....)
Margarin	(.....)	(.....)	(.....)
Sıvı yağ	(.....)	(.....)	(.....)

Çallı Ailesi'nin ilgili pazarlarda 2006 yılında elde ettiği cirolar Turyağ ve Arı Yağ ile karşılaştırıldığında Çallı Ailesi'nin pazardaki üretimin küçük bir bölümünün ticaret ve dağıtımını yaptığı ve pazarın bu seviyesinin görece daha rekabetçi olduğu görülmektedir. Dolayısıyla gerçekleşen işlemin tarafların pazar güçleri ölçüsünde bir kapama etkisi yaratması söz konusu değildir.

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

1. Turyağ Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin % 50 oranındaki hissesinin Harun ÇALLI ve Ebubekir ÇALLI tarafından devralınması işleminin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğuna, işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığına, bu nedenle işleme izin verilmesine,
2. Bununla birlikte söz konusu işlemin Rekabet Kurulu'nun izni olmaksızın gerçekleştirilmesi nedeniyle devralan teşebbüs (Çallı Ailesi) Harun ÇALLI ve Ebubekir ÇALLI'ya 4054 sayılı Kanun'un 23.1.2008 tarih, 5728 sayılı Kanun'la değişik 16. maddesinin birinci fıkrası (b) bendi ve 2007/1 sayılı Tebliğ uyarınca müteselsilen 1.716 YTL idari para cezası verilmesine,

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

KESİNLEŞMİŞ DANIŞTAY KARARLARI LİSTESİ

(01.10.2008-31.12.2008)

KESİNLEŞMİŞ DANIŞTAY KARARLARI LİSTESİ

SIRA NO	MAHKEME	13. DAİRE ESAS NO	KARAR NO	DAVACI	DAVA KONUSU
1	Danıştay 10. Daire		03/3963	Tabgis Tür. Akaryakıt İşveren Sendikası	18.09.2000 tarih ve 00-35/392-219 sayılı Kararına karşı açılan davada Karşı oy yazılarının tebliğ edilmediğinden bahisle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.
2	Danıştay 13. Daire	05/1693	05/3614	Akmaya San. Tic. A.Ş., A. Kadir Ekşi, Hasan Yaşar	27.06.2000 tarih ve 00-24/255-138 sayılı Kararına karşı açılan davada şirket yönünden süre aşımından reddine yönetim kurulu üyeleri yönünden ise soruşturmayı yürüten kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılıp oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.
3	Danıştay 13. Daire	05/7878	07/3382	Türk Haber - İş Sendikası Genel Başkanlığı	21.07.2005 tarih ve 05-48/681-175 sayılı Kararın iptali için açılan davada işlem hukuka uygun bulunarak davanın reddine karar verilmiştir.
4	Danıştay 13. Daire	05/9694	08/1668	Akfen Holding A.Ş., Psa Europe Pte Ltd.	20.10.2005 tarih ve 05-70/967-261 sayılı Kararın iptali için açılan davada Özelleştirme İdaresi Başkanlığının Özelleştirme kararı iptal edildiğinden bahisle dava konusu Rekabet Kurulu kararının iptaline karar verilmiştir.
5	Danıştay 13. Daire	05/10077	08/3631	Ganmaktaş Ganiogulları Makine Tic. Ve San. A.Ş.	10.11.2005 tarih ve 05-78/1063-301 sayılı Kararın iptali için açılan davada davanın Ehliyet yönünden reddine karar verilmiştir.
6	Danıştay 13. Daire	06/1091	08/1673	Limak Kurtalan Çimento San. Tic. A.Ş.	20.12.2005 tarih ve 05-86/1192-344 sayılı Kararın iptali için açılan davada işlem hukuka uygun bulunarak davanın reddine karar verilmiştir.
7	Danıştay 13. Daire	06/1094	08/5028	Antis Kozmetik ve Sağlık Ürünleri Tic. Ltd. Şti.	10.10.2005 tarih ve 05-66/946-255 sayılı Kararın iptali için açılan davada işlem hukuka uygun bulunarak davanın reddine karar verilmiştir.
8	Danıştay 13. Daire	06/1102	08/4204	Çukurova Çelik Endüstrisi A.Ş.	14.10.2005 tarih ve 05-68/958-259 sayılı Kararın iptali için açılan davada işlem hukuka uygun bulunarak davanın reddine karar verilmiştir.

SIRA NO	MAHKEME	13. DAİRE ESAS NO	KARAR NO	DAVACI	DAVA KONUSU
9	Danıştay 13. Daire	06/1281	08/4206	Ege Metal Demir Çelik A.Ş.	14.10.2005 tarih ve 05-68/958-259 sayılı Kararın iptali için açılan davada işlem hukuka uygun bulunarak davanın reddine karar verilmiştir.
10	Danıştay 13. Daire	06/1294	08/4205	Kaptan Demir Çelik End. A.Ş.	14.10.2005 tarih ve 05-68/958-259 sayılı Kararın iptali için açılan davada işlem hukuka uygun bulunarak davanın reddine karar verilmiştir.
11	Danıştay 13. Daire	06/1468	08/5032	Yöntem Dış Ticaret Ltd. Şti.	10.10.2005 tarih ve 05-66/946-255 sayılı Kararın iptali için açılan davada işlem hukuka uygun bulunarak davanın reddine karar verilmiştir.
12	Danıştay 13. Daire	06/1258	08/5029	Parfab Ekspor Sanayi A.Ş.	10.10.2005 tarih ve 05-66/946-255 sayılı Kararın iptali için açılan davada işlem hukuka uygun bulunarak davanın reddine karar verilmiştir.
13	Danıştay 13. Daire	06/1259	08/5026	Bennahmis Kağıtçılık ve Tic. A.Ş.	10.10.2005 tarih ve 05-66/946-255 sayılı Kararın iptali için açılan davada işlem hukuka uygun bulunarak davanın reddine karar verilmiştir.
14	Danıştay 13. Daire	06/1257	08/5027	Magna Kozmetik A.Ş.	10.10.2005 tarih ve 05-66/946-255 sayılı Kararın iptali için açılan davada işlem hukuka uygun bulunarak davanın reddine karar verilmiştir.
15	Danıştay 13. Daire	06/2042	08/3358	Es Ecza Deposu Tic. Ve San. A.Ş.	09.03.2006 tarih ve 06-18/212-53 sayılı Kararın iptali için açılan davada işlem hukuka uygun bulunarak davanın reddine karar verilmiştir.
16	Danıştay 13. Daire	06/2045	08/3359	Hedef Ecza Deposu Tic. A.Ş.	09.03.2006 tarih ve 06-18/212-53 sayılı Kararın iptali için açılan davada işlem hukuka uygun bulunarak davanın reddine karar verilmiştir.
17	Danıştay 13. Daire	06/2603	08/3355	Özlem Seyahat Serhat Doğan Tozar	09.02.2006 tarih ve 06-11/143-33 sayılı Kararın iptali için açılan davada işlem hukuka uygun bulunarak davanın reddine karar verilmiştir.
18	Danıştay 13. Daire	06/2015	08/4460	TEB Sigorta A.Ş.	05.01.2006 tarih ve 06-02/44-6 sayılı Kararın iptali için açılan davada işlem hukuka uygun bulunarak davanın reddine karar verilmiştir.
19	Danıştay 13. Daire	06/2147	08/5040	Konya Çimento San. A.Ş.	15.12.2005 tarih ve 05-81/1118-320 sayılı Kararın iptali için açılan davada işlem hukuka uygun bulunarak davanın reddine karar verilmiştir.

SIRA NO	MAHKEME	13. DAİRE ESAS NO	KARAR NO	DAVACI	DAVA KONUSU
20	Danıştay 13. Daire	06/2341	08/4464	Anadolu Anonim T. Sigorta Şirketi	05.01.2006 tarih ve 06-02/44-6 sayılı Kararın iptali için açılan davada işlem hukuka uygun bulunarak davanın reddine karar verilmiştir.
21	Danıştay 13. Daire	06/2347	08/5030	M-M. Kozmetik Tic. A.Ş.	10.10.2005 tarih ve 05-66/946-255 sayılı Kararın iptali için açılan davada işlem hukuka uygun bulunarak davanın reddine karar verilmiştir.
22	Danıştay 13. Daire	06/1707	08/4462	Türkiye Genel Sigorta A.Ş.	05.01.2006 tarih ve 06-02/44-6 sayılı Kararın iptali için açılan davada işlem hukuka uygun bulunarak davanın reddine karar verilmiştir.
23	Danıştay 13. Daire	06/3093	06/3983	Mustafa Emre Üge	28.04.2006 tarih ve 06-31/376-99 sayılı Kararın iptali için açılan davada 2577 sayılı kanunun 15/1-d maddesi uyarınca dilekçe red kararı verilmiştir.
24	Danıştay 13. Daire	06/3866	08/4466	Türkiye Sigorta Reasürans Şirketler Birliği	24.04.2006 tarih ve 06-29/361-91 sayılı Kararın iptali için açılan davada işlem hukuka uygun bulunarak davanın reddine karar verilmiştir.
25	Danıştay 13. Daire	06/3978	07/8733	Çağrı Petrol İnş.San. Tic. Ltd.Şti.	16.03.2006 tarih ve 796 sayılı işlemin iptali için açılan davada işlem hukuka uygun bulunarak davanın reddine karar verilmiştir.
26	Danıştay 13. Daire	06/4823	08/3353	İgşaş İstanbul Gübre San. A.Ş.	05.01.2006 tarih ve 06-02/45-7 sayılı Kararın iptali için açılan davada işlem hukuka uygun bulunarak davanın reddine karar verilmiştir.
27	Danıştay 13. Daire	07/8439	08/5571	Çelebi Hava Servisi A.Ş.	08.02.2007 tarih ve 07-13/194 M sayılı Kararın iptali için açılan davada davacı tarafından davadan feragat edildiğinden karar verilmesine yer olmadığına karar verilmiştir.
28	Ankara 13. İdare Mahkemesi		08/1047	Marin Römorkör ve Kılavuzluk A.Ş.	23.08.2006 tarih ve 06-57/720 M sayılı Rekabet Kurulu kararı ile açılan soruşturma üzerine hazırlanan soruşturma raporu örneğinin isteminin reddine ilişkin 07.05.2007 tarih ve 1559 sayılı işlemin iptali için açılan davada işlem hukuka uygun bulunarak davanın reddine karar verilmiştir.
29	Danıştay 13. Daire	08/1686	08/4778	7. Bölge Bursa Eczacı Odası	14.12.2007 tarih ve 07-89/1128-439 sayılı Kararın iptali için açılan davada 2577 sayılı kanunun 15/1-b maddesi uyarınca davanın incelenmeksizin reddine karar verilmiştir.

SIRA NO	MAHKEME	13. DAİRE ESAS NO	KARAR NO	DAVACI	DAVA KONUSU
30	Danıştay 13. Daire	06/1973	08/3418	Pınar Ecza Medikal Ltd. Şti.	13.06.2002 tarih ve 02-38/424-180 sayılı Kararın iptali için açılan davada işlem hukuka uygun bulunarak davanın reddine karar verilmiştir.

SEÇİLMİŞ DANIŞTAY KARARLARI

<u>Esas No</u>	<u>Karar No</u>
2006/2015	2008/4460
2006/1102	2008/4204

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/2015
Karar No : 2008/4460

Davacı : TEB Sigorta A.Ş.
Vekilleri : Av. Hüseyin Ülgen, Av.Yüksel Erdoğan
Büyükdere Cad. Em. Sm. Evi 23 Blok D:2 Gayrettepe /İSTANBUL
Davalı : Rekabet Kurumu
Bilkent Plaza B-3 Blok Bilkent / ANKARA
Vekili : Av. Nagehan Özseyhan - Aynı adreste
İstemin Özeti : Davacı şirketin de aralarında bulunduğu 11 sigorta şirketi ve Milli

Reasürans T.A.Ş'nin birlikte yangın sigortaları pazarında asgari sigorta fiyatı uygulama konusunda protokol imzalamak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettikleri öne sürülerek, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin 2. fıkrası uyarınca idari para cezası uygulanmasına ilişkin Rekabet Kurulu'nun 05.01.2006 tarih ve 06-02/44-6 sayılı kararının; davacı şirkete ilişkin kısmının iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Dava konusu kararda usul ve esas yönünden Yasaya aykırılık bulunmadığı ileri sürülerek, hukukî dayanaktan yoksun davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Erkan DEMİRTAŞ'ın Düşüncesi : Dava konusu işlemden hukuka aykırılık bulunmadığından, davanın reddi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Birgül KURT'un Düşüncesi :Dava, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4 maddesinin ihlâl edildiği belirtilerek Rekabet Kurulu'nca tesis edilen 5.1.2006 tarih ve 06-2/44-6 sayılı kararın davacı şirkete ilişkin kısmının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Yasanın 4. maddesinde, "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amaçlı taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır." belirlenmesi yapılmış, anılan maddenin a) bendinde ise "Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tesbit edilmesi" bu hallerden sayılmıştır.

Dosyanın incelenmesinden; bir gazetede yayınlanan röportajdan sonra resen harekete geçen Rekabet Kurulunca yapılan soruşturma sonucu; 1990 yılında, tanzim esaslı tarife sisteminden serbest tarife sistemine geçilmesi ile birlikte sigorta şirketlerinin aralarında, hasar-prim oranı dikkate alınmadığı ve toplanılan primlerle verilen teminatların karşılanmasına imkan vermeyen fiyatlarla uzun zaman rekabet ettikleri bunun sonucu bazı branşlarda fiyatların teknik kârlılık noktasının aşağısına indiği, yaşanan bu sürecin, hem sigorta şirketlerini, hem de özellikle büyük montanlı teminatları kapsayan sigorta branşı olan, sınai ve ticari yangın sigortalarında, tazminatın büyük bir bölümünü ödeyecek olan reasürörleri zorlandığı, Türk Milli Reasürans T.A.Ş. yetkililerinin daveti ile toplanan sigorta şirketlerinden 11 tanesinin

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/2015
Karar No : 2008/4460

temsilcilerinin aralarında, 11.10.2001 tarihinde imzaladıkları protokol ile; ticari ve sınai yangın sigortalarında reasüransa devredilecek poliçeler bakımından, ana teminatlar ve tarifesi bulunmayan ek teminatlara minimum bir oran uygulanmasının öngörüldüğü, belirlenen oran nedeniyle poliçelerde uygulanacak fiyatlar için bir alt sınır belirlenmiş olduğu, reasüransa devredilecek poliçeler bakımından yangın sigortaları ve ek teminatlarına yönelik olarak uygulanacak asgari fiyatların belirlenmesi suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edildiği sonucuna varılarak, davacı şirkete Rekabet Kurulunca idari para cezası verilmesine karar verildiği, bu kararın Danıştay Onüçüncü Dairesince; soruşturmayı yürüten Kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılarak oy kullanması yönüyle hukuka aykırı bulunarak iptali üzerine; önceki karar dayanak alınan edilen tüm deliller incelenip, ilgili savunma ve raporlar ile iptal kararı da dikkate alınarak, davacı şirkete 32.618,64 .-YTL para cezası verilmesine ilişkin dava konusu kararın alındığı anlaşılmaktadır.

Dava konusu kararın tesisine neden olan olan protokol incelendiğinde protokolü imza eden şirketlerin,

"1-1 Ocak 2002 tarihinden geçerli olmak üzere; sınai ve ticari yangın sigorta poliçelerinde yangın, yıldırım, infilak primi asgari %0,15 (binde sıfır onbeş)

Tarifesi bulunmayan ek teminatlar payı asgari %0,05 (binde sıfır sıfır beş) olarak uygulanacaktır.

İşbu oranlar tarife niteliğinde olmayıp reasürans devrinin asgari işlem şartıdır.

2-Bu oranlar poliçede yer alacak asgari oranlar olup, komisyon iadesi vb. tanımlamalarla bunların altına inilmesi mümkün olmayacaktır.

3. Bölüşmeli reasürans anlaşmalarına yukarıda öngörülen oranların uygulanması suretiyle bulunacak prim tutarları altında hiçbir devir yapılmayacaktır.

4-Milli Reasürans T.A.Ş., bölüşmeli reasürans teminatı verdiği tüm sigorta şirketlerinin anlaşmalarına bu hususu şart koyacak ve bu şartı içermeyen şirket sözleşmelerine teminat vermeyecektir.

5-İşbu protokolde imzası bulunan sigorta şirketleri, öngörülen asgari prim oranlarını içermeyen reasürans anlaşmasına teminat veren reasürörlerle bölüşmeli reasürans anlaşması akdetmeyeceklerdir." kurallarına yer verildiği görülmektedir.

Serbest tarife sistemine geçiş sonrası her hangi bir mali analize dayanmayan, hasar-prim oranının dikkate alınmadığı fiyatlarla yapılan rekabet sonucu; özellikle sınai ve ticari yangın sigortaları branşında fiyatların teknik kârlılık noktasının altına inmesi nedeniyle reasürörlerin teminat veremeyeceklerini ifade ettikleri, uluslararası bir faaliyet olan reasürans işlemlerine ilişkin olarak yabancı firmaların yüksek prim baskısında bulunduğu bir ortamda; sınai-ticari yangın sigorta branşında, piyasanın yaklaşık %70'ini oluşturan ve içlerinde davacı şirketinde bulunduğu 11 sigorta şirketinin, yangın sigortaları ve ek teminatlarına yönelik yaptıkları Protokolle, asgari prim oranını belirlemeden öte sigorta sektöründe fiyatın tespitine müdahale ettikleri, fiyatın oluşumuna rakiplerce müdahale edilmesinin ise 4054 sayılı Yasanın

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/2015
Karar No : 2008/4460

4.maddesine aykırı olduğu, müdahale ile belirlenen fiyatın, piyasa ölçülerine göre makul olup olmamasının bu durumu etkilemeyeceği, 5.1.2006 tarih ve 06-2/44-6 sayılı Rekabet Kurulu kararının davacıya ilişkin kısmında hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

1.2.2008 Resmî Gazetede, Sigorta Sektörüne İlişkin Grup Muafiyeti Tebliğinin (TEBLİĞ NO: 2008/3) yayımlanmış ise de geçiçi 1. maddesinde "Bu Tebliğ" in yürürlüğe girdiği tarihten önce akdedilmiş olup halen yürürlükte olan ve bu Tebliğ'de düzenlenen koşulları taşıyan anlaşmalar da bu Tebliğ kapsamına girer." düzenlemesi yer almış ise de, söz konusu Protokolün yürürlükte bulunmaması kaşısında yeniden soruşturma açılmasını ve yapılmasını gerekli kılan bir hususun olmadığı açıktır.

Davacının iddialarında ise hukuku isabet görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle davanın reddi gerekeceği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce duruşma için taraflara önceden bildirilmiş bulunan 27.05.2008 tarihinde davacı vekili Av. Yüksel Erdoğan ile davalı idare vekili Av.Nagehan Özseyhan'ın geldiği; Danıştay Savcısının hazır bulunduğu görülmekle açık duruşmaya başlandı. Taraflara usulüne uygun söz verilip dinlendikten ve Danıştay Savcısının düşüncesi alındıktan sonra, taraflara son kez söz verilip, duruşma tamamlandı.Dava dosyası incelenip, gereği görüldü:

Dava,davacı şirketin de aralarında bulunduğu 11 sigorta şirketi ve Milli Reasürans T.A.Ş'nin birlikte yangın sigortaları pazarında asgari sigorta fiyatı uygulama konusunda protokol imzalamak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettikleri öne sürülerek, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin 2. fıkrası uyarınca idari para cezası uygulanmasına ilişkin Rekabet Kurulu'nun 05.01.2006 tarih ve 06-02/44-6 sayılı kararının; davacı şirkete ilişkin kısmının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 3. maddesinde, teşebbüslerin belirli amaçlara ulaşmak için oluşturduğu tüzel kişiliği haiz ya da tüzel kişiliği olmayan her türlü birlikler teşebbüs birliği olarak tanımlandıktan sonra, Kanun'un 4. maddesinde "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğu,bu hallerin belirgin örneklerine yer verilmek suretiyle hüküm altına alınmış ve " Bir anlaşmanın varlığının ispatlanamadığı durumlarda piyasadaki fiyat değişmelerinin veya arz ve talep dengesinin ya da teşebbüslerin faaliyet bölgelerinin rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesi teşebbüslerin uyumlu eylem içinde olduklarına karine teşkil eder.

Ekonomik ve rasyonel gerçeklere dayanmak koşuluyla taraflardan her biri uyumlu eylemde bulunmadığını ispatlayarak sorumluluktan kurtulabilir" hükmüne yer verilmiştir.

Bu hükümlerle, belirli bir mal ve hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/2015
Karar No : 2008/4460

rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı bulunarak açıkça yasaklanmıştır.

Dava konusu kararın alınmasına konu edilen tüm delillerin; ilk inceleme ve soruşturma raporlarında, yazılı ve sözlü savunmalarında yer aldığı görüldüğünden, bu anlamda yeniden soruşturma açılmasını ve yapılmasını gerekli kılan bir hususun da bulunmaması nedeniyle, Danıştay kararındaki gerekçe doğrultusunda, soruşturmacı üyenin bulunmadığı Kurul toplantısında, mevcut üyelerle yeniden karar alınmasında hukuka aykırılık görülmemiştir.

Dava konusu uyuşmazlığın esasına gelince;

Dosyanın incelenmesinden,24.10.2001 tarihli Dünya Gazetesinde yayımlanan Milli Reasürans Genel Müdürü ile yapılan röportajda,11 sigorta şirketinin Milli Reasürans T.A.Ş. önderliğinde, asgari sigorta fiyatı uygulama konusunda aralarında protokol imzalayarak centilmenlik anlaşması yaptıklarından bahsedilmesi üzerine re'sen harekete geçen Rekabet Kurulunca yapılan soruşturma sonucu; ilgili pazar "sınai ve ticari yangın sigortaları ve ek teminatları ile reasürans pazarı" ,ilgili coğrafi pazarın ise "Türkiye Cumhuriyeti sınırları" olarak belirlendiği,1990 yılında, tanzim esaslı tarife sisteminden serbest tarife sistemine geçilmesi ile birlikte sigorta şirketlerinin aralarında, hasar-prim oranının dikkate alınmadığı ve toplanılan primlerle verilen teminatların karşılanmasına imkan vermeyen fiyatlarla uzun zaman rekabet ettikleri,bunun sonucu bazı branşlarda fiyatların teknik kârlılık noktasının aşağısına indiği, yaşanan bu sürecin, hem sigorta şirketlerini, hem de özellikle büyük montanlı teminatları kapsayan sigorta branşı olan, sınai ve ticari yangın sigortalarında, tazminatın büyük bir bölümünü ödeyecek olan reasürörleri zorladığı,Türk Milli Reasürans T.A.Ş. yetkililerinin daveti ile toplanan sigorta şirketlerinden 11 tanesinin temsilcilerinin aralarında, 11.10.2001 tarihinde imzaladıkları protokol ile ticari ve sınai yangın sigortalarında reasüransa devredilecek poliçeler bakımından, ana teminatlar ve tarifesi bulunmayan ek teminatlara minimum bir oran uygulanmasının öngörüldüğü, belirlenen oran nedeniyle poliçelerde uygulanacak fiyatlar için bir alt sınır belirlenmiş olduğu, reasüransa devredilecek poliçeler bakımından yangın sigortaları ve ek teminatlarına yönelik olarak uygulanacak asgari fiyatların belirlenmesi suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlâl edildiği sonucuna varılarak, davacı şirkete Rekabet Kurulunca idari para cezası verilmesine karar verildiği, bu kararın Danıştay Onüçüncü Dairesince; soruşturmayı yürüten Kurul üyesinin nihaf karar toplantısına katılarak oy kullanması yönüyle hukuka aykırı bulunarak iptali üzerine, önceki karara dayanak alınan tüm deliller incelenip, ilgili savunma ve raporlar ile iptal kararı da dikkate alınarak, 2001 yılı yangın sigortası cirosu üzerinden,net satışlarının %0,5'i oranında olmak üzere davacı şirkete 32.618,64 YTL para cezası verilmesine ilişkin dava konusu kararın alındığı anlaşılmaktadır.

1990 yılında tanzim esaslı tarife sisteminin terk edilip serbest tarife sistemine geçilmesi ile birlikte, fiyatların tarife sistemi ile karşılaştırıldığıında, aşağı seviyelere indiği, bu

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/2015
Karar No : 2008/4460

dönem zarfında sigorta şirketlerinin, herhangi bir mali analize dayanmayan, hasar-prim oranını dikkate almayan ve topladıkları primlerle verdikleri teminatların karşılanması mümkün olmayan fiyatlarla rekabet ettikleri, rekabetin sonucu olarak hemen tüm branşlarda fiyat indirimleri gerçekleştiği, sigorta şirketlerinin topladıkları primlerin büyük kısmını riski paylaşma adına reasürör şirkete devrettiği, özellikle bu oranların 2001 yılı itibarıyla sıçrama gösterdiği ve şirket uhdesinde kalanın %26.73, reasürör şirkete devredilenin %73.26 oranında olduğu, 2001 yılı itibarıyla ödenen tazminat miktarının 168.476.000.000 TL olarak gerçekleştiği ve bunun 127.196.000.000 TL'lik (%75.49) kısmını reasürans şirketleri, 41.281.000.000 TL'lik (%24.50) kısmını ise sigorta şirketlerinin ödediği, Protokolü imzalayan 11 sigorta şirketinin, 35 şirketin faaliyet gösterdiği sınıai-ticari yangın sigorta branşında, prim üretimi açısından pazarın %69.47'sini, ödenen hasar açısından pazarın %69.66'sını, düzenlenen poliçe adedi bakımından piyasanın %65.72'sini alınan primin %69.01'ini oluşturduğu, alınan primlerden reasüröre devredilen miktarın %68.41'ini ve şirketlere kalan toplam miktarın ise %70.65'ini gerçekleştirdikleri, 2001 yılında yangın branşında ödenen tazminatın %64.61'inin 11 şirket üzerinden gerçekleştiği, ödenen tazminatlarda toplam reasürör payında anılan şirketlerin oranının %64.69 ve şirketlerin ödedikleri hasarlarda ise %64.35 seviyesinde olduğu, protokolde imzası bulunan ve bir reasürans şirketi olan Milli Reasürans'ın yangın branşında reasüransa devredilen primlerin %24.8'ini aldığı, hasar olduğunda ise reasürans şirketleri tarafından ödenen kısmın %15.3'ünü karşıladığı (kendisine en yakın rakipler olan Munich Re, Swiss Re gibi birkaç büyük reasürans şirketinin pazar payları ise %6-7 oranında, diğer şirketlerin pazar payları ise daha küçüktür.), ülkemizde uzun süre reasürans tekelinin uygulandığı, bu uygulamanın sonucu olarak Milli Reasürans'ın sigorta şirketleri için tek alternatif olduğu, ancak 1.1.2002 yılı itibarıyla bu yasal tekele son verildiği ve beş yıllık bir süre yürürlükte kalan bir havuz sistemine geçildiği, dolayısıyla uzun yıllara dayanan bu yasal tekelden kaynaklanan bir pazar gücünün söz konusu olduğu, sigorta şirketlerinin aynı anda birden fazla reasürans şirketi ile anlaşma yaptıkları, bu durumun sonucu olarak bir sigorta şirketi birçok yabancı reasürör ile anlaşma yaparken reasürans tekeli veya havuz sistemi gereği Milli Reasürans ile de anlaşma yapmak zorunda kaldıkları, buna karşı yine de ancak %25'ler civarında bir pazar payına sahip olan Milli Reasürans'ın hakim durumda olmadığı, Milli Reasürans'ın rakiplerinden bağımsız olarak fiyatlarını belirlemesi durumunda sigorta şirketlerinin diğer reasürörlere yönelebilecekleri, Milli Reasürans'ın anlaşma yaptığı diğer sigorta şirketlerine de aynı oranları uygulamayı taahhüt ettiği, bunun da protokol ile belirlenen oranların sektörde faaliyet gösteren diğer teşebbüsleri de kısıtlaması sonucuna yol açtığı, 2002 yılı için Milli Reasürans tarafından yapılan tüm reasürans anlaşmalarında söz konusu oranların yer aldığı, protokol ile, ticari ve sınıai yangın sigortalarında reasüransa devredilecek poliçeler bakımından, ana teminatlar ve tarifesi bulunmayan ek teminatlar bakımından minimum bir oran uygulanmasının öngörüldüğü anlaşılmakta olup, her ne kadar taraflar protokolde de yer aldığı üzere söz konusu oranların tarife niteliğinde olmadığını, reasürans devrinin asgari işlem şartı olduğunu ileri sürseler de

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/2015
Karar No : 2008/4460

belirlenen oran nedeniyle poliçelerde uygulanacak fiyatlar için bir alt sınırın belirlendiği, nitekim protokolün ikinci maddesinde yer alan "Bu oranlar poliçede yer alacak asgari oranlar olup, komisyon iadesi vb. tanımlamalarla bunların altına inilmesi mümkün olmayacaktır." ifadesinden bu durum açıkça görüldüğünden, pazar dinamikleriyle yukarı çekilemeyen fiyatlar için bir protokol vasıtasıyla asgari oran belirlenmesinin fiyatın oluşumuna müdahale niteliğinde olduğu görülmektedir.

Dava konusu kararın tesisine neden olan protokolde; protokolü imza eden şirketlerin, "1-1 Ocak 2002 tarihinden geçerli olmak üzere; sınaî ve ticari yangın sigorta poliçelerinde yangın, yıldırım, infilak primi asgari %0,15 (binde sıfır onbeş)

Tarifesiz bulunmayan ek teminatlar payı asgari %0,05 (binde sıfır sıfır beş) olarak uygulanacaktır.

İşbu oranlar tarife niteliğinde olmayıp reasürans devrinin asgari işlem şartıdır.

2-Bu oranlar poliçede yer alacak asgari oranlar olup, komisyon iadesi vb. tanımlamalarla bunların altına inilmesi mümkün olmayacaktır.

3. Bölüşmeli reasürans anlaşmalarına yukarıda öngörülen oranların uygulanması suretiyle bulunacak prim tutarları altında hiçbir devir yapılmayacaktır.

4-Milli Reasürans T.A.Ş., bölüşmeli reasürans teminatı verdiği tüm sigorta şirketlerinin anlaşmalarına bu hususu şart koyacak ve bu şartı içermeyen şirket sözleşmelerine teminat vermeyecektir.

5-İşbu protokolde imzası bulunan sigorta şirketleri, öngörülen asgari prim oranlarını içermeyen reasürans anlaşmasına teminat veren reasürörlerle bölüşmeli reasürans anlaşması akdetmeyeceklerdir." kurallarını kabul ettikleri görülmektedir.

Dikey bir anlaşma niteliğindeki protokolün 4. maddesinde yer alan " Milli Reasürans T.A.Ş., bölüşmeli reasürans teminatı verdiği tüm sigorta şirketlerinin anlaşmalarına bu hususu şart koyacak ve bu şartı içermeyen şirket sözleşmelerine teminat vermeyecektir." hükmüyle, sigorta şirketleri ile aynı seviyede olmayan reasürans şirketinin (Milli Reasürans), yapacağı bütün dikey anlaşmalarda, -reasürans anlaşmaları- bu hükmü şart koşacağını taahhüt ettiği, nitekim Raportörlerce de Milli Reasürans'tan istenilen reasürans anlaşmalarından bu durumun tespit edildiği, öte yandan protokolün 5. maddesinde yer alan "İşbu protokolde imzası bulunan sigorta şirketleri, öngörülen asgari prim oranlarını içermeyen reasürans anlaşmasına teminat veren reasürörlerle bölüşmeli reasürans anlaşması akdetmeyeceklerdir." hükmü gereğince sigorta şirketlerinin daha uygun koşullarla teminat veren reasürörlerle anlaşma yapmalarının engellendiği, bu nedenle daha düşük oranlarla reasürans anlaşması yapılabileceği iddiasının da gerçeği yansıtmadığı anlaşılmaktadır.

Sigorta şirketleri, protokolde belirlenen oranlardan daha düşük koşulları sağlayan reasürörlerle anlaşma yapmayacaklarını, Milli Reasürans da tüm sigorta şirketlerine aynı oranı uygulayacağını taahhüt ettiğinden, (önceki yıllarda reasürans anlaşmalarında bir oran belirtilmezken 2002 yılına dair yapılan bütün reasürans anlaşmalarında, incelemeye konu

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/2015
Karar No : 2008/4460

protokole, "minimum fiyat klozu" olarak atıf yapıldığı tespit edilmiştir.) protokolün bu maddelerinin bu haliyle muafiyet koşullarını taşımadığı gibi, Milli Reasürans ve sigorta şirketleri tarafından herhangi bir bildirimde bulunulmadığından, söz konusu protokolün muafiyetten yararlanma imkanı da bulunmamaktadır.

Davacı şirketin de aralarında bulunduğu 11 sigorta şirketi ve Milli Reasürans T.A.Ş'nin, yangın sigortaları ve ek teminatlarına yönelik yaptıkları protokolle, asgari prim oranını belirlemeden öte, sigorta sektöründe fiyatın tespitine müdahale ettikleri anlaşıldığından, fiyatın oluşumuna müdahale edilmesi ise, 4054 sayılı Yasanın 4.maddesine aykırı olduğundan, müdahale ile belirlenen fiyatın, piyasa ölçülerine göre makul olup olmaması da bu durumu etkilemeyeceğinden, 2001 yılı yangın sigortası cirosu üzerinden net satışlarının %0,5'i (binde beşi) oranında olmak üzere 32.618,64 YTL para cezası verilmesine ilişkin 05.01.2006 tarih ve 06-02/44-6 sayılı Rekabet Kurulu kararının davacıya ilişkin kısmında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle davanın reddine, aşağıda dökümü yapılan 103,70-YTL yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 1.100,00.-YTL avukatlık ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, artan 22,00 YTL posta giderinin istemi halinde davacıya iadesine 27.05.2008 tarihinde oyçokluğuyla karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Faruk	Orhun	Suna	Turan	Zümrüt
ÖZTÜRK	YET (x)	TÜRKOĞLU	KARAKAYA	ÖDEN

YARGILAMA GİDERLERİ

Başvuru Harcı : 18,60.-YTL
Karar Harcı : 25,10.-YTL
YD Harcı : 19,90.-YTL
Vekâlet Harcı : 2,10.-YTL
Posta Gideri + : 38,00-YTL
TOPLAM : 103,70.-YTL

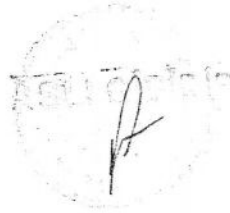
T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/2015
Karar No : 2008/4460

KARŞI OY :

Dava, davacı şirket ve 10 sigorta şirketinin, Milli Reasürans T.A.Ş. ile birlikte yangın sigortaları pazarında asgari sigorta fiyatı uygulama konusunda protokol imzalamak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettikleri öne sürülerek 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin 2. fıkrası uyarınca idari para cezası uygulanmasına ilişkin Rekabet Kurulu'nun 05.01.2006 tarih ve 06-02/44-6 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

Dosyanın incelenmesinden, Türkiye sınırları içinde reasürans pazarında 200 civarında reasürans şirketinin faaliyet gösterdiği, Milli Reasürans T.A.Ş.'nin 2002 yılı için reasürans teminatı verirken, toplanılan primlerle verilen teminatların karşılanmaması sonucu teknik kârlılık noktasından uzaklaşıldığı görülen sını ve ticari yangın sigortaları için %0 0.15 ve tarifesi olmayan ek teminatlar için %00.05'in altında iş kabul etmeyeceğini sigorta piyasasına açıkça bildirdiği, bunun bir tarife uygulaması olmayıp, reasürans teminatının verilmesi sırasında yapılan sözleşmenin bir şartı olduğu, hiçbir şirketin bu şartı kabullenmesi için zorlanmadığı, protokolün Milli Reasürans'ın yangın dalındaki reasürans kabulünün asgari şartını içerdiği, Milli Reasürans T.A.Ş ile birlikte 11 sigorta şirketi arasında yapılan Protokolün herhangi bir yaptırım içermemesi nedeniyle mutlak bağlayıcılığı olmadığı, isteyen sigorta şirketinin daha düşük oranlar veren reasürörlerle anlaşma yapabileceği, bunun dışında Türkiye'de faaliyette bulunan ve protokole imza atmamış olan diğer sigorta şirketlerinin istedikleri koşullarda anlaşma yapabilecekleri, tüketicilerin de bu sigorta şirketlerinden poliçe alabileceği anlaşıldığından, bir rekabet kısıtlanması niteliğinde olmaması nedeniyle, 4054 sayılı Yasanın 4.maddesinin ihlâli söz konusu olmayacağından, hukuka uygun olmayan dava konusu işlemin iptali gerektiği oyu ile karara katılmıyorum.

Üye
Orhun YET

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/1102
Karar No : 2008/4204

Davacı : Çukurova Çelik Endüstrisi A.Ş.
Meclis-i Mebusan Cad. Salıpazarı Yokuşu No:1
Salıpazarı/İSTANBUL

Vekili : Av. Tahsin Çoğalan, aynı adreste

Davalı : Rekabet Kurumu
Bilkent Plaza B-3 Blok Bilkent /ANKARA

Vekili :Av. Ayperi Samantır, aynı adreste

İstem'in Özeti : 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin ihlâl edildiği belirtilerek davacıya para cezası verilmesi hakkındaki Rekabet Kurulu'nun 14.10.2005 tarih ve 05-68/958-259 sayılı kararının davacı şirkete ilişkin kısımlarının; halen tüzel kişiliği mevcut bulunan davacı şirketin 26.11.2001 tarihi itibarıyla tüm varlığıyla birlikte Ege Çelik Endüstrisi Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ne satıldığı, bu durum Demir Çelik Üreticileri Derneği'ne bildirilerek üyelik kaydının silindiği, bu tarihe kadar Kanun'un 4. maddesi kapsamında hukuka aykırı bir anlaşmaya katılmadıkları, Dernek'de alınan kararların rekabete aykırı bir ihlâl olarak sayılamayacağı ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Davacı durumunun ceza takdirinde dikkate alındığı, bu itibarla ceza takdirinde hukuka aykırı bir yön bulunmadığı, davacının da rekabet ihlâline katıldığı için dava konusu Kurul kararıyla sabit bulunduğu belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Ahmet EĞERCİ'nin Düşüncesi :Dava dosyasında mevcut bilgi ve belgelerin, mevzuat hükümleriyle birlikte incelenmesinden; Türkiye demir çelik pazarında faaliyet gösteren aralarında davacı şirketin de bulunduğu şirketlerin, ilgili ürün pazarında demir çelik ürünlerinin satış fiyatının ve satış şartlarının tespit edilmesi, demir çelik üretiminde kullanılan ham maddelerin alım fiyatının ve alım şartlarının tespit edilmesi, demir çelik piyasalarında arz miktarının kontrolü şeklinde rekabeti kısıtlayıcı anlaşmalar yoluyla 4054 sayılı Kanunun 4. maddesinin ihlâl ettikleri anlaşılmaktadır.

Bu durumda, açıkça 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl eden davacıya, dava konusu Rekabet Kurulu kararıyla, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca 2000 yılı sonunda oluşan yıllık gayri safi gelirleri üzerinden idarî para cezası ile cezalandırılmasında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenle davanın reddine karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Gülen AYDINOĞLU'nun Düşüncesi :Dava, davacı şirketinde aralarında bulunduğu teşebbüslerin, yatay anlaşmalar yoluyla 4054 sayılı Kanunun 4.maddesini ihlal ettikleri gerekçesiyle, aynı Kanunun 16.maddesinin 2. fıkrası uyarınca idarî para cezası ile cezalandırılmalarına ilişkin 14.10.2005 tarih ve 05-68/958-259 sayılı Rekabet Kurulu Kararının davacıya ilişkin kısmının iptali istemiyle açılmıştır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/1102
Karar No : 2008/4204

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanununun 1.maddesinde, bu Kanunun amacının mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları, piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetimleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamak olduğu belirtilmiş aynı Kanununun 4. maddesinin birinci fıkrasında da; belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğu hükmüne yer verilmiş ve madde devamında bu hallerin özellikle neler olduğu sayılırken, mal veya hizmetlerin alım yada satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tesbit edilmesinin, mal ve hizmet piyasalarının bölüşülmesi ve her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolünün hukuka aykırı ve yasak hallerden olduğu hükme bağlanmıştır.

Bu duruma göre 4. maddede belirtilen ve doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan anlaşmaların, bu amaç taşınmasa dahi rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama etkisi doğuran yahut doğurabilecek olasılığı bulunan anlaşmaların yasaklandığı açıktır.

Başka bir anlatımla, bu tür anlaşmaların sadece amacının rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama olması bile söz konusu anlaşmaların hukuka aykırı sayılması için yeterli olup, bu anlaşmalar sonucunda zararlı bir sonucun doğmuş olması şart değildir. Keza, bu anlaşmalar yapılırken ve uygulanırken böyle bir amaç taşınmasa dahi rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama etkisinin doğma olasılığının mevcut olması bile söz konusu anlaşmaların hukuka aykırı sayılması için yeterlidir.

Anılan Kanununun 16/2 maddesinde ise; bu Kanununun 4. ve 6. maddesinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği sabit olanlara Kanun maddesinde belirtilen miktarda para cezası verileceği hükme bağlanmış bulunmaktadır.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacının da aralarında bulunduğu, teşebbüsler hakkında, uzun demir çelik ürünleri pazarında yatay anlaşmalar yoluyla 4054 sayılı Kanununun 4.maddesini ihlal ettikleri yolundaki şikayete bağlı olarak soruşturma açıldığı, bu kapsamda elde edilen bilgi ve belgelere göre, Demir Çelik Üreticileri Derneği üyesi olup, demir çelik sektöründe üretim yapan teşebbüslerin Derneğin Teknik Komite ve Yüksek İstişare Kurulu toplantıları çerçevesinde, demir çelik ürünlerinin satış fiyatının ve satış şartlarının demir çelik üretiminde kullanılan ham maddelerin alım fiyat ve şartlarının tespit edilmesi piyasalarda arz miktarının kontrolü hakkında yatay anlaşmalar gerçekleştirdikleri, yapılan toplantıların bu amaçların gerçekleştirilmesine yönelik koordinasyonun sağlanmasını uygulamanın denetlenmesi ve değerlendirilmesini hedeflediği söz konusu anlaşmaların piyasa üzerinde oluşan rekabeti bozucu etkilerinin de somut verilerin gözlenmesi suretiyle tespit edildiği anlaşılmıştır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/1102
Karar No : 2008/4204

Bu durumda, tarafların kendilerini bağlı hissettikleri karar ve kurallar çerçevesinde uzlaşma, uyuşma zeminleri yaratılması yoluyla rekabeti kısıtlayıcı yatay anlaşmaların gerçekleştirildiği yapılan soruşturma sonucu tespit edilmiş olup, bu haliyle davacı eylemine ve 4054 sayılı Kanunun öngördüğü kurallara uygun olarak verilen idari para cezasında yasal isabetsizlik bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, davanın reddine karar verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce duruşma için önceden belirlenen 13.05.2008 tarihinde davacı vekili Av. Tahsin Çoğalan'ın, davalı 'Kurum, vekili Av. Ayperi Samantır'ın geldikleri, Danıştay Savcısının hazır bulunduğu görülmekle açık duruşmaya başlandı. Taraflara usulüne uygun söz verilip dinlendikten ve Danıştay Savcısı'nın düşüncesi alındıktan sonra, taraflara son kez söz verilip duruşma tamamlandı. 2577 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca dava dosyası incelenip, gereği görüldü:

Dava, Rekabet Kurulu'nun 14.10.2005 tarih ve 05-68/958-259 sayılı kararının davacıya ilişkin kısımlarının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinde "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.

Bu haller, özellikle şunlardır:

- Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi,
- Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü,
- Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi,
- Rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi,
- Münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması,
- Anlaşmanın niteliği veya ticari teamüllere aykırı olarak, bir mal veya hizmet ile birlikte diğer mal veya hizmetin alınmasının zorunlu kılınması veya aracı teşebbüs durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın ya da hizmetin diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da arz edilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ilişkin şartların ileri sürülmesi" hükmüne yer verilmiştir.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/1102
Karar No : 2008/4204

Bu hükümlerle, belirli bir mal ve hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı bulunarak açıkça yasaklanmıştır.

Diğer yandan davaya konu eylem ve işlem tarihinde yürürlükte bulunan Kanun'un "Para Cezaları" başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında da, bu Kanun'un 4. ve 6. maddesinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği Kurul kararı ile sabit olanlara, ikiyüz milyon liradan aşağı olmamak üzere, ceza verilecek teşebbüs niteliğindeki gerçek ve tüzel kişiler ile teşebbüs birlikleri ve/veya bu birliklerin üyelerinin bir yıl önceki malî yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan gayri safi gelirinin yüzde onuna kadar para cezası verileceği öngörülmüştür.

Dava dosyasındaki bilgi ve belgelerin işlem dosyasıyla birlikte incelenmesinden; demir çelik üreticilerinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâli iddiasıyla ilgili olarak Kanun'un 41. maddesi çerçevesinde yürütülen soruşturma sonucunda dava konusu Rekabet Kurulu kararının alındığı, buna göre Kurul tarafından ilgili ürün pazarının "uzun demir çelik ürünleri" olarak kabul edildiği, yine Kurul tarafından ilgili pazarı oluşturan ürünlerin nakliye maliyetleri önemli sayılabilecek seviyelere ulaşabildiğinden, sektörde yer yer bölgesel pazarlar oluşabilmekte olduğu, ancak, sektörde üreticilerin hemen hemen tüm bölgelere satış yapabildikleri dikkate alınarak, soruşturma kapsamında ilgili coğrafi pazarın "Türkiye Cumhuriyeti Sınırları" olarak kabul edildiği, Demir Çelik Üreticileri Derneği (DÇÜD) bünyesinde demir çelik üreticisi teşebbüsler tarafından yapılan toplantıların "Yüksek İstişare Konseyi Toplantısı" (YİK Toplantısı) ve "Teknik Komite Toplantısı" (TK Toplantısı) olmak üzere ikiye ayrıldığı, YİK toplantılarına şirket yönetim kurulu başkanı, üyeleri ya da genel müdürleri, TK toplantılarına ise genellikle şirketlerin genel müdürleri ve/veya satış ve pazarlamadan sorumlu üst düzey yöneticileri gibi şirket yetkililerinin katıldığı, soruşturma raporunda yer alan belgelerden, hem de raporda yer verilen fiyat ve miktarlara ilişkin tespitlerden de anlaşılacağı üzere; DÇÜD üyesi teşebbüslerin sektörün %95'ini oluşturduğu, Dernek bünyesinde teşebbüslerin sık sık (ortalama her ay) temsil yetkisi olan üst düzey yöneticilerin katılımıyla toplantılar yaptığı, katılanların çoğunluğu tarafından alınan kararların bütün üyeleri bağladığı ve bu toplantılarda pazarda uygulanabilecek nitelikte kararların alındığı, söz konusu toplantılarda uygulanamayacak kararların alınmasından imtina edildiği, YİK ve TK toplantılarında Derneğin amaçları arasında yer alan sektör sorunlarının tespit ederek çözümlenmesi konularının ötesinde, birçok konuda işbirliği yapıldığı ve teşebbüsler arası bilgi alışverişinin, alınan kararların, varılan mutabakatların, ilgili pazarda rekabeti engelleme amacı taşıdığı, rekabeti bozucu nitelikte olduğu, söz konusu pazarlarda etki doğurduğu ve böylece uygulandığı, toplantı notlarının sonuç bölümünde üzerinde uzlaşmaya varılan konuların sıralanarak, "... hususlarında mutabakat sağlanmıştır.", "...koordine edilmiştir" gibi ifadelerle yer verildiği, bu ifadelerden de tarafların anlaşma iradelerinin bulunduğu ve karşılıklı olarak

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/1102
Karar No : 2008/4204

İradelerin birbiri ile uyduğu, dolayısıyla 4054 sayılı Kanun anlamında rekabeti bozucu anlaşmaların yapıldığı, yapılan her toplantının gündemi değişebilmekle birlikte; sektöre ilişkin, girdi ve nihaî ürün piyasasındaki gelişmeler hakkında bilgi alışverişinde bulunulması ve sonra bu konularda mutabakata varılmasının toplantıların çoğunun değişmez gündem maddesi olduğu, uzun demir çelik sektöründeki üreticilerin sürekli bir koordinasyon ve anlaşma içerisinde oldukları, böylece 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin teşebbüsler arasında yapılan yatay anlaşmalar yoluyla açık bir şekilde ihlâl edildiği, bu ihlâlin ana başlıklarıyla; demir çelik ürünlerinin satış fiyatının ve satış şartlarının tespit edilmesi, demir çelik üretiminde kullanılan ham maddelerin alım fiyatının ve alım şartlarının tespit edilmesi, demir çelik piyasalarında arz miktarının kontrolü şeklinde gerçekleştiği, Kanun'un 16. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca, Kurul'un para cezasına karar verirken, kastın varlığı, kusurun ağırlığı, ceza uygulanan teşebbüs veya teşebbüslerin pazar içindeki gücü ve muhtemel zararın ağırlığı gibi unsurları dikkate alacağı hükmü uyarınca, bu durumun Kurul tarafından ceza takdirinde göz önüne alındığı görülmektedir.

Bu durumda, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi açıkça aralarında davacı şirketin de bulunduğu teşebbüsler tarafından ihlâl edildiğinden, davacıya, dava konusu Rekabet Kurulu kararıyla 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, 26.11.2001 tarihi itibarıyla tüm varlığıyla birlikte Ege Çelik Endüstrisi Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ne satıldığı dikkate alınarak, 2000 yılı sonunda oluşan yıllık gayri safi gelirlerinin takdiren onbinde beşi oranında idarî para cezası uygulanmasında hukuka aykırılık görülmemiştir.

Davacının iddiaları da, dava konusu işlemi sakatlayıcı nitelikte görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle davanın reddine, aşağıda dökümü yapılan 108,60-YTL yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına, yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca davalı vekili için takdir olunan 1.100,00-YTL avukatlık ücretinin davacıdan alınarak davalıya verilmesine, artan posta ücretinin istemi halinde davacıya iadesine, 14.05.2008 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Faruk	Ali	Orhun	Suna	Zümrüt
ÖZTÜRK	ÖZTÜRK	YET	TÜRKOĞLU	ÖDEN

YARGILAMA GİDERLERİ :

Toplam Harç : 63,60-YTL
Posta Gideri : 45,00-YTL
TOPLAM : 108,60-YTL

DUYURU

1. Dergiye gönderilen yazılar, başka bir yerde yayımlanmamış veya yayınlanmak üzere gönderilmemiş olmalıdır. Metinler bilgisayar ortamında bir cd ile beraber A4 kağıdının bir yüzüne çift aralıkla yazılmış üç kopya halinde teslim edilmelidir. Teknik nedenlerden ötürü, daktilo ile yazılmış metinler kabul edilmez. Yayın Komisyonunca kabul edilmeyen yazılar iade edilmez.
2. Yazıyla birlikte, İngilizce başlık ve en çok 15 satırlık İngilizce bir özet teslim edilmelidir.
3. Tablo ve şekillere numara verilmeli, başlıklar tablo ve şekillerin üzerinde yer almalı kaynaklar ise tablonun altına yazılmalıdır. Denklemlerin sıra numarası parantez içinde, sayfanın sağ tarafında gösterilmelidir.
4. Kaynaklara yapılan göndermeler dipnotlar yerine, metin içinde açılan ayrıçlarla belirtilmelidir. Ayrıca içindeki bilgiler sırasıyla şöyle olmalıdır: Yazar(lar)ın soyadı, kaynağın yılı, sayfa numaraları: Örneğin:

..... tespit edilmiştir. (Atkinson, 1983; 77-82).

..... Sayer (1996a: 43-72; 1986b: 666-695) belirtilmelidir.

KİTAPLAR

FÖRLSTER, S. (1991), The Art of Encouraging Invention: A New Approach to Government Innovation, California Press.

MAKALELER

BAUMOL, W.J. (1986), "Productivity Growth, Convergence and Welfare: What the Long Run Data Show", American Economic Review, 76,1072-82.

DERLEMELER

HALL, P.H. "The Theory and Practice of Innovation Policy: An Overview", P. Hall (der), Technology, Innovation and Economic Policy içinde, Oxford: Philip Alan, 1-34.

5. Dipnot halinde verilen ek bilgiler, metin içinde numara sırasıyla ve sayfa altında ayrıca verilmelidir.
6. Belirtilen kurallara uymayan yazılar, gerekli düzeltmelerin yapılması için geri gönderilebilir. Yazının yayınlanması halinde, derginin 3 kopyası yazara ücretsiz gönderilecektir.
7. Yazarların, makaleleri ile birlikte, yazışma adresi, telefon ve faks bilgilerini de içeren notu göndermeleri gereklidir.